

CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ din 9 septembrie 1865 (**republicat**)

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 45 din 24 februarie 1948**

Data intrării în vigoare **24-02-1948**

Formă consolidată valabilă la data 17-04-2009

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 17-04-2009 până la data de 14-05-2009

Atenție, se afisează forma consolidată a CODUL DE PROCEDURA CIVILĂ din 1865(Republicata 1) din Monitorul Oficial nr.45 din 24-02-1948

*) Textul inițial a fost publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 45 din 24 februarie 1948. Aceasta este forma actualizată de S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra-Neamț până la data de 17 aprilie 2009, cu modificările și completările aduse de:

[DECRETUL nr. 1228 din 15 mai 1900](#), prin trei legi de accelerarea judecatii: din 19 mai 1925, 11 iulie 1929 și 23 iunie 1943; [DECRETUL nr. 132 din 1 aprilie 1949](#) abrogat de [LEGEA nr. 5 din 31 iulie 1958](#); [DECRETUL nr. 185 din 29 aprilie 1949](#) abrogat de [DECRETUL nr. 32 din 30 ianuarie 1954](#); [DECRETUL nr. 208/1950](#); [DECRETUL nr. 132 /1952](#); [DECRETUL nr. 40/1953](#) abrogat de [LEGEA nr. 36 din 12 mai 1995](#); [DECRETUL nr. 32 din 30 ianuarie 1954](#); [DECRETUL nr. 228/1955](#); [DECRETUL nr. 38/1959](#); [DECRETUL nr. 334 din 27 august 1959](#); [DECRETUL nr. 378 din 14 octombrie 1960](#); [DECRETUL nr. 779 din 8 octombrie 1966](#); [DECRETUL nr. 649/1967](#); [DECRETUL nr. 38/1969](#); [DECRETUL nr. 52/1969](#); [DECRETUL nr. 680 din 7 octombrie 1969](#); [DECRETUL nr. 174 din 30 iulie 1974](#); [DECRETUL nr. 81 din 15 martie 1985](#) abrogat de [LEGEA nr. 1 din 16 ianuarie 1992](#).

[LEGEA nr. 104 din 22 septembrie 1992](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 244 din 1 octombrie 1992; [LEGEA nr. 105 din 22 septembrie 1992](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 245 din 1 octombrie 1992; [LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993; [LEGEA nr. 7 din 13 martie 1996](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 61 din 26 martie 1996; [LEGEA nr. 17 din 17 februarie 1997](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 26 din 18 februarie 1997; [ORDONANȚA nr. 13 din 29 ianuarie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 40 din 30 ianuarie 1998 abrogată de [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 290 din 29 decembrie 2000](#); [LEGEA nr. 99 din 26 mai 1999](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 236 din 27 mai 1999; [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 479 din 2 octombrie 2000; [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 59 din 25 aprilie 2001](#)***), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 217 din 27 aprilie 2001; [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003; [LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004; [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004; [LEGEA nr. 493 din 10 noiembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.071 din 18 noiembrie 2004; [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005; [LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005; [LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006; [DECIZIA nr. 969 din 30 octombrie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 816 din 29 noiembrie 2007; [DECIZIA nr. 66 din 31 ianuarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 142 din 25 februarie 2008; [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008; [DECIZIA nr. 737 din 24 iunie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 562 din 25 iulie 2008; [DECIZIA nr. 303 din 3 martie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 239 din 10 aprilie 2009; [DECIZIA nr. 458 din 31 martie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 256 din 17 aprilie 2009.

**) CODUL DE PROCEDURA CIVILĂ din 9 septembrie 1865 a fost republicat de [LEGEA nr. 18 din 12 februarie 1948](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 35 din 12 februarie 1948.

***) [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [ORDONANȚEI DE URGENȚĂ nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

****) Conform [art. II din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006, toate sumele de bani exprimate în lei vechi (ROL) din cuprinsul dispozițiilor Codului de procedură civilă se convertesc de drept în lei noi (RON).

NOTĂ:

[ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#) prevede:

"Art. 3. Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

- "ajutor de primar" cu "viceprimar";
- "casa de depuneri" cu "Casa de Economii și Consemnațiuni";*)
- "datornic" cu "debitor";
- "despartenie" cu "divort";
- "executiune", "execuție" cu "executare";
- "faptele de capetenie" cu "faptele esențiale";
- "interogatorul" cu "interogatoriul";
- "miscator" cu "mobil";
- "mort" cu "defunct";
- "nemiscator" cu "imobil";
- "nevarstnic" cu "minor";
- "notarul comunei" cu "secretarul primariei"***);
- "pecete" cu "sigiliu";
- "pensie alimentara" cu "pensie de întreținere";
- "sorocite" cu "fixate";
- "talmaci" cu "interpret";
- "varstnic" cu "major".

Termenii "consiliu judiciar" și "jurământul" - ca mijloc de proba - se elimina din tot cuprinsul Codului de procedura civila.

În vederea republicării, Ministerul Justiției este autorizat să înlocuiască sau să elimine, după caz, și alți termeni sau expresii, pentru actualizarea redactării textelor în conformitate cu terminologia consacrată de dispozițiile legale în vigoare și pentru corelarea cu normele privind ortografia limbii române.

Art. 4. Prescripțiile care au început să curgă înainte de data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, pentru a caror împlinire ar trebui să treacă mai mult de 3 ani, se vor împlini după trecerea unui termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență."

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. - S.A. sau orice alta institutie bancara»;"

**) Liniuța a 12-a de la alin. (1) al [art. III din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#) a fost abrogată de pct. 87 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

[Art. 3 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993 a prevăzut înlocuirea următorilor termeni din Codul de procedură civilă:

- "Republica Socialista România", cu "România";
- "Buletinul Oficial al R. S. România", cu "Monitorul Oficial al României";
- "Curtea de Casatie" și "Tribunalul Suprem", cu "Curtea Suprema de Justiție";
- "curte", cu "curte de apel";
- "tribunal regional", cu "tribunal";
- "Tribunalul Capitalei", cu "Tribunalul Municipiului București";
- "tribunal popular" și "tribunal popular raional", cu "judecatorie";
- "carte de judecată", cu "sentință";
- "portare", "agent de executare", "agent de urmărire", precum și alte asemenea denumiri ce desemnează functionarul cu atribuții de executare silită, cu "executorul judecătoresc";
- "agent politienesc" și "comisar de politie", cu "subofiter" și "ofiter de politie", după caz;
- "camera de chibzuire", cu "camera de consiliu";
- "sfat popular", cu "consiliu local" sau "consiliu județean", după caz."

Cartea I

Competența instanțelor judecătorești

Titlul I

Competența după materie

Titlul I a fost modificat inițial prin [LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 1

Judecatoriile judeca:

1. în prima instanță, toate procesele și cererile, în afară de cele date prin lege în competența altor instanțe;
2. plangerile împotriva hotărârilor autorităților administrației publice cu activitate jurisdicțională și ale altor organe cu astfel de activitate, în cazurile prevăzute de lege.
3. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

Pct. 2 al art. 1 a fost modificat de [LEGEA nr. 104 din 22 septembrie 1992](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 244 din 1 octombrie 1992.

Art. 1 a fost modificat de pct. 2 al art. 1 din [LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 2

Tribunalul judeca:

1. în prima instanță:

- a) procesele și cererile în materie comercială al căror obiect are o valoare de peste 1 miliard lei, precum și procesele și cererile în această materie al căror obiect este neevaluabil în bani;
 - b) procesele și cererile în materie civilă al căror obiect are o valoare de peste 5 miliarde lei, cu excepția cererilor de împărțire a judeciilor, a cererilor în materia succesorilor, a cererilor neevaluabile în bani și a cererilor privind materia fondului funciar, inclusiv cele de drept comun, petitorii sau, după caz, posesorii, formulate de terți vătămați în drepturile lor prin aplicarea legilor în materia fondului funciar;
 - c) conflictele de muncă, cu excepția celor date prin lege în competența altor instanțe;
 - d) procesele și cererile în materie de contencios administrativ, în afară de cele date în competența curților de apel;
 - e) procesele și cererile în materie de creație intelectuală și de proprietate industrială;
 - f) procesele și cererile în materie de expropriere;
 - g) cererile pentru încuviințarea, nulitatea sau desfacerea adopției;
 - h) cererile pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare savarsite în procesele penale;
 - i) cererile pentru recunoașterea, precum și cele pentru încuviințarea executării silite a hotărârilor date în țări străine;
2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii în prima instanță;
 3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului;
 4. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

Lit. a) de la pct. 1 al art. 2 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin [art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, lit. a) pct. 1 al art. 2 avea următorul conținut: "a) procesele și cererile în materie comercială, cu excepția celor al căror obiect are o valoare de până la 10 milioane lei inclusiv;"

Lit. b) de la pct. 1 al art. 2 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin [art. 1 pct. 2 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, lit. b) 1 al art. 2 avea următorul conținut: "b) procesele și cererile privind drepturi și obligații rezultând din raporturi juridice civile, al căror obiect are o valoare de peste 150 milioane lei;"

Lit. b¹) de la pct. 1 al art. 2 a fost introdusă prin [art. 1 pct. 3 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Pct. 3 al art. 2 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 1 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare pct. 3 al art. 2 avea următorul conținut: "3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii în ultima instanță;"

Literele a) și b) ale pct. 1 al art. 2 au fost modificate de [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Litera f) a pct. 1 al art. 2 a fost modificată de [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Literele g) și h) ale pct. 1 al art. 2 au fost abrogate de [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Pct. 2 și 3 ale art. 2 au fost abrogate de [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Pct. 2 și 3 ale art. 2 au fost reintroduse și modificate de [LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Lit. b) de la pct. 1 al art. 2 a fost modificata prin [art. 1 pct. 1 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004.

Punctul 2 al articolului 2 a fost modificat prin [art. 1 pct. 2 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004.

Art. 2 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 1 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 3

Curțile de apel judeca:

1. în prima instanță, procesele și cererile în materie de contencios administrativ privind actele autorităților și instituțiilor centrale;
2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în prima instanță;
3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în apel sau împotriva hotărârilor pronunțate în prima instanță de tribunale, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului, precum și în orice alte cazuri expres prevăzute de lege;
4. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

Pct. 1 al art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificata prin [art. 1 pct. 2 din Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, pct. 1 al art. 3 avea urmatorul continut: "1. în prima instanță, procesele și cererile în materie de contencios administrativ privind actele de competența autorităților administrației publice centrale, ale prefecturilor, ale serviciilor publice descentralizate la nivel județean, ale ministerelor și ale celorlalte organe centrale, ale autorităților publice județene și a municipiului București;"

Pct. 3 al art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 3 din Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, pct. 3 al art. 3 avea urmatorul continut: "3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în apel, precum și în alte cauze prevăzute de lege;"

[Art. 3 a fost modificat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Pct. 2[^]1 al [art. 3 a fost introdus de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Punctele 2 și 2[^]1 ale articolului 2 au fost modificate prin [art. 1 pct. 3 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004.

Art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 3 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 4

Înaltă Curte de Casatie și Justiție judeca:

1. recursurile declarate împotriva hotărârilor curților de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege;
2. recursurile în interesul legii;
3. abrogat;
4. în orice alte materii date prin lege în competența sa.

Pct. 3 al [art. 4 a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 4[^]1

Competența ce revine instanțelor judecătorești în legătură cu arbitrajul reglementat de cartea IV aparține instanței care ar fi fost competența sa soluționeze litigiul în fond, în lipsa unei convenții arbitrale.

Titlul II

Competența teritorială

Articolul 5

Cererea se face la instanța domiciliului paratului. Dacă pârâtul are domiciliul în străinătate sau nu are domiciliu cunoscut, cererea se face la instanța reședinței sale din țară, iar dacă nu are nici reședința cunoscută, la instanța domiciliului sau reședinței reclamatului.

Articolul 6

Când pârâtul, în afară de domiciliul sau, are în chip statornic o indeletnicire profesională ori una sau mai multe așezări agricole, comerciale sau industriale, cererea se poate face și la instanța locului acelor așezări sau indeletniciri, pentru obligațiile patrimoniale și care sunt născute sau care urmează să se execute în acel loc.

Articolul 7

- (1) Cererea împotriva unei persoane juridice de drept privat se face la instanța sediului ei principal.
- (2) Cererea se poate face și la instanța locului unde ea are reprezentanță, pentru obligațiile ce urmează a fi executate în acel loc sau care izvorăsc din acte încheiate prin reprezentant sau din fapte savarsite de acesta.
- (3) Cererea împotriva unei asociații sau societăți fără personalitate juridică se face la instanța domiciliului persoanei careia, potrivit înțelegerii dintre asociați, i s-a încredințat președinția sau direcția asociației ori societății, iar, în lipsa unei asemenea persoane, la instanța domiciliului oricărui dintre asociați. În acest din urmă caz, reclamantul va putea cere instanței numirea unui curator, care să reprezinte interesele asociaților.

Articolul 8

- (1) Cererile îndreptate împotriva statului, direcțiilor generale, regiilor publice, caselor autonome și administrațiilor comerciale, se pot face la instanțele din capitala țării sau la cele din reședința județului unde își are domiciliul reclamantul.
- (2) Când mai multe judecatorii din circumscripția aceluiași tribunal sunt deopotrivă competente, cererile în care figurează persoanele arătate la alin. 1 se introduc la judecatoria din localitatea de reședință a județului, iar în Capitală, la judecatoria sectorului 4.

Alin. (2) al art. 8 a fost modificat de pct. 3 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993 .

Articolul 9

Cererea îndreptată împotriva mai multor parati poate fi făcută la instanța competența pentru oricare dintre ei; în caz când printre parati sunt și obligați accesorii, cererea se face la instanța competența pentru oricare dintre debitorii principali.

Articolul 10

În afară de instanța domiciliului paratului, mai sunt competente următoarele instanțe:

1. în cererile privitoare la executarea, anularea, rezoluțiunea sau rezilierea unui contract, instanța locului prevăzut în contract pentru executarea, fie chiar în parte, a obligațiunii;
2. în cererile ce izvorăsc dintr-un raport de locațiune a unui imobil, în acțiunile în justificare sau în prestațiune tabulară, instanța locului unde se afla imobilul ;
3. în cererile ce izvorăsc dintr-o cambie, cec sau bilet la ordin, instanța locului de plată;
4. în cererile privitoare la obligații comerciale, instanța locului unde obligația a luat naștere sau aceea a locului plății;
5. în cererile izvorate dintr-un contract de transport, instanța locului de plecare sau de sosire;
6. în cererile împotriva unei femei căsătorite, care are reședința obișnuită deosebită de aceea a sotului, instanța reședinței femeii;*)
7. în cererile făcute de ascendenți sau descendenți pentru pensie de întreținere, instanța domiciliului reclamantului;
8. în cererile ce izvorăsc dintr-un fapt ilicit, instanța în circumscripția careia s-a savîrsit acel fapt.

*) Textul considerat abrogat implicit ca urmare a consacrării principiului constituțional al egalității sexelor prin art. 4 alin. (2) din Constituție.

Articolul 11

- (1) În materie de asigurare, cererea privitoare la despăgubiri se va putea face și la instanța în circumscripția careia se afla:

1. domiciliul asiguratului;
2. bunurile asigurate;
3. locul unde s-a produs accidentul.

(2) Alegerea competenței prin convenție este nula dacă a fost făcută înainte de nașterea dreptului la despăgubire.

(3) Dispozițiile de mai sus nu se aplică în materie de asigurări maritime și fluviale.

Articolul 12

Reclamantul are alegerea între mai multe instanțe deopotrivă competente.

Articolul 13

(1) Cererile privitoare la bunuri nemiscatoare se fac numai la instanța în circumscripția careia se afla nemișcătoarele.

(2) Când imobilul este situat în circumscripțiile mai multor instanțe, cererea se va face la instanța domiciliului sau reședinței paratului, dacă acestea se afla în vreuna din aceste circumscripții, iar în caz contrar, la oricare din instanțele în circumscripțiile cărora se afla imobilul.

Articolul 14

În materie de moștenire sunt de competența instanței celui din urma domiciliu al defunctului:

1. cererile privitoare la validitatea sau executarea dispozițiilor testamentare;
2. cererile privitoare la moștenire, precum și cele privitoare la pretențiile pe care moștenitorii le-ar avea unul împotriva altuia;
3. cererile legatarilor sau ale creditorilor defunctului împotriva vreunui din moștenitori sau împotriva executorului testamentar.

Articolul 15

Cererile în materie de societate, până la sfârșitul lichidării în fapt, sunt de competența instanței locului unde societatea își are sediul principal.

Articolul 16

Cererile în materia reorganizării judiciare și a falimentului sunt de competența exclusivă a tribunalului în circumscripția caruia se afla sediul principal al debitorului.*)

*) Art. 16 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 6 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 16 avea următorul conținut: "Art. 16. Cererile în materie de faliment sunt de competența instanței în circumscripția careia comerciantul își are principală așezare comercială."

Titlul III Dispoziții speciale

Articolul 17

Cererile accesorii și incidentale sunt în caderea instanței competente să judece cererea principală.

Articolul 18

În cererile pentru constatarea existenței sau neexistenței vreunui drept, competența instanței se determină după regulile prevăzute pentru cererile având de obiect executarea prestațiunii.

Articolul 18¹

Instanța investită potrivit dispozițiilor referitoare la competența după valoarea obiectului cererii rămâne competența să judece chiar dacă, ulterior investirii, intervin modificări în ceea ce privește quantumul valorii aceluiași obiect.*)

*) Art. 18¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 7 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 19

Părțile pot conveni, prin înscris sau prin declarație verbală în fața instanței, ca pricinile privitoare la bunuri să fie judecate de alte instanțe decât acelea care, potrivit legii au competența teritorială, afară de cazurile prevăzute de art. 13, 14, 15 și 16.

Titlul IV Conflictele de competență

Articolul 20

Exista conflict de competență:

1. când doua sau mai multe instanțe se declara deopotrivă competente să judece aceeași pricină;
2. când doua sau mai multe instanțe, prin hotărâri irevocabile s-au declarat incompetente de a judeca aceeași pricină.

Articolul 21

Instanța, înaintea careia s-a ivit conflictul de competență, va suspenda din oficiu alta procedura și va înainta dosarul instanței în drept să hotărască asupra conflictului.

Articolul 22

- (1) Conflictul ivit între două judecatorii din circumscripția aceluiași tribunal se judecă de acel tribunal.
- (2) Dacă cele două judecatorii nu țin de același tribunal sau dacă conflictul s-a născut între o judecatorie și un tribunal, sau între două tribunale, competența este Curtea de Apel respectivă.
- (3) Dacă cele două instanțe în conflict nu se găsesc în circumscripția aceleiași Curți de Apel, precum și conflictul între două Curți de Apel, se judecă de Înalta Curte de Casație și Justiție.
- (4) Există conflict de competență, în sensul art. 20, și în cazul în care el se ivede între instanțe judecătorești și alte organe cu activitate jurisdicțională. În acest caz, conflictul de competență se rezolvă de instanța judecătorească ierarhic superioară instanței în conflict, dispozițiile art. 21 fiind aplicabile.
- (5) Instanța competentă să judece conflictul va hotări în camera de consiliu, fără citirea părților. Hotărârea este supusă recursului în termen de 5 zile de la comunicare, cu excepția celei pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, care este irevocabilă.

Alin. (4) al art. 22 a fost introdus de pct. 4 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Alin. (5) al art. 22 a fost modificat prin [art. 1 pct. 8 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138/2000](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (5) al art. 22 a fost modificat de pct. 5 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 22¹

Abrogat.*)

[Art. 22¹ a fost abrogat de LEGEA nr. 104 din 22 septembrie 1992](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 244 din 1 octombrie 1992.

*) [Art. 22¹ a fost abrogat prin Legea nr. 59/1993](#) pentru modificarea Codului de procedura civilă, a Codului familiei, a [Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990](#) și a [Legii nr. 94/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, publicată în M.Of. nr. 177 din 26 iulie 1993, art. V, alin. (2)."

Articolul 23

Când, din pricina unor împrejurări excepționale, instanța competentă este împiedicată un timp mai îndelungat să funcționeze, Înalta Curte de Casație și Justiție, la cererea părții interesate, va desemna o altă instanță de același grad care să judece pricina.

Titlul V

Incompatibilitatea, abținerea și recuzarea judecătorilor

Articolul 24

- (1) Judecătorul care a pronunțat o hotărâre într-o pricină nu poate lua parte la judecata aceleiași pricini în apel sau în recurs și nici în caz de rejudecare după casare.
- (2) De asemenea nu poate lua parte la judecata cel care a fost martor, expert sau arbitru în aceeași pricină.

Articolul 25

Judecătorul care știe că există un motiv de recuzare în privința sa este dator să instiinteze pe seful lui și să se abțină de la judecarea pricinii.

Articolul 26

Abținerea se propune de judecător și se judecă potrivit normelor prevăzute de art. 30, 31 și 32.

Articolul 27

Judecătorul poate fi recuzat:

1. când el, sotul sau, ascendenții ori descendenții lor au vreun interes în judecarea pricinii sau când este sot, ruda sau afin, până la al patrulea grad inclusiv, cu vreuna din părți;
2. când el este sot, ruda sau afin în linie directă ori în linie colaterală, până la al patrulea grad inclusiv, cu avocatul sau mandatarul unei părți sau dacă este căsătorit cu fratele ori sora sotului uneia din aceste persoane;

3. când sotul în viața și nedespartit este ruda sau afin a uneia din părți până la al patrulea grad inclusiv, sau dacă, fiind încetat din viața ori despartit, au rămas copii;
4. dacă el, sotul sau rudele lor până la al patrulea grad inclusiv au o pricină asemănătoare cu aceea care se judecă sau dacă au o judecată la instanța unde una din părți este judecător;
5. dacă între aceleși persoane și una din părți a fost o judecată penală în timp de 5 ani înainte de recuzare;
6. dacă este tutore sau curator al uneia din părți;*)
7. dacă și-a spus părerea cu privire la pricina ce se judecă;
8. dacă a primit de la una din părți daruri sau făgăduieli de daruri ori altfel de îndatoriri;
9. dacă este înrădăcit între el, sotul sau una din rudele sale până la al patrulea grad inclusiv și una din părți, soții sau rudele acestora până la gradul al treilea inclusiv.

Pct. 2 al art. 27 a fost modificat de pct. 5 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Pct. 6 al art. 27 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 9 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 6 al art. 27 avea următorul conținut: "6. dacă este tutor, curator sau consiliu judiciar al uneia din părți;"

Articolul 28

(1) Nu se pot recuza judecătorii, rude sau afini ai acestora care stau în judecată ca tutor, curator, consiliu judiciar*) sau director al unei instituții publice sau societăți comerciale, când aceștia nu au interes personal în judecarea pricinii.

(2) Nu se pot recuza toți judecătorii unei instanțe sau ai unei secții a acesteia.

(2¹) Cererile de recuzare a instanțelor ierarhic superioare formulate la instanța care soluționează litigiul sunt inadmisibile.

(3) Pentru aceleși motive de recuzare nu se poate formula o nouă cerere împotriva aceluși judecător.

*) În actuala reglementare instituția consiliului judiciar nu mai există.

Alin. (2) și (3) ale art. 28 au fost introduse de pct. 6 al [art. 1 din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (2¹) al art. 28 a fost introdus de pct. 1 al [art. 1 din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 29

(1) Propunerea de recuzare se va face verbal sau în scris pentru fiecare judecător în parte și înainte de începerea oricărei dezbateri.

(2) Când motivele de recuzare s-au ivit după începerea dezbaterilor, partea va trebui să propună recuzarea de îndată ce acestea îi sunt cunoscute.

(3) Judecătorul împotriva căruia e propusă recuzarea poate declara că se abține.

Articolul 30

(1) Recuzarea judecătorului se hotărăște de instanța respectivă, în alcatuirea căreia nu poate să intre cel recuzat.

(2) În cazul când din pricina recuzării nu se poate alcătui completul de judecată, cererea de recuzare se judecă de instanța ierarhic superioară.

(3) Abrogat.

(4) Cererile de recuzare inadmisibile potrivit art. 28 se soluționează de instanța în fața căreia au fost formulate.

Alin. (3) al art. 30 a fost modificat prin [art. 1 pct. 10 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (2) al art. 30 a fost modificat de pct. 6 al [art. 1 din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 30 a fost abrogat de pct. 7 al [art. 1 din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (4) al art. 30 a fost introdus de pct. 8 al [art. 1 din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (4) al art. 30 a fost modificat de pct. 2 al [art. 1 din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 31

(1) Instanța decide asupra recuzarii, în camera de consiliu, fără prezenta părților și ascultând pe judecătorul recuzat.

(2) Nu se admite interogatoriul sau jurământul*) ca mijloc de dovadă a motivelor de recuzare.

(3) În cursul judecării cererii de recuzare nu se va face nici un act de procedură.

*) Jurământul, ca mijloc de probă, a fost desființat prin [Decretul nr. 208/1950](#).

Alin. (1) al art. 31 a fost modificat de pct. 8 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 32

(1) Încheierea asupra recuzării se citește în ședința publică.

(2) Dacă recuzarea a fost admisă, judecătorul se va retrage de la judecarea pricinii.*)

(3) Încheierea prin care s-a hotărât recuzarea va arăta în ce măsură actele indeplinite de judecătorul recuzat urmează să fie păstrate.

*) Alin. (2) al art. 32 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 11 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 32 avea următorul conținut: "(2) Dacă recuzarea s-a primit, judecătorul se retrage și nu poate să stea față la chibzuirea asupra pricinii."

Articolul 33

(1) Instanța superioară investită cu judecarea cererii de recuzare în cazurile prevăzute de art. 30 alin. 2 va dispune trimiterea pricinii la o instanță de același grad, în cazul când găsește ca cererea de recuzare este întemeiată.

(2) Dacă cererea este respinsă, pricina se înapoiază spre judecare instanței inferioare.

Articolul 34

(1) Încheierea prin care s-a încuviințat sau respins abținerea, ca și aceea prin care s-a încuviințat recuzarea, nu este supusă la nici o cale de atac.

(2) Încheierea prin care s-a respins recuzarea se poate ataca numai o dată cu fondul.

(3) Când instanța superioară de fond constată ca recuzarea a fost pe nedrept respinsă, reface toate actele și dovezile administrate la prima instanță.

Articolul 35

Abrogat.*)

*) Art. 35 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 12 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 35 avea următorul conținut: "Art. 35. Când cererea de recuzare a fost făcută cu rea-credință, instanța va condamna pe cel care a făcut-o la o amendă de la 3.000 la 10.000 lei și la despăgubirea părții vătămate."

Articolul 36

Dispozițiile prezentului titlu, în afară de art. 24 și 27 pct. 7, se aplică și procurorilor, magistratilor asistenți și grefierilor.

Titlul VI Stramutarea pricinilor

Articolul 37

(1) Când una dintre părți are două rude sau afini până la gradul al patrulea inclusiv printre magistrații sau asistenții judiciari ai instanței, cealaltă parte poate să ceară stramutarea pricinii la o altă instanță de același grad.

(2) Stramutarea pricinii se mai poate cere pentru motive de banuială legitimă sau de siguranță publică. Banuiala se socotește legitimă de câte ori se poate presupune ca neparticiparea judecătorilor ar putea fi știrbită datorită împrejurării pricinii, calității părților ori vrajmasiilor locale. Constituie motive de siguranță publică acele împrejurări care creează presupunerea ca judecata procesului la instanța competentă ar putea produce tulburarea ordinii publice.

Art. 37 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 9 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 38

(1) Stramutarea pentru motiv de rudenie sau afinitate trebuie ceruta mai înainte de începerea oricarei dezbateri; cea intemeiata pe banuiala legitima sau pe siguranța publică se poate cere în orice stare a pricinii.

(2) Stramutarea pentru siguranța publică se poate cere numai de către procurorul de la Parchetul de pe lângă Înalță Curte de Casatie și Justiție.

*) Alin. (2) al art. 38 a fost modificat prin [art. 1 pct. 13 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (1) al art. 38 a fost modificat de pct. 9 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (2) al art. 38 a fost modificat de pct. 10 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 39

(1) Cererea de stramutare intemeiata pe motive de rudenie sau de afinitate se depune la instanța imediat superioara.

(2) Cererea de stramutare intemeiata pe motive de banuiala legitima sau de siguranță publică se depune la Înalță Curte de Casatie și Justiție.

Alin. (2) al art. 39 a fost modificat de pct. 11 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 40

(1) Cererea de stramutare se judeca în camera de consiliu.

(2) Președintele instanței va putea cere dosarul pricinii și sa ordone, fără citarea părților, suspendarea judecarii pricinii, comunicand de urgenta această măsură instanței respective.

(3) În caz de admitere, pricina se trimite spre judecata unei alte instante de acelasi grad.

(4) Hotărârea asupra stramutarii se da fără motivare și nu este supusă nici unei cai de atac. Ea va arata în ce măsura actele indeplinite de instanța înainte de stramutare urmeaza să fie pastrate.

(5) Aceasta instanța va fi instiintata de îndată despre admiterea cererii de stramutare. În cazul în care instanța a savarsit acte de procedura sau a procedat între timp la judecarea pricinii, actele de procedura indeplinite ulterior stramutarii și hotărârea pronunțată sunt desființate de drept prin efectul admiterii cererii de stramutare.*)

(6) Abrogat.**)

*) Alin. (5) al art. 40 a fost introdus prin [art. 1 pct. 14 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

**) Fostul alin. (5) al art. 40, devenit alin. (6), a fost abrogat prin [art. 1 pct. 15 din Ordonanța de urgenta nr. 138 /2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare fostul alin. (5) al art. 40 avea urmatorul continut: "(5) Dispozitiile art. 35 se aplică prin asemanare".

Articolul 40^{^1}

Abrogat.*)

*) [Art. 40^{^1} a fost abrogat prin Decretul nr. 471 din 30 septembrie 1957.](#)

Cartea a II - a Procedura contencioasa

Titlul I Părțile

Capitolul 1

Folosință și exercitiul drepturilor procedurale

Articolul 41

(1) Orice persoană care are folosință drepturilor civile poate să fie parte în judecata.

(2) Asociațiile sau societățile care nu au personalitate juridica pot sta în judecata ca parate, dacă au organe proprii de conducere.

Articolul 42

Persoanele care nu au exercitiul drepturilor lor nu pot sta în judecata decât dacă sunt reprezentate, asistate ori autorizate în chipul aratat în legile sau statutele care rânduesc capacitatea sau organizarea lor.

Articolul 43

- (1) Lipsa capacității de exercitiu a drepturilor procedurale poate fi invocata în orice stare a pricinii.
- (2) Actele de procedura indeplinite de cel ce nu are exercitiul drepturilor procedurale sunt anulabile. Reprezentantul incapabilului sau curatorul acestuia va putea însă confirma toate sau numai o parte din aceste acte.*)

*) Alin. (2) al art. 43 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 16 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 43 avea urmatorul continut: "(2) Actele de procedura indeplinite de cel ce nu are exercitiul drepturilor procedurale sunt anulabile. Reprezentantul incapabilului, curatorul sau consiliul judiciar va putea, însă, ratifica toate sau parte din aceste acte."

Articolul 44

- (1) În caz de urgenta, dacă persoana fizica lipsita de capacitatea de exercitiu a drepturilor civile nu are reprezentant legal, instanța, la cererea părții interesate, va putea numi un curator special, care să o reprezinte până la numirea reprezentantului legal, potrivit legii. De asemenea, instanța va putea numi un curator special în caz de conflict de interese între reprezentant și cel reprezentat sau când o persoană juridica, chemata sa stea în judecata, nu are reprezentant legal.*)
- (2) Dispozitiile alin. 1 se aplică, în mod corespunzător, și persoanelor cu capacitate de exercitiu restrinsa.**)
- (3) Numirea acestor curatori se va face de instanța competența sa hotarasca asupra cererii de chemare în judecata.

*) Alin. (1) al art. 44 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 17 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În veche reglementare, alin. (1) al art. 44 avea urmatorul continut: "(1) Dacă incapabilul nu are reprezentant legal și exista urgenta, la cererea părții interesate, instanța va putea numi un curator special, care să-l reprezinte până la numirea reprezentantului legal; ea va putea numi, de asemenea, un curator special în caz de conflict de interese între reprezentant și reprezentat sau când o persoană juridica, chemata sa stea în judecata, nu are reprezentant."

**) Alin. (2) al art. 44 a fost introdus prin [art. 1 pct. 18 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000, fostul alin. (2) devenind alin. (3).

Articolul 45

- (1) Ministerul Public poate porni actiunea civila ori de cate ori este necesar pentru apararea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdictie și ale disparutilor, precum și în alte cazuri expres prevăzute de lege.
- (2) În cazul în care procurorul a pornit actiunea, titularul dreptului la care se referă actiunea va fi introdus în proces. El se va putea folosi de dispozitiile prevăzute în art. 246, 247 și în art. 271-273, iar, în cazul în care procurorul și-ar retrage cererea, va putea cere continuarea judecatii.
- (3) Procurorul poate pune concluzii în orice proces civil, în oricare faza a acestuia, dacă apreciaza ca este necesar pentru apararea ordinii de drept, a drepturilor și libertatilor cetatenilor.
- (4) În cazurile anume prevăzute de lege, participarea și punerea concluziile de către procuror sunt obligatorii.
- (5) Procurorul poate, în condițiile legii, sa exercite caile de atac împotriva oricăror hotărâri, iar în cazurile prevăzute de alin. 1 poate să ceara punerea în executare a hotărârilor pronuntate în favoarea persoanelor prevăzute la acel alineat.*)

*) Art. 45 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 19 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 45 avea urmatorul continut: "(1) Ministerul Public poate introduce orice actiune, în afară de cele strict personale și sa participe la orice proces, în oricare faza a acestuia, în cazurile în care este necesar pentru apararea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor și ale persoanelor puse sub interdictie, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

- (2) În cazul în care procurorul a pornit actiunea, titularul dreptului la care se referă actiunea va fi introdus în proces. El se va putea folosi, dacă va fi cazul, de dispozitiile prevăzute în art. 246 și urm. și art. 271 și urm. din prezentul cod.
- (3) Procurorul poate, în condițiile legii, sa exercite caile de atac și sa ceara punerea în executare a hotărârii."

Articolul 45¹

Actele procesuale de dispoziție reglementate de art. 246, 247 și art. 271-273 sau de alte dispoziții legale, făcute în orice proces de reprezentanții persoanelor prevăzute la art. 45 alin. 1, nu vor împiedica judecata, dacă instanța apreciază ca ele nu sunt în interesul acelor persoane.*)

*) Art. 45¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 20 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 46

Abrogat.*)

*) [Art. 46 a fost abrogat prin Decretul nr. 38 din 16 februarie 1959.](#)

Capitolul 2

Persoanele care sunt împreună reclamante sau parate

Articolul 47

Mai multe persoane pot fi împreună reclamante sau parate dacă obiectul pricinii este un drept sau o obligațiune comună ori dacă drepturile sau obligațiile lor au aceeași cauză.

Articolul 48

(1) Actele de procedură, apărările și concluziile unuia dintre reclamanti sau parati nu pot folosi nici pagubi celorlalți.

(2) Cu toate acestea, dacă prin natura raportului juridic sau în temeiul unei dispoziții a legii, efectele hotărârii se întind asupra tuturor reclamantilor sau paratilor, actele de procedură indeplinite numai de unii din ei sau termenele incuviintate numai unora din ei pentru indeplinirea actelor de procedură folosesc și celorlalți. Când actele de procedură ale unora sunt potrivnice celor făcute de ceilalți, se va ține seama de actele cele mai favorabile. Reclamantii sau paratii care nu s-au infatisat sau nu au indeplinit un act de procedură în termen vor continua totuși să fie citați.

Capitolul 3

Alte persoane care pot lua parte la judecata

Secțiunea I

Intervenția

Articolul 49

(1) Oricine are interes poate interveni într-o pricină ce se urmează între alte persoane.

(2) Intervenția este în interes propriu când cel care intervine invocă un drept al său.

(3) Ea este în interesul uneia din părți când sprijină numai apărarea acesteia.

Articolul 50

(1) Cererea de intervenție în interes propriu va fi făcută în forma prevăzută pentru cererea de chemare în judecată.

(2) Ea se poate face numai în fața primei instanțe și înainte de închiderea dezbaterilor.

(3) Cu învoirea părților, intervenția în interes propriu se poate face și în instanța de apel.

Articolul 51

Cererea de intervenție în interesul uneia din părți se poate face chiar înaintea instanței de recurs.

Articolul 52

(1) După ascultarea părților și a celui care intervine, instanța va hotărî asupra incuviințării în principiu a intervenției.

(2) Încheierea nu se poate ataca decât o dată cu fondul.

(3) După incuviințarea în principiu, instanța va dispune comunicarea intervenției și, în cazurile în care întâmpinarea este obligatorie, va soroci termenul în care aceasta va trebui depusă.

Articolul 53

Cel care intervine va lua procedură în starea în care se afla în momentul admiterii intervenției; actele de procedură următoare se vor îndeplini și față de cel care intervine.

Articolul 54

În intervenția făcută în interesul uneia din părți, cel care intervine poate face orice act de procedură care nu este potrivit interesului părții în folosul careia intervine.

Articolul 55

Intervenția se judecă o dată cu cererea principală. Când însă judecarea cererii ar fi întârziată prin intervenția în interes propriu instanța poate hotărî despartirea ei spre a fi judecată deosebit.

Articolul 56

Apelul sau recursul făcut de cel care intervine în interesul uneia din părți se socotește neavenit, dacă partea pentru care a intervenit nu a făcut ea însăși apel sau recurs.

Secțiunea a II-a

Chemarea în judecată a altor persoane

Articolul 57

(1) Oricare din părți poate să cheme în judecată o altă persoană care ar putea să pretindă aceleași drepturi ca și reclamantul.

(2) Cererea făcută de pârât se depune o dată cu întâmpinarea. Când întâmpinarea nu este obligatorie, cererea se va depune cel mai târziu la prima zi de infatisare.

(3) Cererea făcută de reclamant se depune cel mai târziu până la închiderea dezbaterilor înaintea primei instanțe.

(4) Cererea va fi motivată și se va comunica atât celui chemat, cât și părții potrivnice. La exemplarul cererii destinat celui chemat se vor alătura copii de pe cererea de chemare în judecată, întâmpinare și de pe înscrisurile de la dosar.

Articolul 58

Cel chemat în judecată dobândește calitatea de intervenient în interes propriu, iar hotărârea îi va fi opozabilă.

Articolul 59

(1) În cazul prevăzut de art. 58, când pârâtul chemat în judecată pentru o datorie banescă recunoaște datoria și declară că vrea să o execute față de cel care își va stabili judecătorește dreptul, el va fi scos din judecată dacă depune suma datorată.

(2) În acest caz, judecata va urma numai între partea reclamantă și cel chemat în judecată.

Secțiunea a III-a

Chemarea în garanție

Articolul 60

(1) Partea poate să cheme în garanție o altă persoană împotriva căreia ar putea să se îndrepte, în cazul când ar cădea în pretensiuni cu o cerere în garanție sau în despăgubiri.

(2) În aceleași condiții, cel chemat în garanție poate, la randul său, să cheme în garanție o altă persoană.

Articolul 61

(1) Cererea va fi făcută în condițiile de formă pentru cererea de chemare în judecată. Cererea făcută de pârât se va depune cel mai târziu la prima zi de infatisare.

(2) Cererea de chemare în garanție făcută de reclamant se poate depune, până la închiderea dezbaterilor, înaintea primei instanțe.

Articolul 62

Instanța va dispune ca cererea să fie comunicată celui chemat în garanție și, dacă întâmpinarea este obligatorie, va soroci termenul în care aceasta urmează să fie depusă de cel chemat în garanție.

Articolul 63

(1) Cererea de chemare în garanție se judecă o dată cu cererea principală.

(2) Când judecarea cererii principale ar fi întârziată prin chemarea în garanție, instanța poate dispune despartirea ei spre a fi judecate deosebit.

Secțiunea a IV-a

Arătarea titularului dreptului

Articolul 64

Pârâtul care detine un lucru pentru altul sau care exercită în numele altuia un drept asupra unui lucru va putea arăta pe acela în numele căruia detine lucrul sau exercită dreptul, dacă a fost chemat în judecată de o persoană care pretinde un drept real asupra lucrului.

Articolul 65

(1) Cererea privitoare la arătarea titularului dreptului va fi motivată și se va depune o dată cu întâmpinarea, iar, dacă aceasta nu este obligatorie, cel mai târziu la prima zi de infatisare.

(2) Cererea va fi comunicată celui arătat ca titular, împreună cu cităția, copiile de pe cerere și înscrisurile de la dosar.

Articolul 66

- (1) Dacă cel aratat ca titular recunoaste sustinerile paratului și reclamantul consimte, el va lua locul paratului care va fi scos din judecata.
- (2) Când cel chemat nu se infatiseaza sau tagaduieste aratarile paratului, se vor aplica dispozitiile art. 58.

Capitolul 4

Reprezentarea părților în judecata

Articolul 67

- (1) Părțile pot sa exercite drepturile procedurale personal sau prin mandatar.
- (2) Mandatarul cu procura generală poate să reprezinte în judecata pe mandant, numai dacă acest drept i-a fost dat anume.
- (3) Dacă cel care a dat procura generală nu are domiciliul și nici reședința în țara, sau dacă procura este data unui prepus, dreptul de reprezentare în judecata se presupune dat.

Articolul 68

- (1) Procura pentru exercitiul dreptului de chemare în judecata trebuie facuta prin inscrist sub semnatura legalizata; în cazul când procura este data unui avocat semnatura va fi certificata potrivit legii avocaturii.
- (2) Dreptul de reprezentare mai poate fi dat și prin declaratie verbala, facuta în instanța și trecuta în incheierea de sedinta.
- (3) Mandatul este presupus dat pentru toate actele judecatii, chiar dacă nu cuprinde nici o aratare în aceasta privinta; el poate fi însă restrins numai la anumite acte sau pentru anumita instanța.
- (4) Dacă mandatul este dat unei alte persoane decat unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii decat prin avocat, cu excepția consilierului juridic care, potrivit legii, reprezinta partea.
- (5) Asistarea de către avocat nu este ceruta doctorilor sau licentiatilor în drept când ei sunt mandatarii în pricinile sotului sau rudelor până la al patrulea grad inclusiv.
- (6) De asemenea asistarea de către avocat nu este ceruta la judecatorii, când partea este reprezentata prin sot sau ruda până la al patrulea grad inclusiv.

Alin. (4) al art. 68 a fost modificat prin [art. 1 pct. 4 din Ordonanța de urgenta nr. 59/2001*](#)) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare pct. 4 al art. 68 avea urmatorul continut: "(4) Dacă mandatul este dat unei alte persoane decit unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii decit prin avocat."

Alin. (4) al art. 68 a fost modificat de pct. 12 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 69

- (1) Recunoasterile privitoare la drepturile în judecata, renuntarile, cum și propunerile de tranzactie nu se pot face decat în temeiul unei procuri speciale.
- (2) Avocatul care a asistat pe o parte la judecarea pricinii, chiar fără mandat, poate face orice acte pentru pastrarea drepturilor supuse unui termen și care s-ar pierde prin neexercitarea lor la timp. El poate să exercite de asemenea orice cale de atac împotriva hotărârii date; în acest caz însă, toate actele de procedura se vor îndeplini numai față de partea insasi.

Articolul 70

Când dreptul de reprezentare izvoraste din lege sau dintr-o dispozitie judecătorească, asistarea reprezentantului de către un avocat nu este obligatorie.

Articolul 71

Mandatul nu inceteaza prin moartea celui care l-a dat și nici dacă acesta a devenit incapabil. Mandatul dainuieste până la retragerea lui de către mostenitori sau de către reprezentantul legal al incapabilului.

Articolul 72

- (1) Renuntarea sau retragerea mandatului nu poate fi opusa celeilalte părți decat de la comunicare, afara numai dacă a fost facuta în sedinta în prezenta părții.

(2) Mandatarul care renunța la imputernicire este ținut să înștiințeze atât pe cel care i-a dat mandatul cât și instanța, cu cel puțin 15 zile înainte de termenul de infatisare sau de împlinirea termenelor cailor de atac. Abrogat.*)

*) Art. 73 a fost abrogat [art. 1 pct. 21 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 73 avea următorul conținut: "Art. 73. (1) Obștile de moșneni ori razeși și posesoratele vor fi reprezentate prin unul sau 3 mandatarî aleși sau numiți din oficiu, afara dacă legile speciale nu dispun altfel.

(2) Când toți membrii unei asemenea colectivități se învoiesc, ei numesc mandatarii prin înscris autenticat la judecătorie în circumscripția careia se afla comuna în care domiciliaza majoritatea devalmasilor.

(3) În lipsa unei asemenea învoieli, cei interesați vor cere judecătoriei competența să procedea la desemnarea mandatarilor.

(4) În acest caz, judecătorul va vesti pe devalmasi prin secretarul consiliului local să se adune de preferință într-o zi de sâmbătoare, la primăria comunei prevăzute la alineatul 2, pentru a alege pe mandatarî.

(5) Vestirea, semnată de judecător, se va afișa prin îngrijirea secretarului consiliului local, la usa primăriei comunelor în cuprinsul cărora se afla nemișcătoarele devalmase cu cel puțin 15 zile înainte de ziua alegerii. În același termen, vestirea se va face și verbal în fiecare sat, prin batai cu toba, sunete de goarnă sau alte mijloace de publicitate obișnuite în localitate.

(6) Îndeplinirea acestor formalități se va constata prin procese-verbale ce vor fi înaintate secretarului consiliului local, unde urmează să se adune devalmasii.

(7) La ziua sorocită, judecătorul va face strigarea celor adunați, însemnând pe o listă pe cei prezenți și partea ce fiecare dintre ei are în bunurile devalmase.

(8) În cazurile când se contestă drepturile vreunui devalmas, judecătorul va putea să nu-l înscrie, dacă contestația i se va părea întemeiată; neînscriserea dreptului nu împiedică invocarea lui pe calea dreptului comun. În nici un caz judecătorul nu va amâna alegerea din cauza contestațiilor.

(9) Judecătorul va culege declarațiile verbale ce fiecare din cei înscrisi în listă va face în privința acelor pe care voiesc să-i aleagă ca mandatarî. Alegerea mandatarilor se va face cu majoritatea voturilor celor prezenți, socotită atât asupra numărului celor de față, cit și asupra drepturilor devalmase.

(10) Dacă locuitorii nu vin sau dacă cele două majorități arătate mai sus nu se pot întruni, judecătorul va numi din oficiu pe mandatarî dintre membrii colectivității.

(11) Cele savîrșite înainte de judecătorul va fi constatate printr-o încheiere, care va avea puterea unei procuri autentice.

(12) Orice viciu de procedură savîrșit cu prilejul alegerii sau numirii mandatarilor va trebui propus la prima zi de infatisare, sub pedeapsa decaderii. În caz de anulare a mandatului, instanța va dispune refacerea procedurii pentru desemnarea altor mandatarî.

(13) Mandatul dat prin alegere sau din oficiu este obligatoriu pentru mandatar, în tot cursul judecatii. Pentru motive legitime instanța va putea scuti pe mandatar de însărcinarea ce i s-a dat.

(14) Mandatul poate fi revocat pentru incapacitate sau rea-credință.

(15) Mandatul pentru stingerea pricinii prin tranzacție va putea fi dat numai cu majoritate de două treimi, socotite atât asupra numărului celor de față cit și asupra drepturilor devalmase.

(16) Dacă sunt mai mulți mandatarî, ei hotărăsc cu majoritate.

(17) În caz de încetarea imputernicirii unui mandatar, rînduiriile prevăzute mai sus vor fi urmate pentru desemnarea înlocuitorului".

Capitolul 5

Asistența judiciară

Articolul 74

Abrogat.

Art. 74 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 13 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 74 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 75

Abrogat.

Punctul 1 al alin. (1) al art. 75 a fost modificat de pct. 14 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 75 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 76

Abrogat.

Art. 76 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 15 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) Conform [art. III din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 dispozițiile alin. (2) al art. 76 intră în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2006.

Art. 76 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 77

Abrogat.

Art. 77 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 15 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 77 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 78

Abrogat.

Art. 78 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 15 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 78 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 79

Abrogat.

Art. 79 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 15 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 79 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 80

Abrogat.

Art. 80 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Articolul 81

Abrogat.

Alin. (1) al art. 81 a fost modificat prin [art. 1 pct. din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M.Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Art. 81 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 16 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 81 a fost abrogat de [art. 53 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 51 din 21 aprilie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 327 din 25 aprilie 2008.

Titlul II

Dispoziții generale de procedura

Capitolul 1

Cererile

Articolul 82

(1) Orice cerere adresata instanțelor judecătorești trebuie să fie facuta în scris și sa cuprindă aratarea instanței, numele, domiciliul sau reședința părților ori, după caz, denumirea și sediul lor și ale reprezentantului, obiectul cererii și semnatura.*)

(2) În cazul în care, din orice motive, cererea nu poate fi semnata, judecatorul va stabili mai întâi identitatea părții și îi va citi acesteia conținutul cererii. Despre toate acestea judecatorul va face mențiune pe cerere.**)

(3) Abrogat.***)

(4) Abrogat.****)

*) Alin. (1) al art. 82 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 24 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 82 avea urmatorul continut: "(1) Orice cerere indreptata instanțelor judecătorești trebuie să fie facuta în scris și sa cuprindă aratarea instanței, numele, domiciliul sau reședința părților și ale reprezentantului, curatorului sau consiliului judiciar, obiectul cererii și semnatura."

**) Alin. (2) al art. 82 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 25 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 82 avea urmatorul continut: "(2) Cererile celor domiciliati în comunele rurale, care sunt de competența judecatoriei, se pot face și verbal. În acest caz aratarile părții pot fi trecute într-un proces-verbal, semnat de judecator, grefier și parte, care va inlocui cererea scrisa. Dacă partea nu poate semna, se va face vorbire despre aceasta în procesul-verbal."

) și *) Alin. (3) și (4) ale art. 82 au fost abrogate prin [art. 1 pct. 26 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) și (4) ale art. 82 aveau urmatorul continut: "(3) Cererile scrise ale persoanelor care nu pot semna vor fi semnate prin punere de deget în fața presedintelui instanței sau inlocuitorului sau, iar în comunele rurale și în fața secretarului consiliului local; cererea va fi mai intii citita părții, facindu-se aratarea despre aceasta pe cerere."

(4) În cazurile prevăzute de alineatele 2 și 3, se va face aratarea de chipul cum s-a stabilit identitatea părții."

Articolul 83

(1) Când cererea este facuta prin mandatar, se va alatura procura în original sau în copie legalizata.

(2) Mandatarul avocat certifica el insusi copia de pe procura sa.

(3) Reprezentantul legal va alatura copie legalizata de pe in scrisul doveditor al calității sale.*)

(4) Abrogat.**)

*) Alin. (3) al art. 83 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 27 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 83 avea urmatorul continut: "(3) Reprezentantul legal, curatorul sau consiliul judiciar, va alatura copie legalizata de pe in scrisul doveditor al calității sale."

**) Alin. (4) al art. 84 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 28 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (4) al art. 83 avea urmatorul continut: "(4) Reprezentantii persoanelor juridice de drept privat vor arata Monitorul Oficial în care este publicata imputernicirea lor."

Articolul 84

Cererea de chemare în judecata sau pentru exercitarea unei cai de atac este valabil facuta chiar dacă poarta o denumire gresita.

Capitolul 2

Citatiile și comunicarea actelor de procedura

Articolul 85

Judecatorul nu poate hotari asupra unei cereri decat după citarea sau infatisarea părților, afara numai dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 86

(1) Comunicarea cererilor și a tuturor actelor de procedura se va face, din oficiu, prin agentii proceduruali ai instanței sau prin orice alt salariat al acesteia, precum și prin agenti ori salariați ai altor instante, în ale caror circumscriptii se afla cel caruia i se comunică actul.

(2) Instanța solicitată, când i se cere să îndeplinească procedura de comunicare pentru alta instanță, este obligată să ia de îndată măsurile necesare, potrivit legii, și să trimită instanței solicitante dovezile de îndeplinire a procedurii.

(3) În cazul în care comunicarea potrivit alin. 1 nu este posibilă, aceasta se va face prin poșta, cu scrisoare recomandată cu dovadă de primire sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia.*)

*) Art. 86 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 29 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 86 avea următorul conținut: "Art. 86. (1) Comunicarea cererilor și a tuturor actelor de procedură se va face din oficiu, prin poșta prin corpul executorilor judecătorești sau prin orice angajat al instanței respective."

Articolul 87

Vor fi citați:

1. statul, județul, comuna și celelalte persoane juridice de drept public, în persoana capului autorității la contenciosul sediului central al administrației respective sau, în lipsa de contencios, la sediul administrației;
 2. persoanele juridice de drept privat, prin reprezentanții lor, la sediul principal sau la cel al sucursalei ori, după caz, al reprezentanței;*)
 3. asociațiile și societățile care nu au personalitate juridică, prin organele lor de conducere, la sediul administrației lor;
 4. Abrogat.**)
 5. cei supuși procedurii reorganizării judiciare și a falimentului prin administratorul judiciar ori, după caz, lichidatorul judiciar;***)
 6. incapacili, prin reprezentanții lor legali. În caz de numire a unui curator special, citarea se va face prin acest curator;
 7. personalul misiunilor diplomatice și oficiile consulare ale României, cetățenii români trimisi ca funcționari la organizații internaționale, precum și membrii lor de familie care locuiesc cu ei, aflați în străinătate, prin Ministerul Afacerilor Externe.
- Cetățenii români, alții decât cei prevăzuți în alineatul precedent, aflați în străinătate în interes de serviciu, prin organele centrale care i-au trimis sau în subordinea cărora se afla cei care i-au trimis;
8. în cazul în care prin tratate sau convenții internaționale la care este parte România sau prin acte normative speciale nu se prevede o altă procedură, cei care se afla în străinătate, având domiciliul sau reședința cunoscută, printr-o citatie trimisă cu scrisoare recomandată, cu dovadă de primire. Dispozițiile art. 114¹ alin. (4) sunt aplicabile.****)
- Dacă domiciliul sau reședința celor aflați în străinătate nu sunt cunoscute, citarea se face potrivit art. 95.
- În toate cazurile, dacă cei aflați în străinătate au mandat cunoscut în țară, va fi citat și acesta.
9. cei cu domiciliul sau reședința necunoscută, potrivit art. 95;
 10. moștenitorii, până la intervenirea lor în proces, printr-un curator special, numit de instanță.

*) Pct. 2 al art. 87 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 30 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 2 al art. 87 avea următorul conținut: "2. persoanele juridice de drept privat, prin reprezentanții lor, la sediul principal al administrației sau la cel al sucursalei din circumscripția instanței;"

**) Pct. 4 al art. 87 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 31 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 4 al art. 87 avea următorul conținut: "4. obstacole de moșneni sau de raze și posesoratele, prin mandatarii lor;"

***) Pct. 5 al art. 87 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 32 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 5 al art. 87 avea următorul conținut: "5. masa creditorilor falimentului prin judecătorul sindic;"

****) Alin. (1) al pct. 8 al art. 87 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 33 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al pct. 8 al art. 87 avea următorul conținut: "8. (1) în cazul în care prin tratate sau convenții internaționale la care este parte România sau prin acte normative speciale nu se prevede o altă procedură, cei care se afla în străinătate, având domiciliul sau reședința cunoscută, printr-o citatie trimisă cu scrisoare recomandată, recipisa de predare a scrisorii, în cuprinsul careia se va menționa ce acte se expediază tinând loc de dovadă."

Articolul 88

(1) Citatia va cuprinde:

1. numărul și data emiterii, precum și numărul dosarului;
2. aratarea anului, lunii, zilei și orei de înfatisare;

3. aratarea instanței și sediul ei;
 4. numele, domiciliul și calitatea celui citat;
 5. numele și domiciliul părții potrivnice și felul pricinii;
 - 5¹. alte mențiuni prevăzute de lege;*)
 6. parafa sefului instanței, și semnatura grefierului.
- (2) Aratarile de la punctele 2, 3, 4 și 6 sunt prevăzute sub sancțiunea nulității.

*) Pct. 5¹ al alin. (1) al art. 88 a fost introdus prin [art. 1 pct. 34 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 89

- (1) Citatia, sub pedeapsa nulității, va fi înmănată părții cu cel puțin 5 zile înainte termenului de judecată. În pricinile urgente, termenul poate fi și mai scurt, după aprecierea instanței.
- (2) Infatisarea părții în instanță, în persoana sau prin mandatar, acopera orice vicii de procedura. Partea este însă în drept să ceară amânarea dacă nu i s-a înmănat citatia în termen.

Articolul 90

- (1) Înmanarea citatiei și tuturor actelor de procedura se face la domiciliul sau reședința celui citat. Când acesta are o așezare agricolă, comercială, industrială sau profesională în altă parte, înmanarea se poate face și la locul acestor așezări.
- (2) Înmanarea se poate face oriunde, când cel citat primește citatia.
- (3) Abrogat.*)
- (4) Pentru cei ce se găsesc sub arme, citatia se înmanează la comandamentul superior cel mai apropiat.
- (5) Pentru cei care alcătuiesc echipajul unui vas de comerț, înmanarea se face, în lipsa unui domiciliu cunoscut, la capitania portului unde se găsește înregistrat vasul.
- (6) Pentru deținuți, înmanarea se face la administrația închisorii.
- (7) Pentru bolnavii aflați în spitale, ospicii ori sanatorii, la direcția așezământului.

*) [Art. 90 alin. 3 a fost abrogat prin Decretul nr. 132 din 19 iunie 1952.](#)

Articolul 91

Înmanarea citatiilor și a tuturor actelor de procedura, în cazurile prevăzute de art. 87 pct. 1, 2, 3, 5 și 7, precum și în cele prevăzute de art. 90 alin. 3, 4, 5 și 6 sau atunci când actul urmează să fie înmănat unui avocat ori notar public, se poate face funcționarului sau persoanei însărcinate cu primirea corespondentei, care își va arata în clar numele și prenumele, precum și calitatea, iar apoi va semna dovada.*)

*) Art. 91 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 35 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 91 avea următorul conținut: "Art. 91. Înmanarea citatiilor și tuturor actelor de procedura, în cazurile prevăzute de art. 87 pct. 1, 2, 3, 5 și 7, precum și în cele prevăzute de art. 90 alineatele 4, 5, 6 și 7, sau atunci când actul urmează să fie înmănat unui avocat sau notar public se poate face funcționarului sau persoanei însărcinate cu primirea corespondentei, care va semna dovada."

Articolul 92

- (1) Înmanarea citatiei se va face personal celui citat, care va semna adeverința de primire, agentul însărcinat cu înmanarea certificând identitatea și semnatura acestuia.
- (2) Dacă cel citat, aflându-se la domiciliu, nu vrea să primească citatia sau, primind-o, nu vrea să semneze adeverința de primire, agentul va lăsa citatia în mână celui citat sau, în cazul refuzului de primire, o va afișa pe ușa locuinței acestuia, încheind despre acestea proces-verbal.
- (3) Dacă cel citat nu se găsește la domiciliu sau dacă, în cazul hotelurilor sau clădirilor compuse din mai multe apartamente, el nu a indicat camera sau apartamentul în care locuiește, agentul va înmăna citatia, în primul caz unei persoane din familie, sau în lipsa, oricărei alte persoane care locuiește cu dînsul, sau care, în mod obișnuit, primește corespondența, iar, în celelalte cazuri, administratorului, portarului, ori celui ce în mod obișnuit îl înlocuiește; persoana care primește citatia va semna adeverința de primire, agentul certificându-i identitatea și semnatura și încheind proces-verbal despre cele urmate.
- (4) Dacă persoanele arătate în alineatul precedent nu voiesc ori nu pot să semneze adeverința de primire, agentul va încheia proces-verbal, lăsând citatia în mîna lor; dacă cer arătați nu voiesc să primească citatia sau sunt în lipsă, agentul va afișa citatia, fie pe ușa locuinței celui citat, fie, dacă nu are indicația apartamentului sau camerei locuite, pe ușa principală a clădirii, încheind de asemenea proces-verbal despre toate acestea.
- (5) Înmanarea citatiei nu se poate face unui minor sub 14 ani impliniți sau unei persoane lipsite de judecată. Puterea de judecată este presupusă până la dovada contrară.

(6) Dispozitiile prezentului articol se aplică și la comunicarea sau notificarea oricărui alt act de procedura.

Articolul 92¹

Comunicarea citatiei și a altor acte de procedura nu se poate realiza prin afisare în cazul persoanelor juridice, precum și al asociațiilor sau societăților care, potrivit legii, pot sta în judecata, cu excepția cazurilor în care se refuza primirea sau dacă se constata lipsa oricarei persoane la sediul acestora.

Art. 92¹ a fost modificat prin [art. 1 pct. 6 din Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M.Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Art. 92¹ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 17 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 93

În caz de alegere de domiciliu, dacă partea a aratat și persoana însărcinată cu primirea actelor de procedura, comunicarea acestora se va face la acea persoana, iar în lipsa unei asemenea aratari, la domiciliul părții.

Articolul 94

Când comunicarea actelor de procedura nu se poate face din cauza ca s-a daramat cladirea, a devenit de nelocuit sau din alt motiv asemanator, agentul va depune actul la grefa instanței, care va instiinta din timp partea despre aceasta imprejurare, dispozitiile art. 95 fiind aplicabile în mod corespunzător.

Art. 94 a fost modificat de pct. 7 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 95

(1) Când reclamantul invedereaza ca, desi a facut tot ce i-a stat în putinta, nu a izbutit sa afle domiciliul paratului, președintele instanței va dispune citarea acestuia prin publicitate.

(2) Citarea prin publicitate se face afisandu-se citatia la usa instanței. Citatia se publică și în Monitorul Oficial al României sau într-un ziar mai raspandit, în cazurile în care președintele tribunalului sau completul de judecată apreciaza ca o asemenea măsura este necesară.

(3) Afisarea, precum și publicarea citatiei în Monitorul Oficial sau într-un ziar mai raspandit se fac cu cel puțin 15 zile înainte de data fixata pentru judecata. În cazurile urgente, președintele tribunalului sau completului de judecată va putea reduce acest termen la 5 zile.

(4) Dacă pârâtul se infatiseaza și dovedeste ca a fost citat prin publicitate cu rea-credinta, toate actele de procedura ce au urmat incuviintarii acestei citari vor fi anulate, reclamantul putand fi sanctionat cu amendă și obligat la despăgubiri, potrivit legii.*)

*) Alin. (4) al art. 95 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 37 din Ordonanța de urgenta nr. 138 /2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (4) al art. 95 avea urmatorul continut: "(4) Dacă pârâtul se infatiseaza și dovedeste ca a fost citat prin publicitate cu rea-credinta, toate actele de procedura ce au urmat incuviintarii acestei citari vor fi anulate, iar reclamantul care a cerut citarea prin publicitate va fi condamnat la o amenda de la 5.000 lei la 15.000 lei și la despăgubirea părții vatamate."

Articolul 96

Partea prezenta în instanța, în persoana sau prin mandatar, nu poate refuza primirea actelor de procedura și a in scrisurilor care i se comunică în sedinta. În acest caz, instanța poate incuviinta, la cerere, un termen pentru a lua cunoștința de acte.

Articolul 97

Nici un act de procedura nu se poate îndeplini în zilele de sarbatoare legala, afară de cazuri grabnice, după incuviintarea presedintelui.

Articolul 98

Schimbarea domiciliului uneia din părți în timpul judecatii trebuie, sub pedeapsa neluării ei în seama, să fie adusă la cunoștința instanței prin petiție la dosar, iar părții potrivnice prin scrisoare recomandată, a carei recipisă de predare se va depune la dosar o dată cu petiția prin care se instiintează instanța despre schimbarea domiciliului.

Articolul 99

Abrogat.*)

*) Art. 99 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 38 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 99 avea următorul conținut: "Art.99 (1) Cei însărcinați de lege cu îndeplinirea actelor de procedură, din a căror vină s-a pricinuit aminarea judecatii, vor fi condamnați de instanța, printr-o încheiere executorie, la o amendă de la 500 la 3.000 lei și la despăgubirea părții vătămate.

(2) Cel condamnat poate să prezinte instanței o petiție motivată pentru scutirea sau micșorarea amenzii ori despăgubirii.

(3) El va fi citat de urgență, împreună cu partea vătămată, careia i s-a incuviințat despăgubirea, în camera de consiliu și instanța va hotărî prin încheiere irevocabilă. Citarea se va face prin greșă și este scutită de timbru și taxe."

Articolul 100

(1) Procesul-verbal încheiat de cel însărcinat cu înminarea actului de procedură trebuie să cuprindă:

1. anul, luna și ziua când a fost încheiat;
2. numele celui care l-a încheiat;
3. funcțiunea acestuia;
4. numele, prenumele și domiciliul celui caruia i s-a făcut comunicarea, cu arătarea numărului, etajului, apartamentului sau camerei, dacă cel caruia i s-a făcut comunicarea locuiește într-o clădire cu mai multe etaje sau apartamente sau în hotel, și dacă actul de procedură a fost înminat la locuința sa, ori a fost afișat pe ușa acestei locuințe.
5. arătarea instanței de la care porneste actul de procedură și identificarea lui, iar pentru citatii și a termenului de infatisare;
6. arătarea înscrisurilor comunicate;
7. numele și calitatea celui caruia i s-a făcut înminarea sau locul unde s-a făcut afișarea;
8. semnatura celui care a încheiat procesul-verbal.

(2) Dacă cei care urmează să semneze dovada de primire sau procesul-verbal refuza sau nu pot s-o face, se va face vorbire despre aceasta în cuprinsul procesului-verbal.

(3) Arătarile de la punctele 1, 2, 4, 5, 7 și 8 sunt prevăzute sub pedeapsa nulității.

(4) Procesul-verbal face dovada până la înscrierea în fals cu privire la faptele constatate personal de cel care l-a încheiat.

Capitolul 3 Termenele

Articolul 101

(1) Termenele se înțeleg pe zile libere, neintrând în socoteală nici ziua când a început, nici ziua când s-a sfârșit termenul.

(2) Termenele statornicite pe ore încep să curgă de la miezul nopții zilei următoare.

(3) Termenele statornicite pe ani, luni sau săptămâni se sfîrșesc în ziua anului, lunii sau săptămânii corespunzătoare zilei de plecare.

(4) Termenul care, începând la 29, 30 sau 31 ale lunii, se sfîrșește într-o luna care nu are o asemenea zi, se va socoti împlinit în ziua cea din urmă a lunii. Termenul care se sfîrșește într-o zi de sârbătoare legală, sau când serviciul este suspendat, se va prelungi până la sfîrșitul primei zile de lucru următoare.

Articolul 102

(1) Termenele încep să curgă de la data comunicării actelor de procedură dacă legea nu dispune altfel.

(2) Termenele încep să curgă și împotriva părții care a cerut comunicarea, de la data când a cerut-o.

Articolul 103

(1) Neexercitarea oricărei cai de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

(2) În acest din urmă caz, actul de procedură se va îndeplini în termen de 15 zile de la încetarea împiedicării; în același termen vor fi arătate și motivele împiedicării.

Articolul 104

Actele de procedura trimise prin posta instanțelor judecătorești se socotesc îndeplinite în termen dacă au fost predate recomandat la oficiul postal înainte de împlinirea lui.

Capitolul 4

Nulitatea actelor de procedura

Articolul 105

- (1) Actele de procedura îndeplinite de un judecător necompetent sunt nule.
- (2) Actele îndeplinite cu neobservarea formelor legale sau de un funcționar necompetent se vor declara nule numai dacă prin aceasta s-a pricinuit părții o vătămare ce nu se poate înlătura decât prin anularea lor. În cazul nulităților prevăzute anume de lege, vătămarea se presupune până la dovada contrarie.

Articolul 106

- (1) Anularea unui act de procedura atrage și nulitatea actelor următoare, în măsura în care acestea nu pot avea o existență de sine stătătoare.
- (2) Judecătorul va putea să dispună îndreptarea neregularităților savarsite cu privire la actele de procedura.

Articolul 107

Președintele va amana judecarea pricinii ori de câte ori constată că partea care lipsește nu a fost citată cu respectarea cerințelor prevăzute de lege sub pedeapsa nulității.

Articolul 108

- (1) Nulitățile de ordine publică pot fi ridicate de parte sau de judecător în orice stare a pricinii.
- (2) Celelalte nulități se declara numai după cererea părții care are interes să o invoce.
- (3) Neregularitatea actelor de procedura se acopera dacă partea nu a invocat-o la prima zi de infatisare ce a urmat după aceasta neregularitate și înainte de a pune concluzii în fond.
- (4) Nimeni nu poate invoca neregularitatea pricinuită prin propriul sau fapt.

Capitolul IV¹

Amenzi judiciare și despăgubiri*)

*) Capitolul IV¹ (art. 108¹-108⁵) a fost introdus prin [art. 1 pct. 39 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 108¹

- (1) Dacă legea nu prevede altfel, instanța, potrivit dispozițiilor prezentului articol, va putea sancționa următoarele fapte savarsite în legătură cu procesul, astfel:
 1. cu amendă judiciară de la 500.000 la 7.000.000 lei:
 - a) introducerea, cu rea-credință, a unor cereri vadit netemeinice;
 - b) formularea, cu rea-credință, a unei cereri de recuzare sau de stramutare;
 - c) obținerea, cu rea-credință, a citării prin publicitate a oricărei părți;
 - d) obținerea, cu rea-credință, de către reclamantul caruia i s-a respins cererea, a unor măsuri de asigurare prin care pârâtul a fost pagubit;
 - e) contestarea, cu rea-credință, a scrierii sau semnăturii unui înscris;
 2. cu amendă judiciară de la 300.000 lei la 5.000.000 lei:
 - a) neprezentarea martorului legal citat sau refuzul acestuia de a depune marturie când este prezent în instanța, în afară de cazul în care acesta este minor;
 - b) neprezentarea avocatului, a reprezentantului sau a celui care asista partea, ori nerespectarea de către acestia a îndatoririlor stabilite de lege sau de către instanța, dacă în acest mod s-a cauzat amânarea judecării procesului;
 - c) refuzul expertului de a primi lucrarea sau nedepunerea lucrării în termenul fixat, ori refuzul de a da lamuririle cerute;
- c¹) nerespectarea de către agenții forței publice a obligației de acordare a concursului la îndeplinirea efectivă a executării silite, potrivit art. 373² alin. 1;
 - d) neluarea de către conducătorul unității în cadrul careia urmează a se efectua o expertiză a măsurilor necesare pentru efectuarea acesteia sau pentru efectuarea la timp a expertizei, precum și împiedicarea de către orice persoană a efectuării expertizei în condițiile legii;
 - e) neprezentarea unui înscris sau a unui bun, de către cel care îl detine, la termenul fixat în acest scop de instanța;

- f) refuzul sau omisiunea unei autorități ori a altei persoane de a comunica la cererea instanței, la termenul fixat în acest scop, datele care rezultă din actele și evidentele ei;
- g) cauzarea amănării judecării sau executării silite de către cel însărcinat cu îndeplinirea actelor de procedură.
- h) împiedicarea în orice mod a exercitării, în legătură cu procesul, a atribuțiilor ce revin judecătorilor, experților desemnați de instanța în condițiile legii, agenților procedurali, precum și altor salariați ai instanței;
- i) abrogată.
- (2) Amenda nu se va aplica persoanelor la care se referă pct. 2 al alin. (1), dacă motive temeinice le-au împiedicat să aducă la îndeplinire obligațiile ce le revin.

Partea introductivă a art. 108¹ și litera d) de la punctul 2 al alin. (1) al art. 108¹ au fost modificate de pct. 18 al art. I din [LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Literele h) și i) ale punctului 2 al alin. (1) al art. 108¹ au fost introduse de pct. 19 al art. I din [LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Litera c¹) de la pct. 2 al alin. (1) al art. 108¹ a fost introdusă de pct. 3 al art. I din [LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Litera i) de la pct. 2 al alin. (1) al art. 108¹ a fost abrogată de pct. 4 al art. I din [LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 108²

- (1) Nerespectarea de către oricare dintre părți sau de către alte persoane a măsurilor luate de către instanța pentru asigurarea ordinii și solemnității sedinței de judecată se sancționează cu amendă de la 300.000 lei la 2.000.000 lei.
- (2) Nerespectarea de către orice persoană a dispozițiilor privind desfășurarea normală a executării silite se sancționează de către președintele instanței de executare, la cererea executorului, cu amendă de la 500.000 lei la 5.000.000 lei.
- (3) O dată cu aplicarea sancțiunii se va stabili în ce constă abaterea săvârșită.

Articolul 108³

Cel care, cu intenție sau din culpa, a pricinuit amănarea judecării sau a executării silite, prin una dintre faptele prevăzute în art. 108¹ sau art. 108², la cererea părții interesate va putea fi obligat de către instanța de judecată ori, după caz, de către președintele instanței de executare, la plata unei despăgubiri pentru paguba cauzată prin amănare.

Articolul 108⁴

Amenda și despăgubirea se stabilesc prin încheiere executorie, care se comunică celui obligat, dacă măsura a fost luată în lipsa acestuia.

Articolul 108⁵

- (1) Împotriva încheierii prevăzute la art. 108⁴ cel obligat la amenda sau despăgubire va putea face numai cerere de reexaminare, solicitând, motivat, să se revină asupra amenzii ori despăgubirii sau să se dispună reducerea acestora.
- (2) Cererea se face în termen de 15 zile, după caz, de la data la care a fost luată măsura sau de la data comunicării încheierii.
- (3) Cererea se soluționează prin încheiere irevocabilă, dată în camera de consiliu, de către instanța de judecată ori de președintele instanței de executare care a aplicat amenda sau despăgubirea.

Titlul III

Procedura înaintea primei instanțe

Capitolul 1

Procedura înainte de judecată

Secțiunea I

Dispoziții generale

Articolul 109

- (1) Oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane trebuie să facă o cerere înaintea instanței competente.
- (2) În cazurile anume prevăzute de lege, sesizarea instanței competente se poate face numai după îndeplinirea unei proceduri prealabile, în condițiile stabilite de acea lege. Dovada îndeplinirii procedurii prealabile se va anexa la cererea de chemare în judecată.*)
-

*) Alin. (2) al art. 109 a fost introdus prin [art. 1 pct. 40 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 109^{^1}

Abrogat.*)

*) Art. 109^{^1} a fost abrogat prin [art. 5, pct. 2 din Legea nr. 104/1992](#) pentru modificarea Codului penal, a Codului de procedura penala și a altor legi precum și pentru abrogarea [Legii nr. 59/1968](#) și a [Decretului nr. 218 /1977](#).

Articolul 110

(1) Cererea pentru predarea unui imobil, la împlinirea termenului de locatiune, poate fi facuta chiar înainte de împlinirea acestui termen.

(2) Se poate de asemenea cere, înainte de termen, executarea la termen a unei obligații alimentare sau altei prestațiuni periodice.

(3) Președintele mai poate incuviinta, în general, înainte de împlinirea termenului, cereri pentru executarea la termen a unor obligațiuni, ori de cate ori va socoti ca cererile sunt îndreptatite pentru a preintampina reclamantului o paguba însemnata pe care acesta ar incerca-o dacă ar astepta împlinirea termenului.

Articolul 111

Partea care are interes poate să faca cerere pentru constatarea existentei sau neexistentei unui drept. Cererea nu poate fi primita dacă partea poate cere realizarea dreptului.

Secțiunea a II-a

Chemarea în judecata

Articolul 112

(1) Cererea de chemare în judecata va cuprinde:

1. numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal și contul bancar. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, va arata și domiciliul ales în România, unde urmează a i se face toate comunicările privind procesul.*)

2. numele și calitatea celui care reprezintă partea în proces, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional;**)

3. obiectul cererii și valoarea lui, după pretuirea reclamantului, atunci când pretuirea este cu putință.

Pentru identificarea imobilelor se va arata comuna și județul, strada și numărul, iar, în lipsa, vecinătățile, etajul și apartamentul, sau, când imobilul este înscris în cartea funciara, numărul de carte funciara și numărul topografic;

4. aratarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază cererea;

5. aratarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere.

(2) Când dovada se face prin înscrisuri, se vor alatura la cerere atâtea copii citi parati sunt, mai mult câte o copie de pe fiecare înscris, pentru instanță; copiile vor fi certificate de reclamant ca sunt la fel cu originalul.

(3) Se va putea depune și numai o parte dintr-un înscris privitor la pricina, rămânând ca instanța să dispună, la nevoie, infatisarea înscrisului în întregime.

(4) Dacă înscrisurile sunt scrise în limba străină sau cu litere vechi, se vor depune traduceri sau copii cu litere latine, certificate de parte.

(5) Când reclamantul vrea să-și dovedească cererea sau vreunul din capetele cererii sale, prin interogatoriul sau jurământul***) paratului, va cere infatisarea în persoana a acestuia.

(6) Când se va cere dovada cu martori, se va arata numele și locuința martorilor;

6. semnatura.

*) și **) Pct. 1 și 2 ale art. 112 sunt reproduse astfel cum a fost modificate prin [art. 1 pct. 41 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 1 și 2 ale art. 112 aveau următorul conținut: "1. numele, domiciliul sau reședința părților; 2. calitatea judiciară în care părțile stau în judecata, atunci când nu stau în numele lor propriu;"

***)) Jurământul, ca mijloc de proba, nu mai există în actuala reglementare.

Articolul 113

(1) La cererea de chemare în judecata se vor alatura atâtea copii de pe cerere câți parati sunt.

(2) Dacă mai mulți parati au un singur reprezentant sau dacă pârâtul are mai multe calități juridice, se va comunica o singură copie de pe acțiune și de pe înscrisuri și se va înmâna o singură citatie.

Articolul 114

(1) La primirea cererii de chemare în judecata președintele sau judecătorul care îl înlocuiește va verifica dacă aceasta intruneste cerințele prevăzute de lege. Când este cazul, reclamantului i se pune în vedere să completeze sau să modifice cererea și să depună, potrivit art. 112 alin. 2 și art. 113, cererea și copii certificate de pe toate înscrisurile pe care își întemeiază cererea.

(2) Reclamantul va completa cererea de îndată. Atunci când completarea nu este posibilă, cererea se va înregistra și i se va acorda reclamantului un termen scurt. În cazul în care cererea a fost primită prin posta, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile ei, cu mențiunea că, până la termenul acordat, urmează să facă completările sau modificările necesare.

(3) Acordarea termenului, potrivit alin. 2, se face, în toate cazurile, cu mențiunea că neîndeplinirea în acest termen a obligațiilor privind completarea sau modificarea cererii poate atrage suspendarea judecării.

(4) Dacă obligațiile privind completarea sau modificarea cererii nu sunt îndeplinite în termenul prevăzut la alin. 2, suspendarea judecării se pronunță prin încheiere potrivit dispozițiilor art. 339.

(5) În procesele în care, în condițiile art. 47, sunt mai mulți reclamanti sau parati, președintele instanței, ținând cont de numărul foarte mare al acestora, de necesitatea de a asigura desfășurarea normală a activității de judecată, cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale părților, va putea dispune reprezentarea lor prin mandatar și îndeplinirea procedurii de comunicare a actelor procesuale numai pe numele mandatului, la domiciliul sau sediul acestuia. Reprezentarea se va face, după caz, prin unul sau mai mulți mandatar, persoane fizice sau persoane juridice, dispozițiile art. 68 și art. 114¹ fiind aplicabile în mod corespunzător. Dovada mandatului va fi depusă de către reclamanti, în condițiile prevăzute la alin. 2, iar de către parati, odată cu întâmpinarea. Dacă părțile nu-și aleg un mandatar sau nu se înțeleg asupra persoanei mandatului, în cazul reclamantilor vor fi aplicabile dispozițiile alin. 4, iar în cazul paratilor, președintele instanței va numi un curator special.

*) "Art. 114 a fost modificat prin [art. 1 pct. 42 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 114 avea următorul conținut: "Art. 114. (2) Când reclamantul este de față la fixarea termenului, el ia termenul în cunoștință; președintele îi va pune în vedere lipsurile cererii de chemare în judecată, spre a le întregi înainte de comunicare.

(3) Președintele va dispune în același timp să se comunice pârâtului, o dată cu cităția, copii de pe cerere și înscrisuri, punându-i-se în vedere să depună la dosar întâmpinare cu cel puțin 5 zile înainte de termenul sorocit pentru judecată.

(4) O dată cu sorocirea termenului, președintele va dispune, dacă s-a cerut prin cerere, citărea pârâtului la interogator sau juramint, sub rezerva dezbaterii la termenul de infatisare. Sub aceeași rezerva se vor putea lua orice alte măsuri, în marginile rînduieilor pentru dovezi.

(5) Termenul se va soroci astfel ca, de la data primirii cităției, pîritul să aibă cel puțin 30 de zile pentru depunerea întâmpinării, iar în pricinile urgente, cel puțin 5 zile.

(6) Dacă pîritul locuiește în străinătate, președintele va putea soroci un termen mai îndelungat.

Art. 114 alin. (1) este reprodus astfel cum a fost modificat prin [Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M.Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În reglementare art. 114 alin. (1) avea următorul conținut: "Președintele, îndată ce primește cererea de chemare în judecată și constată plata timbrului, a taxei de procedură și a impozitului proportional, va soroci ziua infatisării și va cita părțile înaintea instanței, în ședință. Președintele va putea soroci o anumită oră pentru judecarea pricinii."

Alin. 4 al art. 114 a fost introdus prin [art. 1 pct. 8 al Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001."

Art. 114 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 20 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

ART. 114¹ *)

(1) Președintele, de îndată ce constată că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, fixează termenul de judecată pe care, sub semnatura, îl da în cunoștință reclamantului prezent sau reprezentantului acestuia. Celelalte părți vor fi citate potrivit legii.

(2) Președintele va dispune în același timp să se comunice paratului, o dată cu citatia, copii de pe cerere și de pe înscrisuri, punându-i-se în vedere obligația de a depune la dosar întâmpinare cel mai târziu cu 5 zile înainte de termenul stabilit pentru judecata.

(3) Primul termen de judecată va fi stabilit astfel încât de la data primirii citatiei pârâtul să aibă la dispoziție cel puțin 15 zile pentru a-și pregăti apărarea, iar în procesele urgente, cel puțin 5 zile. Pentru termenele următoare și primul termen fixat după casarea cu trimitere, determinată de necercetarea fondului, rămân aplicabile dispozițiile art. 89 alin. 1.

(4) Dacă pârâtul locuiește în străinătate, președintele va putea fixa un termen mai îndelungat. Prin citatie pârâtul va fi informat că are obligația de a-și alege domiciliul în România, unde urmează să se facă toate comunicările privind procesul. În cazul în care pârâtul nu se conformează acestei obligații, comunicările se vor face prin scrisoare recomandată, recipisă de predare la poșta română a scrisorii, în cuprinsul careia vor fi menționate actele ce se expediază, ținând loc de dovada de îndeplinire a procedurii.

(5) Sub rezerva dezbaterii la prima zi de infatisare, președintele, cu ocazia fixării termenului prevăzut la alin. 1, dacă s-a solicitat prin cerere, va putea dispune citarea paratului la interogatoriu, alte măsuri pentru administrarea probelor, precum și orice alte măsuri necesare pentru desfășurarea procesului potrivit legii.

(6) De asemenea, în condițiile legii, președintele va putea încuviința, prin încheiere executorie, măsuri asiguratorii, precum și măsuri pentru asigurarea dovezilor ori pentru constatarea unei situații de fapt.

Art. 114¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 43 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. 3 al art. 114¹ a fost modificat prin [art. 1 pct. 9 al Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare alin. (3) al art. 114¹ avea următorul conținut: "(3) Termenul de judecată va fi stabilit astfel încât de la data primirii citatiei pârâtul să aibă la dispoziție cel puțin 30 de zile pentru a-și pregăti apărarea, iar în procesele urgente, cel puțin 5 zile."

Alin. (3) și (5) ale art. 114¹ au fost modificate de pct. 21 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Secțiunea a III-a

Întâmpinarea

Articolul 115

Întâmpinarea va cuprinde:

1. excepțiile de procedura ce pârâtul ridică la cererea reclamantului;
2. răspunsul la toate capetele de fapt și de drept ale cererii;
3. dovezile cu care se apără împotriva fiecărui capăt de cerere; când va cere dovada cu martori, pârâtul va arăta numele și locuința lor;
4. semnatura.

Articolul 116

(1) La întâmpinare se vor alătura atâtea copii de pe întâmpinare câți reclamanti sunt; de asemenea se va alătura același număr de copii certificate de pe înscrisurile pe care se sprijină, mai mult un rând de copii pentru instanța.

(2) Dacă mai mulți reclamanti au un singur reprezentant, sau un reclamant sta în judecata în mai multe calități juridice, se va depune la dosar pentru aceste părți câte o singură copie.

Articolul 117

Când sunt mai mulți parati, ei pot răspunde toți împreună sau numai o parte din ei, printr-o singură întâmpinare.

Articolul 118

(1) Întâmpinarea este obligatorie, afară de cazurile în care legea prevede în mod expres altfel.

(2) Abrogat.

(3) În cazul în care pârâtul nu este reprezentat sau asistat de avocat, președintele îi va pune în vedere, la prima zi de infatisare, sa arate excepțiile, dovezile și toate mijloacele sale de aparare despre care se va face vorbire în incheierea de sedinta; instanța îi va acorda, la cerere, un termen pentru pregătirea apararii și depunerea intampinarii.

*) Art. 118 a fost modificat prin [art. 1 pct. 44 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 118 avea urmatorul continut: "Art. 118. Depunerea intimpinarii nu este obligatorie. În cazul în care nu s-a depus intimpinare, președintele îi va pune în vedere pârâtului, la prima zi de infatisare, sa arate excepțiile, dovezile și toate mijloacele sale de aparare, despre care se va face vorbire în incheierea de sedinta."

Alin. (2) al art. 118 a fost abrogat de pct. 22 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 118 a fost modificat de pct. 23 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Secțiunea a IV-a

Cererea reconventionala

Articolul 119

(1) Dacă pârâtul are pretentii în legătură cu cererea reclamantului, el poate să faca cerere reconventionala.

(2) Cererea trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute pentru cererea de chemare în judecata.

(3) Cererea reconventionala se depune odată cu intampinarea sau, dacă pârâtul nu este obligat la intampinare, cel mai tarziu în prima zi de infatisare.

(4) Când reclamantul și-a modificat cererea de chemare în judecata, cererea reconventionala se va depune cel mai tarziu până la termenul ce se va incuviinta paratului, spre acest sfârșit.

Alin. (1) al art. 119 a fost modificat prin [art. 1 pct. 10 al Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, art. 118 avea urmatorul continut: "(1) Dacă pârâtul are pretentii în legătură cu cererea sau cu mijloacele sale de aparare ale reclamantului, el poate să faca cerere reconventionala."

Alin. (1) al art. 119 a fost modificat de pct. 24 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 120

(1) Cererea reconventionala se judeca odata cu cererea principala.

(2) Când, însă, numai cererea principala este în stare de a fi judecata, instanța o poate judeca deosebit.

Secțiunea a V-a

Plangerea

Articolul 120^{^1} - 120^{^2}

Abrogate

Art. 120^{^1} și art. 120^{^2} au fost abrogate prin [art. 6 din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Capitolul 2

Sedintele și politia lor

Articolul 121

(1) Sedintele vor fi publice, afară de cazurile când legea dispune altfel.

(2) Instanța poate să dispună ca dezbaterile să se faca în sedinta secreta, dacă dezbaterea publică ar putea vatama ordinea sau moralitatea publică sau pe părți. În acest caz, părțile vor putea fi insotite, în afară de aparatorii lor, de cel mult două persoane desemnate de ele.

(3) Hotărârea se pronunță întotdeauna în ședința publică.

Articolul 122

(1) Președintele exercită poliția ședinței, putând lua măsuri pentru păstrarea ordinii și bune-cuviințe.

(2) Dacă nu este loc în sala de ședință, președintele poate invita pe cei ce ar veni mai târziu sau pe cei ce depășesc numărul locurilor.

(3) Nimeni nu poate fi lăsat să intre cu arme în sala de ședință, afara numai dacă le poartă în vederea serviciului ce îndeplinește în fața instanței.

(4) Acei care iau parte la ședință sunt obligați să aibă o purtare cuviincioasă. Acel ce vorbește instanței trebuie să stea în picioare. Președintele poate încuviința excepții de la această îndatorire.

(5) Pot fi îndepărtați din sala cei minori și persoanele care s-ar infatisa într-o ținută necuviincioasă.

(6) Președintele poate chema la ordine orice persoană care tulbură mersul dezbaterilor. Dacă aceasta chemare rămâne fără rezultat, el poate obliga pe tulburător să părăsească sala și la nevoie va da ordin să fie scos din sala.

(7) Dacă în cursul ședinței se savarsește o faptă penală, se aplică dispozițiile din Codul de procedură penală.*)

(8) Președintele poate să ordone îndepărtarea tuturor persoanelor din sala, dacă altfel nu se poate păstra ordinea.

*) Alin. (7) al art. 122 a fost introdus prin [art. 1 pct. 45 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000, fostul alin. (7) devenind alin. (8).

Articolul 123

(1) Dacă printre cei îndepărtați din sala ar fi vreuna din părți, înainte de închiderea dezbaterilor, aceasta va fi chemată în sala și, sub pedeapsa de nulitate, i se vor pune în vedere toate faptele esențiale petrecute în lipsa sa, precum și declarațiile celor ascultați.

(2) Dispoziția de mai sus nu se aplică în cazul când partea îndepărtată din ședință a fost asistată de un avocat, care a rămas mai departe în sala.

Articolul 124

Dispozițiile de mai sus se aplică în toate locurile unde judecătorii sunt chemați să-și îndeplinească funcțiunile lor.

Capitolul 3

Judecata

Secțiunea I

Infatisări și dezbateri

Articolul 125

(1) Președintele va dispune să se întocmească pentru fiecare ședință o listă cu pricinile fixate să se judece în acea zi și care va fi afișată la usa salii de ședință cu cel puțin o oră înainte de începerea ședinței.

(2) Pricinile declarate urgente și cele rămase în divergență se vor judeca înaintea celorlalte.

(3) Părțile pot cere schimbarea randului, dacă imprecizia având pricini fixate înaintea lor nu se împotrivesc.

Articolul 126

Părțile pot cere instanței, la începutul ședinței, amânarea pricinilor care nu sunt în stare de judecată, dacă aceste cereri nu provoacă dezbateri. Aceasta amânare se poate face și de un singur judecător.

Articolul 127

Pricinile se dezbate verbal, dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 128

(1) Președintele deschide, suspendă și ridică ședința.

(2) Președintele va da cuvântul mai întâi reclamantului și în urma paratului.

(3) În caz de trebuință, președintele poate da cuvântul de mai multe ori, putându-l margini în timp de fiecare dată.

Articolul 129

(1) Părțile au îndatorirea ca, în condițiile legii, să urmărească desfășurarea și finalizarea procesului. De asemenea, ele au obligația să îndeplinească actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să-și exercite drepturile procedurale conform dispozițiilor art. 723 alin. 1, precum și să-și probeze pretențiile și apărările.

(2) Judecătorul va pune în vedere părților drepturile și obligațiile ce le revin în calitate lor din proces și va starui, în toate fazele procesuale, pentru soluționarea amiabilă a cauzei.

(3) Abrogat.

(4) Cu privire la situația de fapt și motivarea în drept pe care părțile le invoca în susținerea pretențiilor și apărărilor lor, judecătorul este în drept să le ceară acestora să prezinte explicații, oral sau în scris, precum și să puna în dezbaterile lor orice împrejurări de fapt ori de drept, chiar dacă nu sunt menționate în cerere sau în întâmpinare.

(5) Judecătorii au îndatorirea să staruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale. Ei vor putea ordona administrarea probelor pe care le considera necesare, chiar dacă părțile se împotrivesc.

(6) În toate cazurile, judecătorii hotărăsc numai asupra obiectului cererii deduse judecatii.*)

*) Art. 129 a fost modificat prin [art. 1 pct. 46 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 129 avea următorul conținut: "Art. 129. (1) Președintele este în drept să pună întrebări părților sau să pună în dezbaterile lor orice împrejurări de fapt sau de drept care duc la dezlegarea pricinii, chiar dacă nu sunt cuprinse în cerere sau în întâmpinare.

(2) El va putea ordona dovezile pe care le va găsi de cuviință, chiar dacă părțile se împotrivesc."

Alin. (2) al art. 129 a fost modificat de pct. 25 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 129 a fost abrogat de pct. 26 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 130

Judecătorii sau părțile pot pune întrebări martorilor sau experților numai prin mijlocirea președintelui, care poate însă încuviința ca aceștia să pună întrebările direct.*)

*) Art. 130 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 47 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 130 avea următorul conținut: "Art. 130. (1) Judecătorii sau părțile pot pune întrebări martorilor sau experților numai prin mijlocirea președintelui, care poate încuviința ca aceștia să pună întrebările direct.

(2) Judecătorii sunt datori să staruie, prin toate mijloacele legale, pentru a descoperi adevărul și pentru a preveni orice greșeală în cunoașterea faptelor; ei vor da părților ajutor activ în ocrotirea drepturilor și intereselor lor.

(3) Ei vor hotări numai asupra celor ce formează obiectul pricinii supuse judecatii."

Articolul 131

(1) În fața primei instanțe judecătorii au datoria de a încerca impacarea părților. În acest scop ei pot solicita infatisarea personală a părților, chiar dacă acestea sunt reprezentate.

(2) Dacă părțile se impacă, judecătorul va constata condițiile impacării în cuprinsul hotărârii pe care o va da. Dispozițiile art. 273 sunt aplicabile.*)

*) Art. 131 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 48 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 131 avea următorul conținut: "Art. 131. (1) La judecătorii, judecătorul, înainte de intrarea în dezbateri, va încerca impacarea părților.

(2) Dacă părțile se impacă, judecătorul va constata condițiile impacării în cuprinsul hotărârii pe care o va da."

Articolul 132

(1) La prima zi de infatisare instanța va putea da reclamantului un termen pentru întregirea sau modificarea cererii precum și pentru a propune noi dovezi. În acest caz, instanța dispune amânarea pricinii și comunicarea cererii modificate paratului, în vederea facerii întâmpinării.

(2) Cererea nu se socotește modificată și nu se va da termen, ci se vor trece în încheierea de ședință declarațiile verbale făcute în instanță:

1. când se îndreaptă greselile materiale din cuprinsul cererii;
2. când reclamantul mărește sau micșorează catimea obiectului cererii;
3. când cere valoarea obiectului pierdut sau pierit;
4. când înlocuiește cererea în constatare printr-o cerere pentru realizarea dreptului sau dimpotrivă, în cazul în care cererea în constatare poate fi primită.

(3) Reclamantul va putea cere un termen pentru a depune întâmpinare la cererea reconvențională și a propune dovezile în apărare.

Articolul 133

(1) Cererea de chemare în judecata care nu cuprinde numele reclamantului sau al paratului, obiectul ei sau semnatura, va fi declarata nula.

(2) Lipsa semnăturii se poate totuși împlini în tot cursul judecatii. Dacă pârâtul invoca lipsa de semnatura, reclamantul va trebui să semneze cel mai târziu la prima zi de infatisare urmatoare, iar când este prezent în instanța, în chiar sedinta în care a fost invocata nulitatea.

Articolul 134

Este socotita ca prima zi de infatisare aceea în care părțile, legal citate, pot pune concluzii.

Articolul 135

Cererea reconventionala și introducerea unei alte persoane în judecata, care nu se vor fi facut inaintea termenului prevăzut de lege, se vor judeca deosebit, afară de cazul când amandoua părțile consimt să se judece împreună.

Articolul 136

Excepțiile de procedura care nu au fost propuse în condițiile art. 115 și 132 nu vor mai putea fi invocate în cursul judecatii, afară de cele de ordine publică.

Articolul 137

(1) Instanța se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedura, precum și asupra celor de fond care fac de prisos, în totul sau în parte, cercetarea în fond a pricinii.

(2) Excepțiile nu vor putea fi unite cu fondul decat dacă pentru judecarea lor este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu dezlegarea în fond a pricinii.

Articolul 138

(1) Dovezile care nu au fost cerute în condițiile art. 112, 115 și 132 nu vor mai putea fi invocate în cursul instanței, afară de cazurile:

1. abrogat;*)
2. când nevoia dovezii ar reiesi din dezbateri și partea nu o putea prevedea;
3. când administrarea dovezii nu pricinuieste amanarea judecatii;
4. când dovada nu a fost ceruta în condițiile legii, din pricina nestiinței sau lipsei de pregătire a părții, care nu a fost asistată sau reprezentată de avocat.**)

(2) În cazurile prevăzute la pct. 2 și 4, partea adversa are dreptul la contraproba numai asupra aceluiași aspect.***)

(3) În cazul amanarii, partea este obligata, sub pedeapsa decaderii, să depună, cu cel puțin 5 zile înainte de termenul fixat pentru judecata, copii certificate de pe inscrisurile invocate.

*) Pct. 1 al alin. (1) al art. 138 a fost abrogat prin Decretul nr. 208 din 12 august 1950.

**) Pct. 4 al. alin.(1) al at. 138 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 49 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000 publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 4 al alin. (1) al art. 138 avea urmatorul continut: "4. când dovada nu a fost ceruta în condițiile articolelor mai sus-aratate din pricina nestiinței și lipsei de pregătire a părții."

***) Alin. (2) al art. 138 a fost introdus prin art. 1 pct. 50 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000 publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000, fostul alin. (2) devenind alin. (3).

Articolul 139

(1) Partea care a depus un inscrist în copie certificata este datoare să aibă asupra sa la sedinta originalul inscristului sau sa-l depuna mai înainte în pastrarea grefei, sub pedeapsa de a nu se ține seama de inscrist.

(2) Dacă partea potrivnica nu poate să-și dea seama de exactitatea copiei față cu originalul infatisat în sedinta, judecatorul va putea acorda un termen scurt, obligand partea să depună originalul în pastrarea grefei.

Articolul 140

(1) Inscrisurile depuse de părți rămân dobandite judecatii și nu se mai pot retrage fără invoirea părții potrivnice.

(2) Inscrisurile depuse în original nu vor putea fi retrase decat după ce se vor lasă copii legalizate de grefa instanței, la care s-a facut depunerea.

Articolul 141

(1) Când se tagaduiește exactitatea traducerii în limba română sau a scrierii cu litere latine, facuta de parte, instanța poate dispune ca traducerea sau scrierea cu litere latine să se faca de un traducator autorizat sau, în lipsa, de o persoană de incredere, în care caz se vor aplica dispozitiile privitoare la experti.

(2) Pârâtul va face aceasta cerere prin intampinare, iar reclamantul la primul termen de infatisare.

Articolul 142

(1) Dacă partea sau martorul nu cunoaste limba română, se va folosi un traducator autorizat sau, în lipsa, o persoană de încredere, în care caz se vor aplica dispozitiile privitoare la experti.

(2) Judecatorul poate îndeplini functiunea de traducator fără a depune juramant.

Articolul 143

Când cel ce urmeaza a fi ascultat este mut sau surd și nu poate fi înțeles, va fi pus sa scrie răspunsul. Dacă nu stie sa scrie, se va folosi un interpret, aplicandu-se dispozitiile privitoare la experti.

Articolul 144

Când cel obligat să semneze declaratiile facute nu vrea sau nu poate să semneze, se va face aratare în actul de procedura.

Articolul 144^{^1}

În cazurile în care potrivit prevederilor Codului familiei, instanța de judecată urmeaza a asculta un copil minor, ascultarea se va face în camera de consiliu. Dacă, față de împrejurările cauzei, instanța găsește potrivit, ea va asculta copilul minor fără ca părțile sau alte persoane să fie de față.

Articolul 145

Dezbaterile în continuare vor fi fixate în ședințe deosebite, chiar în afara orelor statornicite pentru judecarea pricinilor.

Articolul 146

Părțile vor putea fi indatorate, după închiderea dezbaterilor, să depună concluzii scrise sau prescurtari scrise, semnate de ele, a sustinerilor lor verbale. Părțile vor putea depune concluzii sau prescurtari chiar fără să fie obligate. Ele vor fi înregistrate.

Articolul 147

Dezbaterile urmate în sedinta se vor trece în incheierea de sedinta, care va fi semnata de judecatori și de grefier.

Articolul 148

(1) La cerere, grefa va elibera copii de pe incheierea de sedinta, de pe hotărâre sau dispozitiv sau de pe celelalte inscrisuri aflate la dosar.

(2) Copiile de pe incheieri, dispozitiv sau hotărâri se vor putea elibera numai după ce acestea au fost semnate de toți judecatorii, sub pedeapsa pentru grefieri de a fi umariti ca falsificatori.

(3) În cazul când dezbaterile s-au urmat în sedinta secreta, alte persoane decat părțile nu pot dobândi copii de pe incheieri, expertize sau declararii de martori decat cu incuviintarea presedintelui.

Articolul 149

Instanța va incuviinta stenografierea dezbaterilor, în total sau în parte, la cererea părții. În acest caz se vor aplica dispozitiile privitoare la experti.

Articolul 150

Când instanța se va socoti lamurita, președintele va declara dezbaterile închise.

Articolul 151

Pricina poate fi repusa pe rol, dacă instanța găsește necesare noi lamuriri.

Articolul 152

Dacă, la orice termen fixat pentru judecata, se infatiseaza numai una din părți, instanța, după ce va cerceta toate lucrarile din dosar și va asculta sustinerile părții, se va pronunța pe temeiul dovezilor administrate, putand primi exceptiile și aparările părții care lipseste.

Articolul 153

(1) Partea care a depus cererea personal sau prin mandatar și a luat termenul în cunoștința, precum și partea care a fost prezenta la o infatisare, ea insasi sau prin mandatar, chiar neimputernicit cu dreptul de a cunoaste termenul, nu va fi citata în tot cursul judecarii la acea instanța, prezumandu-se ca ea cunoaste termenele ulterioare.

(2) Aceasta dispoziție nu se aplică:

1. în cazul redeschiderii judecatii după ce a fost suspendata;
2. în cazul stabilirii unui termen pentru chemarea la interogatoriu;
3. în cazul când procesul se repune pe rol;
4. în cazul militarilor în termen și al detinutilor.*)

(3) Termenul luat în cunoștința sau pentru care au fost trimise citatiile nu poate fi preschimbato decat pentru motive temeinice și cu citarea părților. Citarea acestora se face în termen scurt, în camera de consiliu. Solutionarea cererii de preschimbare a primului termen de judecată este de competența presedintelui

instanței, a vicepresedintelui instanței, a presedintelui de secție ori a judecătorului care îl înlocuiește. În cursul judecării procesului cererea de preschimbare a termenului se soluționează de către completul de judecată.

*) Art. 153 a fost modificat prin [art. 1 pct. 51 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 153 avea urmatorul conținut: "Art. 153. (1) Partea care a fost prezentă la infatisare, ea însăși sau prin mandatar, chiar neimputernicit cu dreptul de a cunoaște termenul, nu va fi citată în tot cursul instanței, fiind presupusă ca cunoaște termenele următoare.

(2) Această dispoziție nu se aplică:

1. în cazul redeschiderii judecării după ce a fost suspendată sau aminată fără termen;
2. în cazul sorocirii unui termen pentru chemarea la interogator sau jurament;
3. în cazul când pricina se repune pe rol.

(4) Cererea se judecă în camera de consiliu.

) Alin. (3) al art. 153 a fost modificat prin [art. 1 pct. 11 al Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 153 avea urmatorul conținut: "Termenul luat în cunoștință sau pentru care au fost trimise citările nu poate fi preschimbat, decît după citarea părților și pentru motive temeinice."

Alin. (3) al art. 153 a fost modificat de pct. 27 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

***) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 154

Abrogat. *)

*) Art. 154 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 52 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 154 avea urmatorul conținut: "Art. 154. (1) Partea care în orice chip a pricinuit aminarea judecării va fi obligată, la cererea părții potrivnice, să-și plătească o despăgubire pentru paguba pricinuită prin aminare.

(2) Instanța hotărâște, după ascultarea părților, printr-o încheiere irevocabilă.

(3) Despăgubirea nu se înapoiază, chiar dacă partea care a dobândit-o cade în pretențiile sale.

(4) Dacă încheierea nu a fost executată în timpul judecării, partea va putea cere ca despăgubirea să fie ținută în seama la pronunțarea hotărârii.

Articolul 155

(1) Amanarea judecării în temeiul învoielii părților nu se poate încuviința decît o singură dată în cursul instanței.

(2) După o asemenea amanare, judecata, dacă părțile nu staruiesc, va fi suspendată și nu va fi redeschisă decît după plata sumelor prevăzute de legea timbrului pentru redeschiderea pricinilor.

(3) Instanța este obligată să cerceteze dacă amanarea cerută de amandoua părțile pentru un motiv anumit nu tinde la o amanare prin învoiala părților; este socotită ca atare cererea de amanare la care cealaltă parte s-ar putea împotrivi.

Articolul 155¹

(1) Când constată că desfășurarea normală a procesului este împiedicată din vina părții reclamante, prin neindeplinirea obligațiilor prevăzute de lege ori stabilite în cursul judecării, instanța poate suspenda judecata, arătând în încheiere care anume obligații nu au fost respectate. Dispozițiile art. 108³ sunt aplicabile.

(2) La cererea părții, judecata va fi reluată dacă obligațiile la care se referă alin. 1 au fost îndeplinite și, potrivit legii, aceasta poate continua. Dispozițiile art. 155 alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

Art. 155¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 53 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. 2 al art. 155¹ a fost modificat prin [art. 1 pct. 12 al Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 155¹ avea urmatorul conținut: "(2) La cererea părții, judecata va fi reluată dacă obligațiile la care se referă alin. (1) au fost îndeplinite și, potrivit legii, aceasta poate continua."

Art. 155^{^1} este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 28 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 156

- (1) Instanța va putea da un singur termen pentru lipsa de aparare, temeinic motivată.
- (2) Când instanța refuza amânarea judecării pentru acest motiv, va amana, la cererea părții, pronunțarea în vederea depunerii de concluzii scrise.

Articolul 157

Pricinile în care procedura este indeplinită și care nu se pot judeca din lipsa de timp vor fi amânate, la cererea uneia din părți, la un termen scurt pentru când părțile nu se vor mai cita. Aceste pricini vor fi judecate cu precădere.

Secțiunea a II-a

Excepțiile de procedura și excepția puterii de lucru judecat

Articolul 158

- (1) Când în fața instanței de judecată se pune în discuție competența acesteia, ea este obligată să stabilească instanța competentă ori, dacă este cazul, un alt organ cu activitate jurisdicțională competent.
- (2) Dacă instanța se declară competentă, va trece la judecarea pricinii, cel nemulțumit putând să facă, potrivit legii, apel sau recurs după darea hotărârii asupra fondului.
- (3) Dacă instanța se declară incompetentă, împotriva hotărârii se poate exercita recurs în termen de 5 zile de la pronunțare. Dosarul va fi trimis instanței competente sau, după caz, altui organ cu activitate jurisdicțională competent, de îndată ce hotărârea de declinare a competenței a devenit irevocabilă.*)
- (4) Trimiterea dosarului după caz, instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent, nu este împiedicată de exercitarea caii de atac de către partea care a obținut declararea necompetenței.
- (5) Dacă necompetența nu este de ordine publică, partea care a făcut cererea la o instanță incompetentă nu va putea cere declararea necompetenței.

Alin. (2) și (3) ale art. 158 au fost modificate inițial de pct. 8 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin. (3) al art. 158 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 54 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 158 avea următorul conținut: "(3) Dacă instanța se declară incompetentă, ea va trimite dosarul instanței competente sau, după caz, altui organ cu activitate jurisdicțională competent, de îndată ce hotărârea a devenit irevocabilă. Termenul pentru exercitarea caii de atac curge de la pronunțare."

Articolul 159

Necompetența este de ordine publică:

1. când pricina nu este de competența instanțelor judecătorești;
2. când pricina este de competența unei instanțe de alt grad;
3. când pricina este de competența unei alte instanțe de același grad și părțile nu o pot înlătura;

Articolul 160

În cazul declarării necompetenței, dovezile administrate în instanța incompetentă rămân castigate judecării și instanța competentă nu va dispune refacerea lor decât pentru motive temeinice.

Articolul 161

- (1) Când instanța constată lipsa capacității de exercițiu a drepturilor procedurale a părții sau când reprezentantul părții nu face dovada calității sale, se poate da un termen pentru împlinirea acestor lipsuri.
- (2) Dacă lipsurile nu se împlinesc, instanța va anula cererea.

Articolul 162

Excepțiile de procedura de ordine publică pot fi ridicate înaintea instanței de recurs numai când nu este nevoie de o verificare a împrejurărilor de fapt în afara dosarului.

Articolul 163

- (1) Nimeni nu poate fi chemat în judecata pentru aceeași cauză, același obiect și de aceeași parte înaintea mai multor instanțe.
- (2) Această excepție se va putea ridica de părți sau de judecător în orice stare a pricinii în fața instanțelor de fond.
- (3) Dacă excepția este primită, dosarul se va trimite instanței care a fost mai întâi investită, iar în cazul când pricinile se afla în judecata unor instanțe de grade deosebite la instanța cu grad mai înalt.

Articolul 164

- (1) Părțile vor putea cere întrunirea mai multor pricini ce se afla înaintea aceleiași instanțe sau instanțe deosebite, de același grad, în care sunt aceleași părți sau chiar împreună cu alte părți și al căror obiect și cauza au între dansele o strinsă legătură.
- (2) Întrunirea poate fi făcută de judecător chiar dacă părțile nu au cerut-o.
- (3) Dosarul va fi trimis instanței mai întâi investită, afara numai dacă amandoua părțile cer trimiterea lui la una din celelalte instanțe.
- (4) Când una din pricini este de competența unei instanțe, și părțile nu o pot înlătura, întrunirea se va face la acea instanță.

Articolul 165

În orice stare a judecării se pot desparti pricinile întrunite, dacă instanța socoteste ca numai una din ele este în stare de a fi judecată.

Articolul 166

Excepția puterii lucrului judecat se poate ridica, de părți sau de judecător, chiar înaintea instanțelor de recurs.

Secțiunea a III-a

Administrarea dovezilor

1. Dispoziții generale

Articolul 167

- (1) Dovezile se pot incuviinta numai dacă instanța socoteste ca ele pot sa aduca dezlegarea pricinii, afara de cazul când ar fi primejdie ca ele să se piarda prin intarziere.
- (2) Ele vor fi administrate înainte de începerea dezbaterilor asupra fondului.
- (3) Dovada și dovada contrarie vor fi administrate pe cat cu putinta în același timp.
- (4) Când dovada cu martori a fost incuviintata în condițiile art. 138, dovada contrara va fi ceruta sub pedeapsa decaderii în aceeași sedinta, dacă amandoua părțile sunt de față.
- (5) Partea lipsa la incuviintarea dovezii este obligata sa ceara dovada contrarie la sedinta urmatoare, iar în caz de împiedicare, la prima zi când se infatiseaza.

Articolul 168

- (1) Încheierea prin care se incuviinteaza dovezile va arata faptele ce vor trebui dovedite, precum și mijloacele de dovada incuviintate pentru dovedirea lor.
- (2) Administrarea dovezilor se va face în ordinea statornicita de instanța.
- (3) Când o parte renunta la dovezile ce a propus, cealalta parte poate să și le insuseasca.

Articolul 169

- (1) Administrarea probelor se face în fața instanței de judecată, dacă legea nu dispune astfel.*)

Alin. (2) -(3). Abrogate.**)

- (4) Când administrarea dovezilor urmeaza să se faca în alta localitate, ea se va îndeplini, prin delegatie, de către o instanța de același grad sau chiar mai mica în grad, dacă în acea localitate nu exista o instanța de același grad. Dacă felul dovezii ingaduie și părțile se invoiesc, instanța care administreaza dovada poate fi scutita de citarea părților.

*) Alin. (1) al art. 169 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 55 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin.(1) al art. 169 avea urmatorul continut: "(1) Administrarea dovezilor se face în fața instanței de judecată".

**) Alin. (2) și (3) ale [art. 169 au fost abrogate prin Decretul nr. 38 din 16 februarie 1969](#).

Articolul 170

- (1) Când s-a incuviintat o cercetare locala, expertiza sau dovada cu martori, partea care a propus-o este obligata ca, în termen de 5 zile de la incuviintare, să depună suma statornicita de instanța pentru cheltuielile de cercetare, drumul și despăgubirea martorilor sau plata expertului; recipisa se va depune la grefa instanței.

(2) Când s-au incuviintat părților dovezi potrivit dispozițiilor art. 138 pct. 2 și 4, termenul de mai sus poate fi prelungit până 15 zile.

(3) Neindeplinirea acestor obligații atrage decaderă, pentru acea instanță, din dovada incuviintată.

(4) Depunerea sumei se va putea însă face și după împlinirea termenului, dacă prin aceasta nu se amana judecata.

Articolul 171

Partea decazută din dreptul de a administra o dovadă va putea totuși să se apere, discutând în fapt, și în drept temeinicia sustinerilor și a dovezilor părții potrivnice.

Articolul 171^{^1}

În cazurile în care proba a fost dispusă din oficiu sau la cererea procurorului în procesul pornit de acesta în condițiile art. 45 alin. 2, instanța va stabili, prin încheiere, cheltuielile de administrare a probei și partea care trebuie să le platească, putându-le pune și în sarcina ambelor părți.

Art. 171^{^1} a fost introdus de pct. 29 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

2. Dovada cu inregistrări

Articolul 172

(1) Când partea învederează ca partea potrivnică deține un înscris privitor la pricina, instanța poate ordona infatisarea lui.

(2) Cererea de infatisare nu poate fi respinsă dacă înscrisul este comun părților sau dacă însăși partea potrivnică s-a referit în judecata la înscris ori dacă, după lege, ea este obligată să infatiseze înscrisul.

Articolul 173

Instanța va respinge cererea de infatisare a înscrisului, în întregime sau în parte, în cazurile:

1. când cuprinsul înscrisului privește chestiuni cu totul personale;
2. când infatisarea înscrisului ar încălca îndatorirea de a păstra secretul;
3. când infatisarea ar atrage urmărirea penală împotriva părții sau a unei alte persoane, ori ar expune-o disprețului public.

Articolul 174

Dacă partea refuză să răspundă la interogatoriul ce s-a propus în dovedirea detenției sau existenței înscrisului, dacă reiese din dovezile administrate că l-a ascuns sau l-a distrus sau dacă, după ce s-a dovedit detinerea înscrisului, nu-l infatisează la cererea instanței, aceasta va putea socoti că dovedite pretensiile părții care a cerut infatisarea, cu privire la cuprinsul acelui înscris.

Articolul 175

(1) Dacă înscrisul se găsește în păstrarea unei autorități sau a altei persoane, instanța va dispune aducerea lui în termenul fixat în acest scop. Cel care deține înscrisul este îndreptățit să refuze aducerea acestuia în cazurile prevăzute de art. 173.

(2) Infatisarea și aducerea înscrisului se fac pe cheltuiala părții care a cerut dovada; suma de plată va fi stabilită prin încheiere irevocabilă.*)

*) Art. 175 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 56 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 175 avea următorul conținut: "Art. 175. (1) Dacă înscrisul se găsește în păstrarea unei autorități, instanța va lua măsuri pentru aducerea lui, putând pronunța împotriva sefului autorității, în caz de refuz neîntemeiat, despăgubiri pentru fiecare zi de întârziere.

(2) Dacă înscrisul este deținut de o altă persoană, aceasta va putea fi citată ca martor, punându-i-se în vedere să aducă înscrisul în instanță, sub pedeapsa plății de despăgubiri pentru fiecare zi de întârziere. Aceasta este îndreptățită să refuze aducerea înscrisului în cazurile prevăzute de art. 173.

(3) Infatisarea și aducerea înscrisului se fac pe cheltuiala părții care a cerut dovada; suma de plată va fi statornicită prin încheiere irevocabilă.

Articolul 176

(1) Instanța nu va putea cere trimiterea cartilor funciare și a planurilor, a registrelor autorităților, precum și a înscrisurilor originale depuse la instanțe sau notari publici.

(2) Cercetarea acestor înregistrări se va face, cu citarea părților, de un magistrat delegat sau, dacă înscrisul se găsește în altă localitate, prin delegație, de către instanța respectivă.

3. Verificarea de scripte

Articolul 177

(1) Acela caruia i se opune un in scris sub semnatura privată este dator, fie sa recunoasca, fie sa tagaduiasca scrisul ori semnatura.

(2) Mostenitorii sau urmasii în drepturi ai aceuia de la care se pretinde a fi in scrisul pot declara că nu cunosc scrisul sau semnatura acestuia.

Articolul 178

(1) Când una din părți declara că nu recunoaste fie scrisul, fie semnatura instanța va pasi la verificarea in scrisului.

(2) Spre acest sfârșit, președintele instanței va obliga pe cel caruia i se atribuie scrierea sau semnatura sa scrie și să semneze sub dictarea sa, părți din in scris.

(3) Refuzul de a scrie va putea fi socotit ca o recunoastere a scrisului.

Articolul 179

(1) Dacă instanța, după verificarea in scrisului cu scrisul sau semnatura facuta în fața ei sau cu alte in scrisuri, nu este lamurita, va dispune ca verificarea să se faca prin expert, obligand părțile să depună de îndată in scrisuri pentru verificare.

(3) Se primesc ca atare:

1. in scrisurile autentice;
2. in scrisurile private, netagaduite de părți;
3. partea din in scris netagaduita;
4. scrisul sau semnatura facuta inaintea instanței;

(4) In scrisurile depuse pentru verificare vor fi semnate de presedinte, grefier și părți.

(5) Părțile iau cunoștința de in scrisuri în sedinta.

Articolul 180

(1) Dacă una din părți declara ca scrisul sau semnatura este falsa și cealalta parte nu este de fața, instanța va dispune infatisarea părților în persoana, la alt termen, când partea care a invocat in scrisul va arata mijloacele sale de aparare și va depune in scrisul pentru verificare.

(2) Părțile pot fi reprezentate și prin mandatar cu procura speciala, dacă dovedesc o impiedicare bine intemeiata.

Articolul 181

(1) Președintele va constata, prin proces-verbal, starea materiala a in scrisului defaimat, dacă exista pe el ștersături, adaugiri sau indreptari, apoi îl va semna, spre neschimbare și-l va incredinta grefei, după ce va fi semnat de grefier și de părți.

(2) Dacă părțile nu vor sau nu pot să semneze, se va face aratare în procesul-verbal.

Articolul 182

(1) La ziua fixata, președintele intreaba partea care a infatisat in scrisul dacă înțelege să se foloseasca de el.

(2) Dacă partea lipseste, nu voieste sa răspundă sau declara că nu se mai folosește de in scris, acesta va fi inlaturat.

(3) Dacă partea care a defaimat in scrisul ca fals lipseste sau nu voieste sa răspundă sau nu staruie în declaratie, in scrisul va fi socotit ca recunoscut.

Articolul 183

Dacă partea care defaima in scrisul ca fals arata pe autorul sau complicele falsului, instanța poate suspenda judecata pricinii, inaintand in scrisul procurorului împreună cu procesul-verbal ce se va incheia.

Articolul 184

Când nu este caz de judecată penala, sau dacă actiunea publică s-a stins sau s-a prescrist, falsul se va cerceta de instanța civila, prin orice mijloace de dovada.

Articolul 185

Abrogat. *)

*) Art. 185 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 57 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 185 avea urmatorul continut: "Art. 185. Cel care a cerut o verificare de scripte va putea fi condamnat la o amenda de 3000 lei până la 10000 lei și la despăgubiri, dacă se dovedeste ca in scrisul a fost scris de el."

4. Dovada cu martori

Articolul 186

(1) Când instanța a incuviintat dovada cu martori, ea va dispune ascultarea acelor care au fost propusi prin cerere și intampinare.

(2) În cazurile prevăzute de art. 138 pct. 2 și 4, lista martorilor se va depune, sub pedeapsa decaderii, în termen de 5 zile de la incuviintare.

(3) Inlocuirea martorilor nu se va incuviinta decat în caz de moarte, disparitie sau motive bine intemeiate, în care caz, lista se va depune în termenul și sub pedeapsa mai sus-aratate.

(4) Decaderea din dovada cu martori pentru neindeplinirea obligațiilor prevăzute de art. 170 se acopera dacă acestia se infatiseaza la termenul fixat pentru ascultarea lor.

Articolul 187

Instanța va putea margini numărul martorilor propusi.

Articolul 188

(1) Împotriva martorului care lipseste la prima citare, instanța poate emite mandat de aducere.*)

(2) În pricinile urgente, se poate dispune aducerea martorilor cu mandat chiar la primul termen.

(3) Dacă, după mandatul de aducere, martorul nu se infatiseaza, instanța va putea pasi la judecata.

(4) Instanța poate incuviinta ascultarea martorului la locuinta sa, când acesta este impiedicat de a veni în instanța.

*) Alin. (1) al art. 188 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 58 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#). În vechea reglementare, alin. (1) al art. 188 avea urmatorul continut: "(1) Împotriva martorului care lipseste la prima citare, instanța va da mandat de aducere, putind aplica, prin încheiere executorie, și o amenda de la 500 lei la 3000 lei; amenda se va putea ridica pentru motive temeinice."

Articolul 189

Nu pot fi ascultati ca martori:

1. rudele și afinii până la gradul al treilea inclusiv;
2. sotul, chiar despartit;
3. interzisii și cei declarati de lege incapabili de a marturisi;
4. cei condamnati pentru juramant*) sau marturie mincinoasa.

(2) Părțile pot conveni, expres sau tacit, să fie ascultate ca martori și persoanele prevăzute la alin. (1) punctele 1 și 2.**)

*) A se vedea nota de la art. 31.

**) Alin. (2) al art. 189 a fost introdus prin [art. 1 pct. 59 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 190

În pricinile privitoare la starea civila sau divort se vor putea asculta rudele și afinii mai sus-aratati, în afară de descendenti.

Articolul 191

Sunt scutiti de a fi martori:

1. slujitorii cultelor, medicii, moasele, farmacistii, avocatii, notarii publici și orice alti muncitori pe care legea îi obliga sa pastreze secretul cu privire la faptele încredințate lor în exercitiul indeletnicirii;
2. funcționarii publici și fostii functionari publici, asupra imprejurarilor secrete de care au avut cunoștința în aceasta calitate;
3. cei care prin raspunsurile lor s-ar expune ei insisi sau ar expune pe vreuna din persoanele aratate în art. 189 la punctele 1 și 2 la o pedeapsă penala sau la dispretul public.*)

*) Pct. 3 al alin. (1) al art. 191 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 60 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare , pct. 3 al alin. (1) al art. 191 avea urmatorul continut: "3. cei care prin raspunsurile lor s-ar expune ei insisi sau ar expune pe vreuna din persoanele aratate în art. 189 la punctele 1 și 2 la o pedeapsă penala sau la dispretul public; în aceste cazuri, motivul de scutire va fi dovedit prin juramint. Persoanele aratate la punctele 1 și 2, în afară de slujitorii cultelor, vor fi obligati să depună dacă au fost dezlegate de indatorirea pastrarii secretului de cel interesat sau autoritatea interesata la pastrarea lui."

Articolul 192

Președintele, înainte de a lua marturia, va cere martorilor sa arate:

1. numele, indeletnicirea, locuinta și vârsta;
2. dacă este ruda sau afin cu una din părți și în ce grad;
3. dacă se afla în serviciul uneia din părți;
4. dacă este în judecata, în dusmanie sau în legaturi de interes cu vreuna din părți.

Articolul 193

- (1) Înainte de a fi ascultat, martorul depune urmatorul jurament: "Jur ca voi spune adevarul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu. Asa să-mi ajute Dumnezeu!"
- (2) În timpul depunerii juramentului, martorul tine mana pe cruce sau pe Biblie.
- (3) Referirea la divinitate din formula juramentului se schimbă potrivit credinței religioase a martorului.
- (4) Martorului de altă religie decât cea creștină nu îi sunt aplicabile prevederile alin. 2.
- (5) Martorul fără confesiune va depune urmatorul jurament: "Jur pe onoare și conștiința că voi spune adevarul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu".
- (6) Martorii care din motive de conștiință sau confesiune nu depun juramentul vor rosti în fața instanței următoarea formulă: "Ma oblig ca voi spune adevarul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu".
- (7) Situațiile la care se referă alin. 3, 4, 5 și 6 se retin de organul judiciar pe baza afirmațiilor făcute de martor.
- (8) După depunerea juramentului, președintele va pune în vedere martorului că, dacă nu va spune adevarul, săvârșeste infracțiunea de marturie mincinoasă.
- (9) Despre toate acestea se face mențiune în declarația scrisă.
- (10) Minorul care nu a implinit 14 ani nu depune jurament; i se atrage însă atenția să spună adevarul.

Art. 193 a fost modificat de pct. 9 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 194

Abrogat.*)

*) Art. 194 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 61 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 194 avea urmatorul conținut: "Art. 194. (1) Martorul care fără motiv întemeiat refuză să depună marturia va fi sancționat, prin încheiere executorie, cu amendă de la 1000 lei la 5000 lei, putând fi obligat și la despăgubiri față de partea vătămată.

Alin. (2)-(3). Abrogate".

Articolul 195

Copilul mai mic de 14 ani și persoanele care din pricina debilității mintale sau în mod vremelnic sunt lipsite de discernământ pot fi ascultate, însă la aprecierea depozitiei, instanța va ține seama de situația specială a martorului.

Articolul 196

- (1) Fiecare martor va fi ascultat deosebit, cei neascultați neputând fi de față.
- (2) Ordinea ascultării martorilor va fi statornicita de președinte, ținând seama și de cererea părților.
- (3) După ascultare, martorul rămâne în sala de sedință până la sfârșitul cercetării, afara numai dacă instanța hotărăște altfel. Martorul nu are voie să citească un răspuns scris de mai înainte; el se poate folosi însă de însemnări cu incuviințarea președintelui, dar numai cu privire la cifre sau denumiri.

Articolul 197

- (1) Martorii pot fi din nou întrebați, dacă instanța găsește de cuviință.
- (2) Martorii ale căror aratări nu se potrivesc vor fi din nou întrebați, fiind puși față.
- (3) Dacă instanța găsește că întrebarea pusă de parte nu poate să aducă la dezlegarea pricinii, este jignitoare sau tinde să dovedească un fapt a cărui dovedire e oprită de lege, nu o va incuviința. Instanța, la cererea părții, va trece în încheierea de sedință atât întrebarea cât și motivul pentru care s-a înlaturat.

Articolul 198

- (1) Marturia se va scrie de grefier, după dictarea președintelui sau a judecătorului delegat, și va fi semnată pe fiecare pagină și la sfârșitul ei de judecător, grefier și martor, după ce acesta a luat cunoștința de cuprins. Dacă martorul nu vrea să semneze sau nu poate să semneze, se face vorbire despre aceasta.
- (2) Orice adaugiri, ștersături sau schimbări în cuprinsul marturiei trebuie incuviințate și semnate de judecător, de grefier și martor, sub pedeapsa de a nu fi ținute în seama.
- (3) Locurile nescrise din declarație trebuie împlinite cu linii, astfel încât să nu se poată adăuga nimic.

Articolul 199

Dacă din cercetare reiese banuiri puternice de marturie mincinoasă sau de mituire de martor, instanța va încheia proces-verbal și va trimite pe martor în fața autorităților penale.

Articolul 200

- (1) Martorul poate cere să i se plătească cheltuielile de drum și să fie despăgubit după starea sau indelețnicirea sa și potrivit cu departarea domiciliului și timpul pierdut.

(2) Încheierea instanței este executorie.*)

*) Alin. (2) al art. 200 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 62 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 200 avea următorul conținut: "(2) Încheierea instanței sau a judecătorului delegat este executorie."

5. Expertiza

Articolul 201

(1) Când pentru lamurirea unor împrejurări de fapt instanța considera necesar să cunoască parerea unor specialiști, va numi, la cererea părților ori din oficiu, unul sau trei experți, stabilind prin încheiere punctele asupra cărora ei urmează să se pronunțe și termenul în care trebuie să efectueze expertiza. Termenul va fi stabilit astfel încât depunerea expertizei la instanța să aibă loc conform dispozițiilor art. 209.

(2) Când este necesar, instanța va solicita efectuarea expertizei unui laborator sau unui institut de specialitate.

(3) În domeniile strict specializate, în care nu există experți autorizați, din oficiu sau la cererea oricărui dintre părți judecătorul poate solicita punctul de vedere al uneia sau mai multor personalități ori specialiști din domeniul respectiv. Punctul de vedere va fi prezentat în camera de consiliu sau în ședința publică, părțile fiind îndreptățite să pună și ele întrebări.

(4) Dispozițiile referitoare la expertiza, cu excepția celor privind aducerea cu mandat, sancționarea cu amendă și obligarea la plata de despăgubiri, sunt aplicabile în mod corespunzător în cazurile prevăzute la alin. 2 și 3.

(5) La efectuarea expertizei în condițiile alin. 2 pot participa și experți desemnați de părți, dacă prin lege nu se dispune altfel.

*) Art. 201 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 63 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 201 avea următorul conținut: "Art. 201. Când pentru lamurirea unor împrejurări de fapt, instanța socotește de cuviință să cunoască parerea unor specialiști, va numi unul sau trei experți, stabilind punctele asupra cărora ei urmează să se pronunțe."

Articolul 202

(1) Dacă părțile nu se învoiesc asupra numirii experților, ei se vor numi de către instanța, prin tragere la sorti, în ședința publică, de pe lista întocmită și comunicată de către biroul local de expertiza, cuprinzând persoanele înscrise în evidența celor autorizate, potrivit legii, să efectueze expertize judiciare.

(2) Încheierea de numire va stabili și plata experților.*)

*) Art. 202 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 64 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 202 avea următorul conținut: "Art. 202. Experții se vor numi de către instanța, dacă părțile nu se învoiesc asupra numirii lor. Încheierea de numire va stabili și plata cuvenită experților."

Alin. (1) al art. 202 a fost modificat de pct. 30 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 203

Abrogat. *)

*) Art. 203 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 65 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 203 avea următorul conținut: "Art. 203. Nu vor fi numiți experți:

1. minorii și interzisii;
2. falșii;
3. cei condamnați pentru crimă sau pentru delict de fals, furt, înșelăciune, abuz de încredere, marturii mincinoase, infracțiuni contra bunelor moravuri, vagabondaj, abuz de putere, specula ilicită, sabotaj economic, dare sau luare de mită, trafic de influență, delapidare, rupere de sigilii, sustragere, delict contra siguranței interioare și exterioare a statului, calomnie sau denunțare calomnioasă."

Articolul 204

(1) Experții se pot recuza pentru aceleași motive ca și judecătorii.

(2) Recuzarea trebuie să fie cerută în termen de 5 zile de la numirea expertului, dacă motivul ei există la această dată; în celelalte cazuri termenul va curge de la data când s-a ivit motivul de recuzare.

(3) Recuzările se judecă în ședința publică, cu citirea părților și a expertului.

Articolul 205

- (1) Dispozitiile privitoare la citare, aducerea cu mandat și sancționarea martorilor care lipsesc sunt deopotrivă aplicabile expertilor.
- (2) Dacă expertul nu se infatiseaza, instanța poate dispune inlocuirea lui.
- (3) Abrogat. *)

*) Alin. (3) al art. 205 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 66 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 205 avea urmatorul continut: "(3) Expertul care refuza, fără motiv intemeiat, sa îndeplineasca sarcina care i s-a încredințat, va fi sancționat, prin încheiere executorie, cu amendă de la 1000 lei la 5000 lei și obligat la despăgubiri față de partea vatamata."

Articolul 206

Abrogat.

*) Art. 206 a fost reintrodus prin [art. 1 pct. 67 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Prin abrogarea pct. 67 din [Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000, care reintroducea acest articol, de către pct. 31 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005, se revine la forma sa abrogata prin [Decretul nr. 38/1959](#).

Articolul 207

Dacă expertii pot să-și dea de îndată parerea vor fi ascultați chiar în ședința, iar parerea lor se va trece într-un proces verbal, întocmit potrivit art. 198.

Articolul 208

- (1) Dacă pentru expertiza este nevoie de o lucrare la fața locului, ea nu poate fi făcută decât după citarea părților prin carte postală recomandată, cu dovada de primire, arătând zilele și orele când începe și continuă lucrarea. Dovada de primire va fi alăturată lucrării expertului.
- (2) Părțile sunt obligate să dea expertului orice lamuriri în legătură cu obiectul lucrării.

Articolul 209

- (1) Expertul numit este dator să-și depună lucrarea cu cel puțin 5 zile înainte de termenul fixat pentru judecată.

Alin. (2) și (3). Abrogate.*)

*) Alin. (2) și (3) ale art. 209 au fost abrogate prin [art. 1 pct. 68 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) și (3) ale art. 209 aveau urmatorul continut: "(2) Nedepunerea lucrării în termen va fi sancționată cu amendă de la 500 la 3000 lei.

- (3) Încheierea de condamnare este executorie. Amenda nu se va putea ridica decât pentru motive încheiate."

Articolul 210

Când sunt mai mulți experți cu pareri deosebite lucrarea trebuie să cuprindă parerea motivată a fiecăruia.

Articolul 211

Expertii sunt datori să se infatiseze înaintea instanței spre a da lamuriri ori de câte ori li se va cere, caz în care au dreptul la despăgubiri, ce se vor stabili prin încheiere executorie. *)

*) Art. 211 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 69 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 211 avea urmatorul continut: "Art. 211. Expertii sunt datori să se infatiseze înaintea instanței spre a da deslături ori de câte ori li se va cere, în care caz au dreptul la despăgubiri ce se vor statornici prin încheiere executorie. Când nu se infatiseaza, li se va aplica amenda prevăzută la art. 205."

Articolul 212

- (1) Dacă instanța nu este lamurită prin expertiza făcută, poate dispune întregirea expertizei sau o nouă expertiza.
- (2) Expertiza contrarie va trebui cerută motivat la primul termen după depunerea lucrării.

Articolul 213

- (1) Expertii care vor cere sau vor primi mai mult decât plata statornicită se vor pedepsi pentru luare de mită.
- (2) La cererea expertilor, ținându-se seama de lucrare, instanța le va putea mari plata convenită prin încheiere executorie dată cu citarea părților.

Articolul 214

Dacă expertiza se face de o alta instanță prin delegatie, numirea expertilor și statornicirea platii ce li se cuvine se va putea lasă în sarcina acestei instante.

6. Cercetarea la fața locului

Articolul 215

În cazul când instanța va socoti de trebuința, va putea hotari ca întregul ei sau numai unul din magistrați să meargă la fața locului spre a se lămuri asupra unor împrejurări de fapt care se vor arata prin încheiere.

Articolul 216

- (1) Cercetarea la fața locului se va face cu citarea părților, putându-se asculta martorii și experții pricinii.
- (2) Despre cele urmate la fața locului se va încheia proces-verbal.

Articolul 217

Când instanța merge la fața locului, va fi însoțită de procuror, în cazurile în care prezenta acestuia este cerută de lege.

7. Interogatoriul

Articolul 218

Se va putea încuviința chemarea la interogator, când este privitor la fapte personale, care, fiind în legătură cu pricina, pot duce la dezlegarea ei.

Articolul 219

- (1) Cel chemat va fi întrebat de către presedinte asupra fiecarui fapt în parte.
- (2) Cu încuviințarea presedintelui, fiecare dintre judecatori, procurorul, precum și partea potrivnică pot pune de-a dreptul întrebări celui chemat la interogator.
- (3) Partea nu are voie să citească un răspuns scris de mai înainte. Ea se poate folosi însă de însemnări, cu încuviințarea presedintelui, dar numai cu privire la cifre sau denumiri.
- (4) Dacă partea declară că pentru a răspunde trebuie să cerceteze înscrisuri, se va putea soroci un nou termen pentru interogator.

Articolul 220

Reprezentantul legal poate fi chemat personal la interogatoriu pentru actele încheiate și faptele savarsite de el în aceasta calitate.*)

) Art. 220 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 64 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 202 avea următorul conținut: "Art. 220. Reprezentantul legal, curatorul sau consiliul judiciar) pot fi chemați personal la interogator pentru actele încheiate și faptele savarsite de ei în aceasta calitate."

Articolul 221

- (1) Răspunsurile la interogator vor fi trecute pe aceeași foaie cu întrebările. Interogatoriul va fi semnat pe fiecare pagină de presedinte, grefier, de cel care l-a propus, precum și de partea care a răspuns după ce a luat cunoștința de cuprins. Tot astfel vor fi semnate adăugirile, stersăturile sau schimbările aduse, sub pedeapsa de a nu fi ținute în seamă.
- (2) Dacă părțile nu voiesc sau nu pot să semneze, se va face aratare în josul interogatoriului.

Articolul 222

- (1) Statul și celelalte persoane juridice de drept public, precum și persoanele juridice de drept privat, vor răspunde în scris la interogatoriul ce li se va comunica.
- (2) Se exceptează societățile comerciale de persoane, ai caror asociați cu drept de reprezentare vor fi citați personal la interogator.

Articolul 223

- (1) Partea care are domiciliu în străinătate va putea fi interogată prin cel care o reprezintă în judecată.
- (2) În acest caz, interogatoriul va fi comunicat în scris mandatarului, care va depune răspunsul părții dat în cuprinsul unei procuri speciale și autentice. Dacă mandatarul este avocat, procura specială certificată de acesta este indelutătoare.

Articolul 224

Instanța poate încuviința luarea interogatoriului la locuință, dacă partea este împiedicată de a veni în fața instanței.

Articolul 225

Dacă partea, fără motive temeinice, refuză să răspundă la interogator sau nu se infatisează, instanța poate socoti aceste împrejurări ca o marturisire deplină sau numai ca un început de dovadă în folosul părții potrivnice.

8. Juramantul

Articolul 226-234.

Abrogate.*)

*) [Art. 226 - 234 au fost abrogate prin Decretul nr. 208 din 12 august 1950.](#)

9. Asigurarea dovezilor

Articolul 235

(1) Oricine are interes să constate de urgenta marturia unei persoane, parerea unui expert, starea unor lucruri, miscatoare sau nemiscatoare sau sa dobandeasca recunoasterea unui inscrist, a unui fapt drept, va putea cere administrarea acestor dovezi dacă este primejdie ca ele sa dispara sau să fie greu de administrat în viitor.

(2) Cererea poate fi facuta chiar dacă nu este primejdie în intarziere, în cazul când pârâtul își da invoirea.

Articolul 236

(1) Cererea se va indrepta, înainte de judecată, la judecatorie în circumscriptia careia se afla martorul sau obiectul cercetării, iar în timpul judecatii, la instanța care judeca pricina.

(2) Partea va arata în cerere dovezile a caror administrare o pretinde, faptele ce voieste sa dovedeasca, precum și primejdia intarzierii sau invoirea paratului.

(3) Pârâtul nu este obligat să depună intampinare. Instanța va hotari prin încheiere data în camera de consiliu.

(4) În caz de primejdie în intarziere, instanța va putea incuviinta cererea și fără citarea părților.

Articolul 237

Administrarea dovezii va putea fi facuta de îndată sau la termenul ce se va fixa.

Articolul 238

(1) Încheierea instanței este executorie și poate fi atacata cu recurs în termen de 5 zile de la pronuntare, dacă s-a dat cu citarea părților, și de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor. *)

(2) Încheierea data în timpul judecarii unei pricini nu poate fi atacata decat o dată cu fondul.

*) Alin. (1) al art. 238 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 71 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 202 avea urmatorul continut: "(1) Încheierea instanței este executorie și poate fi atacata cu apel în termen de 5 zile, de la pronuntare dacă, s-a dat cu citarea lor părților de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor."

Articolul 239

(1) Orice persoană care are interes să constate de urgenta o anumita stare de fapt care ar putea sa inceteze ori să se schimbe până la administrarea dovezilor va putea cere instanței în circumscriptia careia urmeaza să se faca constatarea sa delege un executor judecătoresc din aceeași circumscriptie să constate la fața locului aceasta stare de fapt. *)

(2) Președintele poate incuviinta facerea constatarii fără instiintarea aceluia împotriva caruia se cere.

(3) Procesul-verbal de constatare va fi comunicat în copie celui împotriva caruia s-a facut constatarea, dacă nu a fost de fața.

(4) El va face dovada până la dovada contrarie.

*) Alin. (1) al art. 239 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 72 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 202 avea urmatorul continut: "(1) Oricine are interes să constate de urgenta o anumita stare de fapt, care ar putea sa inceteze ori să se schimbe până la administrarea dovezilor, va putea cere instanței în circumscriptia careia urmeaza să se faca constatarea și pe linga care funcționează executori judecătorești sa delege un executor judecătoresc care să constate la fața locului aceasta stare de fapt."

Articolul 240

În caz de primejdie în intarziere, administrarea dovezii și constatarea prin executori judecătorești se vor putea face și în zilele de sarbatoare și chiar în afara orelor legale, cu incuviintarea anume a magistratului.

Articolul 241

(1) Dovezile administrate în condițiile mai sus prevăzute pot să fie folosite și de partea care nu a cerut administrarea lor.

(2) Cheltuielile facute cu administrarea dovezilor vor fi tinute în seama de instanța care judeca pricina în fond.

Secțiunea a III-a¹

Cercetarea procesului în cazul administrării probelor de către avocați

Secțiunea a III-a¹ a fost introdusă de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹

Dispozițiile prezentei secțiuni sunt aplicabile numai în cazul litigiilor patrimoniale, afară de acelea ce privesc drepturi asupra cărora legea nu permite a se face tranzacție.

Art. 241¹ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241²

(1) La prima zi de infatisare părțile pot conveni ca avocații care le asista și le reprezintă să administreze probele în cauză, potrivit dispozițiilor prezentei secțiuni.

(2) Consimțământul pentru administrarea probelor, prevăzut la alin. 1, se va da de către părți, personal sau prin mandat cu împuternicire specială, în fața instanței, luându-se act despre aceasta în încheiere, sau prin înscris întocmit în fața avocatului, care este obligat să certifice consimțământul și semnatura părții pe care o asista sau o reprezintă. Dacă sunt mai multe părți asistate de același avocat, consimțământul se va da de fiecare dintre ele separat.

(3) Totodată, fiecare parte este obligată să declare că pentru procedura din prezenta secțiune își alege domiciliul la avocatul care o reprezintă.

(4) Consimțământul dat potrivit alin. 2 nu poate fi revocat de către una dintre părți.

Art. 241² a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241³

În cazul reprezentării părților în condițiile art. 241², ședințele de judecată se pot desfășura în camera de consiliu, cu participarea obligatorie a avocaților, fiind admise și părțile ori, când este cazul, mandatarii lor.

Art. 241³ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁴

(1) După constatarea valabilității consimțământului dat conform art. 241² instanța:

1. va rezolva excepțiile ce se invocă ori pe care le poate ridica din oficiu;
2. va hotărî asupra cererilor de intervenție formulate de părți sau de terțe persoane, în condițiile legii;
3. va examina fiecare pretenție și apărare în parte, pe baza cererii de chemare în judecată, a întâmpinării și a explicațiilor avocaților;
4. va constata care dintre pretenții sunt recunoscute și care sunt contestate;
5. la cerere, va dispune, în condițiile legii, măsuri asigurătorii, măsuri pentru asigurarea dovezilor ori pentru constatarea unei situații de fapt, în cazul în care aceste măsuri nu au fost luate, în tot sau în parte, potrivit art. 114¹ alin. 6;
6. va lua act de renunțarea reclamantului, de achiesarea paratului sau de tranzacția părților;
7. va încuviința probele solicitate de părți, pe care le găsește concludente, precum și pe cele pe care, din oficiu, le considera necesare pentru judecarea procesului; dispozițiile art. 168 sunt aplicabile;
8. va decide în legătură cu orice alte cereri care se pot formula la prima zi de infatisare.

(2) Când, potrivit legii, cererile arătate la alin. 1 pot fi formulate și ulterior primei zile de infatisare, instanța poate acorda în acest scop un termen scurt dat în cunoștința părților reprezentate prin avocat.

(3) Dispozițiile art. 131 și 138, cu excepția celor de la pct. 4 al acestui din urmă articol, sunt aplicabile.

(4) Partea care lipsește nejustificat la termenul de încuviințare a dovezilor va fi decăzută din dreptul de a mai propune și administra orice dovadă, cu excepția celei cu înscrisuri, dar va putea participa la administrarea dovezilor de către cealaltă parte și va putea combate aceste dovezi.

Art. 241⁴ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁵

(1) Pentru administrarea probelor de către avocați instanța va stabili un termen de până la 6 luni, ținând seama de volumul și complexitatea acestora.

(2) Termenul prevăzut la alin. 1 va putea fi prelungit dacă în cursul administrării probelor:

1. se invoca o excepție sau un incident procedural asupra caruia, potrivit legii, instanța trebuie să se pronunțe; în acest caz, termenul se prelungește cu timpul necesar soluționării excepției sau incidentului;
2. a încetat, din orice cauză, contractul de asistență juridică dintre una din părți și avocatul său; în acest caz, termenul se prelungește cu cel mult o luna pentru angajarea altui avocat;
3. una dintre părți a decedat; în acest caz, termenul se prelungește cu timpul în care procesul este suspendat potrivit art. 243 alin. 1 pct. 1 sau cu termenul acordat părții interesate pentru introducerea în proces a moștenitorilor;
4. în orice alte cazuri în care legea prevede suspendarea procesului, termenul se prelungește cu perioada suspendării, dispozițiile art. 242 alin. 1 pct. 2 nefiind însă aplicabile.

Art. 241⁵ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁶

(1) În cel mult 15 zile de la incuviințarea probelor avocații părților vor prezenta instanței programul de administrare a acestora, purtând semnatura avocaților, în care se vor arăta locul și data administrării fiecărei probe. Programul se incuviințează de instanța, în camera de consiliu, și este obligatoriu pentru părți și avocații lor.

(2) În procesele prevăzute la art. 45 alin. 3 și 4 programul incuviințat potrivit alin. 1 va fi comunicat de îndată procurorului, în condițiile art. 241¹⁷.

(3) Probele pot fi administrate în cabinetul unuia dintre avocați sau în orice alt loc convenit, dacă natura probei impune aceasta. Părțile, prin avocați, sunt obligate să-și comunice înscrisurile și orice alte acte, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau în mod direct, sub luare de semnatura.

(4) Nerespectarea nejustificată a programului prevăzut la alin. 1 atrage decaderă părții din dreptul de a mai administra proba respectivă.

(5) Dispozițiile art. 170 sunt aplicabile.

Art. 241⁶ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁷

Dacă în cursul administrării probelor una dintre părți formulează o cerere, invocă o excepție, inadmisibilitatea vreunei probe sau orice alt incident privind administrarea probelor, ea va sesiza instanța care, cu citarea celeilalte părți, prin încheiere dată în camera de consiliu, se va pronunța de îndată, iar când este necesar, în cel mult 30 de zile de la data la care a fost sesizată. Încheierea poate fi atacată numai o dată cu fondul procesului.

Art. 241⁷ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁸

În cazul în care se dispune infatisarea unui înscris detinut de o autoritate sau de o altă persoană, instanța, potrivit dispozițiilor art. 175, va dispune solicitarea înscrisului și, îndată ce acesta este depus la instanța, comunicarea lui în copie fiecărui avocat.

Art. 241⁸ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241⁹

Dacă una dintre părți nu recunoaște scrisul sau semnatura dintr-un înscris, avocatul părții interesate, potrivit art. 241⁷, va solicita instanței să procedeze la verificarea de scripte.

Art. 241⁹ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁰

(1) Martorii vor fi ascultati, la locul și data prevăzute în programul incuviintat de instanța, de către avocații părților, în condițiile art. 192 și 196, care se aplică în mod corespunzător. Ascultarea martorilor se face fără prestare de jurământ, punându-li-se însă în vedere ca, dacă nu vor spune adevărul, savarsesc infractiunea de marturie mincinoasă. Despre toate acestea se face mențiune în declarația scrisă.

(2) Martorii arătați la art. 195 vor fi ascultati numai de către instanța.

Art. 241¹⁰ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹¹

(1) Marturia se va consemna întocmai de către o persoană convenită de părți și se va semna, pe fiecare pagină și la sfârșitul ei, de către avocații părților, de cel ce a consemnat-o și de martor, după ce acesta a luat cunoștința de cuprinsul consemnării.

(2) Orice adaugiri, ștersături sau schimbări în cuprinsul marturiei trebuie incuviintate prin semnatura celor arătați la alin. 1, sub sancțiunea de a nu fi luate în seama.

(3) Dacă marturia a fost stenodactilografată, aceasta va fi transcrisă. Atât stenograma, cât și transcrierea ei vor fi semnate potrivit alin. 1 și depuse la dosar.

Art. 241¹¹ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹²

Părțile pot conveni ca declarațiile martorilor să fie consemnate și autentificate de un notar public. Dispozițiile art. 241¹⁰ sunt aplicabile.

Art. 241¹² a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹³

(1) În cazul în care este incuviintată o expertiză, în programul administrării probelor părțile vor trece numele expertului pe care îl vor alege prin învoiala lor, precum și numele consilierilor fiecareia dintre ele.

(2) Dacă părțile nu se învoiesc asupra alegerii expertului, ele vor cere instanței să procedeze la desemnarea acestuia, potrivit art. 202.

(3) Expertul este obligat să efectueze expertiza și să o predea avocaților părților, sub semnatura de primire, cu cel puțin 30 de zile înainte de termenul fixat de instanța potrivit art. 241⁵. De asemenea, el are îndatorirea să dea explicații avocaților și părților, iar după fixarea termenului de judecată, să se conformeze dispozițiilor art. 211 și următoarele.

Art. 241¹³ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁴

Dacă s-a dispus o cercetare la fața locului, aceasta se va face de către instanța potrivit dispozițiilor art. 215-217. Procesul-verbal prevăzut la art. 216 alin. 2 va fi întocmit în atâtea exemplare câte părți sunt și va fi înmănat avocaților acestora în cel mult 5 zile de la efectuarea cercetării.

Art. 241¹⁴ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁵

Când s-a incuviintat chemarea la interogatoriu, instanța va cita părțile, la termenul stabilit, în camera de consiliu. Copii de pe interogatoriul astfel luat, precum și de pe cel dispus și primit potrivit art. 222 alin. 1 vor fi înmănate de îndată avocaților părților.

Art. 241¹⁵ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁶

(1) Instanța, în condițiile art. 241⁷, va hotări asupra cererii de înlocuire a martorilor, de ascultare din nou sau de confruntare a acestora.

(2) De asemenea, în condițiile arătate la alin. 1, instanța se va pronunța cu privire la cererea de a se admite noi martori sau alte probe ce se dovedesc necesare și care nu puteau fi prevăzute pentru a fi solicitate potrivit art. 241⁴ alin. 1 pct. 7.

Art. 241¹⁶ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁷

(1) După administrarea tuturor probelor incuviintate de instanța reclamantului, prin avocatul sau, va redacta concluziile scrise privind susținerea pretensiilor sale, pe care le va trimite, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, sau le va înmăna în mod direct, sub luare de semnatura, celorlalte părți din proces și, când este cazul, Ministerului Public.

(2) După primirea concluziilor scrise ale reclamantului fiecare parte, prin avocatul sau, va redacta propriile concluzii scrise pe care le va comunica, potrivit alin. 1, reclamantului, celorlalte părți, precum și, când este cazul, Ministerului Public.

Art. 241¹⁷ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁸

(1) Avocații părților vor alcătui pentru fiecare parte câte un dosar și unul pentru instanța, în care vor depune câte un exemplar al tuturor înscrisurilor prin care, potrivit legii, se constată administrarea fiecărei probe.

(2) Dosarele prevăzute la alin. 1 vor fi numerotate, snuruite și vor purta semnatura avocaților părților pe fiecare pagină.

Art. 241¹⁸ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241¹⁹

(1) La expirarea termenului stabilit de instanța potrivit art. 241⁵ avocații părților vor prezenta împreună instanței dosarul cauzei întocmit potrivit art. 241¹⁸.

(2) Primind dosarul, instanța va fixa termenul de judecată dat în cunoștința părților, care nu va putea fi mai lung de o lună de la data primirii dosarului. La termen, instanța poate proceda la judecarea în fond a procesului, acordând părților cuvântul pentru a pune concluzii prin avocat.

Art. 241¹⁹ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241²⁰

(1) La termenul prevăzut de art. 241¹⁹ alin. 2, dacă socoteste necesar, instanța va dispune, prin încheiere motivată, să fie administrate nemijlocit în fața sa toate sau numai unele dintre probele administrate de avocați. În acest caz, pentru administrarea probelor instanța va stabili termene scurte, în continuare, date în cunoștința părților.

(2) Pentru prezentarea în fața instanței martorii vor fi citați, de asemenea, în termen scurt, cauzele fiind considerate urgente. Dispozițiile art. 89 alin. 1 și ale art. 188 alin. 2 sunt aplicabile.

Art. 241²⁰ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241²¹

(1) Dispozițiile secțiunii a III-a a acestui capitol sunt aplicabile dacă în prezenta secțiune nu se prevede altfel.

(2) La cererea avocatului sau a părții interesate instanța poate lua măsura amenzii și obligării la plata de despăgubiri, în cazurile și condițiile prevăzute de dispozițiile art. 108¹-108⁴.

Art. 241²¹ a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 241²²

Dispozițiile prezentei secțiuni sunt aplicabile în mod corespunzător și consilierilor juridici care, potrivit legii, reprezintă partea.

Art. 241[^]22 a fost introdus de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Secțiunea a IV - a

Suspendarea judecatii

Articolul 242

(1) Instanța va suspenda judecata:

1. când amandoua părți o cer;
2. dacă niciuna din părți nu se infatiseaza la strigarea pricinii.

(2) Cu toate acestea pricina se judeca dacă reclamantul sau pârâtul au cerut în scris judecarea în lipsa.

Articolul 243

(1) Judecata pricinilor se suspenda de drept:

1. prin moartea uneia din părți, afară de cazul când partea interesata cere termen pentru introducerea în judecata a mostenitorilor;
2. prin interdicție sau punere sub curatela a unei părți până la numirea tutorelui sau curatorului;*)
3. prin moartea mandatarului uneia din părți, intamplata cu mai puțin de 15 zile înainte de ziua infatisarii;
4. prin încetarea funcției tutorelui sau curatorului.**)
5. prin deschiderea procedurii reorganizării judiciare și a falimentului asupra reclamantului, în temeiul unei hotărâri judecătorești irevocabile.***)

(2) Faptele aratate mai sus nu împiedica pronuntarea hotărârii, dacă ele s-au ivit după închiderea dezbaterilor.

*) Pct. 2 al alin. (1) al art. 243 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 74 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 2 al alin. (1) al art. 243 avea urmatorul continut: "2. prin interdicție, punere sub curatela sau consiliu judiciar a unei părți până la numirea tutorelui, curatorului sau consiliului judiciar".

**) Pct. 4 al alin. (1) al art. 243 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 75 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 4 al alin. (1) al art. 243 avea urmatorul continut: "4. prin încetarea funcțiunii tutorelui, curatorului sau consiliului judiciar;"

***) Pct. 5 al alin. (1) al art. 243 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 75 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 5 al alin. (1) al art. 243 avea urmatorul continut: "5. prin declararea în stare de faliment a uneia din părți, când falitul trebuie să fie reprezentat prin judecatorul sindic".

Articolul 244

(1) Instanța poate suspenda judecata:

1. când dezlegarea pricinii atarna, în totul sau în parte, de existenta sau neexistenta unui drept care face obiectul unei alte judecati;
2. când s-a început urmarirea penala pentru o infractiune care ar avea o inraurire hotaratoare asupra hotărârii ce urmeaza să se dea.

(2) Suspendarea va dainui până când hotărârea pronunțată în pricina care a motivat suspendarea a devenit irevocabila.

Alin. (2) al art. 244 este reprodus a fost modificat prin [art. 1 pct. 14 al Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare pct. 2 al art. 244 avea urmatorul continut: "2. când se ivesc indiciile unei infractiuni, a carei constatare ar avea o inriurire hotaritoare asupra hotărârii ce urmeaza să se dea".

Punctul 2 al alin. (1) al art. 244 a fost modificat de pct. 33 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 244[^]1

(1) Asupra suspendarii judecarii procesului, instanța se va pronunță prin încheiere care poate fi atacata cu recurs în mod separat, cu excepția celor pronuntate în recurs.

(2) Recursul se poate declara cat timp dureaza suspendarea cursului judecarii procesului, atât împotriva incheierii prin care s-a dispus suspendarea, cat și împotriva incheierii prin care s-a respins cererea de repunere pe rol a procesului.*)

*) Art. 244¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 77 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (1) al art. 244¹ a fost modificat de pct. 34 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 245

Judecata reincepe:

1. prin cererea de redeschidere facuta de una din părți, când ea s-a suspendat prin invoirea părților sau prin lipsa lor;
2. prin cererea de redeschidere, facuta cu aratarea mostenitorilor, tutorelui sau curatorului, a celui reprezentat de mandatarul defunct, a noului mandatar sau, după caz, a părții interesate, a administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, în cazurile prevăzute de art. 243.*)

*) Pct. 2 al art. 245 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 78 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 2 al art. 245 avea urmatorul continut: "2. prin cererea de redeschidere, facuta cu aratarea mostenitorilor, tutorelui, consiliului judiciar, a celui reprezentat de mandatarul mort, a noului mandatar sau sindicului, în cazurile prevăzute de art. 243.

Secțiunea a V - a

Renuntarea la judecata și renuntarea la drept

Articolul 246

- (1) Reclamantul poate să renunte oricand la judecata, fie verbal în sedinta, fie prin cerere scrisa.
- (2) Renuntarea la judecata se constata prin încheiere data fără drept de apel.
- (3) Dacă renuntarea s-a facut după comunicarea cererii de chemare în judecata, instanța, la cererea paratului, va obliga pe reclamant la cheltuieli.
- (4) Când părțile au intrat în dezbaterile fondului, renuntarea nu se poate face decat cu invoirea celeilalte părți.

Articolul 247

- (1) În caz de renuntare la insusi dreptul pretins, instanța da o hotărâre prin care va respinge cererea în fond și va hotari asupra cheltuielilor.
- (2) Renuntarea la drept se poate face și fără invoirea celeilalte părți, atât în prima instanța cat și în apel.
- (3) Renuntarea se poate face în sedinta sau prin inscrist autentic.
- (4) Hotărârea se da fără drept de apel.
- (5) Când renuntarea este facuta în instanța de apel, hotărârea primei instante va fi anulata în totul sau în parte, în măsura renuntarii.

Secțiunea a VI - a

Perimarea

Articolul 248

- (1) Orice cerere de chemare în judecata, contestație, apel, recurs, revizuire și orice alta cerere de reformare sau de revocare se perima de drept, chiar împotriva incapabililor dacă a ramas în nelucrare din vina părții timp de un an. Partea nu se socoteste în vina, când actul de procedura urma să fie indeplinit din oficiu.
- (2) Termenul perimarii nu curge cat timp, fără vina părții, cererea n-a ajuns inca la instanța competența sa o judece sau nu se poate fixa termen de judecată.
- (3) În materie comerciala termenul de perimare este de șase luni.

Articolul 249

Perimarea se intrerupe prin indeplinirea unui act de procedura facut în vederea judecarii procesului de către partea care justifica un interes.*)

*) Art. 249 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 79 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 249 avea urmatorul continut: " Art. 249. Perimarea se intrerupe prin indeplinirea unui act de procedura facut în vederea judecarii pricinii".

Articolul 250

(1) Cursul primării este suspendat cât timp dăinuiește suspendarea judecării, pronunțată de instanța în cazurile prevăzute de art. 244, precum și în alte cazuri stabilite de lege, dacă suspendarea nu este cauzată de lipsa de staruintă a părților în judecată.*)

(2) În cazurile prevăzute de art. 243, cursul primării este suspendat timp de 3 luni de la data când s-au petrecut faptele care au prilejuit suspendarea judecării, dacă aceste fapte s-au petrecut în cele din urmă 6 luni ale termenului de primare.

(3) Primarea se suspendă de asemenea pe timpul cât partea este împiedicată de a starui în judecată din pricina unor împrejurări mai presus de voința sa.

*) Alin. (1) al art. 250 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 80 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 250 avea următorul conținut: "(1) Cursul primării este suspendat cât timp dăinuiește suspendarea judecării pronunțată de instanța în cazurile prevăzute de art. 244."

Articolul 251

În cazul când sunt mai mulți reclamanti sau parati împreună, cererea de primare sau actul de procedura întrerupător de primare al unuia folosește și celorlalți.

Articolul 252

(1) Primarea se constată din oficiu sau la cererea părții interesate. Președintele instanței va cita de urgență părțile și va dispune ca grefa să întocmească o dare de seamă asupra actelor de procedura în legătură cu primarea.

(2) Primarea poate fi invocată și pe cale de excepție, în camera de consiliu sau în ședința publică.

(3) Primarea cererii de chemare în judecată nu poate fi ridicată pentru prima oară în instanța de apel.

Art. 252 a fost modificat prin [art. 1 pct. 81 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 252 avea următorul conținut: "(1) Primarea se constată din oficiu sau la cererea părții. Președintele instanței va cita de urgență părțile și va dispune ca grefa să întocmească o dare de seamă asupra actelor de procedura în legătură cu primarea.

(2) Hotărârea este supusă recursului; termenul curge de la pronunțare."

Alin. (3) al art. 252 a fost introdus prin [art. 1 pct. 15 al Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Alin. (3) al art. 252 a fost introdus de pct. 35 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 253

(1) Dacă instanța constată că primarea nu a operat, pronunță o încheiere, care poate fi atacată o dată cu fondul procesului.

(2) Hotărârea care constată primarea este supusă recursului în termen de 5 zile de la pronunțare.*)

*) Art. 253 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 82 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 253 avea următorul conținut: "(1) Primarea poate fi invocată și pe cale de excepție. În acest caz hotărârea care pronunță primarea este supusă recursului, iar încheierea de respingere poate fi atacată numai o dată cu fondul pricinii.

(2) Primarea cererii de chemare în judecată nu poate fi ridicată în instanța de apel."

Articolul 254

(1) Primarea are drept urmare ca toate actele de procedura făcute în acea instanță nu-și produc efectele.

(2) Când, însă, se face o nouă cerere de chemare în judecată, părțile pot folosi dovezile administrate în cursul judecării cererii primare, în măsura în care noua instanță socotește că nu este de trebuință refacerea lor.

Capitolul 4

Hotărârile

Secțiunea I

Dispozitii generale

Articolul 255

- (1) Hotărârile prin care se rezolva fondul cauzei în prima instanță se numesc "sentinte", iar hotărârile prin care se soluționează apelul, recursul, precum și recursul în interesul legii ori în anulare se numesc "decizii".
- (2) Toate celelalte hotărâri date de instanță în cursul judecatii se numesc "incheieri".

Alin. (1) al art. 255 a fost modificat de pct. 10 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 256

- (1) După sfârșitul dezbaterilor, judecatorii chibzuiesc în secret, fie în sedinta, fie în camera de consiliu.
- (2) După chibzuire, președintele aduna parerile judecătorilor, începând cu cel mai nou în funcțiune sau cu cel mai tinar dintre asesorii populari*), el pronunțându-se cel din urmă.

*) A se vedea nota de la art. 37.

Articolul 257

- (1) Dacă majoritatea legală nu se poate întruni, pricina se va judeca din nou în complet de divergență, în aceeași zi sau în cel mult 5 zile.
- (2) La instanțele de fond, parerile vor trebui să fie totdeauna motivate înainte de judecarea divergenței, afară de cazul când judecata se face chiar în ziua când s-a ivit divergența.
- (3) Dezbaterile vor fi reluate asupra punctelor rămase în divergență: dacă, după judecarea divergenței, vor fi mai mult de două pareri, judecatorii ale caror pareri se apropie mai mult, sunt datori să se unească într-o singură opinie.
- (4) Judecatorii pot reveni asupra parerilor lor, care au pricinuit divergența.
- (5) După judecarea punctelor rămase în divergență, completul care a judecat înainte de ivirea ei va putea continua judecarea pricinii.
- (6) Dispozițiile alin. (3) se aplică prin asemanare și în cazurile în care completul de judecată sunt alcătuite în număr fără sot.

Articolul 258

- (1) După ce s-a întrunit majoritatea, se va întocmi de îndată dispozitivul hotărârii care se semnează, sub sancțiunea nulității, de către judecători și în care se va arăta, când este cazul, opinia separată a judecătorilor aflați în minoritate.*)
- (2) El se pronunță de președinte, în sedinta, chiar în lipsa părților.
- (3) După pronunțarea hotărârii nici un judecător nu poate reveni asupra părerii sale.
- (4) Dispozitivul hotărârii se consemnează într-un registru special, ținut de fiecare instanță.

Alin. (4) al art. 258 a fost introdus de pct. 11 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin. (1) al art. 258 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 82 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 258 avea următorul conținut: "După ce s-a întrunit majoritatea, se va întocmi de îndată, pe scurt, dispozitivul hotărârii, care se semnează sub pedeapsa nulității, de judecători și greșier, și care va arăta deopotrivă și parerile judecătorilor rămași în minoritate."

Articolul 259

Abrogat.*)

*) [Art. 259 a fost abrogat prin Decretul nr. 132 din 19 iunie 1952.](#)

Articolul 260

- (1) Dacă instanța nu poate hotărî de îndată, pronunțarea se va amana pentru un termen pe care președintele îl va anunța și care nu va putea fi mai mare de 7 zile.
- (2) Judecătorul care a luat parte la judecata este îndreptățit să se pronunțe, chiar dacă nu mai face parte din alcătuirea instanței, afară de cazul când i-a încetat calitatea de magistrat sau este suspendat din funcție. În acest caz procesul se repune pe rol, cu citarea părților, pentru ca acestea să pună din nou concluzii în fața instanței legal constituite.*)

Alin. (3)-(4). Abrogate.**)

*) Alin. (2) al art. 260 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 84 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 260 avea urmatorul continut: "Magistratul care a luat parte la judecata este competent să se pronunte, chiar dacă nu mai face parte din alcatuirea instanței afară de cazul când a încetat de a mai fi magistrat."

**) Alin. (3)-(4) au fost abrogate prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 261

(1) Hotărârea se da în numele legii și va cuprinde:

1. aratarea instanței care a pronunțat-o și numele judecătorilor care au luat parte la judecata;
2. numele, domiciliul sau reședința părților, calitatea în care s-au judecat; numele mandatarilor sau reprezentanților legali și al avocaților;
3. obiectul cererii și susținerile în prescurtare ale părților cu aratarea dovezilor;
4. aratarea concluziilor procurorului;
5. motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, cum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților;
6. dispozitivul;
7. calea de atac și termenul în care se poate exercita;
8. mențiunea ca pronunțarea s-a făcut în ședința publică, precum și semnăturile judecătorilor și grefierului.

(2) În cazul în care, după pronunțare, unul dintre judecători este în imposibilitate de a semna hotărârea, președintele instanței o va semna în locul sau, iar dacă cel în imposibilitate să semneze este grefierul, hotărârea va fi semnată de grefierul șef, facându-se mențiune despre cauza care a împiedicat pe judecător sau pe grefier să semneze hotărârea.

(3) Hotărârea se va comunica părților, în copie, în cazul în care este necesar pentru curgerea termenului de exercitare a apelului sau recursului. Comunicarea se va face în termen de 7 zile de la pronunțarea hotărârii**).

Alin. (2) al art. 261 a fost modificat de pct. 12 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Pct. 8 al alin. (1) al art. 261 a fost modificat prin [art. 1 pct. 16 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)***) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (8) al art. 261 avea urmatorul continut: "8. aratarea ca pronunțarea s-a făcut în ședința, precum și semnăturile judecătorilor și grefierului."

**) Alin. (3) al art. 261 a fost modificat prin [art. 1 pct. 85 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 3 al alin. (1) al art. 261 avea urmatorul continut: "3. Parerea judecătorilor rămași în minoritate va trebui să fie motivată în josul hotărârii."

Punctul 8 al alin. (1) al art. 261 a fost modificat de pct. 36 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

***) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 262

În cazurile în care judecătorii pot da termen pentru executarea hotărârii, ei vor face aceasta, prin chiar hotărârea care dezleaga pricina, aratând și motivele pentru care au încuviințat termenul.

Articolul 263

Debitorul nu va putea cere termen, nici nu va putea să se bucure de termenul ce i s-a dat, dacă bunurile lui se vând după cererea altui creditor, dacă este în stare de faliment sau de insolabilitate indeobște cunoscută sau dacă prin fapta sa a micșorat garanțiile ce a dat prin contract creditorului sau, sau dacă nu a dat garanțiile făgăduite.

Articolul 264

(1) Motivarea hotărârii se va face în termen de cel mult 30 de zile de la pronunțare. Dacă instanța a fost alcătuită din mai mulți magistrați, președintele va putea însărcina pe unul dintre ei cu redactarea hotărârii.

(2) Parerea judecătorilor rămași în minoritate va trebui redactată în același timp cu hotărârea.

Alin. (1) al art. 264 a fost modificat prin [art. 1 pct. 17 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 264 avea urmatorul continut: "(1) Când

motivarea hotărârii nu se poate face până la data pronunțării, ea se va face în termen de cel mult 15 zile de la pronunțare. Dacă instanța a fost alcătuită din mai mulți magistrați, președintele va putea însărcina pe unul din ei cu redactarea hotărârii."

Alin. (1) al art. 264 a fost modificat de pct. 37 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 265

Adaugirile, stersaturile sau schimbările în cuprinsul hotărârii vor trebui semnate de judecător, sub pedeapsa de a nu fi ținute în seama.

Articolul 266

(1) Hotărârea se va face în două exemplare originale, din care unul se atasează la dosarul cauzei, iar celălalt se va depune, spre conservare, la dosarul de hotărâri al instanței.

(2) Pentru judecătorii, președintele va putea încuviința ca în locul celui de-al doilea exemplar al sentinței să se treacă într-un registru dispozitivul ei, semnat de judecătorul și grefierul care au luat parte la judecata.*)

(3) Hotărârea se va comunica părților, în copie, în cazul când aceasta este necesară pentru curgerea termenului de exercitare a apelului sau recursului.

Alin. (1) al art. 266 a fost modificat de pct. 13 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin. (2) al art. 266 este menținut ca abrogat de [art. 6 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Ulterior, prin [ORDONANȚA nr. 13 din 29 ianuarie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 40 din 30 ianuarie 1998 a fost introdus un alineat care a devenit alin. (2) al art. 266 și abrogat alin. (3) al art. 266.

Prin [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 290 din 29 decembrie 2000](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 706 din 29 decembrie 2000 a fost abrogată [ORDONANȚA nr. 13 din 29 ianuarie 1998](#) redevenind aplicabile dispozițiile Codului de procedura civilă care au fost modificate, completate ori abrogate prin [Ordonanța Guvernului nr. 13/1998](#).

Alin. (3) al art. 266 a fost modificat prin [art. 1 pct. 18 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001**](#)) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 266 avea următorul conținut: "(3) Hotărârea se va comunica părților, în copie, în cazul când aceasta este necesar pentru curgerea unui termen de exercitarea unei cai ordinare de atac."

Alin. (3) al art. 266 a fost modificat de pct. 37 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

**) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 267

(1) După pronunțarea hotărârii, partea poate renunța în instanța la calea de atac, făcându-se arătare despre aceasta într-un proces-verbal, semnat de președinte și de grefier.

(2) Renunțările se pot face și în urma, prin înfatisarea părții înaintea președintelui sau prin înscris autentic.

Articolul 268

(1) Încheierile premergătoare vor fi date cu același număr de voturi ca și hotărârile.

(2) Judecătorii nu sunt legați prin aceste încheieri.

(3) Ei sunt legați de acele încheieri care, fără a hotărî în totul pricina, pregătesc dezlegarea ei.

(4) Orice dispoziție luată de instanța prin încheiere va fi motivată.

Articolul 269

(1) Hotărârile judecătorești vor fi investite cu formula executorie, dacă legea nu prevede altfel. Formula executorie are urmatorul cuprins:

«Noi, Președintele României»

(Aici urmeaza cuprinsul hotărârii).

«Dam imputernicire și ordonam organelor de executare sa puna în executare prezenta hotărâre. Ordonam agentilor forței publice sa acorde concursul la executarea acestei hotărâri, iar procurorilor sa staruie pentru ducerea ei la indeplinire, în condițiile legii. Spre credinta, prezenta (hotărâre) s-a semnat de... (Urmeaza semnatura presedintelui și a grefierului)

(2) Hotărârea investita se va da numai părții care a castigat sau reprezentantului ei.

Alin. (1) al art. 269 a fost modificat de pct. 14 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Alin. (1) al art. 269 a fost modificat de pct. 5 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 269^{^1}

Abrogat.*)

*) Art. 269^{^1} a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Secțiunea a II-a

Hotărârile parțiale

Articolul 270

Dacă pârâtul recunoaste o parte din pretensiile reclamantului, instanța, la cererea acestuia, va da o hotărâre parțială în măsura recunoasterii. Dispozițiile art. 273 sunt aplicabile.

Art. 270 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 37 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Secțiunea a III-a

Hotărârile care consfintesc invoiala părților

Articolul 271

(1) Părțile se pot infatisa oricand în cursul judecatii, chiar fără sa fi fost citate, pentru a cere să se dea hotărâre care să consfinteasca invoiala lor.

(2) Dacă părțile se infatiseaza la ziua fixata pentru judecata, cererea pentru darea hotărârii va putea fi primita, chiar de un singur judecator, urmand ca hotărârea să fie data de instanța în sedinta.

(3) Dacă ele se infatiseaza într-o alta zi, instanța va da hotărârea în camera de consiliu.

Articolul 272

(1) Invoiala va fi infatisata în scris și va alcatui dispozitivul hotărârii.

(2) Abrogat.*)

*) Alin. (2) al art. 272 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 86 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. 2 al art. 272 avea urmatorul cuprins: "(2) La judecatorii invoiala va putea fi infatisata și verbal; în acest caz, ea va fi trecuta într-un proces-verbal, care va fi incheiat cu aplicarea, prin asemanare, a dispozițiilor prevăzute de art. 82 alineatul 2, și care va fi trecut în dispozitivul hotărârii ce se va da."

Articolul 273

Hotărârea care consfinteste invoiala părților se da fără drept de apel.

Secțiunea a IV-a

Cheltuielile de judecată

Articolul 274

(1) Partea care cade în pretentiuni va fi obligata, la cerere, sa plateasca cheltuielile de judecată.

(2) Judecatorii nu pot micsora cheltuielile de timbru, taxe de procedura și impozit proportional, plata expertilor despăgubirea martorilor, precum și orice alte cheltuieli pe care partea care a castigat va dovedi ca le-a facut.

(3) Judecatorii au însă dreptul sa mareasca sau sa micșoreze onorariile avocatilor, potrivit cu cele prevăzute în tabloul onorariilor minimale, ori de ori vor constata motivat ca sunt nepotrivite de mici sau de mari, față de valoarea pricinii sau munca indeplinita de avocat.

Articolul 275

Pârâtul care a recunoscut la prima zi de infatisare pretentiile reclamantului nu va putea fi obligat la plata cheltuielilor de judecată, afara numai dacă a fost pus în intarziere înainte de chemarea în judecata.

Articolul 276

Când pretentiile fiecarei părți au fost incuviintate numai în parte, instanța va aprecia în ce măsura fiecare din ele poate fi obligata la plata cheltuielilor de judecată, putand face compensarea lor.

Articolul 277

Dacă sunt mai mulți reclamanti sau mai mulți parati, ei vor fi obligati sa plateasca cheltuielile de judecată în mod egal, proportional sau solidar, potrivit cu interesul ce are fiecare sau după felul raportului de drept dintre ei.

Secțiunea a V-a

Execuția vremelnica

Articolul 278

Hotărârile primei instante sunt executorii de drept când au ca obiect:

1. plata salariilor sau a altor drepturi izvorate din raporturi juridice de muncă, precum și a sumelor cuvenite, potrivit legii, somerilor;*)
2. despăgubiri pentru accidente de muncă;
3. rente ori sume datorate cu titlu de obligație de întreținere sau alocație pentru copii, precum și pensii acordate în cadrul asigurărilor sociale;**)
- 3¹. despăgubiri în caz de moarte sau vatamare a integritatii corporale ori sănătății, dacă despăgubirile s-au acordat sub forma de prestatii banesti periodice;***)
4. reparatii grabnice;
5. punerea sau ridicarea pecetilor ori facerea inventarului;
6. pricini privitoare la posesiune, numai în ce priveste posesiunea;
7. în cazul prevăzut de art. 270;
8. În orice alte cazuri în care legea prevede că hotărârea este executorie.

*) Pct. 1 al art. 278 este reprodus cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 87 din Ordonanța de urgenta nr. 138 /2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct.1 al art. 278 avea urmatorul continut: "1. plata salariilor";

**) Pct. 3 al art. 278 este reprodus cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 88 din Ordonanța de urgenta nr. 138 /2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct.3 al art. 278 avea urmatorul continut: "3. rente sau pensii alimentare;"

***) Pct. 3¹ al art 278 a fost introdus prin [art. 1 pct. 89 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 279

(1) Instanța poate incuviinta execuția vremelnica a hotărârilor privitoare la bunuri ori de cate ori va gasi de cuviinta ca măsura este de trebuinta față cu temeinicia vadita a dreptului, cu starea de insolvabilitate a debitorului sau ca exista primejdie vadita în intarziere; în acest caz instanța va putea obliga la darea unei cautiuni.

(2) Execuția vremelnica nu se poate incuviinta:

1. în materie de stramutare de hotare sau desființare de constructii, plantatii sau a oricăror lucrari având o asezare fixa;
2. când prin hotărâre se dispune intabularea unui drept sau radierea lui din cartea funciara.

(3) Cererea de executare vremelnica se va putea face și verbal în instanța până la închiderea dezbaterilor.

(4) Dacă cererea a fost respinsa de prima instanța, ea poate fi facuta din nou în apel.

Punctul 1 al alin. (2) al art. 279 a fost modificat de pct. 15 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 280

(1) Cererea pentru suspendarea executarii vremelnice se va putea face fie o dată cu apelul fie deosebit în tot cursul instanței de apel.

(2) Cererea se va depune la prima instanță sau instanță de apel, în care caz se va alatura în copie legalizată dispozitivul hotărârii.

(3) Cererea de suspendare se va judeca de instanța de apel. Dispozițiile art. 403 alin. 3 sunt aplicabile.*)

(4) Suspendarea va putea fi încuviințată numai cu dare de cautiune, al cărei cuantum îl va fixa instanța.

(5) Până la dezlegarea cererii de suspendare aceasta va putea fi încuviințată vremelnic, prin ordonanța președințială, chiar înainte de sosirea dosarului, cu respectarea cerinței prevăzute la alin. 4.

*) Alin. (3), (4) și (5) ale art. 280 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art.1 pct.90 din [Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3), (4) și (5) ale art.280 aveau următorul conținut:

"(3) Cererea de suspendare se va judeca de instanța cu sau fără cautiune.

(4) Suspendarea va putea fi încuviințată cu sau fără cautiune.

(5) Până la dezlegarea cererii de suspendare, suspendarea va putea fi încuviințată vremelnic, prin ordonanța președințială, chiar înainte de sosirea dosarului."

Secțiunea a VI-a

Indreptarea, lamurirea și completarea hotărârii*)

Articolul 281

(1) Erorile sau omisiunile cu privire la numele, calitatea și sustinerile părților sau cele de calcul, precum și orice alte erori materiale din hotărâri sau încheieri pot fi îndreptate din oficiu sau la cerere.

(2) Instanța se pronunță prin încheiere dată în camera de consiliu. Părțile vor fi citate numai dacă instanța socotește ca este necesar să dea anumite lamuriri.

(3) În cazul hotărârilor, îndreptarea se va face în ambele exemplare ale hotărârii.

*) Secțiunea VI a Capitolului IV din Titlul III al Cartii II este reprodusă astfel cum a fost modificată prin [art. 1 pct. 91 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Secțiunea VI avea următorul conținut:

"Secțiunea VI. Indreptarea hotărârilor

Art. 281 (1) Greselile asupra numelui, calității și sustinerilor părților sau cele de socoteli, precum și orice alte greseli materiale strecurate în hotărâre, pot fi îndreptate, din oficiu sau în urma unei simple cereri.

(2) Instanța poate cita părțile, când găsește de cuviință pentru unele lamuriri.

(3) Indreptarea se va face în ambele exemplare ale hotărârii.

(4) Termenul de apel împotriva încheierii date asupra îndreptării curge de la pronunțare, în cazul când părțile au fost citate.

(5) Dispozițiile de mai sus se aplică, prin asemanare, și greselilor strecurate într-o încheiere."

Articolul 281¹

(1) În cazul în care sunt necesare lamuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii ori acesta cuprinde dispoziții potrivnice, părțile pot cere instanței care a pronunțat hotărârea să lamurească dispozitivul sau să înlăture dispozițiile potrivnice.

(2) Instanța va rezolva cererea de urgență, prin încheiere dată în camera de consiliu, cu citarea părților.

(3) Încheierea se va atașa la hotărâre atât în dosarul cauzei, cât și în dosarul de hotărâri al instanței.

Alin. (1) al art. 281¹ a fost modificat de pct. 38 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 281²

(1) Dacă prin hotărârea dată instanța a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere principal sau accesoriu ori asupra unei cereri conexe sau incidentale, se poate cere completarea hotărârii în același termen în care se poate declara, după caz, apel sau recurs împotriva acelei hotărâri, iar în cazul hotărârilor date în fond după casarea cu reținere, în termen de 15 zile de la pronunțare.

(2) Cererea se soluționează de urgență, cu citarea părților, prin hotărâre separată. Prevederile art. 281¹ alin. 3 se aplică în mod corespunzător.

(3) Dispozițiile prezentului articol se aplică și în cazul când instanța a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, traducătorilor, interpretelor sau aparatorilor, cu privire la drepturile lor.

Articolul 281³

(1) Încheierile pronunțate în temeiul art. 281 și 281¹, precum și hotărârea pronunțată potrivit art. 281² sunt supuse aceluiași cai de atac ca și hotărârile în legătură cu care s-a solicitat, după caz, îndreptarea, lamurirea sau înlăturarea dispozițiilor potrivnice ori completarea.

(2) Părțile nu pot fi obligate la plata cheltuielilor legate de îndreptarea, lamurirea sau completarea hotărârii.

Titlul IV

Apelul*)

Titlul IV a fost modificat initial de pct. 16 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Capitolul 1

Termenul și formele apelului)**

*) Denumirea Titlului IV este reprodusa astfel cum a fost modificata prin [art. 1 pct. 92 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În reglementarea anterioara, denumirea Titlul IV era "Caile ordinare de atac".

**) Secțiunea I a devenit Capitolul I prin [art. 1 pct. 93 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 282

(1) Hotărârile date în prima instanța de judecatorie sunt supuse apelului la tribunal, iar hotărârile date în prima instanța de tribunal sunt supuse apelului la curtea de apel.

(2) Împotriva incheierilor premergatoare nu se poate face apel decat odata cu fondul, în afară de cazul când prin ele s-a intrerupt cursul judecatii.

Alin (2) al art. 282 a fost modificat prin [art. 1 pct. 19 din Ordonanța de urgenta nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare alin. (2) al art. 282 avea urmatorul continut: "(2) Împotriva incheierilor premergatoare nu se poate face apel decit o dată cu fondul, în afară de cazul când prin ele s-a intrerupt sau s-a suspendat cursul judecatii."

Alin. (1) al [art. 282 a fost modificat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Alin. (1) al [art. 282 a fost modificat de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Art. 282 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 39 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgenta a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 282^1

(1) Nu sunt supuse apelului hotărârile judecătorești date în prima instanța în cererile introduse pe cale principala privind pensii de întreținere, litigii al caror obiect are o valoare de până la 1 miliard lei inclusiv, atât în materie civila, cat și în materie comerciala, actiunile posesorii, precum și cele referitoare la înregistrările în registrele de stare civila, luarea masurilor asiguratorii și în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Hotărârile instanțelor judecătorești prin care se soluționeaza plangerile împotriva hotărârilor autorităților administrației publice cu activitate jurisdictionala și ale altor organe cu astfel de activitate nu sunt supuse apelului, dacă legea nu prevede altfel.*)

*) Art. 282^1 a fost introdus prin [art. 1 pct. 94 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (1) al [art. 282^1 a fost modificat de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Alin. (1) al art. 282^1 a fost modificat de pct. 40 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 283

Partea care a renunțat expres la apel cu privire la o hotărâre nu mai are dreptul de a face apel.

Articolul 284

- (1) Termenul de apel este de 15 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel.
- (2) Termenul de apel curge chiar dacă comunicarea hotărârii a fost făcută o dată cu somatia de executare.
- (3) Dacă o parte face apel înainte de comunicarea hotărârii, aceasta se socoteste comunicată la data depunerii cererii de apel.
- (4) Pentru procuror termenul de apel curge de la pronunțarea hotărârii, în afară de cazurile în care procurorul a participat la judecarea cauzei, când termenul curge de la comunicarea hotărârii.
- (5) Apelul declarat în termen suspendă executarea hotărârii de prima instanță, cu excepția cazurilor anume prevăzute de lege.*)

*) Alin. (5) al [art. 284](#) a fost introdus prin [Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 285

- (1) Termenul de apel se întrerupe prin moartea părții care are interes să facă apel. În acest caz se face din nou o singură comunicare a hotărârii, la cel din urma domiciliu al părții, pe numele mostenirii, fără să se arate numele și calitatea fiecărui mostenitor.
- (2) Termenul de apel va începe să curgă din nou de la data comunicării prevăzute la alin. 1. Pentru mostenitorii incapabili, cei cu capacitate restrinsă sau dispăruți ori în caz de mostenire vacanta, termenul va curge din ziua în care se va numi tutorele, curatorul sau administratorul provizoriu.
- (3) Apelul nu constituie prin el însuși un act de acceptare a mostenirii.

Articolul 286

Termenul de apel se întrerupe și prin moartea mandatarului caruia i s-a făcut comunicarea. În acest caz se va face o nouă comunicare părții, la domiciliul ei, iar termenul de apel va începe să curgă din nou de la această dată.

Articolul 287

- (1) Cererea de apel va cuprinde:

1. numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal și contul bancar. Dacă apelantul locuiește în străinătate, va arata și domiciliul ales în România, unde urmează să se facă toate comunicările privind procesul;
2. aratarea hotărârii care se ataca;
3. motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul;
4. dovezile invocate în susținerea apelului;
5. semnatura.

- (2) Cerințele de la pct. 2 și 5 sunt prevăzute sub sancțiunea nulității, iar cele de la pct. 3 și 4, sub sancțiunea decaderii. Aceste cerințe pot fi împlinite până cel mai târziu la prima zi de înfatisare, iar lipsa semnăturii, în condițiile prevăzute de art. 133 alin. 2.
- (3) Când dovezile propuse sunt martori sau înscrisuri nearatate la prima instanță, se vor aplica în mod corespunzător dispozițiile art. 112 pct. 5.
- (4) Termenul pentru depunerea motivelor de apel se socoteste de la comunicarea hotărârii, chiar dacă apelul s-a făcut mai înainte de comunicare.

Pct. 1 al alin. (1) al art. 287 a fost modificat prin [art. 1 pct. 20 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publică în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare pct. 1 al alin. (1) al art. 287 avea următorul conținut: "1. numele, domiciliul sau reședința părților;"

Pct. 1 al alin. (1) al art. 287 a fost modificat de pct. 41 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (4) al art. 287 a fost introdus de pct. 41 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 288

La cererea de apel se vor alătura atâtea copii câți intimăți sunt.

Apelul se depune la instanța a carei hotărâre se ataca, sub sancțiunea nulității*).

Președintele va înainta instanței de apel dosarul, împreună cu apelurile facute, numai după împlinirea termenului de apel pentru toate părțile.

Cu toate acestea, apelul va fi trimis de îndată dacă s-a făcut cerere pentru suspendarea executării hotărârii primei instanțe.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 303 din 3 martie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 239 din 10 aprilie 2009 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 288 alin. 2 teza finală, "sub sancțiunea nulității", din Codul de procedură civilă, constatându-se că acestea sunt neconstituționale.

Art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, începând cu data de 10 aprilie 2009, dispozițiile art. 288 alin. 2 teza finală, "sub sancțiunea nulității" din Codul de procedură civilă se suspendă de drept, urmând să-și înceteze efectele juridice începând cu data de 26 mai 2009, dacă legiuitorul nu intervine pentru modificarea prevederilor atacate.

Articolul 289

(1) Președintele instanței de apel, îndată ce primește dosarul, va fixa termen de infatisare, potrivit dispozițiilor art. 114¹, și va dispune citarea părților.

(2) Totodata, președintele va dispune să se comunice intimatului, o dată cu citatia, o copie de pe cererea și de pe motivele de apel, împreună cu copiile certificate de pe înscrisurile alaturate și care nu au fost infatisate la prima instanță, punându-i-se în vedere obligația de a depune la dosar întâmpinare cu cel puțin 5 zile înainte de termenul stabilit pentru judecata.*)

(3) Dispozițiile art. 113 alin. 2 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(4) Apelurile facute împotriva aceleiași hotărâri vor fi repartizate la o singură secție a instanței de apel.

*) Alin. (1) și (2) ale art. 289 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin [art. 1 pct. 96 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) și (2) ale art. 289 aveau următorul conținut:

"(1) Președintele instanței de apel, îndată ce primește dosarul, va fixa termen de infatisare, potrivit dispozițiilor art. 114, și va dispune citarea părților.

(2) Totodata, președintele va dispune să se comunice intimatului, o dată cu citatia, o copie de pe cererea de apel, împreună cu copiile certificate de pe înscrisurile alaturate și care nu au fost infatisate la prima instanță, punându-i-se în vedere să depună la dosar întâmpinare."

Articolul 290

Când apelurile facute împotriva aceleiași hotărâri au fost repartizate la secții deosebite, președintele ultimei secții investite va dispune trimiterea apelului la secția cea dintâi investită.

Articolul 291

(1) În cazul când intimatul nu a primit, în termenul prevăzut de art. 114¹, comunicarea motivelor de apel și a dovezilor invocate, va putea cere, la prima zi de infatisare, un termen înăuntrul caruia să depună la dosar întâmpinare.*)

(2) Dacă intimatul lipsește la prima zi de infatisare și instanța constata că motivele de apel nu au fost comunicate, va dispune amanarea cauzei și efectuarea comunicării, iar dacă motivele nu au fost comunicate în termen, instanța va dispune amanarea cauzei cu îndeplinirea cerințelor art. 114¹ alin. 3 sau 4, după caz.

*) Art. 291 a fost modificat prin [art. 1 pct. 97 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 291 avea următorul conținut: "Art. 291. (1) În cazul când intimatul nu a primit, în termenul prevăzut de art. 114, comunicarea motivelor de apel și a dovezilor invocate, va putea cere, la prima zi de infatisare, un termen înăuntrul caruia să depună la dosar întâmpinare."

Alin (2) al art. 291 a fost modificat prin [art. 1 pct. 21 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001**](#)) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 291 avea următorul conținut: "Dacă intimatul lipsește la prima zi de infatisare și instanța constata că motivele de apel nu au fost comunicate, va dispune amanarea cauzei și efectuarea comunicării, iar dacă motivele nu au fost comunicate în termen, instanța va dispune amanarea cauzei cu îndeplinirea cerințelor art. 114 alin. 5."

Alin. (2) al art. 291 a fost modificat de pct. 42 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

**) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 292

(1) Părțile nu se vor putea folosi înaintea instanței de apel de alte motive, mijloace de apărare și dovezi decât de cele invocate la prima instanță sau arătate în motivarea apelului ori în întâmpinare. Instanța de apel poate încuviința și administrarea probelor a căror necesitate rezultă din dezbateri.

(2) În cazul în care apelul nu se motivează ori motivarea apelului sau întâmpinarea nu cuprinde motive, mijloace de apărare sau dovezi noi, instanța de apel se va pronunța, în fond, numai pe baza celor invocate la prima instanță.

*) Art. 292 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 98 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 292 avea următorul conținut: "Art. 292. Părțile nu se vor putea folosi, înaintea instanței de apel, de alte motive, mijloace de apărare și dovezi decât de cele invocate la prima instanță sau arătate în cererea de apel și în întâmpinare, afară de cazul prevăzut la art. 138."

Articolul 293

(1) Intimatul este în drept, chiar după împlinirea termenului de apel, să adere la apelul făcut de partea potrivnică, printr-o cerere proprie, care să tindă la schimbarea hotărârii primei instanțe. Cererea se poate face până la prima zi de infatisare.

(2) Dacă apelantul principal își retrage apelul sau dacă acesta este respins ca tardiv, ca inadmisibil ori pentru alte motive care nu implică cercetarea fondului, aderarea la apel prevăzută la alin. 1 rămâne fără efecte. Cu toate acestea, dacă aderarea s-a făcut înăuntrul termenului de apel, ea se consideră apel principal.

*) Art. 293, cu o nouă redactare, a fost reintrodus prin [art. 1 pct. 99 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.
Initial [art. 293 a fost abrogat prin Decretul nr. 132 din 19 iunie 1952](#).

Articolul 293^{^1}

În caz de coparticipare procesuală, precum și atunci când la prima instanță au intervenit terțe persoane în proces, intimatul este în drept, chiar după împlinirea termenului de apel, să declare apel împotriva altui intimat sau unei persoane care a figurat în prima instanță și care nu este parte în apelul principal, dacă acesta din urmă ar fi de natură să producă consecințe asupra situației sale juridice în proces. Dispozițiile art. 293 se aplică în mod corespunzător.

*) Art. 293^{^1} a fost introdus prin [art. 1 pct. 100 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Capitolul II Judecarea apelului*)

*) Secțiunea a II-a devine Capitolul II prin [art. 1 pct. 101 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 294

(1) În apel nu se poate schimba calitatea părților, cauza sau obiectul cererii de chemare în judecată și nici nu se pot face alte cereri noi. Excepțiile de procedură și alte asemenea mijloace de apărare nu sunt considerate cereri noi.

(2) Se vor putea cere însă dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri ivite după darea hotărârii primei instanțe. De asemenea, se va putea solicita compensația legală.

Articolul 295

(1) Instanța de apel va verifica, în limitele cererii de apel, stabilirea situației de fapt și aplicarea legii de către prima instanță. Motivele de ordine publică pot fi invocate și din oficiu.

(2) Instanța va putea incuviinta refacerea sau completarea probelor administrate la prima instanța, precum și administrarea probelor noi propuse în condițiile art. 292, dacă considera ca sunt necesare pentru solutionarea cauzei.*)

*) Art. 295 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 102 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 295 avea urmatorul continut: "Art. 295. Instanța de apel va putea incuviinta refacerea sau completarea probelor administrate la prima instanța, precum și administrarea altor probe, dacă le considera necesare pentru solutionarea cauzei."

Articolul 296

Instanța de apel poate pastra ori schimba, în tot sau în parte, hotărârea atacata. Apelantului nu i se poate însă crea în propria cale de atac o situație mai grea decat aceea din hotărârea atacata.

*) Art. 296 a fost modificat prin [art. 1 pct. 103 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 296 avea urmatorul continut: "Art. 296. Instanța de apel poate pastra ori schimba în tot sau în parte hotărârea atacata."; modificat de [Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) **) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Art. 296 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 43 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

**) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 297

(1) În cazul în care se constată că, în mod greșit, prima instanța a rezolvat procesul fără a intra în cercetarea fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost legal citata, instanța de apel va desfiinta hotărârea atacata și va trimite cauza spre rejudecare primei instante.

(2) Dacă prima instanța s-a declarat competența și instanța de apel stabileste ca a fost incompetentă, anulând hotărârea atacata, va trimite cauza spre judecare instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdictionala competent, afară de cazul când constata propria sa competența. În acest caz, precum și atunci când exista vreun alt motiv de nulitate, iar prima instanța a judecat în fond, instanța de apel, anulând în tot sau în parte procedura urmata și hotărârea pronunțată, va retine procesul spre judecare.*)

Alin. (1) al art. 297 a fost modificat prin [art. 1 pct. 23 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) **) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 297 avea urmatorul continut: "(1) În cazul în care se constată că, în mod greșit, prima instanța a rezolvat procesul fără a intra în cercetarea fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost legal citata, instanța de apel va desfiinta hotărârea atacata și va trimite cauza spre rejudecare primei instante."

*) Alin. (2) al art. 297 a fost modificat prin [art. 1 pct. 104 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 297 avea urmatorul continut: "(2) Dacă hotărârea a fost desfiintata pentru lipsa de competența, cauza se trimite spre rejudecare instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdictionala competent."

Alin. (1) al art. 297 a fost modificat de pct. 44 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

**) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 298

Dispozitiile de procedura privind judecata în prima instanța se aplică și în instanța de apel, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în prezentul titlu.*)

*) Art. 298 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 105 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 298 avea urmatorul continut: "Art.

298. Dispozițiile de procedura privind judecata în prima instanță se aplică și în instanța de apel, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în prezentul capitol."

Titlul V

Caile extraordinare de atac

Capitolul 1

Recursul*)

*) Capitolul II - ""Recursul" - al Titlului IV - "Caile ordinare de atac" - din Cartea II va deveni "Capitolul I - Recursul" al Titlului V - "Caile extraordinare de atac", din Carte II conform [art. 1 pct. 106 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Secțiunea I

Termenul și formele recursului

Articolul 299

(1) Hotărârile date fără drept de apel, cele date în apel, precum și, în condițiile prevăzute de lege, hotărârile altor organe cu activitate jurisdicțională sunt supuse recursului. Dispozițiile art. 282 alin. 2 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Recursul se soluționează de instanța imediat superioară celei care a pronunțat hotărârea în apel.

(3) Abrogat.

Art. 299 a fost modificat prin [art. I pct 24 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare avea următorul conținut: "Art. 299. Hotărârile date fără drept de apel, cele date în apel, precum și, în condițiile prevăzute de lege, hotărârile altor organe cu activitate jurisdicțională sunt supuse recursului."

Alin. (2) al [art. 299 a fost introdus de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Alin. (2) al [art. 299 a fost modificat de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Alin. (3) al [art. 299 a fost introdus de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Alin. (1) și (2) ale art. 299 au fost modificate de pct. 45 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 299 a fost abrogat de pct. 45 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 300

(1) Recursul suspendă executarea hotărârii numai în cauzele privitoare la stramutarea de hotare, desființarea de construcții, plantatii sau a oricăror lucrări având o așezare fixă, precum și în cazurile anume prevăzute de lege.

(2) La cerere, instanța sesizată cu judecarea recursului poate dispune, motivat, suspendarea executării hotărârii recurate și în alte cazuri decât cele la care se referă alin. (1).

(3) Suspendarea la cerere a executării hotărârii poate fi acordată numai după depunerea unei cautiuni ce se va stabili, prin încheiere, cu ascultarea părților în camera de consiliu, scop în care acestea vor fi citate în termen scurt, chiar înainte de primul termen de judecată, dacă este cazul. Dispozițiile art. 403 alin. 3 și 4 se aplică în mod corespunzător.*)

(4) Abrogat.**)

(5) Pentru motive temeinice, instanța poate reveni asupra suspendării acordate, dispozițiile alin. 3 aplicându-se în mod corespunzător.

*) Alin. (3) al art. 300 a fost modificat prin [art. 1 pct. 107 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 300 avea următorul conținut: "(3)

Suspendarea la cerere a executării hotărârii poate fi acordată cu sau fără depunerea unei cautiuni ce se va stabili după ascultarea părților citate în camera de consiliu."

**) Alin. (4) al art. 300 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 108 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (4) al art. 300 avea urmatorul continut: "(4) În cazuri urgente, președintele instanței de recurs poate dispune, la cerere, prin încheiere motivată, suspendarea executării și fără citarea părților, chiar înainte de primirea dosarului."

Alin. (5) al art. 300 a fost modificat prin [art. 1 pct. 109 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (5) al art. 300 avea urmatorul continut: "(5) Instanța poate reveni asupra suspendării acordate, dispozițiile alin. 3 și 4 fiind aplicabile în mod corespunzător."

Alin. (5) al art. 300 a fost modificat pct. 46 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 301

Termenul de recurs este de 15 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel. Dispozițiile art. 284 alin. 2-4 se aplică în mod corespunzător.

Art. 301 a fost modificat prin [art. 1 pct. 25 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare art. 301 avea urmatorul continut: "Art. 301. Termenul de recurs este de 15 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel. Dispozițiile art. 284 se aplică în mod corespunzător."

Art. 301 a fost modificat pct. 47 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 302

Recursul se depune la instanța a carei hotărâre se ataca, sub sancțiunea nulității*).

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 737 din 24 iunie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 562 din 25 iulie 2008 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302 din Codul de procedură civilă, constatându-se că acestea sunt neconstituționale în partea care prevede "sub sancțiunea nulității".

Art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, în intervalul 25 iulie 2008-8 septembrie 2008, dispozițiile art. 302 din Codul de procedură civilă în partea care prevede "sub sancțiunea nulității" au fost suspendate de drept, încetându-și efectele juridice în data de 9 septembrie 2008, întrucât legiuitorul nu a intervenit pentru modificarea prevederilor atacate.

Articolul 302^1

Cererea de recurs va cuprinde, sub sancțiunea nulității, următoarele mențiuni:

- a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar. Dacă recurentul locuiește în strainatate, va arata și domiciliul ales în România, unde urmează să se facă toate comunicările privind procesul*);
- b) indicarea hotărârii care se ataca;
- c) motivele de nelegalitate pe care se întemeiază recursul și dezvoltarea lor sau, după caz, mențiunea ca motivele vor fi depuse printr-un memoriu separat;
- d) semnatura.

La cererea de recurs se va atașa dovada achitării taxei de timbru, conform legii.

Art. 302^{^1} a fost introdus de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Art. 302^{^1} a fost modificat de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

*) Prin DECIZIA CURTII CONSTITUTIONALE nr. 176 din 24 martie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 356 din 27 aprilie 2005 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302^{^1} alin. 1 lit. a) din Codul de procedură civilă, constatându-se că textul de lege atacat este neconstituțional în ceea ce privește sancționarea cu nulitate absolută a omisiunii de a se preciza în cuprinsul cererii de recurs "numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar", precum și - dacă recurentul locuiește în străinătate - "domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul".

Art. 147, alin. (1) din CONSTITUTIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede:

"(1) Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept."

Articolul 303

(1) Recursul se va motiva prin însuși cererea de recurs sau înăuntrul termenului de recurs.

(2) Termenul pentru depunerea motivelor se socotește de la comunicarea hotărârii, chiar dacă recursul s-a făcut mai înainte.

(3) Abrogat.

(4) În cazurile în care Ministerul Public a participat în proces, se va depune o copie de pe motivele de casare pentru procuror.

(5) Președintele instanței, care primește cererea de recurs, va putea să o înapoieze, părții prezente, dacă nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege, pentru a fi refăcută, prelungind termenul de recurs cu 5 zile.

(6) După împlinirea termenului de recurs pentru toate părțile, instanța a carei hotărâre este recurată va înainta instanței de recurs dosarul împreună cu dovezile de îndeplinire a procedurii de comunicare a hotărârii.

Alin. (3) al art. 303 a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 304

Modificarea sau casarea unor hotărâri se poate cere în următoarele situații, numai pentru motive de nelegalitate:

1. când instanța nu a fost alcătuită potrivit dispozițiilor legale;
2. când hotărârea s-a dat de alți judecatori decât cei care au luat parte la dezbaterile în fond a pricinii;
3. când hotărârea s-a dat cu încălcarea competenței altei instanțe;
4. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;
5. când, prin hotărârea dată, instanța a încălcat formele de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității de art. 105 alin. 2;
6. dacă instanța a acordat mai mult decât s-a cerut, ori ceea ce nu s-a cerut;
7. când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se sprijină sau când cuprinde motive contradictorii ori straine de natura pricinii;
8. când instanța, interpretând greșit actul juridic dedus judecării, a schimbat natura ori înțelesul lămurit și vădit neîndoielnic al acestuia;
9. când hotărârea pronunțată este lipsită de temei legal ori a fost dată cu încălcarea sau aplicarea gresită a legii;
10. abrogat;
11. abrogat.

Preambulul art. 304 a fost modificat prin art. 1 pct. 110*) din Ordonanța de urgență nr. 138/2000 publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, preambulul art. 304 avea următorul conținut: "Casarea unei hotărâri se poate cere:"

Pct. 6 al art. 304 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 111 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000 publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 6 al art. 304 avea

urmatorul continut: "6. când instanța nu s-a pronunțat asupra unui capat de cerere, a acordat mai mult decit s-a cerut ori ceea ce nu s-a cerut;"

Pct. 11 al art. 304 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 112 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 11 al art. 304 avea urmatorul continut: "11. când hotărârea se întemeiază pe o greșeală grava de fapt, decurgind dintr-o apreciere eronată a probelor administrate."

Partea introductivă a [art. 304 a fost modificată de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Punctul 110 al [art. 1 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000 a fost abrogat de pct. 48 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) Punctul 10 al art. 304 a fost abrogat de pct. 49 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 304^{^1}

Recursul declarat împotriva unei hotărâri care, potrivit legii, nu poate fi atacată cu apel nu este limitat la motivele de casare prevăzute în art. 304, instanța putând să examineze cauza sub toate aspectele.

Articolul 305

În instanța de recurs nu se pot produce probe noi, cu excepția înscrisurilor, care pot fi depuse până la închiderea dezbaterilor.

[Art. 305 a fost modificat de LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Articolul 306

(1) Recursul este nul dacă nu a fost motivat în termenul legal, cu excepția cazurilor prevăzute în alin. 2.

(2) Motivele de ordine publică pot fi invocate și din oficiu de instanța de recurs, care însă este obligată să le pună în dezbateri părților.

(3) Indicarea greșită a motivelor de recurs nu atrage nulitatea recursului dacă dezvoltarea acestora face posibilă încadrarea lor într-unul din motivele prevăzute de art. 304.

Articolul 307

Abrogat.*)

*) Art. 307 a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

ART. 308 *)

(1) Președintele instanței, după ce va constata că procedura de comunicare a hotărârii a fost indeplinită, va fixa termen de judecată și va dispune citirea părților și comunicarea motivelor de recurs.

(2) Intimatul este obligat să depună întâmpinare cu cel puțin 5 zile înainte de termenul de judecată.

(3) Abrogat.

(4) Abrogat.

(5) Abrogat.

Alin. (2) al art. 308 a fost modificat prin [art. 1 pct. 113 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 308 avea urmatorul continut: "(2) Intimatul va putea depune întâmpinare cu cel puțin 5 zile înainte de termenul de judecată."

Alin. (3) al art. 308 a fost modificat prin [art. 1 pct. 114 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 308 avea urmatorul continut: "(3) Președintele, fixând termenul de judecată, poate desemna un judecător pentru întocmirea unui raport asupra recursului. La Curtea Supremă de Justiție raportul se întocmește de un judecător sau de un magistrat asistent."

Alin. (4) al art. 308 a fost modificat prin [art. 1 pct. 115 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (4) al art. 308 avea urmatorul continut: "(4) Raportul va cuprinde, pe scurt, arătarea obiectului cererii de chemare în judecată, soluția recurată, precum și temeiurile acesteia, în măsura în care este nevoie pentru soluționarea recursului."

[Art. 308 a fost modificat*\) de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

*) Modificarea art. 308 prin [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) a fost abrogată de [LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004, astfel ca art. 308 a revenit la forma actualizată prin [Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#).

Alin. (3) al art. 308 a fost modificat prin [art. 1 pct. 4 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004.

A se vedea și [DECIZIA nr. 194 din 27 aprilie 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 523 din 10 iunie 2004.

Alin. (3) și (4) ale art. 308 au fost abrogate de pct. 50 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (5) al art. 308 a fost abrogat de pct. 51 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Secțiunea a II-a

Judecarea recursului și efectele casării

Articolul 309

(1) Președintele va da cuvântul părților după citirea raportului.*)

(2) Procurorul vorbește cel din urma, afară de cazul când este parte principală sau recurent.

Alin. (1) al [art. 309 a fost modificat*](#) de [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

*) Modificarea alin. (1) al [art. 309 prin ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) a fost abrogată de [LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004, astfel ca art. 309 a revenit la forma inițială.

Articolul 310

Dacă nu se dovedește, la prima zi de infatisare, ca recursul a fost depus peste termen sau dacă aceasta dovada nu reiese din dosar, el se va socoti făcut în termen.

Articolul 311

(1) Hotărârea casată nu are nici o putere.

(2) Actele de executare sau de asigurare făcute în puterea unei asemenea hotărâri sunt desființate de drept, dacă instanța de recurs nu dispune altfel.

Articolul 312

(1) Instanța poate admite recursul, îl poate respinge sau anula ori poate constata perimarea lui.

(2) În caz de admitere a recursului, hotărârea atacată poate fi modificată sau casată, în tot sau în parte.

(3) Modificarea hotărârii atacate se pronunță pentru motivele prevăzute de art. 304 pct. 6, 7, 8 și 9, iar casarea pentru cele prevăzute de art. 304 pct. 1, 2, 3, 4 și 5, precum și în toate cazurile în care instanța a carei hotărâre este recurată a soluționat procesul fără a intra în cercetarea fondului sau modificarea hotărârii nu este posibilă, fiind necesară administrarea de probe noi. Dacă sunt găsite întemeiate mai multe motive, dintre care unele atrag modificarea, iar altele casarea, instanța de recurs va casa în întregime hotărârea atacată pentru a se asigura o judecată unitară.

(4) În caz de casare, curțile de apel și tribunalele vor rejudeca pricina în fond, fie la termenul când a avut loc admiterea recursului, situație în care se pronunță o singură decizie, fie la un alt termen stabilit în acest scop.

(5) Cu toate acestea, în cazul în care instanța a carei hotărâre este recurată a soluționat procesul fără a intra în cercetarea fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost regulat citată atât la administrarea probelor, cât și la dezbaterile fondului, instanța de recurs, după casare, trimite cauza spre rejudecare instanței care a pronunțat hotărârea casată sau altei instanțe de același grad.

(6) În caz de casare a hotărârii atacate, pentru motivul prevăzut de art. 304 pct. 3, instanța va trimite dosarul spre judecare instanței judecătorești competente sau organului cu activitate jurisdicțională competent, potrivit legii, iar pentru motivul prevăzut de art. 304 pct. 4 va respinge cererea ca inadmisibilă.

(7) Dacă instanța de recurs constată că ea însăși era competența să soluționeze pricina în prima instanță sau în apel, va casa hotărârea recurată și va soluționa cauza potrivit competenței sale.*)

*) Art. 312 a fost modificat prin [art. 1 pct. 116 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 308 avea următorul conținut: " (1) Curțile de apel și tribunalele, în caz de casare, vor judeca pricina în fond.

(2) Cu toate acestea, în cazul în care instanța, a carei hotărâre este recurată, a soluționat procesul fără a intra în cercetarea fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost regulat citită la administrarea

probelor și la dezbateră fondului, instanța de recurs, după casare, trimite cauza spre rejudecare instanței care a pronunțat hotărârea casată sau altei instanțe de același grad. În cazul casării pentru lipsa de competență, cauza se trimite spre rejudecare instanței competente sau organului cu activitate jurisdicțională competent, potrivit legii.

(3) Dacă instanța de recurs constată că ea însăși era competența să soluționeze pricina în prima instanță sau în apel, va casa hotărârea recurată și va soluționa cauza potrivit competenței sale."

Alin. (3) al [art. 312 a fost modificat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Alin. (3) al art. 312 a fost modificat de pct. 52 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 313

Înaltă Curte de Casatie și Justiție, în caz de casare, trimite cauza spre o nouă judecată instanței care a pronunțat hotărârea casată ori, atunci când interesele bunei administrări a justiției o cer, altei instanțe de același grad, cu excepția cazului casării pentru lipsa de competență, când trimite cauza instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent potrivit legii.

Articolul 314

Înaltă Curte de Casatie și Justiție hotărâște asupra fondului pricinii în toate cazurile în care casează hotărârea atacată numai în scopul aplicării corecte a legii la împrejurări de fapt ce au fost deplin stabilite.

Articolul 315

(1) În caz de casare, hotărârile instanței de recurs asupra problemelor de drept dezlegate, precum și asupra necesității administrării unor probe sunt obligatorii pentru judecătorii fondului.*)

(2) Când hotărârea a fost casată pentru nerespectarea formelor procedurale, judecata va reîncepe de la actul anulat.

(3) După casare, instanța de fond va judeca din nou, ținând seama de toate motivele invocate înaintea instanței a carei hotărâre a fost casată.

(4) La judecarea recursului, precum și la rejudecarea procesului după casarea hotărârii de către instanța de recurs, dispozițiile art. 296 sunt aplicabile în mod corespunzător.**)

*) Alin. (1) al art. 315 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 117 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 315 avea următorul conținut: " (1) În caz de casare, hotărârile instanței de recurs asupra problemelor de drept dezlegate sunt obligatorii pentru judecătorii fondului."

**) Alin. (4) al art. 315 a fost introdus prin [art. 1 pct. 118 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 316

Dispozițiile de procedura privind judecata în apel se aplică și în instanța de recurs, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în acest capitol.

Capitolul 1[^]1

Contestația în anulare*)

*) Capitolul I - "Contestația în anulare" din Titlul V - "Caile extraordinare de atac" - al Cartii II devine "Capitolul I[^]1 - Contestația în anulare" al Titlului V al Cartii II, conform [art. 1 pct. 119 din Ordonanța de urgență nr. 138 /2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 317

(1) Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu contestație în anulare, pentru motivele arătate mai jos, numai dacă aceste motive nu au putut fi invocate pe calea apelului sau recursului:*)

1. când procedura de chemare a părții, pentru ziua când s-a judecat pricina, nu a fost îndeplinită potrivit cu cerințele legii;
2. când hotărârea a fost dată de judecători cu încălcarea dispozițiilor de ordine publică privitoare la competență.

(2) Cu toate acestea, contestația poate fi primită pentru motivele mai sus-arătate, în cazul când aceste motive au fost invocate prin cererea de recurs, dar instanța le-a respins pentru că aveau nevoie de verificări de fapt sau dacă recursul a fost respins fără ca el să fi fost judecat în fond.

*) Preambulul alin.(1) al art. 317 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 120 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, preambulul alin. (1) al art. 317 avea urmatorul continut: "Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu contestație în anulare, pentru motivele mai jos arătate, numai dacă aceste motive nu au putut fi invocate pe calea ordinare de atac:"

Articolul 318

(1) Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație când dezlegarea data este rezultatul unei greseli materiale sau când instanța, respingând recursul sau admitându-l numai în parte, a omis din greseala să cerceteze vreunul dintre motivele de modificare sau de casare.

(2) Abrogat.)

Alin. (1) al art. 318 a fost modificat prin [art. 1 pct. 26 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare alin. 1 al art. 318 avea urmatorul continut: "(1) Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație, când dezlegarea data este rezultatul unei greseli materiale, sau când instanța, respingând recursul sau admitându-l numai în parte, a omis din greseala să cerceteze vreunul din motivele de casare."

Alin. (2) al art. 318 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 121 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 318 avea urmatorul continut: "(2) Dispozițiile alineatului precedent se aplică în mod corespunzător și în cazul în care judecatoria, potrivit prevederilor unei legi speciale, judeca în ultima instanță."

Alin. (1) al art. 318 a fost modificat de pct. 53 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 319

(1) Contestația se introduce la instanța a carei hotărâre se atacă.

(2) Contestația se poate face oricând înainte de începutul executării silite, iar în timpul ei, până la împlinirea termenului stabilit la art. 401 alin. 1 lit. b) sau c). Împotriva hotărârilor irevocabile care nu se aduc la îndeplinire pe cale de executare silită, contestația poate fi introdusă în termen de 15 zile de la data când contestatorul a luat cunoștința de hotărâre, dar nu mai tarziu de un an de la data când hotărârea a rămas irevocabilă.

Alin. (2) al art. 319 a fost modificat de pct. 17 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Alin. (2) al art. 319 a fost modificat de pct. 54 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 319¹

Instanța poate suspenda executarea hotărârii a carei anulare se cere, sub condiția depunerii unei cautiuni. Dispozițiile art. 403 alin. 3 și 4 se aplică în mod corespunzător.

Art. 319¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 27 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Art. 319¹ a fost introdus de pct. 54 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 320

(1) Contestația se judecă de urgență și cu precadere.

(2) Intampinarea este obligatorie și se depune la dosar cu cel puțin 5 zile înainte termenului de judecată.*)

(3) Hotărârea data în contestație este supusă aceluiași cai de atac ca și hotărârea atacată.

*) Alin (2) al art. 320 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 122 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin (2) al art. 320 avea urmatorul continut: "(2) Intimpinarea nu este obligatorie."

Articolul 321

Nu se poate face o noua contestație pentru motive ce au existat la data celei dintai.

Capitolul 2

Revizuirea hotărârilor

La articolele 322 alineatul 1, 323 alineatul 1, 324 punctele 1 și 5 și 327 alineatul 1, notiunea "hotărâre desăvârșită" a fost înlocuită cu "hotărâre definitivă" de pct. 18 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 322

Revizuirea unei hotărâri rămase definitivă în instanța de apel sau prin neapelare, precum și a unei hotărâri data de o instanța de recurs atunci când evoca fondul, se poate cere în următoarele cazuri:

1. dacă dispozitivul hotărârii cuprinde dispozitii potrivnice ce nu se pot aduce la îndeplinire;
 2. dacă s-a pronunțat asupra unor lucruri, care nu s-au cerut sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut, ori s-a dat mai mult decât s-a cerut;
 3. dacă obiectul pricinii nu se afla în ființă;
 4. dacă un judecător, martor sau expert, care a luat parte la judecata, a fost condamnat definitiv pentru o infracțiune privitoare la pricina sau dacă hotărârea s-a dat în temeiul unui înscris declarat fals în cursul sau în urma judecatii ori dacă un magistrat a fost sancționat disciplinar pentru exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență în acea cauză; În cazul în care, în ambele situații, constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, instanța de revizuire se va pronunța mai întâi, pe cale incidentală, asupra existenței sau inexistenței infracțiunii invocate. La judecarea cererii va fi citat și cel învinuit de săvârșirea infracțiunii****).
 5. dacă, după darea hotărârii, s-au descoperit înscrisuri doveditoare, reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi infatisate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților, ori dacă s-a desființat sau s-a modificat hotărârea unei instanțe pe care s-a întemeiat hotărârea a carei revizuire se cere;**)
 6. dacă statul ori alte persoane juridice de drept public sau de utilitate publică, disparuții, incapabilii sau cei puși sub curatela sau consiliu judiciar***) nu au fost aparati deloc sau au fost aparati cu viclenie de cei însărcinați să-i apere;
 7. dacă exista hotărâri definitive potrivnice date de instanțe de același grad sau de grade deosebite, în una și aceeași pricina, între aceleasi persoane, având aceeași calitate.
- Aceste dispozitii se aplică și în cazul când hotărârile potrivnice sunt date de instanțe de recurs. În cazul când una dintre instanțe este Înalta Curte de Casație și Justiție cererea de revizuire se va judeca de această instanță;
8. dacă partea a fost împiedicată să se infatiseze la judecata și să instiinteze instanța despre aceasta dintr-o împrejurare mai presus de voința sa.
 9. dacă Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertatilor fundamentale datorată unei hotărâri judecătorești, iar consecințele grave ale acestei încălcări continua să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.

*) Punctul 4 al art. 322 a fost modificat prin [art. 1 pct. 123 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin (4) al art. 322 avea urmatorul continut: "4. dacă un judecător, martor sau expert, care a luat parte la judecata, a fost condamnat irevocabil pentru o infracțiune privitoare la pricina sau dacă hotărârea s-a dat în temeiul unui înscris declarat fals în cursul sau în urma judecatii, sau dacă partea care a jurat a fost condamnată irevocabil pentru fals;"

**) Punctul 5 al art. 322 a fost modificat prin [art. 1 pct. 124 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin (5) al art. 322 avea urmatorul continut: "5. dacă, după darea hotărârii, s-au descoperit înscrisuri doveditoare, reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi infatisate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților, ori dacă s-a revizuit hotărârea unei instanțe penale sau administrative pe care ea s-a întemeiat;"

Punctul 9 al [art. 322 a fost introdus de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

***) În actuala reglementare, institutia consiliului judiciar nu mai exista.

Punctul 4 al art. 322 a fost modificat de pct. 55 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005****\)](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

****) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 66 din 31 ianuarie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 142 din 25 februarie 2008, a fost admisă excepția de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile [art. I pct. 55 din Legea nr. 219/2005](#) privind aprobarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, prin care s-a eliminat din cuprinsul art. 322 pct. 4 din Codul de procedură civilă textul în conformitate cu care "[...] În cazul în care, în ambele situații, constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, instanța de revizuire se va pronunța mai întâi, pe cale incidentală, asupra existenței sau inexistenței infracțiunii invocate. La judecarea cererii va fi citat și cel învinuit de săvârșirea infracțiunii".

Art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curtii Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, dispozițiile [art. I, pct. 55 din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#) prin care au fost eliminate din cuprinsul art. 322 pct. 4 dispozițiile de mai sus, sunt suspendate începând cu data de 25 februarie 2008, iar începând cu data de 10 aprilie 2008, și-au încetat efectele juridice.

În aceste condiții, dispozițiile eliminate din cuprinsul art. 322 pct. 4 din Codul de procedură civilă "În cazul în care, în ambele situații, constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, instanța de revizuire se va pronunța mai întâi, pe cale incidentală, asupra existenței sau inexistenței infracțiunii invocate. La judecarea cererii va fi citat și cel învinuit de săvârșirea infracțiunii" urmează să se aplice după încetarea efectelor juridice ale [art. I, pct. 55 din Legea nr. 219/2005](#) prin care s-au eliminat dispozițiile invocate din art. 322 pct. 4.

Articolul 323

(1) Cererea de revizuire se îndreaptă la instanța care a dat hotărârea rămasă definitivă și a carei revizuire se cere.

(2) În cazul art. 322 pct. 7 cererea de revizuire se va îndrepta la instanța mai mare în grad față de instanța sau instanțele care au pronunțat hotărârile potrivnice. Când cele două instanțe care au dat hotărârile potrivnice fac parte din circumscriptii judecătorești deosebite, instanța mai mare în grad la care urmează să se îndrepte cererea de revizuire va fi aceea a instanței care a dat prima hotărâre.

Articolul 324

(1) Termenul de revizuire este de o luna și se va socoti:

1. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 1, 2 și 7 al. 1, de la comunicarea hotărârilor definitive, iar când hotărârile au fost date de instanțe de recurs după evocarea fondului, de la pronunțare; pentru hotărârile prevăzute la punctul 7 al. 2 de la pronunțarea ultimei hotărâri;

2. în cazul prevăzut de art. 322 pct. 3, de la cel din urma act de executare;

3. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 4, din ziua în care partea a luat cunoștința de hotărârea instanței penale de condamnare a judecătorului, martorului sau expertului ori de hotărârea care a declarat fals înscrisul. În lipsa unei astfel de hotărâri termenul curge de la data când partea a luat cunoștința de împrejurările pentru care constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, dar nu mai târziu de 3 ani de la data producerii acestora; *)

4. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 5, din ziua în care s-au descoperit înscrisurile ce se invoca ori, după caz, din ziua în care partea a luat cunoștința de hotărârea desființată sau modificată pe care s-a întemeiat hotărârea a carei revizuire se cere; **)

5. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 6, de la comunicarea hotărârii definitive făcută statului ori celorlalte persoane de drept public sau de utilitate publică, sau de la întoarcerea disparutului ori de la dobândirea capacității; în aceste din urma două cazuri termenul fiind de 6 luni.

(2) În cazul art. 322 pct. 8 termenul de revizuire este de 15 zile și se socoteste de la încetarea împiedicării.

(3) Pentru motivul prevăzut la art. 322 pct. 9, termenul este de 3 luni de la data publicării hotărârii Curtii Europene a Drepturilor Omului în Monitorul Oficial al României, Partea I.

*) Pct. 3 al alin (1) al art. 324 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 125 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 3 al alin (1) al art. 324 avea urmatorul conținut: "3. în cazul prevăzut de art. 322 pct. 4, din ziua în care partea a luat cunoștința de hotărârea instanței penale de condamnare a judecătorului, martorului, expertului, sau părții care a jurat sau de hotărârea care a declarat falsitatea înscrisurilor;"

**) Pct. 4 al alin (1) al art. 324 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 126 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, pct. 4 al alin (1) al art. 324 avea urmatorul continut: "4. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 5, din ziua în care s-a descoperit înscrisul;"

Alin. (3) al [art. 322 a fost introdus de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 325

Instanța poate suspenda executarea hotărârii a carei revizuire se cere, sub condiția dării unei cautiuni. Dispozițiile art. 403 alin. 3 și 4 se aplică în mod corespunzător.

*) Art. 325 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 127 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 325 avea urmatorul continut: "Instanța poate suspenda executarea hotărârii a carei revizuire se cere, sub condiția dării unei cautiuni;"

Articolul 326

- (1) Cercetarea de revizuire se judeca potrivit dispozițiilor prevăzute pentru cererea de chemare în judecată.
- (2) Intampinarea este obligatorie și se depune la dosar cu cel puțin 5 zile înainte termenului de judecată.*)
- (3) Dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază.**)

*) Alin (2) al art. 326 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 128 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin (2) al art. 328 avea urmatorul continut: "(2) Intampinarea nu este obligatorie."

**) Alin. (3) al art. 326 a fost introdus prin [art. 1 pct. 129 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 327

- (1) Dacă instanța incuviințează cererea de revizuire, ea va schimba, în tot sau în parte, hotărârea atacată, iar în cazul hotărârilor definitive potrivnice, ea va anula cea din urma hotărâre.
- (2) Se va face aratare de hotărârea dată în revizuire, în josul originalului hotărârii revizuite.

Articolul 328

- (1) Hotărârea asupra revizuirii este supusă cailor de atac prevăzute de lege pentru hotărârea revizuită.
- (2) Dacă revizuirea s-a cerut pentru hotărâri potrivnice calea de atac este recursul, cu excepția cazului în care instanța de revizuire este Înalta Curte de Casație și Justiție, a carei hotărâre este irevocabilă.

Alin. (2) al art. 328 a fost modificat de pct. 56 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Titlul VI Recursul în interesul legii

Prin [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003, Cap. III din titlul V al Cartii a- 2-a devine Titlul VI al Cartii a-II-a,

Articolul 329

- (1) Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, precum și colegiile de conducere ale curților de apel au dreptul, pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul României, să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.
- (2) Deciziile prin care se soluționează sesizările se pronunță de Secțiunile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (3) Soluțiile se pronunță numai în interesul legii, nu au efect asupra hotărârilor judecătorești examinate și nici cu privire la situația părților din acele procese. Dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie pentru instanțe.

*) Art. 329 a fost modificat prin [art. 1 pct. 130 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 329 avea urmatorul continut: "(1) Procurorul general, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, are dreptul, pentru a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul țării, să ceară Curții Supreme de Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești.

(2) Deciziile prin care se soluționează sesizările se pronunță de secțiile unite și se aduc la cunoștința instanțelor de Ministerul Justiției.

(3) Soluțiile se pronunță numai în interesul legii, nu au efect asupra hotărârilor judecătorești examinate și nici cu privire la situația părților din acele procese. Dezlegarea dată problemelor de drept judecate este obligatorie pentru instanțe."

Art. 329 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 57 al art. I din [LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 329^{^1} - 329^{^2}

Abrogate.*)

*) Art. 329^{^1} - 329^{^2} au fost abrogate prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 330

Abrogat.

Art. 330 a fost modificat prin [art. 1 pct. 131 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 330 avea următorul conținut: "Procurorul general, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, poate ataca cu recurs în anulare, la Curtea Supremă de Justiție, hotărârile judecătorești irevocabile pentru următoarele motive:

1. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;"

Pct. 2 al art. 330 a fost modificat prin [art. 1 pct. 28 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, pct. 2 al art. 330 avea următorul conținut: "2. când s-au savîrsit infracțiuni de către judecatori în legătură cu hotărârea pronunțată."

[Art. 330 a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 330^{^1}

Abrogat.

Art. 330^{^1} a fost modificat prin [art. 1 pct. 29 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, art. 330^{^1} avea următorul conținut: "Recursul în anulare se poate deplasa oricând."

[Art. 330^{^1} a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 330^{^2}.

Abrogat.

Alin. (2) al art. 330^{^2} a fost modificat prin [art. 1 pct. 133 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 330^{^2} avea următorul conținut: "(2) După introducerea recursului în anulare, instanța poate să dispună suspendarea executării hotărârilor sau să revină asupra suspendărilor acordate."

Alin. (1) al art. 330^{^2} a fost modificat prin [art. 1 pct. 30 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 330^{^2} avea următorul conținut: "Procurorul general poate dispune pe termen limitat suspendarea executării hotărârilor judecătorești înainte de introducerea recursului în anulare."

[Art. 330^{^2} a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 330^{^3}

Abrogat.

Alin. (2) al art. 330^{^3} a fost modificat prin [art. 1 pct. 134 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (2) al art. 330^{^3} avea următorul conținut: "(2) Judecata recursului în anulare se face cu participarea procurorului, care expune motivele acestui recurs și va pune concluzii."

[Art. 330^{^3} a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Articolul 330⁴

Abrogat.

Art. 330⁴ a fost abrogat de ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Cartea a III - a

Dispozitii generale privitoare la procedurile necontencioase

Articolul 331

Cererile pentru dezlegarea cărora este nevoie de mijlocirea instanței fără însă să se urmărească stabilirea unui drept potrivit față de o altă persoană, precum sunt cele privitoare la darea autorizațiilor judecătorești, sau la luarea unor măsuri legale de supraveghere, ocrotire ori asigurare, sunt supuse dispozițiilor de procedura mai jos arătate.

Articolul 332

Cererile necontencioase care sunt în legătură cu o lucrare sau o pricina în curs la o instanță sau pe care aceasta a dezlegat-o, ori dacă au ca obiect eliberarea unor înscrisuri, titluri sau valori aflate în depozitul unei instanțe, se vor îndrepta la acea instanță.

Articolul 333

- (1) Cererea va cuprinde numele și domiciliul celui care o face și ale persoanelor pe care acesta cere să fie chemate înaintea instanței, precum și arătarea pe scurt a obiectului, motivarea cererii și semnatura.
- (2) Ea va fi însoțită de înscrisurile pe care se sprijina.

Articolul 334

- (1) Instanța își verifică competența din oficiu, putând cere părții lamuririle necesare.
- (2) Dacă instanța se declară incompetentă va trimite dosarul instanței în drept să hotărască.

Articolul 335

Dacă cererea, prin însuși cuprinsul ei sau prin obiecțiile ridicate de persoanele citate sau care intervin, prezintă caracter contencios, instanța o va respinge.

Articolul 336

- (1) Încheierea prin care se încuviințează cererea este executorie. Ea este supusă recursului.
- (2) Termenul de recurs va curge de la pronunțare, pentru cei care au fost de față, și de la comunicare, pentru cei care au lipsit.
- (3) Recursul poate fi făcut de orice persoană interesată, chiar dacă nu a fost citată la dezlegarea cererii.
- (4) Executarea încheierii poate fi suspendată de instanța de recurs cu sau fără cautiune.
- (5) Recursul se judecă în camera de consiliu.

Art. 336 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 59 al art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 337

Încheierile nu au puterea lucrului judecat.

Articolul 338

- (1) Procedura prevăzută în articolele de mai sus se întregeste cu dispozițiile de procedura contencioasă, în măsura în care nu sunt potrivnice naturii necontencioase a cererii.
- (2) Materiile necontencioase cu privire la care legea prevede o procedură specială rămân supuse dispozițiilor speciale, care se vor întregi cu cele prevăzute în cuprinsul cărții de față.

Articolul 339

- (1) Procedura necontencioasă se aplică și în cazurile în care legea dă în caderea prezidintelui instanței luarea unor măsuri cu caracter necontencios.
 - (2) În aceste cazuri, președintele este ținut să pronunțe încheierea în termen de cel mult 3 zile de la primirea cererii.
 - (3) Recursul împotriva încheierii date de președintele judecătorei se judecă de tribunal, iar recursul împotriva încheierii date de președintele tribunalului sau curții de apel se judecă de un complet al instanței respective.
-

*) Alin. (3) al art. 339 a fost modificat prin [art. 1 pct. 135 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 339 avea urmatorul conținut: "(3) Apelul împotriva încheierii date de judecătorul de la judecatorie se judeca de tribunal, iar apelul împotriva încheierii date de președintele tribunalului sau Curtii de apel se judeca de completul instanței respective."

Alin. (3) al art. 339 a fost modificat de pct. 60 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Cartea a IV - a

Despre arbitraj

Cartea a IV-a a fost modificată de pct. 20 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993

Capitolul 1

Dispoziții generale

Articolul 340

Persoanele care au capacitatea deplină de exercițiu al drepturilor pot conveni să soluționeze pe calea arbitrajului litigiile patrimoniale dintre ele, în afară de acelea care privesc drepturi asupra cărora legea nu permite să se facă tranzacție.

Articolul 340^{^1}

Arbitrajul poate fi încredințat, prin convenția arbitrală, uneia sau mai multor persoane, investite de părți sau în conformitate cu acea convenție să judece litigiul și să pronunțe o hotărâre definitivă și obligatorie pentru ele. Arbitrul unic sau, după caz, arbitrii investiți constituie, în sensul dispozițiilor de față, tribunalul arbitral.

Articolul 341

(1) Arbitrajul se organizează și se desfășoară potrivit convenției arbitrale, încheiate conform cu prevederile cap. II.

(2) Sub rezerva respectării ordinii publice sau a bunelor moravuri, precum și a dispozițiilor imperative ale legii, părțile pot stabili prin convenția arbitrală sau prin act scris încheiat ulterior, fie direct, fie prin referire la o anumită reglementare având ca obiect arbitrajul, normele privind constituirea tribunalului arbitral, numirea, revocarea și înlocuirea arbitrilor, termenul și locul arbitrajului, normele de procedură pe care tribunalul arbitral trebuie să le urmeze în judecarea litigiului, inclusiv procedura unei eventuale concilierii prealabile, repartizarea între părți a cheltuielilor arbitrale, conținutul și forma hotărârii arbitrale și, în general, orice alte norme privind buna desfășurare a arbitrajului.

(3) În lipsa unor asemenea norme, tribunalul arbitral va putea reglementa procedura de urmat așa cum va socoti mai potrivit.

(4) Dacă nici tribunalul arbitral nu a stabilit aceste norme, se vor aplica dispozițiile ce urmează.

Articolul 341^{^1}

Părțile pot conveni ca arbitrajul să fie organizat de o instituție permanentă de arbitraj sau de o terță persoană.

Articolul 342

(1) Pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi în organizarea și desfășurarea arbitrajului, partea interesată poate sesiza instanța de judecată care, în lipsa convenției arbitrale, ar fi fost competența să judece litigiul în fond, în prima instanță.

(2) În cazul în care părțile au încheiat convenția arbitrală în cursul judecării litigiului la o instanță judecătorească, aceasta devine competența să soluționeze cererile prevăzute în alin. 1.

(3) Instanța va soluționa aceste cereri de urgență și cu precădere, cu procedura ordonanței președintelui.

Capitolul 2

Convenția arbitrală

Articolul 343

(1) Convenția arbitrală se încheie, în scris, sub sancțiunea nulității.

(2) Ea se poate încheia fie sub forma unei clauze compromisorii, înscrisă în contractul principal, fie sub forma unei înțelegeri de sine stătătoare, denumită compromis.

Articolul 343^{^1}

(1) Prin clauza compromisorie părțile convin ca litigiile ce se vor năște din contractul în care este inserată sau în legătură cu acesta să fie soluționate pe calea arbitrajului, aratându-se numele arbitrilor sau modalitatea de numire a lor.

(2) Validitatea clauzei compromisorii este independentă de valabilitatea contractului în care a fost înscrisă.

Articolul 343²

Prin compromis părțile convin ca un litigiu ivit între ele să fie soluționat pe calea arbitrajului, aratându-se, sub sancțiunea nulității, obiectul litigiului și numele arbitrilor sau modalitatea de numire a lor.

Articolul 343³

(1) Încheierea convenției arbitrale exclude, pentru litigiul care face obiectul ei, competența instanțelor judecătorești.

(2) Tribunalul arbitral își verifică propria sa competență de a soluționa un litigiu și hotărăște în această privință printr-o încheiere care se poate desființa numai prin acțiunea în anulare introdusă împotriva hotărârii arbitrale, conform art. 364.

Articolul 343⁴

(1) În cazul în care părțile în proces au încheiat o convenție arbitrală, pe care una dintre ele o invocă în instanța judecătorească, aceasta își verifică competența.

(2) Instanța va reține spre soluționare procesul dacă:

a) pârâtul și-a formulat apărările în fond, fără nici o rezervă întemeiată pe convenția arbitrală;

b) convenția arbitrală este lovită de nulitate ori este inoperantă;

c) tribunalul arbitral nu poate fi constituit din cauze vadii imputabile paratului în arbitraj.

(3) În celelalte cazuri, instanța judecătorească, la cererea uneia dintre părți, se va declara incompetentă, dacă va constata că există convenție arbitrală.

(4) În caz de conflict de competență, hotărăște instanța judecătorească ierarhic superioară instanței înaintea careia s-a ivit conflictul.

Capitolul 3

Arbitrii. Constituire tribunalului arbitral. Termenul și locul arbitrajului

Articolul 344

Poate fi arbitru orice persoană fizică, de cetățenie română, care are capacitatea deplină de exercițiu al drepturilor.

Articolul 345

(1) Părțile stabilesc dacă litigiul se judecă de un arbitru unic sau de doi ori de mai mulți arbitri.

(2) Dacă părțile n-au stabilit numărul arbitrilor, litigiul se judecă de trei arbitri, câte unul numit de fiecare dintre părți, iar al treilea - supraarbitrul - desemnat de cei doi arbitri.

(3) Dacă există mai mulți reclamanti sau mai mulți parati, părțile care au interese comune vor numi un singur arbitru.

Articolul 346

Este nulă clauza din convenția arbitrală care prevede dreptul uneia dintre părți de a numi arbitru în locul celeilalte părți sau de a avea mai mulți arbitri decât cealaltă parte.

Articolul 347

(1) Arbitrii sunt numiți, revocați sau înlocuiți conform convenției arbitrale.

(2) Când arbitrul unic sau, după caz, arbitrii nu au fost numiți prin convenția arbitrală și nici nu s-a prevăzut modalitatea de numire, partea care vrea să recurgă la arbitraj invită cealaltă parte, în scris, să procedeze la numirea lor.

(3) În comunicare se arată numele, domiciliul și, pe cât posibil, datele personale și profesionale ale arbitrului unic propus sau ale arbitrului desemnat de partea care vrea să recurgă la arbitraj, precum și enunțarea succintă a pretențiilor și a temeiului lor.

Articolul 348

Partea careia i s-a făcut comunicarea trebuie să transmită, la rândul său, în termen de 10 zile de la primirea acesteia, răspunsul la propunerea de numire a arbitrului unic sau, după caz, numele, domiciliul și, pe cât posibil, datele personale și profesionale ale arbitrului desemnat de ea.

Articolul 349

Acceptarea însărcinării de arbitru trebuie să fie făcută în scris și comunicată părților în termen de 5 zile de la data primirii propunerii de numire.

Articolul 350

Cei doi arbitri vor proceda la numirea supraarbitrului, în termen de 10 zile de la ultima acceptare. Supraarbitrul se va conforma prevederilor art. 449.

Articolul 351

(1) În caz de neînțelegere între părți cu privire la numirea arbitrilor unic sau dacă o parte nu numește arbitrul ori dacă cei doi arbitri nu cad de acord asupra persoanei supraarbitrului, partea care vrea să recurgă la arbitraj poate cere instanței judecătorești să procedeze la numirea arbitrilor ori, după caz, a supraarbitrului.

(2) Încheierea de numire se va da în termen de 10 zile de la sesizare, cu citirea părților. Ea nu este supusă cailor de atac.

Articolul 351¹

(1) Arbitrul poate fi recuzat pentru cauze care pun la îndoială independența și imparțialitatea sa. Cauzele de recuzare sunt cele prevăzute pentru recuzarea judecătorilor. Poate constitui o cauză de recuzare și neîndeplinirea condițiilor de calificare sau a altor condiții privitoare la arbitraj, prevăzute în convenția arbitrală.

(2) O parte nu poate recuza arbitrul numit de ea decât pentru cauze survenite după numire.

(3) Persoana care știe că în privința sa există o cauză de recuzare este obligată să instinteze părțile și pe ceilalți arbitri mai înainte de a fi acceptat însărcinarea de arbitru, iar dacă asemenea cauze survin după acceptare, de îndată ce le-a cunoscut.

(4) Această persoană nu poate participa la judecarea litigiului decât dacă părțile, instiintate potrivit alineatului precedent, comunică în scris că înțeleg să nu ceară recuzarea. Chiar în acest caz, ea are dreptul să se abțină de la judecarea litigiului, fără ca abținerea să însemne recunoașterea cauzei de recuzare.

Articolul 351²

(1) Recuzarea trebuie să fie cerută, sub sancțiunea decaderii, în termen de 10 zile de la data când partea a luat cunoștința de numirea arbitrilor sau, după caz, de la survenirea cauzei de recuzare.

(2) Cererea de recuzare se soluționează de instanța judecătorească, prevăzută de art. 342, cu citirea părților și a arbitrilor recuzați, în termen de 10 zile de la sesizare. Încheierea nu este supusă cailor de atac.

Articolul 352

În caz de vacanță, pentru orice cauză, recuzare, revocare, abținere, renunțare, împiedicare, deces, și dacă nu s-a numit un supleant sau dacă acesta este împiedicat să-și exercite însărcinarea, se va proceda la înlocuirea arbitrilor potrivit dispozițiilor stabilite pentru numirea lui.

Articolul 353

Arbitrii sunt răspunzători de daune, în condițiile legii:

- a) dacă, după acceptare, renunță în mod nejustificat la însărcinarea lor;
- b) dacă, fără motiv justificat, nu participă la judecarea litigiului ori nu pronunță hotărârea în termenul stabilit de convenția arbitrală sau de lege;
- c) dacă nu respectă caracterul confidențial al arbitrajului, publicând sau divulgând date de care iau cunoștința în calitate de arbitri, fără a avea autorizarea părților;
- d) dacă încalcă în mod flagrant îndatoririle ce le revin.

Articolul 353¹

În cazul arbitrajului organizat de o instituție permanentă, toate atribuțiile ce revin instanței judecătorești în temeiul dispozițiilor din prezentul capitol se exercită de acea instituție, conform regulamentului său, afara numai dacă acel regulament prevede altfel.

Articolul 353²

(1) Tribunalul arbitral se consideră constituit pe data ultimei acceptări a însărcinării de arbitru, de supraarbitru sau, după caz, de arbitru unic.

(2) Data acceptării este cea a expedierii prin poșta a comunicării prevăzute de art. 349.

Articolul 353³

(1) Dacă părțile n-au prevăzut altfel, tribunalul arbitral trebuie să pronunțe hotărârea în termen de cel mult 5 luni de la data constituirii sale.

(2) Termenul se suspendă pe timpul judecării unei cereri de recuzare sau a oricărei alte cereri incidente adresate instanței judecătorești prevăzute de art. 342.

(3) Părțile pot consimți în scris la prelungirea termenului arbitrajului.

(4) De asemenea, tribunalul arbitral poate dispune, pentru motive temeinice, prelungirea termenului cu cel mult două luni.

(5) Termenul se prelungeste de drept cu două luni în cazul prevăzut de art. 360³, precum și în cazul decesului uneia dintre părți.

(6) Trecerea termenului prevăzut în prezentul articol nu poate să constituie un motiv de caducitate a arbitrajului afară de cazul în care una dintre părți a notificat celeilalte părți și tribunalului arbitral, până la primul termen de infatisare, ca înțelege să invoce caducitatea.

Articolul 354

Părțile stabilesc locul arbitrajului. În lipsa unei asemenea prevederi, locul arbitrajului se stabilește de tribunalul arbitral.

Capitolul 4

Sesizarea tribunalului arbitral. Cuprinsul cererii de arbitrare.

Intampinarea. Cererea reconvențională

Articolul 355

(1) Tribunalul arbitral este sesizat de reclamant printr-o cerere scrisă care va cuprinde:

- a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în Registrul comerțului, numărul de telefon, contul bancar;
- b) numele și calitatea celui care angajează sau reprezintă partea în litigiu, anexându-se dovada calității;
- c) menționarea convenției arbitrale, anexându-se copie de pe contractul în care este inserată, iar dacă s-a încheiat un compromis, copie de pe acesta;
- d) obiectul și valoarea cererii, precum și calculul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori;
- e) motivele de fapt și de drept, precum și probele pe care se întemeiază cererea;
- f) numele și domiciliul membrilor tribunalului arbitral;
- g) semnatura părții.

(2) Cererea se poate face și printr-un proces-verbal încheiat în fața tribunalului arbitral și semnat de părți sau numai de reclamant, precum și de arbitri.

Articolul 356

Reclamantul va comunica paratului, precum și fiecărui arbitru, copie de pe cererea de arbitrare și de pe înscrisurile anexate.

Articolul 356¹

(1) În termen de 30 de zile de la primirea copiei de pe cererea de arbitrare, pârâtul va face intampinare cuprinzând excepțiile privind cererea reclamantului, răspunsul în fapt și în drept la aceasta cerere, probele propuse în apărare, precum și, în mod corespunzător, celelalte mențiuni prevăzute în art. 355, pentru cererea de arbitrare.

(2) Excepțiile și alte mijloace de apărare, care nu au fost arătate prin intampinare, trebuie ridicate, sub sancțiunea decaderii, cel mai târziu la primul termen de infatisare. Dispozițiile art. 358¹² alin. 3 rămân aplicabile.

(3) Dacă prin nedepunerea intampinării litigiul se amana, pârâtul va putea fi obligat la plata cheltuielilor de arbitrare cauzate prin aminare.

(4) Dispozițiile art. 356 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 357

(1) Dacă pârâtul are pretenții împotriva reclamantului, derivând din același raport juridic, el poate face cerere reconvențională.

(2) Cererea reconvențională va fi introdusă în cadrul termenului pentru depunerea intampinării sau cel mai târziu până la primul termen de infatisare și trebuie să îndeplinească aceleași condiții ca și cererea principală.

Capitolul 5

Procedura arbitrală

Articolul 358

În întreaga procedură arbitrală trebuie să se asigure părților, sub sancțiunea nulității hotărârii arbitrale, egalitatea de tratament, respectarea dreptului de apărare și a principiului contradictorialității.

Articolul 358¹

(1) Comunicarea între părți sau către părți a înscrisurilor litigiului, a citățiilor, hotărârilor arbitrale și încheierilor de ședință se face prin scrisoare recomandată cu returnare la adresă sau cu confirmare de primire. Informațiile și înștiințările pot fi făcute și prin telegramă, telex, fax sau orice alt mijloc de comunicare care permite stabilirea probei comunicării și a textului transmis.

(2) Înscrisurile pot fi înmânate și personal părții, sub semnatura.

(3) Dovezile de comunicare se depun la dosar.

Articolul 358²

(1) Îndată după expirarea termenului pentru depunerea întâmpinării, tribunalul arbitral verifică stadiul pregătirii litigiului pentru dezbateri și, dacă va socoti necesar, va dispune măsurile corespunzătoare pentru completarea dosarului.

(2) După această verificare și, dacă este cazul, după completarea dosarului, tribunalul arbitral fixează termen de dezbateri a litigiului și dispune citarea părților.

Articolul 358³

Între data primirii citatiei și termenul de dezbateri trebuie să existe un interval de timp de cel puțin 15 zile.

Articolul 358⁴

Părțile pot participa la dezbateri litigiului personal sau prin reprezentanți și pot fi asistate de orice persoană.

Articolul 358⁵

Neprezentarea părții legal citate nu împiedică dezbateri litigiului, afara numai dacă partea lipsă nu va cere, cel mai târziu până în prezența dezbaterii, amânarea litigiului pentru motive temeinice, încunostiind în același termen și cealaltă parte, precum și arbitrii. Amânarea se poate face o singură dată.

Articolul 358⁶

Oricare dintre părți poate cere în scris ca soluționarea litigiului să se facă în lipsa sa, pe baza actelor de la dosar, art. 358³ rămânând însă aplicabil.

Articolul 358⁷

Dacă ambele părți, desigur legal citate, nu se prezintă în termen, tribunalul arbitral va soluționa litigiul în afara de cazul în care s-a cerut amânarea pentru motive temeinice. Tribunalul arbitral poate, de asemenea, să amâne judecarea litigiului, citând părțile, dacă apreciază că prezența lor la dezbateri este necesară.

Articolul 358⁸

(1) Înaintea sau în cursul arbitrajului oricare dintre părți poate cere instanței judecătorești competente să încuviințeze măsuri asiguratoare și măsuri vremelnice cu privire la obiectul litigiului sau să constate anumite împrejurări de fapt.

(2) La această cerere se vor anexa, în copie, cererea de arbitraj sau, în lipsa, dovada comunicării prevăzute de art. 347 alin. 2 și 3, precum și convenția arbitrală.

(3) Încuviințarea acestor măsuri va fi adusă la cunoștința tribunalului arbitral de către partea care le-a cerut.

Articolul 358⁹

În cursul arbitrajului, măsurile asiguratoare și măsurile vremelnice, ca și constatarea anumitor împrejurări de fapt, pot fi încuviințate și de tribunalul arbitral. În caz de împotrivire, executarea acestor măsuri se dispune de către instanța judecătorească.

Articolul 358¹⁰

(1) Fiecare dintre părți are sarcina să dovedească faptele pe care își întemeiază în litigiu pretenția sau apărarea.

(2) În vederea soluționării litigiului, tribunalul arbitral poate cere părților explicații scrise cu privire la obiectul cererii și faptele litigiului și poate dispune administrarea oricăror probe prevăzute de lege.

Articolul 358¹¹

(1) Administrarea probelor se efectuează în ședința tribunalului arbitral. Acesta poate dispune ca administrarea probelor să fie efectuată în fața unui arbitru din compunerea tribunalului arbitral.

(2) Ascultarea martorilor și a experților se face fără prestare de jurământ.

(3) Tribunalul arbitral nu poate să recurgă la mijloace de constrângere și nici să aplice sancțiuni martorilor sau experților. Pentru luarea acestor măsuri părțile se pot adresa instanței judecătorești prevăzute de art. 342.

(4) Aprecierea probelor se face de către arbitri potrivit întimei lor convingeri.

Articolul 358¹²

(1) Orice excepție privind existența și validitatea convenției arbitrale, constituirea tribunalului arbitral, limitele însărcinării arbitrilor și desfășurarea procedurii până la primul termen de infatisare, trebuie ridicată, sub sancțiunea decaderii, cel mai târziu la acest prim termen, dacă nu s-a stabilit un termen mai scurt.

(2) Orice cereri ale părților și orice înscrisuri vor fi depuse cel mai târziu până la primul termen de infatisare.

(3) Probele care nu au fost cerute cel mai târziu până la prima zi de infatisare nu vor mai putea fi invocate în cursul arbitrajului, afara de cazurile în care:

a) necesitatea probei ar reieși din dezbateri;

b) administrarea probei nu pricinuieste amânarea soluționării litigiului.

Articolul 358¹³

(1) Dezbaterile arbitrale vor fi consemnate în încheierea de ședință.

(2) Orice dispoziție a tribunalului arbitral va fi consemnată și va fi motivată.

(3) Încheierea de sedinta va cuprinde, pe langa mențiunile prevăzute la art. 361 lit. a) și b), și următoarele mențiuni:

- a)** o scurta descriere a desfășurării sedintei;
- b)** cererile și sustinerile părților;
- c)** motivele pe care se sprijina masurile dispuse;
- d)** dispozitivul;
- e)** semnăturile arbitrilor, cu observarea prevederilor art. 360².

(4) Părțile au dreptul sa ia cunoștința de conținutul încheierilor și de actele dosarului. La cererea părților sau din oficiu tribunalul arbitral poate îndrepta sau completa încheierea de sedinta, printr-o alta încheiere. Părților li se comunică, la cerere, copie de pe încheierea de sedinta.

Capitolul 6

Cheltuieli arbitrale

Articolul 359

(1) Cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea arbitrajului, precum și onorariile arbitrilor, cheltuielile de administrare a probelor, cheltuielile de deplasare a părților, arbitrilor, experților, martorilor, se suporta potrivit înțelegerii dintre părți.

(2) În lipsa unei asemenea înțelegeri, cheltuielile arbitrale se suporta de partea care a pierdut litigiul, integral dacă cererea de arbitrare este admisa în totalitate sau proportional cu ceea ce s-a acordat, dacă cererea este admisa în parte.

Articolul 359¹

(1) Tribunalul arbitral poate evalua, în mod provizoriu, cuantumul onorariilor arbitrilor și poate obliga părțile sa consemneze suma respectiva prin contribuție egala.

(2) Părțile pot fi obligate solidar la plata.

(3) Dacă pârâtul nu-și îndeplinește obligația care îi revine potrivit alin. 1, în termenul stabilit de tribunalul arbitral, reclamantul va consemna întreaga suma, urmand ca prin hotărârea arbitrala să se stabileasca cuantumul onorariilor cuvenite arbitrilor, precum și modul de suportare de către părți.

(4) De asemenea, tribunalul arbitral poate obliga părțile sau pe fiecare dintre ele la avansarea altor cheltuieli arbitrale.

Articolul 359²

Tribunalul arbitral poate să nu dea curs arbitrajului până la consemnarea, avansarea sau plata sumelor prevăzute în prezentul capitol.

Articolul 359³

La cererea oricareia dintre părți, instanța judecătorească prevăzută de art. 342 va examina temeinicia masurilor dispuse de tribunalul arbitral și va stabili cuantumul onorariilor arbitrilor și al celorlalte cheltuieli arbitrale, precum și modalitățile de consemnare, avansare sau de plată.

Articolul 359⁴

(1) Plata onorariilor arbitrilor se va face după comunicarea către părți a hotărârii arbitrale.

(2) Dacă arbitrajul se intrerupe, fără a se pronunța hotărâre, onorariile arbitrilor pentru activitatea depusa se reduc în mod corespunzător.

Articolul 359⁵

Orice diferență în plus sau în minus de cheltuieli arbitrale se regularizeaza cel mai tarziu prin hotărârea arbitrala și se plateste până la comunicarea către părți sau până la depunerea acesteia la instanța judecătorească. Neplata diferenței atrage suspendarea comunicării sau depunerii hotărârii arbitrale.

Articolul 359⁶

În cazul arbitrajului organizat de o institutie permanenta, taxele pentru organizarea arbitrajului, onorariile arbitrilor, precum și celelalte cheltuieli arbitrale se stabilesc și se platesc conform regulamentului acelei institutii.

Capitolul 7

Hotărârea arbitrala

Articolul 360

(1) Tribunalul arbitral solutioneaza litigiul în temeiul contractului principal și al normelor de drept aplicabile, ținând seama când este cazul și de uzantele comerciale.

(2) Pe baza acordului expres al părților, tribunalul arbitral poate solutiona litigiul în echitate.

Articolul 360^{^1}

- (1) În toate cazurile, pronunțarea trebuie să fie precedată de deliberarea în secret, cu participarea tuturor arbitrilor în persoană, consemnându-se în hotărâre această participare.
- (2) Pronunțarea poate fi amânata cu cel mult 21 de zile, sub condiția încadrării în termenul arbitrajului.

Articolul 360^{^2}

Când tribunalul arbitral este compus dintr-un număr fără sot de arbitri, hotărârea se ia cu majoritate de voturi. Arbitrul care a avut o altă părere își va redacta și va semna opinia separată, cu aratarea considerentelor pe care aceasta se sprijină.

Articolul 360^{^3}

Când tribunalul arbitral este compus dintr-un număr cu sot de arbitri și aceștia nu se înțeleg asupra soluției, se va proceda la numirea unui supraarbitru conform înțelegerii dintre părți sau, în lipsa, conform art. 351. Supraarbitrul numit se va uni cu una dintre soluții, o va putea modifica sau va putea pronunța o altă soluție, dar numai după ascultarea părților și a celorlalți arbitri.

Articolul 361

Hotărârea arbitrală se redactează în scris și trebuie să cuprindă:

- a) componenta nominală a tribunalului arbitral, locul și data pronunțării hotărârii;
- b) numele părților, domiciliul sau reședința lor sau, după caz, denumirea și sediul, numele reprezentanților părților, precum și al celorlalte persoane care au participat la dezbaterile litigiului;
- c) menționarea convenției arbitrale în temeiul căreia s-a procedat la arbitraj;
- d) obiectul litigiului și susținerile pe scurt ale părților;
- e) motivele de fapt și de drept ale hotărârii, iar în cazul arbitrajului în echitate, motivele care sub acest aspect întemeiază soluția;
- f) dispozitivul;
- g) semnăturile tuturor arbitrilor, sub rezerva art. 360^{^2}.

Articolul 362

- (1) Dacă prin hotărârea pronunțată tribunalul arbitral a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere, oricare dintre părți poate solicita, în termen de 10 zile de la data primirii hotărârii, completarea ei. Hotărârea de completare se da cu citarea părților.
- (2) Greselile materiale din textul hotărârii arbitrale sau alte greseli evidente care nu schimbă fondul soluției, precum și greselile de calcul, pot fi rectificate, la cererea oricărui dintre părți, formularea în termenul prevăzut de alin. 1 sau din oficiu, printr-o încheiere de îndreptare.
- (3) Hotărârea de completare sau încheierea de îndreptare face parte integrantă din hotărârea arbitrală.
- (4) Părțile nu pot fi obligate la plata cheltuielilor legate de completarea sau îndreptarea hotărârii.

Articolul 363

- (1) Hotărârea arbitrală va fi comunicată părților în termen de cel mult o lună de la data pronunțării ei.
- (2) La cererea oricărui dintre părți, tribunalul arbitral îi va elibera o dovadă privind comunicarea hotărârii, în condițiile alin. 1.
- (3) Hotărârea arbitrală comunicată părților are efectele unei hotărâri judecătorești definitive.

Articolul 363^{^1}

- (1) În termen de 20 de zile de la data comunicării hotărârii, tribunalul arbitral va depune dosarul litigiului la instanța judecătorească prevăzută de art. 342 atașând și dovezile de comunicare a hotărârii arbitrale.
- (2) În cazul arbitrajului organizat de o instituție permanentă, dosarul se păstrează la acea instituție.

Capitolul 8

Desființarea hotărârii arbitrale

Articolul 364

Hotărârea arbitrală poate fi desființată numai prin acțiune în anulare pentru unul din următoarele motive:

- a) litigiul nu era susceptibil de soluționare pe calea arbitrajului;
- b) tribunalul arbitral a soluționat litigiul fără să existe o convenție arbitrală sau în temeiul unei convenții nule sau inoperante;
- c) tribunalul arbitral nu a fost constituit în conformitate cu convenția arbitrală;
- d) partea a lipsit la termenul când au avut loc dezbaterile și procedura de citare nu a fost legal îndeplinită;
- e) hotărârea a fost pronunțată după expirarea termenului arbitrajului prevăzut de art. 353^{^3}.
- f) tribunalul arbitral s-a pronunțat asupra unor lucruri care nu s-au cerut sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut ori s-a dat mai mult decât s-a cerut;

- g) hotărârea arbitrală nu cuprinde dispozitivul și motivele, nu arată data și locul pronunțării, nu este semnată de arbitrii;
- h) dispozitivul hotărârii arbitrale cuprinde dispoziții care nu se pot aduce la îndeplinire;
- i) hotărârea arbitrală încalcă ordinea publică, bunele moravuri ori dispoziții imperative ale legii.

Articolul 364¹

- (1) Părțile nu pot renunța prin convenția arbitrală la dreptul de a introduce acțiunea în anulare împotriva hotărârii arbitrale.
- (2) Renunțarea la acest drept se poate face, însă, după pronunțarea hotărârii arbitrale.

Articolul 365

- (1) Competența de a judeca în prima instanță acțiunea în anulare revine instanței judecătorești imediat superioare celei prevăzute la art. 342, în circumscripția careia a avut loc arbitrajul.
- (2) Acțiunea în anulare poate fi introdusă în termen de o lună de la data comunicării hotărârii arbitrale.
- (3) Instanța judecătorească va putea suspenda executarea hotărârii arbitrale împotriva careia a fost introdusă acțiunea în anulare, numai după depunerea unei cautiuni fixate de ea. Dispozițiile art. 403 alin. 3 și 4 se aplică în mod corespunzător.

*) Alin. (3) al art. 365 a fost modificat prin [art. 1 pct. 136 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 365 avea următorul conținut: "(3) Instanța judecătorească va putea suspenda, cu sau fără cautiune, executarea hotărârii arbitrale atacată cu acțiune în anulare."

Alin. (1) al art. 365 a fost modificat de pct. 61 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 365 a fost modificat de pct. 62 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 366

- (1) Instanța judecătorească, admitând acțiunea, va anula hotărârea arbitrală, iar, dacă litigiul este în stare de judecată, se va pronunța și în fond, în limitele convenției arbitrale. Dacă, însă, pentru a hotărî în fond este nevoie de noi probe, instanța judecătorească se va pronunța în fond după administrarea lor. În acest din urmă caz, hotărârea de anulare nu se va putea ataca decât o dată cu hotărârea asupra fondului.
- (2) Hotărârea instanței judecătorești cu privire la acțiunea în anulare poate fi atacată numai cu recurs.

Articolul 366¹

În toate cazurile privind hotărârea arbitrală, acțiunea în anulare formulată potrivit art. 364 se judecă în completul prevăzut pentru judecata în prima instanță, iar recursul se judecă în completul prevăzut pentru aceasta cale de atac.

Art. 366¹ a fost introdus de pct. 63 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Capitolul 9

Executarea hotărârii arbitrale

Articolul 367

Hotărârea arbitrală este obligatorie. Ea se aduce la îndeplinire de bună voie de către partea împotriva careia s-a pronunțat, de îndată sau în termenul arătat în hotărâre.

Articolul 367¹

- (1) La cererea părții castigatoare, hotărârea arbitrală se investeste cu formula executorie.
- (2) Încheierea de investire se da de către instanța judecătorească prevăzută de art. 342, fără citarea părților, în afară de cazul în care există îndoieli cu privire la regularitatea hotărârii arbitrale, când se vor cita părțile.

Articolul 368

Hotărârea arbitrală investită cu formula executorie constituie titlu executoriu și se execută silit întocmai ca și o hotărâre judecătorească.

Capitolul 10

Arbitrajul internațional

Articolul 369

În sensul prezentului capitol, un litigiu arbitral care se desfășoară în România este socotit internațional dacă s-a născut dintr-un raport de drept privat cu element de extraneitate.

Articolul 369¹

Prin convenția arbitrală referitoare la un arbitraj internațional, părțile pot stabili ca acesta să aibă loc în România sau într-o altă țară.

Articolul 369²

(1) În arbitrajul internațional care se judecă în România sau potrivit legii române, tribunalul arbitral va fi compus dintr-un număr impar de arbitri, fiecare dintre părți având dreptul să numească un număr egal de arbitri. Dispozițiile art. 369³ rămân aplicabile.

(2) Partea străină poate numi arbitri de cetățenie străină.

(3) Părțile pot conveni ca arbitrul unic sau supraarbitrul să fie cetățean al unui al treilea stat.

Articolul 369³

În arbitrajul internațional, durata termenelor stabilite de art. 349, 350, 351², 358³ și 362 se dublează.

Articolul 369⁴

(1) Dezbaterile litigiului în fața tribunalului arbitral se fac în limba stabilită prin convenția arbitrală sau, dacă nu s-a prevăzut nimic în această privință ori nu a intervenit o înțelegere ulterioară, în limba contractului din care s-a născut litigiul ori într-o limbă de circulație internațională stabilită de tribunalul arbitral.

(2) Dacă o parte nu cunoaște limba în care se desfășoară dezbaterile, la cererea și pe cheltuielile ei, tribunalul arbitral îi asigură serviciile unui traducător.

(3) Părțile pot să participe la dezbateri cu traducătorul lor.

Articolul 369⁵

În afară de cazul în care părțile convin altfel, onorariile arbitrilor și cheltuielile de deplasare ale acestora se suportă de partea care i-a numit; în cazul arbitrului unic sau al supraarbitrului, aceste cheltuieli se suportă de părți în cote egale.

Capitolul 11

Recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine

Articolul 370

În sensul prezentului capitol, prin hotărâre arbitrală străină se înțelege o hotărâre dată pe teritoriul unui stat străin sau care nu este considerată ca hotărâre națională în România.

Articolul 370¹

Hotărârile arbitrale străine pot fi recunoscute în România, spre a beneficia de puterea lucrului judecat, prin aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 167-172 din Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat.

Articolul 370²

Hotărârile arbitrale străine, care nu sunt aduse la îndeplinire de bunăvoie de către cei obligați a le executa, pot fi puse în executare silită pe teritoriul României, prin aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 173-177 din Legea nr. 105/1992.

Articolul 370³

Hotărârile arbitrale străine, pronunțate de către un tribunal arbitral competent, au forță probantă în fața instanțelor din România cu privire la situațiile de fapt pe care le constată.

Articolul 371

Abrogat.*)

*) Art. 371 a fost abrogat prin art. VI din Legea nr. 59/1993 publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Cartea a V - a Despre executarea silita

Capitolul 1 Dispoziții generale

Secțiunea I Scopul și obiectul executării silite*)

*) Secțiunea I (art. 371^{^1} - 371^{^8}) a fost introdusă prin [art. 1 pct. 137 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 371^{^1}

- (1) Obligația stabilită prin hotărârea unei instanțe sau printr-un alt titlu se aduce la îndeplinire de bunăvoie.
- (2) În cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se aduce la îndeplinire prin executare silită, potrivit dispozițiilor prezentei cărți, dacă legea nu prevede altfel.
- (3) Executarea silită are loc în oricare dintre formele prevăzute de lege, simultan sau succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin titlu executoriu, achitarea dobanzilor, penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii prin acesta, precum și a cheltuielilor de executare.

Alin. (3) al art. 371^{^1} a fost modificat de pct. 6 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 371^{^2}

- (1) Pot fi executate silit obligațiile al caror obiect constă în plata unei sume de bani, predarea unui bun ori a folosinței acestuia, desființarea unei construcții, plantării ori altei lucrări sau în luarea unei alte măsuri admise de lege.
- (2) În cazul în care prin titlul executoriu au fost acordate dobânzi, penalități sau alte sume, fără să fi fost stabilit cuantumul acestora, ele vor fi calculate de organul de executare, potrivit legii.
- (3) Dacă titlul executoriu conține suficiente criterii în funcție de care organul de executare poate actualiza valoarea obligației principale stabilite în bani, indiferent de izvorul ei, se va proceda, la cererea creditorului, și la actualizarea acestei sume. În cazul în care titlul executoriu nu conține niciun asemenea criteriu, organul de executare va proceda la actualizare în funcție de rata inflației, calculată de la data când hotărârea judecătorească a devenit executorie sau, în cazul celorlalte titluri executorii, de la data când creanța a devenit exigibilă și până la data plății efective a obligației cuprinse în oricare dintre aceste titluri.

Alin. (3) al art. 371^{^2} a fost introdus prin [art. 1 pct. 31 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Alin. (3) al art. 371^{^2} a fost introdus de pct. 64 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (3) al art. 371^{^2} a fost modificat de pct. 7 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 371^{^3}

- (1) Veniturile și bunurile debitorului pot fi supuse executării silite dacă, potrivit legii, sunt urmăriabile și numai în măsura necesară pentru realizarea drepturilor creditorilor.
- (2) Bunurile supuse unui regim special de circulație pot fi urmărite numai cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

Articolul 371^{^4}

În tot cursul executării silite, sub supravegherea organului de executare, creditorul și debitorul pot conveni ca aceasta să se efectueze, în total sau în parte, numai asupra veniturilor banesti ale debitorului, ca vânzarea bunurilor supuse urmăririi să se facă prin bună învoială sau ca plata obligației să se facă în alt mod admis de lege.

Art. 371^{^4} a fost modificat de pct. 8 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 371^{^5}

Executarea silită încetează dacă:

- a) s-a realizat integral obligația prevăzută în titlul executoriu, s-au achitat cheltuielile de executare, precum și alte sume datorate potrivit legii; în acest caz, executorul va preda debitorului titlul executoriu, menționând pe acesta stingerea totală a obligațiilor;

b) nu mai poate fi efectuată ori continuată din cauza lipsei de bunuri urmaribile ori a imposibilității de valorificare a unor astfel de bunuri; în aceste cazuri, executorul va remite personal creditorului sau reprezentantului acestuia titlul executoriu, menționând pe acesta cauza restituirii și partea de obligație ce a fost executată;

c) creditorul a renunțat la executare;

d) a fost desființat titlul executoriu.

Lit. b) a art. 371⁵ a fost modificată de pct. 9 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 371⁶

(1) În cazurile prevăzute de art. 371⁵ lit. b) se poate cere reluarea executării silite, înăuntrul termenului de prescripție a dreptului de a cere executarea silită.

(2) Reluarea executării silite poate fi cerută și asupra aceluiași bun, dacă acesta este un imobil. În acest caz, atât timp cât potrivit legii, poate avea loc reluarea executării silite, nu se va putea dispune radierea somației înscrise potrivit dispozițiilor art. 497 alin. 2.

Alin. (1) al art. 371⁶ a fost modificat de pct. 10 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 371⁷

(1) Partea care solicită îndeplinirea unui act sau a altei activități care interesează executarea silită este obligată să avanseze cheltuielile necesare în acest scop. Pentru actele sau activitățile dispuse din oficiu cheltuielile se avansează de către creditor.

(2) Cheltuielile ocazionate de efectuarea executării silite sunt în sarcina debitorului urmarit, afară de cazul când creditorul a renunțat la executare sau dacă prin lege se prevede altfel. De asemenea, debitorul va fi ținut să suporte cheltuielile de executare făcute după înregistrarea cererii de executare și până la data realizării obligației stabilite în titlul executoriu prin executare voluntară.

(3) Sumele ce urmează să fie plătite se stabilesc de către executorul judecătoresc, prin proces-verbal, pe baza dovezilor prezentate de partea interesată, în condițiile legii.

(4) Pentru sumele stabilite potrivit prezentului articol procesul-verbal constituie titlu executoriu.

Alin. (2) al art. 371⁷ a fost modificat de pct. 11 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 371⁸

(1) Depunerea sau consemnarea oricărei sume în scopul participării la desfășurarea, potrivit legii, a executării silite, cum sunt sumele cu titlu de cautiune ori de pret al bunurilor supuse vânzării, se face numai la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară*), la dispoziția instanței de executare sau a executorului judecătoresc.

(2) Dovada depunerii sau consemnării acestor sume se poate face cu recipisa de consemnare sau cu orice alt înscris admis de lege.

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară»;"

Alin. (2) al art. 371⁸ a fost introdus de pct. 12 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Secțiunea I¹

Sesizarea organului de executare. Titlul executoriu*)

*) Secțiunea I¹ a fost introdusă prin [art. 1 pct. 138 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M.Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000 înlocuind Secțiunea I din Cap. I Cartea a V-a care avea următorul titlu: "Secțiunea I. Titlurile cerute pentru executarea silită."

Articolul 372

Executarea silită se va efectua numai în temeiul unei hotărâri judecătorești ori al unui alt înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.*)

*) Art. 372 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 139 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 372 avea următorul conținut: "Executarea silită se va urmări:

- a) în virtutea unei hotărâri judecătorești;
- b) în virtutea unui titlu executoriu."

Articolul 373

(1) Hotărârile judecătorești și celelalte titluri executorii se execută de executorul judecătoresc din circumscripția judecătorei în care urmează să se efectueze executarea ori, în cazul urmăririi bunurilor, de către executorul judecătoresc din circumscripția judecătorei în care se afla acestea. Dacă bunurile urmăribile se afla în circumscripțiile mai multor judecătorei, este competent oricare dintre executorii judecătorești care funcționează pe lângă acestea.

(2) Instanța de executare este judecătoria în circumscripția careia se va face executarea, în afara cazurilor în care legea dispune altfel.

*) Art. 373 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 139 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 373 avea următorul conținut: "(1) Hotărârile se vor executa prin mijlocirea primei instanțe. În cazul în care prima instanță este o curte de apel, hotărârea se execută prin mijlocirea tribunalului din localitatea în care își are sediul curtea de apel.

(2) Cererea de executare se va face:

- a) în cazul hotărârilor rămase definitive și irevocabile, la prima instanță;
- b) în celelalte cazuri, la instanța care a pronunțat ultima hotărâre asupra fondului; aceasta va trimite cererea, împreună cu hotărârea, pentru investire și executare, la prima instanță.

(3) Executarea se îndeplinește prin executorii judecătorești.

(4) În cazurile prevăzute de lege, precum și atunci când executorul judecătoresc considera necesar, organele de poliție sunt obligate să-i acorde concursul la efectuarea executării silită."

Articolul 373¹*)

(1) Cererea de executare silită se depune la executorul judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Executorul judecătoresc este dator să staruie, prin toate mijloacele admise de lege, pentru realizarea integrală și cu celeritate a obligației prevăzute în titlul executoriu și pentru respectarea dispozițiilor legii, a drepturilor părților și ale altor persoane interesate.

(3) În interesul executării, executorul judecătoresc poate cere debitorului să dea o declarație scrisă cu privire la veniturile și bunurile sale și locul unde se afla acestea.

(4) În situația prevăzută de art. 371⁷ alin. 1, executorul judecătoresc este dator să pună în vedere părții să-și îndeplinească de îndată obligația de avansare a cheltuielilor de executare.

Alin. (2) al art. 373¹ a fost modificat de pct. 65 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Art. 373¹ a fost modificat de pct. 13 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 458 din 31 martie 2009](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 256 din 17 aprilie 2009 a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 373¹ din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin [art. I pct. 13 din Legea nr. 459/2006](#), constatându-se că acestea sunt neconstituționale.

Art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, începând cu data de 17 aprilie 2009, dispozițiile art. 373¹ din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin [art. 1 pct. 13 din Legea nr. 459/2006](#) se suspendă de drept, urmând să-și înceteze efectele juridice începând cu data de 2 iunie 2009, dacă legiuitorul nu intervine pentru modificarea prevederilor atacate.

Articolul 373²

(1) În cazurile prevăzute de lege, precum și atunci când executorul judecătoresc considera necesar, organele de poliție, jandarmerie sau alți agenți ai forței publice, după caz, sunt obligați să-i acorde concursul la îndeplinirea efectivă a executării silite.

(2) La cererea instanței de executare sau a executorului judecătoresc cei care datorează sume de bani debitorului urmărit ori dețin bunuri ale acestuia, supuse urmăririi potrivit legii, au datoria să dea informațiile necesare pentru efectuarea executării.

(3) De asemenea, la cererea instanței de executare sau a executorului judecătoresc instituțiile, băncile și orice alte persoane sunt obligate să-i comunice de îndată, în scris, datele și informațiile necesare realizării executării silite, chiar dacă prin legi speciale se dispune altfel. La cererea executorului sau a părții interesate instanța de executare poate lua măsurile prevăzute de art. 108¹ alin. 1 pct. 2 lit. f) și de art. 108³.

(4) Instanța de executare și executorul judecătoresc sunt obligați să asigure secretul informațiilor primite, dacă legea nu prevede altfel.

Articolul 373³

(1) Încheierea prin care președintele instanței respinge cererea de investire cu formula executorie a hotărârii judecătorești sau a altui înscris ori cererea de eliberare de către instanța a titlului executoriu în cazurile prevăzute de lege poate fi atacată cu recurs de către creditor. Termenul de recurs este de 5 zile și curge de la pronunțare, pentru creditorul prezent, și de la comunicare, pentru cel lipsă.

(1¹) Încheierea prin care președintele instanței admite cererea de investire cu formula executorie a hotărârii judecătorești sau a altui înscris în cazurile prevăzute de lege nu este supusă nici unei cai de atac.

(2) Dacă se refuza emiterea titlului executoriu de către alte organe competente potrivit legii și dacă legea specială nu prevede altfel, creditorul poate face plângere la judecătoria în circumscripția careia se afla organul care trebuia să emită titlul executoriu, în termen de 15 zile de la data când a luat cunoștința de refuz.

Alin. (1) al art. 373³ a fost modificat de pct. 66 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (1¹) al art. 373³ a fost introdus de pct. 67 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 373⁴

(1) Când privitor la aceleași bunuri se efectuează mai multe executări silite, instanța de executare în circumscripția careia a început prima executare, la cererea persoanei interesate, va putea să le reunească, dispunând să se facă o singură executare de către executorul judecătoresc care a îndeplinit actul de executare cel mai înaintat, iar dacă executările sunt în același stadiu, de către executorul judecătoresc care a început cel dintâi executarea, chiar dacă ele au fost pornite de organe de executare diferite, în afară de cazul în care legea prevede altfel.

(2) În cazul în care dispune conexarea executărilor, instanța, prin încheiere, se va pronunța și asupra cheltuielilor de executare efectuate până în momentul conexării. Totodată, va dispune trimiterea dosarelor conexe la executorul judecătoresc desemnat potrivit alin. 1.

(3) Desistarea, după conexare, a oricăruia dintre creditorii urmăritori nu va putea să împiedice continuarea executării de la actul de executare cel mai înaintat.*)

*) Art. 373¹-373⁴ au fost introduse prin [art. 1 pct. 141 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Alin. (2) al art. 373⁴ a fost modificat de pct. 14 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 374

(1) Hotărârea judecătorească sau alt titlu se execută numai dacă este investit cu formula executorie prevăzută de art. 269 alin. 1, afară de încheierile executorii, de hotărârile executorii provizorii și de alte hotărâri sau înscrisuri prevăzute de lege, care se execută fără formula executorie.

(2) Investirea hotărârilor cu formula executorie se face de prima instanță.

(3) Incuviințarea executării silite în România a hotărârilor date în țări străine se face potrivit legii speciale.

Art. 374 a fost modificat initial de pct. 22 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin.(1) al art. 374 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 142 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 374 avea urmatorul continut: "(1) Nici o hotărâre nu se poate executa dacă nu este investita cu formula executorie prevăzută de art. 269 alin. 1, afară de hotărârile pregătitoare și de hotărârile executorii provizorii, care se executa și fără formula executorie."

Alin. (1) al art. 374 a fost modificat de pct. 15 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 374^{^1}

Inscrisurile cărora legea le recunoaste caracterul de titlu executoriu sunt puse în executare fără investirea cu formula executorie.

Art. 374^{^1} a fost introdus de pct. 16 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 375

Abrogat.*)

*) Art. 375 a fost abrogat prin [art. 183 din Legea nr. 105/1992](#) cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat, publicată în M. Of. nr. 245 din 1 octombrie 1992.

Articolul 376

(1) Se investesc cu formula executorie prevăzută de art. 269 alin. 1 hotărârile care au ramas definitive ori au devenit irevocabile, precum și orice alte hotărâri sau inscrisuri, pentru ca acestea sa devina executorii, în cazurile anume prevăzute de lege.

(2) Actele autentificate de o reprezentanta diplomatica sau consulara a României se vor putea investi cu formula executorie de judecatoria de la domiciliul uneia din părțile partase la actul autentic.

(3) Dacă nici una din părți nu are domiciliul cunoscut în tara, investirea cu formula executorie se face de Judecatoria sectorului III din Capitala României.

Alin. (1) al art. 376 a fost modificat de pct. 23 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Alin. (1) al art. 376 a fost modificat de pct. 17 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 377

(1) Sunt hotărâri definitive:

1. hotărârile date în prima instanța, potrivit legii, fără drept de apel;
2. hotărârile date în prima instanța care nu au fost atacate cu apel sau, chiar atacate cu apel, dacă judecata acestuia s-a perimat ori cererea de apel a fost respinsa sau anulata;
3. hotărârile date în apel;
4. orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu apel.*)

(2) Sunt hotărâri irevocabile:

1. hotărârile date în prima instanța, fără drept de apel, nerecurate;
2. hotărârile date în prima instanța, care nu au fost atacate cu apel;
3. hotărârile date în apel, nerecurate;
4. hotărârile date în recurs chiar dacă prin acestea s-a solutionat fondul pricinii;
5. orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu recurs.

Art. 377 a fost modificat initial de pct. 24 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin.(1) al art. 377 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 143 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 374 avea urmatorul continut: "(1) Sunt hotărâri definitive:

1. hotărârile date fără drept de apel;
2. hotărârile date în prima instanța, care nu au fost atacate cu apel, sau chiar atacate cu apel, dacă judecata acestuia s-a perimat sau apelul a fost respins;
3. hotărârile date în apel prin care se rezolva fondul pricinii."

Articolul 378

Pe când o hotărâre definitivă se afla în curs de a se judeca în contestație sau în urma cererii de revizuire ea are încă puterea lucrului judecat până se va înlocui printr-o altă hotărâre.

Articolul 379

(1) Nici o urmărire asupra bunurilor mobile sau imobile nu poate avea loc decât pentru o creanță certă, lichidă și exigibilă.*)

(2) Dacă datoria consistă în suma nelămurită, urmările se vor amâna până mai întâi se va face lichidarea.

(3) Creanța certă este aceea a cărei existență rezultă din însuși actul de creanță sau și din alte acte, chiar neautentice, eminate de la debitor sau recunoscute de dansul.

(4) Creanța este lichidă atunci când cătămăia ei este determinată prin însuși actul de creanță sau când este determinabilă cu ajutorul actului de creanță sau și a altor acte neautentice, fie emanând de la debitor, fie recunoscute de dansul, fie opozabile lui în baza unei dispoziții legale sau a stipulațiilor conținute în actul de creanță, chiar dacă prin această determinare ar fi nevoie de o osebăită socoteală.

*) Alin.(1) al art. 379 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 144 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 379 avea următorul conținut: "(1) Nici o urmărire asupra bunurilor mobile sau imobile nu poate avea loc decât în virtutea unui titlu executor sau a unei hotărâri date cu execuție provizorie și pentru o datorie certă și lichidă."

Articolul 379¹

În cazul în care s-a desființat titlul executoriu, toate actele de executare efectuate în baza acestuia sunt desființate de drept. Dispozițiile art. 404¹-404³ sunt aplicabile.*)

*) Art. 379¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 145 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Secțiunea a II-a

Persoanele și bunurile supuse executării silite

Articolul 380

Abrogat.*)

*) Art. 380 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 146 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 380 avea următorul conținut: "Art. 380. Executarea silite se întinde asupra tuturor bunurilor miscatoare și nemiscatoare ale datornicului, afară de excepțiile admise de lege."

Secțiunea a III-a

Când se poate exercita executarea silite

Articolul 381

Când printr-o hotărâre s-a dat un termen de plată, executarea nu se poate face până la sosirea acelui termen.

Articolul 382

Cu toate acestea, partea care a câștigat va putea și înainte de sosirea termenului să ceară executarea hotărârii:

- a) dacă debitorul a fugit;
- b) dacă debitorul risipește averea sa miscatoare și nemiscatoare;
- c) dacă alți creditori execută alte hotărâri asupra averii sale;
- d) dacă prin fapta sa el a micșorat asigurările date creditorului sau, sau n-a dat asigurările promise ori încuviințate sau este în stare de insolvență de obște cunoscută.

Articolul 383

(1) În cazurile arătate în articolele de mai sus, instanța care a investit hotărârea cu formula executorie va hotărî de urgență, după ce va cita pe părți în termen scurt.

(2) În cazul în care debitorul a fugit, cităția i se va da la ultimul domiciliu.

Articolul 384

Hotărârile ce au să se execute provizoriu cu dare de cautiune nu se vor executa mai înainte de a se da cautiunea.

Articolul 384¹

(1) În vederea executării unei hotărâri judecătorești, executorul judecătoresc poate intra în încăperile ce reprezintă domiciliul, reședința sau sediul unei persoane, precum și în orice alte locuri, cu consimțământul acesteia, iar în caz de refuz, cu forță publică.

(2) În cazul altor titluri executorii decât hotărârile judecătorești, la cererea executorului judecătoresc, instanța de executare va autoriza, prin hotărâre, intrarea în locurile menționate la alin. 1. Instanța se pronunță de urgență în camera de consiliu, fără citarea părților, prin hotărâre irevocabilă și executorie.)*

*) Art. 384¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 147 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 385

(1) Nici o executare nu se va putea face înainte de ora 6,00 și după ora 20,00.)*

(2) Executarea începută va putea continua în aceea zi sau în zilele următoare.

*) Alin. (1) al art. 385 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 148 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 385 avea următorul conținut: "(1) Nici o executare nu se va putea face înainte de ora opt dimineața și după ora șase seara."

Articolul 386

Executarea silită nu se va putea face la alte ore decât cele menționate și nici în zilele nelucratoare stabilite potrivit legii, afară de cazurile urgente în care executarea poate fi încuviințată de președintele instanței de executare.

*) Art. 386 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 149 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 386 avea următorul conținut: "Executarea silită nu se va putea face în zilele nelucratoare, potrivit legii, afară de cazurile urgente în care executarea poate fi încuviințată de președintele instanței de executare."

Articolul 387

(1) În afară de cazurile în care legea prevede altfel, executarea poate începe numai după ce se va comunica debitorului o somație care va cuprinde următoarele:

1. denumirea și sediul organului de executare;
2. data emiterii somației și numărul dosarului de executare;
3. numele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul debitorului;
4. aratarea titlului executoriu anexat în baza căruia urmează să se facă executarea silită;
5. termenul în care cel somat urmează să-și execute de bunăvoie obligația prevăzută în titlul executoriu și aratarea consecințelor nerespectării acesteia;
6. semnatura și stampila organului de executare.

(2) Dacă în termenul arătat în somație debitorul nu-și execută de bunăvoie obligația, executorul judecătoresc va proceda de îndată la executarea silită.)*

*) Art. 387 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 150 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 387 avea următorul conținut: "Art. 387. Nici o hotărâre sau titlu executor nu se va putea executa decât numai după ce va fi încunostiințat datornicul odată cu somația sau comandamentul."

Articolul 388

(1) Pentru toate actele de executare pe care le efectuează, executorul judecătoresc este obligat să încheie procese-verbale care vor cuprinde următoarele mențiuni:

1. denumirea și sediul organului de executare;
2. numele și calitatea celui care încheie procesul-verbal;
3. data întocmirii procesului-verbal și numărul dosarului de executare;
4. titlul executoriu în temeiul căruia se efectuează actul de executare;
5. numele și domiciliul ori, după caz, denumirea și sediul debitorului și creditorului urmărit;
6. locul, data și ora efectuării actului de executare;
7. măsurile luate de executor sau constatările acestuia;
8. consemnarea explicațiilor și obiecțiilor participanților la executare;
9. alte mențiuni cerute de lege sau considerate necesare de executor;
10. menționarea, când este cazul, a lipsei creditorului sau debitorului ori despre refuzul sau împiedicarea de a semna procesul-verbal;
11. menționarea numărului de exemplare în care s-a întocmit procesul-verbal, precum și a persoanelor cărora li s-a înmănat acesta;

12. semnatura executorului, precum și, când este cazul, a altor persoane interesate în executare sau care asista la efectuarea actului de executare;

13. stampila executorului judecătoresc.

(2) Mențiunile de la pct. 2, 3, 4, 5, 7, 12 și 13 sunt prevăzute sub sancțiunea nulității.*)

*) Art. 388 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 151 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 388 avea următorul conținut: "Art. 388. Cu cel puțin o zi înainte de orice executare, executorul judecătoresc ce are să execute va face o somatie datornicului la care se va alatura și copia titlului ce se execută."

Articolul 389

(1) Dacă creditorul a lăsat să treacă 6 luni de la data îndeplinirii oricărui act de executare, fără să fi urmat alte acte de urmărire, executarea se perime de drept și orice parte interesată poate cere desființarea ei.

(2) În caz de suspendarea executării, termenul de perimare curge de la încetarea suspendării.

(3) Dacă se face o nouă cerere de executare, se va face mai întâi, o nouă somatie, la care nu se va mai alatura titlul ce se execută.

Articolul 390

(1) Dispozițiile art. 387 și 389 nu se aplică în cazurile când legea incuviințează executarea fără somatie.

(2) De asemenea, nu se va notifica debitorului nici somatia, nici titlul executoriu, când executarea se face potrivit art. 382.*)

*) Art. 390 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 152 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 390 avea următorul conținut: "Art. 390. (1) Cele două articole de mai sus nu se aplică în cazurile când legea incuviințează executarea fără somatie.

(2) Asemenea nu se va notifica datornicului nici somatia, nici hotărârea sau titlul, când executarea se face potrivit art. 382 din acest cod."

Articolul 391

Incalcarea dispozițiilor art. 384, 385, 387 și 389 atrage anularea executării.*)

*) Art. 391 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 153 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 391 avea următorul conținut: "Art. 391. Calcare art. 384, 385, 387, 388 și 389 aduce anularea executării."

Secțiunea a 4-a

Despre cautiuni*)

*) Secțiunea IV - "Pentru primirea cautiunii" din Cap. I al Cartii V se va denumi "Secțiunea IV - Despre cautiuni", conform [art. 1 pct. 154 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 392

Hotărârea care obliga pe o parte ca să dea o cautiune sau un garant va arăta și termenul când să se aduca acea cautiune, sau să se infatiseze acel garant.

Articolul 393

(1) Garantul se va infatisa înaintea judecatii în sedinta publică, față cu toate părțile sau în lipsa lor, dacă au fost chemate formal.

(2) Judecata va primi pe garant dacă solvabilitatea sa va fi de obște cunoscută, sau dacă se va dovedi cu acte.

Articolul 394

Partea potrivnică va putea să conteste solvabilitatea garantului și instanța va hotărâ de urgență.*)

*) Art. 394 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 155 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 394 avea următorul conținut: "Art. 394. Partea potrivnică va putea să conteste solvabilitatea garantului și judecata va apretui de urgență."

Articolul 395

Dacă se primește cautiunea sau garantul, actul care le primește va fi executor, cu tot dreptul de apel.

Articolul 396

(1) Garantul fiind primit, va face înaintea judecatii declarația că primește a garanta.

(2) Această declarație se va trece în procesul-verbal al sedintei.

(3) Din momentul acestei declarații, el va fi supus la toate consecințele ce aduce garanția sa.

Secțiunea a V-a

Executarea în contra mostenitorilor

Articolul 397

(1) Când debitorul a murit, lasând numai mostenitori majori, executarea începută asupra bunurilor sale se va continua în contra lor 8 zile după ce printr-o notificare au fost instiințați în mod colectiv la ultimul domiciliu al defunctului.

(2) Când între mostenitori sunt minori, executarea începută se va suspenda până la alcatuirea reprezentanței lor legale, care se va face prin mijlocirea judecătorei cât se poate de grabnic.

Articolul 398

Dacă execuția nu începuse încă la moartea debitorului, hotărârile și titlurile executorii nu se vor putea executa în contra mostenitorilor, sub pedeapsa de nulitate, decât 8 zile după ce li s-a făcut o incunostiințare colectivă a acestor titluri sau hotărâri la domiciliul deschiderii succesiunii pe numele mostenirii, fără a se arata numele și calitatea fiecărui mostenitor.

Secțiunea a VI-a

Contestația la executare*)

Articolul 399

(1) Împotriva executării silite, precum și împotriva oricărui act de executare se poate face contestație de către cei interesați sau vătămați prin executare. De asemenea, dacă nu s-a utilizat procedura prevăzută de art. 281¹, se poate face contestație și în cazul în care sunt necesare lamuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu, precum și în cazul în care organul de executare refuză să înceapă executarea silită ori să îndeplinească un act de executare în condițiile prevăzute de lege.

(2) Nerespectarea dispozițiilor privitoare la executarea silită însăși sau la efectuarea oricărui act de executare atrage sancțiunea anulării actului nelegal.

(2¹) De asemenea, după ce a început executarea silită, cei interesați sau vătămați pot cere, pe calea contestației la executare, și anularea încheierii prin care s-a dispus investirea cu formula executorie, data fără îndeplinirea condițiilor legale.

(3) În cazul în care executarea silită se face în temeiul unui titlu executoriu care nu este emis de o instanță judecătorească, se pot invoca în contestația la executare apărări de fond împotriva titlului executoriu, dacă legea nu prevede în acest scop o altă cale de atac.

Alin. (1) al art. 399 a fost modificat de pct. 68 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (2¹) al art. 399 a fost introdus de pct. 69 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (1) și (2¹) ale art. 399 au fost modificate de pct. 18 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 400

(1) Contestația se introduce la instanța de executare.

(2) Contestația privind lamurirea înțelesului, întinderii sau aplicării titlului executoriu se introduce la instanța care a pronunțat hotărârea ce se execută. Dacă o asemenea contestație vizează un titlu executoriu ce nu emana de la un organ de jurisdicție, competența de soluționare aparține instanței de executare.

Articolul 400¹

Impartirea bunurilor proprietate comună poate fi hotărâtă, la cererea părții interesate, și în cadrul judecării contestației la executare.

Articolul 401

(1) Contestația se poate face în termen de 15 zile de la data când:

a) contestatorul a luat cunoștința de actul de executare pe care-l contestă sau de refuzul de a îndeplini un act de executare;

b) cel interesat a primit, după caz, comunicarea ori instiințarea privind înființarea popririi. Dacă poprirea este înființată asupra unor venituri periodice, termenul de contestație pentru debitor începe cel mai târziu la data efectuării primei reineri din aceste venituri de către tertul poprit;

c) debitorul care contestă executarea însăși a primit somația ori de la data când a luat cunoștința de primul act de executare, în cazurile în care nu a primit somația sau executarea se face fără somație.

(1¹) Contestația privind lamurirea intelesului, intinderii sau aplicarii titlului executoriu se poate face oricand inaintea termenului de prescriptie a dreptului de a cere executarea silita.

(2) Contestația prin care o terta persoana pretinde ca are un drept de proprietate sau un alt drept real asupra bunului urmarit poate fi introdusa în termen de 15 zile de la efectuarea vanzarii ori de la data predarii silite a bunului.

(3) Neintroducerea contestației în termenul prevăzut de alin. 2 nu-l împiedica pe cel de-al treilea să-și realizeze dreptul pe calea unei cereri separate, în condițiile legii.

Alin. (1¹) al art. 401 a fost introdus de pct. 70 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 402

(1) Contestația la executare se judeca cu procedura prevăzută pentru judecata în prima instanța, care se aplică în mod corespunzător. Instanța sesizata va solicita de îndată organului de executare să-i transmita, în termenul fixat, copii certificate de acesta de pe actele dosarului de executare în cauza, dispozițiile art. 139 fiind aplicabile în mod corespunzător. Părțile vor fi citate în termen scurt, iar judecarea contestației se face de urgenta și cu precadere.

(2) Hotărârea pronunțată cu privire la contestație se da fără drept de apel, cu excepția hotărârii pronuntate în temeiul art. 400¹ și al art. 401 alin. 2.

(3) Hotărârea prin care s-a solutionat contestația privind înțelesul, intinderea sau aplicarea titlului executoriu este supusă acelorasi cai de atac ca și hotărârea ce se executa.

Alin. (1) al art. 402 a fost modificat de pct. 19 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 403

(1) Până la solutionarea contestației la executare sau a altei cereri privind executarea silita, instanța competența poate suspenda executarea, dacă se depune o cautiune în cuantumul fixat de instanța, în afară de cazul în care legea dispune altfel.

(2) Dacă bunurile urmarite sunt supuse stricaciunii, pieirii sau deprecierii, se va suspenda numai distribuirea pretului.

(3) Asupra cererii de suspendare formulate potrivit alin. 1 și 2 instanța, în toate cazurile, se pronunță prin încheiere, care poate fi atacata cu recurs, în mod separat.

(4) În cazuri urgente, dacă s-a platit cautiunea, președintele instanței poate dispune, prin încheiere și fără citarea părților, suspendarea provizorie a executarii până la solutionarea cererii de suspendare de către instanța. Incheierea nu este supusă nici unei cai de atac. Cautiunea care trebuie depusa este în cuantum de 10% din valoarea obiectului cererii sau de 5 milioane lei pentru cererile neevaluabile în bani. Cautiunea depusa este deductibila din cautiunea stabilita de instanța, dacă este cazul.

Alin. (4) al art. 403 a fost modificat de pct. 71 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 404

(1) Dacă admite contestația la executare, instanța, după caz, anulează actul de executare contestat sau dispune indreptarea acestuia, anulara ori încetarea executarii in sesi, anulara ori lamurirea titlului executoriu sau efectuarea actului de executare a cărui indeplinire a fost refuzata.

(1¹) În cazul în care constata nejustificat refuzul executorului de a începe executarea silita sau de a îndeplini un act de executare silita, dacă fapta nu constituie infractiune potrivit legii penale, instanța de executare, sesizata potrivit art. 399 alin. 1, va putea obliga executorul la plata unei amenzi de la 500 lei la 2.500 lei, precum și, la cererea părții interesate, la plata de despăgubiri pentru paguba astfel cauzata.

(2) În cazul respingerii contestației, contestatorul poate fi obligat, la cerere, la despăgubiri pentru pagubele cauzate prin intarzierea executarii, iar când contestația a fost exercitata cu rea-credinta, el va fi obligat și la plata unei amenzi de la 500.000 lei la 7.000.000 lei.

Alin. (1¹) al art. 404 a fost introdus de pct. 20 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

*) Secțiunea VI este reproducuta astfel cum a fost modificata prin [art. 1 pct. 156 din Ordonanța de urgenta nr. 138 /2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Secțiunea VI avea urmatorul continut: "Secțiunea VI. Contestatii asupra executarii silite

Art. 399. Orice executare silită se poate contesta de cei interesați sau vătămați prin executare.

Art. 400. (1) Cererile incidente și toate contestațiile care s-ar ridica asupra executării silite sau între părți sau de către cei de-al treilea interesați, privitoare la înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului hotărârii ce se execută, se vor îndrepta la instanța care a încuviințat titlul executor.

(2) Toate celelalte incidente sau contestații ce s-ar ridica asupra urmăririi însăși se vor îndrepta la instanța care execută hotărârea.

(3) Cererile arătate în acest articol vor cuprinde pe larg motivele plingerii, iar actele pricinii se vor depune deodată cu cererea la grefa instanței respective potrivit art. 112 din acest cod.

(4) Părțile se vor chema în termen scurt și judecata asupra contestației sau incidentelor se va urma de urgență, cu precădere asupra tuturor celorlalte pricini.

Art. 400¹. Impartirea bunurilor comune, potrivit art. 33 alin. 2 din Codul familiei, poate fi cerută și în cadrul judecării contestației la executarea silită.

Art. 401. Judecata va putea după infatisare să suspende sau să lase executarea cu sau fără cautiune față de instanța judecătorească. Executarea se va putea suspenda în cazuri urgente chiar și înainte de orice infatisare.

Art. 402. Termenul de apel și cel de recurs în contra hotărârilor date în asemenea contestații sau incidente va fi de 15 zile de la data comunicării hotărârilor.

Art. 403. (1) Contestațiile în materie de executări silite se vor putea face în tot timpul cât va ține executarea.

(2) Odată ce, cel din urma act al executării s-a savîrsit, nu se va mai primi nici o contestație asupra executării.

(3) Cel din urma act de executare este încheierea pe care instanța va trebui să o facă, fără citirea părților, îndată ce va primi procesul-verbal de executare, constatînd savîrsirea executării.

Art. 404. O hotărâre judecătorească care nu s-a executat în timp de 30 de ani de la data sa nu se va mai putea executa și va pierde puterea lucrului judecat.

Art. 405. Partea care va cădea în contestația sa asupra executării va fi supusă la despăgubiri ce va fi pricinuit prin împiedicarea executării și la plata unei amenzi de la 3000 lei până la 10000 lei în cazuri de vadită rea-credință."

Secțiunea a VI¹-a

Întoarcerea executării*)

*) Secțiunea a VI¹ - a a fost introdusă prin [art. 1 pct. 157 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 404¹

(1) În toate cazurile în care se desființează titlul executoriu sau însăși executarea silită, cel interesat are dreptul la întoarcerea executării, prin restabilirea situației anterioare acesteia.

(2) Bunurile asupra cărora s-a făcut executarea se vor restitui celui îndreptățit.

(3) În cazul în care executarea silită s-a făcut prin vânzarea unor bunuri mobile, întoarcerea executării se va face prin restituirea de către creditor a sumei rezultate din vânzare, actualizată în funcție de rata inflației, cu excepția situației când își găsește aplicare art. 449.

Articolul 404²

(1) În cazul în care instanța judecătorească a desființat titlul executoriu sau actele de executare, la cererea celui interesat, va dispune, prin aceeași hotărâre, și asupra restabilirii situației anterioare executării.

(2) Dacă instanța care a desființat hotărârea executată a dispus rejudecarea în fond a procesului și nu a luat măsura restabilirii situației anterioare executării, această măsură se va putea dispune de instanța care rejudecă fondul.

(3) Dacă nu s-a dispus restabilirea situației anterioare executării în condițiile alin. 1 și 2, cel îndreptățit o va putea cere instanței judecătorești competente potrivit legii.

Articolul 404³

Dacă titlul executoriu emis de un alt organ decât o instanță judecătorească a fost desființat de acel organ sau de un alt organ din afara sistemului instanțelor judecătorești, iar modalitatea restabilirii situației anterioare executării nu este prevăzută de lege ori, deși este prevăzută, nu s-a luat această măsură, ea se va putea obține pe calea unei cereri introduse la instanța prevăzută de art. 404² alin. 3.

Secțiunea a VI²-a

Prescripția dreptului de a cere executarea silită*)

Articolul 405

(1) Dreptul de a cere executarea silită se prescrie în termen de 3 ani, dacă legea nu prevede altfel. În cazul titlurilor emise în materia acțiunilor reale imobiliare, termenul de prescripție este de 10 ani.

(2) Termenul de prescripție începe să curgă de la data când se năște dreptul de a cere executarea silită.

(3) Prin împlinirea termenului de prescripție orice titlu executoriu își pierde puterea executorie.

Articolul 405¹

(1) Cursul prescripției se suspenda:

- a)** în cazurile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripție a dreptului material la acțiune;
- b)** pe timpul cât suspendarea executării silite este prevăzută de lege ori a fost stabilită de instanța sau de alt organ jurisdicțional competent;
- c)** atâta timp cât debitorul își sustrage veniturile și bunurile de la urmărire;
- d)** în alte cazuri prevăzute de lege.

(1¹) După încetarea suspendării, prescripția își reia cursul, socotindu-se și timpul scurs înainte de suspendare.

(2) Prescripția nu se suspenda pe timpul cât executarea silita este suspendată la cererea creditorului urmaritor.

Alin. (1¹) al art. 405¹ a fost introdus de pct. 72 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) Alin. (2) al art. 405¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 32 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. [Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#) și respinsă de [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005, ducând la eliminarea alin. (2). Textul acestui alineat este preluat de noul alin. (1¹), iar alin. (3) devine prin renumerotare noul alin. (2).

Articolul 405²

(1) Cursul prescripției se întrerupe:

- a)** pe data îndeplinirii de către debitor, înainte de începerea executării silite sau în cursul acesteia, a unui act voluntar de executare a obligației prevăzute în titlul executoriu ori a recunoașterii, în orice alt mod, a datoriei;
- b)** pe data depunerii cererii de executare, însoțită de titlul executoriu, chiar dacă a fost adresată unui organ de executare necompetent;
- c)** pe data trimiterii spre executare a titlului executoriu, în condițiile art. 453 alin. 2;
- d)** pe data îndeplinirii în cursul executării silite a unui act de executare;
- e)** pe data depunerii cererii de reluare a executării, în condițiile art. 371⁶ alin. 1;
- f)** în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) După întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.

(3) Prescripția nu este întreruptă dacă cererea de executare a fost respinsă, anulată sau dacă s-a perimat ori dacă cel care a făcut-o a renunțat la ea.

Articolul 405³

(1) După împlinirea termenului de prescripție creditorul poate cere repunerea în acest termen, numai dacă a fost împiedicat să ceară executarea datorită unor motive temeinice.

(2) Cererea de repunere în termen se introduce la instanța de executare competența, în termen de 15 zile de la încetarea împiedicării.

*) Secțiunea a VI² - a a fost introdusă prin [art. 1 pct. 158 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

**) Alin. (2) al art. 405¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 32 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Capitolul 2

Urmărirea silita asupra bunurilor mobile*)

*) Capitolul II din Cartea V va avea următoarea denumire: "Capitolul II - Urmărirea silita asupra bunurilor mobile", conform [art. 1 pct. 159 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare Capitolul II avea următorul continut: "Capitolul II. Executarea silita asupra bunurilor miscatoare".

Secțiunea I

Bunurile mobile care nu se pot urmări*)

*) Secțiunea I din Capitolul II al Cartii V va avea următoarea denumire: "Secțiunea I - Bunurile mobile care nu se pot urmări", conform [art. 1 pct. 160 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare Secțiunea I avea următorul continut: "Secțiunea I. Bunurile miscatoare care nu se pot urmări."

Articolul 406

Nu pot fi supuse executării silite:

- a) bunurile de uz personal sau casnic strict necesare debitorului și familiei sale, precum și obiectele de cult religios, dacă nu sunt mai multe de același fel;
- b) alimentele necesare debitorului și familiei sale pe timp de două luni, iar, dacă debitorul se ocupa exclusiv cu agricultura, alimentele necesare până la noua recoltă, animalele destinate obținerii mijloacelor de existență și furajele necesare pentru aceste animale până la noua recoltă;
- c) combustibilul necesar debitorului și familiei sale socotit pentru 3 luni de iarnă;
- d) bunurile declarate neurmăribile prin alte dispoziții legale.*)

*) Art. 406 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 161 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 406 avea următorul conținut: "Art. 406. Nu se vor putea urmări și vinde pentru orice fel de datorie:

1. lucrurile trebuincioase pentru culcatul datornicului și familiei sale care trăiește cu dînsul în casă;
2. vestimentele cu care sunt acoperiți sau care le slujesc la trebuința de fiecare zi;
3. armele, echipamentul și îmbrăcăminte de ofiterilor;
4. icoanele și portretele de familie."

Articolul 407

(1) Bunurile care servesc la exercitarea ocupației debitorului nu pot fi supuse executării silite decât numai în lipsa de alte bunuri urmăribile și numai pentru obligații de întreținere, chirii, arenze sau alte creanțe privilegiate asupra mobilelor.

(2) Dacă debitorul se ocupa cu agricultura, nu vor fi urmărite, în măsura necesară continuării lucrărilor în agricultură, inventarul agricol, inclusiv animalele de muncă, furajele pentru aceste animale și semintele pentru cultura pământului, în afară de cazul în care asupra acestor bunuri există un drept de gaj sau privilegiu pentru garantarea creanței.

*) Art. 407 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 162 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 407 avea următorul conținut: "Art. 407. Nu se vor putea urmări și vinde, decît numai în lipsa de alte bunuri și numai pentru datorii de alimente, de chirii, arenze sau alte creanțe privilegiate asupra mobilelor, următoarele obiecte:

1. instrumente de arat;
2. animalele, semintele și îngrășământul destinat pentru cultura pământului;
3. făina, malaiul și alte mici produse trebuitoare pentru hrana datornicului și a familiei sale în timp de o lună;
4. o vacă, sau doi boi, sau cinci capre, sau patru rimatori, sau zece oi, după cum va alege datornicul;
5. tot nutretul trebuitor în timp de o lună pentru hrana animalelor ce nu s-au urmărit;
6. uneltele lucrătorilor și meșterilor;
7. mașinile în lucrare și instrumentele trebuincioase pentru exploatarea unei fabrici sau industrii;
8. carul sau caruța, sacaua și alte asemenea unelte de muncă;
9. stupii cu miere, gîndacii de matase, frunzele de duzi, pe timpul creșterii lor;
10. instrumentele sau cartile trebuincioase pentru știința, arta sau profesia ce practica sau exercita datornicul."

Articolul 408

Abrogat.*)

*) Art. 408 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 163 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 408 avea următorul conținut: "Art. 408. (1) Nu se vor putea urmări și sechestra, decît numai pentru datorii de alimente, de chirii sau alte creanțe privilegiate asupra miscatoarelor, următoarele:

1. sumele sau pensiile care s-au dat de judecată sau care s-au daruit, ori s-au legat datornicului sub titlu de pensie alimentară;
2. rentele viagere care s-au daruit datornicului sub condiție de a nu se putea urmări.

(2) Când acestea se vor urmări și sechestra, la cazurile excepționale arătate mai sus, judecătorii pot să fixeze ce parte dintr-insele căta să urmărească sau să sechestreze."

Articolul 409

(1) Salariile și alte venituri periodice realizate din munca, pensiile acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum și alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia pot fi urmărite:

- a) până la 1/2 din venitul lunar net, pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau de alocație pentru copii;
- b) până la 1/3 din venitul lunar net, pentru orice alte datorii.
- (2) Dacă sunt mai multe urmariri asupra aceleiasi sume, urmarirea nu poate depăși 1/2 din venitul lunar net al debitorului, indiferent de natura creanțelor, în afară de cazul în care legea prevede altfel.
- (3) Veniturile din munca sau orice alte sume ce se platesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia, în cazul în care sunt mai mici decât cuantumul salariului minim net pe economie, pot fi urmarite numai asupra părții ce depășește jumătate din acest cuantum.
- (4) Ajutoarele pentru incapacitate temporară de muncă, compensația acordată salariaților în caz de desfacere a contractului individual de muncă pe baza oricăror dispoziții legale, precum și sumele cuvenite somerilor, potrivit legii, nu pot fi urmarite decât pentru sume datorate cu titlu de obligație de întreținere și despăgubiri pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vatamări corporale, dacă legea nu dispune altfel.
- (5) Urmarirea drepturilor menționate la alin. 4 se va putea face în limita a 1/2 din cuantumul acestora.
- (6) Sumele reținute potrivit alin. 1-4 se eliberează sau se distribuie potrivit art. 562 și următoarele.
- (7) Alocațiile de stat și indemnizațiile pentru copii, ajutoarele pentru îngrijirea copilului bolnav, ajutoarele de maternitate, cele acordate în caz de deces, bursele de studii acordate de stat, diurnele, precum și orice alte asemenea indemnizații cu destinație specială, stabilite potrivit legii, nu pot fi urmarite pentru nici un fel de datorii.*)

 *) Art. 409 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 164 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 409 avea următorul conținut: "Art. 409. (1) Salariile și celelalte drepturi bănești cuvenite angajaților de orice fel pot fi urmarite:

- a) până la 1/2 din salariu lunar net, pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere;
- b) până la 1/3 din salariu lunar net, pentru repararea pagubelor pricinuite proprietății publice;
- c) până la 1/5 din salariul lunar net, pentru orice alte datorii.
- (2) În cazul mai multor urmariri asupra aceluiași salariu, acestea pot fi acoperite toate numai până la o sumă ce nu depășește 1/2 din salariul lunar net și cu respectarea următoarei ordine de referință:
- a) obligațiunile de întreținere;
- b) plata despăgubirilor pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vatamări corporale;
- c) plata datoriilor către stat izvorate din impozite și taxe;
- d) plata despăgubirilor pentru repararea pagubelor pricinuite proprietății publice;
- e) toate celelalte datorii.
- (3) Dispozițiile prezentului articol se aplică și sumelor cuvenite în baza dreptului de autor, inventator sau inovator, remunerației cuvenite membrilor cooperativelor mestesugărești, precum și pensiilor de orice fel.
- (4) Ajutoarele pentru incapacitate temporară de muncă, compensația acordată angajaților în caz de desfacere a contractului de muncă pe baza oricăror dispoziții legale, precum și ajutorul de șomaj nu pot fi urmarite decât pentru sume datorate cu titlu de obligații de întreținere și despăgubiri pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vatamări corporale.
- (5) Urmarirea drepturilor menționate în alineatul precedent se va putea face până la limita prevăzută de lit. a din alin. 1 al acestui articol.
- (6) Ajutoarele acordate în caz de deces, pentru sarcina și lehuzie, pentru îngrijirea copilului bolnav, diurnele și orice altele asemenea indemnizații cu destinație specială, precum și bursele de studii nu pot fi urmarite pentru nici un fel de datorii."

Articolul 410

Este nula orice urmărire sau cesiune făcută cu încălcarea dispozițiilor prezentei secțiuni.*)

 *) Art. 410 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 165 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 410 avea următorul conținut: "Art. 410. Este nula orice urmărire sau cesiune făcută în contra prescripțiilor de față."

Secțiunea a II-a

Urmarirea bunurilor mobile*)

 *) Secțiunea a II-a din Capitolul II al Cartii V va avea următoarea denumire: "Secțiunea a II-a - Urmarirea bunurilor mobile", conform [art. 1 pct. 166 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare Secțiunea II avea următorul conținut: "Secțiunea a II-a. Urmarirea bunurilor miscatoare ce se afla în posesia datornicului."

Articolul 411

(1) Dacă în termen de o zi de la primirea somației debitorul nu platește suma datorată, executorul judecătoresc de pe lângă instanța de executare va proceda la sechestrarea bunurilor mobile urmărilor ale debitorului, chiar dacă acestea sunt deținute de un tert.

(2) În cazul în care exista pericol evident de sustragere a bunurilor de la urmărire, la cererea creditorului sau a executorului judecătoresc, președintele instanței de executare va putea dispune, prin încheiere irevocabilă, data fără citarea părților, ca o dată cu înmanarea somației să se aplice și sechestrul.

(3) Executorul judecătoresc este obligat să identifice și să evalueze cu acordul părților bunurile sechestrate, iar în caz contrar va solicita efectuarea unei expertize. Bunurile vor fi evaluate la valoarea lor de circulație. O copie de pe raportul de expertiză se comunică și debitorului.

(4) Pentru bunurile sechestrate asigurator nu este necesară o nouă sechestrare, executorul judecătoresc fiind însă obligat să verifice dacă bunurile respective se găsesc la locul aplicării sechestrului și dacă nu au fost înlocuite sau degradate, precum și să sechestreze alte bunuri ale debitorului, în cazul în care cele găsite la verificare nu sunt suficiente pentru realizarea creanței.*)

*) Art. 411 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 167 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 411 avea următorul conținut: "Art. 411. Urmărirea bunurilor miscabile, corporale sau necorporale, care se afla în posesia datornicului se va face prin executorii judecătorești ce sunt alipiti pe linga autoritățile judecătorești, fiecare în ocolul sau și după orânduilele stabilite prin aceasta de către președinte."

Articolul 412

Prezența unui ofiter de poliție sau ajutor al său, și, în lipsa lor, a primarului sau a ajutorului sau, va fi necesară sub pedeapsa de nulitate:

1. dacă ușile debitorului sunt închise și nu voiește a le deschide;
2. dacă nu voiește a deschide camerele sau mobilele;
3. dacă debitorul lipsește și nu este, spre a-l reprezenta, nici o rudă locuind cu dansul.

Articolul 413

În aceste cazuri, odată cu casele sau mobilele s-au deschis de către debitor sau, nevoind el, ori în lipsa lui de către executorul judecătoresc, prezența comisarului sau a primarului se va putea suplini prin doi martori majori.

Articolul 414

Camerele și mobilele se vor deschide treptat, pe cât se va face și înscrierea lor în procesul-verbal.

Articolul 415

Creditorul va putea să nu fie de față la lucrarea urmăririi.

Articolul 416

Executorul judecătoresc, singur sau față cu persoanele însemnate în art. 412 și 413, va forma, îndată un proces-verbal care va cuprinde:

1. enunțarea titlului executor în virtutea căruia se face executarea;
2. arătarea creditorului pentru lucrurile ce au cerut a se urmări, dacă asemenea cerere s-a făcut;
3. numele, prenumele și domiciliul părților, al executorului judecătoresc, precum și ale altor persoane care vor fi fost față la urmărire;
4. somația verbală făcută debitorului ca să plătească, precum și răspunsul lui dacă a fost de față;
5. descrierea bunurilor sechestrate și indicarea valorii fiecăruia, după aprecierea executorului judecătoresc, dacă aceasta este cu putință;*)
6. arătarea locului, zilei și orei când s-a făcut urmărirea.

*) Pct. 5 al art. 416 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 168 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 416 avea următorul conținut: "5. descrierea obiectelor urmărite și arătarea numărului și calității lor, pe cât se va putea;"

Articolul 417

(1) Procesul-verbal de sechestrare se va semna de executorul judecătoresc și de toate persoanele care au fost de față la sechestrare. Dacă vreuna dintre aceste persoane nu poate sau nu vrea să semneze, executorul judecătoresc va menționa aceasta împrejurare.

(2) Câte un exemplar al procesului-verbal de sechestrare se lasă debitorului sau la domiciliul acestuia, precum și, atunci când este cazul, custodelui, acesta din urmă semnând cu mențiunea de primire a bunurilor în păstrare.*)

*) Art. 417 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 169 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 417 avea urmatorul conținut: "Art. 417. Acest proces-verbal se va subscrie de executorul judecătoresc și de toate persoanele ce au fost față la urmărire."

Articolul 418

Din momentul sechestrării bunurilor debitorul nu mai poate dispune de ele pe timpul cât durează executarea, sub sancțiunea unei amenzi de la 2.000.000 lei la 10.000.000 lei, dacă fapta nu constituie infracțiune. Dispozițiile art. 108³-108⁵ sunt aplicabile.*)

*) Art. 418 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 170 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 418 avea urmatorul conținut: "Art. 418. Îndată ce procesul-verbal se va termina, obiectele descrise într-insul se vor pecetlui sau se va pune un custode pentru paza lor, și se va face mențiune despre aceasta în procesele-verbale."

Articolul 419

(1) Bunurile sechestrate se lasă, cu acordul creditorului, în custodia debitorului; în acest caz, debitorul poate folosi bunurile sechestrate, dacă, potrivit naturii lor, ele nu pierd din valoare prin întreținere.

(2) Dacă există pericolul ca debitorul să instrăineze, să substituie ori să deterioreze bunurile sechestrate, executorul judecătoresc va proceda la sigilarea sau la ridicarea lor de la debitor.

(3) Dacă debitorul refuză să primească în custodie bunurile sau nu este prezent la aplicarea sechestrului, precum și în cazul ridicării bunurilor, executorul judecătoresc da în pastrare bunurile sechestrate unui custode, numit cu precădere dintre persoanele desemnate de creditor.

(4) Sumele în lei sau în valută, titlurile de valoare, obiectele din metale prețioase, pietrele prețioase, obiectele de artă, colecțiile de valoare și altele asemenea se ridică și se depun, cel târziu a doua zi, la unități specializate. Cel care primește bunurile în custodie semnează procesul-verbal de sechestr.

(5) În toate cazurile, executorul judecătoresc păstrează dovada depunerii.*)

*) Art. 419 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 171 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 419 avea urmatorul conținut: "Art. 419. Custodele așezat pentru paza cata să fie vârstnic; el nu va putea fi însuși datornicul, vreun servitor al său sau ruda sau cuscru al său până la a patra spita inclusiv, decît atunci cînd creditorul va consimți la aceasta."

Articolul 420

Obiectele sechestrate se vor putea stramuta cu încuviințarea executorului judecătoresc din locul unde se afla, pe cheltuiala părții interesate.*)

*) Art. 420 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 172 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 420 avea urmatorul conținut: "Art. 420. (1) Nu se vor putea așeza custozi decît persoane solvabile, care se vor putea supune și la dare de cautiune, dîndu-se precădere totdeauna acelor care se vor arata de creditor.

(2) Obiectele sechestrate nu se vor putea stramuta din locul unde s-au urmarit decît cu voia judecatorului care a încuviințat urmarirea."

Articolul 421

În cazul în care custode este o altă persoană decît debitorul, acesta va avea dreptul la o remunerație ce se va fixa de executorul judecătoresc, ținînd seama de activitatea depusă. Remunerația și cheltuielile custodelui vor putea fi plătite cu anticipație de către creditorul urmaritor care le va prelua cu precădere din prețul bunurilor urmarite.*)

*) Art. 421 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 173 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 421 avea urmatorul conținut: "Art. 421. (1) Custodele va avea drept la o plată ce se va fixa de autoritatea judecătorească.

(2) Aceasta plată se va lua cu precădere din prețul lucrărilor urmarite."

Articolul 422

Custodele va fi răspunzător de orice pagubă ce va aduce creditorului din cauza neglijenței sale, putînd fi, după împrejurări, supus și la pedeapsa aratăta de legea penală pentru abuz de încredere.

Articolul 423

Abrogat.*)

*) Art. 423 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 174 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 423 avea urmatorul continut: " Art. 423. Când lucrurile urmarite au fost puse sub peceti, aceste peceti se vor pune de executorul judecătoresc și de persoanele aratate în art. 412 din acest cod."

Articolul 424

Abrogat. *)

*) Art. 424 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 174 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 424 avea urmatorul continut: "Art. 424. Acela care, fără drept, va rupe sau va strica aceste peceti, se va pedepsi potrivit legii penale, afară de alte despăgubiri la care se poate condamna."

Articolul 425

Dacă bunul ce se sechestrează se afla în proprietate comuna sau asupra lui exista un drept de gaj ori privilegiu constituit în favoarea unei alte persoane, executorul judecătoresc, luând cunoștința despre acest drept, va instiinta acea persoana despre aplicarea sechestrului și o va cita la termenele fixate pentru vanzarea bunului respectiv. *)

*) Art. 425 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 175 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 425 avea urmatorul continut: "Art. 425. (1) Îndată după punerea pecetilor sau asezarea custodelui, executorul judecătoresc va lasă o copie de pe procesul-verbal în mana datornicului sau la domiciliul sau, precum și o lista de obiecte urmarite în mana custodelui, dacă asemenea custode exista. Custodele va iscali de primirea listei.

(2) Originalul se va depune la greua autorității a carei hotărâre se executa."

Articolul 426

Executorul judecătoresc care, prezentandu-se la locuinta debitorului, va gasi o alta urmărire facuta și averea miscatoare sub peceti sau sub paza de custode, după ce va lua copie după procesul-verbal aflat în mana custodelui sau în mana debitorului, ori la domiciliul sau, va face un proces-verbal aratand toate aceste împrejurări, precum și numele executorului care a urmarit, va declara urmarita aceasta avere și de dansul și va putea urmări și alta avere care nu ar fi deja urmarita.

Articolul 427

Abrogat. *)

*) Art. 427 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 176 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 429 avea urmatorul continut: "Art. 427. Orice executor judecătoresc va fi dator, sub pedeapsa disciplinara și de despăgubiri, ca, în 24 ore după intoarcerea sa, să depună la greua procesul-verbal incheiat de dinsul la fața locului."

Articolul 428

(1) Debitorul sau o altă persoană interesata va putea solicita încetarea sau suspendarea urmaririi, numai dacă depune valoarea ce i se cere sau, după caz, valoarea bunului reclamat, la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice alta institutie bancara**), la dispoziția organului de executare.

(2) Totodata, persoanele aratate la alin. 1 vor fi obligate sa inmaneze executorului judecătoresc pe lângă recipisa de consemnare și o copie de pe cererea de suspendare sau de incetare a executarii silite, depusa la instanța competența. Până la solutionarea cererii de către instanța urmarirea se va opri în tot sau în parte.

(3) Asupra cererii de incetare sau suspendare a executarii silite instanța de executare se va pronunța prin încheiere, potrivit dispozițiilor privitoare la ordonanța președințială.

(4) În orice alt caz, urmarirea va continua, dispozițiile art. 399 și urmatoarele fiind însă aplicabile. *)

*) Art. 428 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 177 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 428 avea urmatorul continut: "Art. 428. (1) Datornicul nu va putea să se impotriveasca la o urmărire ce i se face decit depunind valoarea ce i se cere la Casa de Depuneri sau la administratia financiara a județului.

(2) Totodata el va fi dator a da în mana executorului judecătoresc, pe linga recipisa de depunere, și petitia către autoritatea judecătorească respectiva, în care să arate cuvintele pentru care el cere încetarea sau suspendarea executarii.

(3) Judecata va hotari de urgenta, potrivit cu cele zise la art. 400 și urmatoarele din acest cod."

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice alta institutie bancara»;"

Articolul 429

Abrogat.*)

*) Art. 429 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 178 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 429 avea următorul continut: "Art. 429. În orice alt caz, urmarirea se va termina, ramânind ca acela în contra caruia ea s-a facut sa reclame autorității competente, potrivit celor zise la art. 399 până la 405."

Articolul 430

Abrogat.*)

*) Art. 430 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 178 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 430 avea următorul continut: "Art. 430. (1) Creditorii datornicului urmarit nu vor putea să se împotrivesca la executarea urmaririi, nici la vinzarea obiectelor. Ei vor fi numai în drept a se opune, până la regularea pretentiei lor, la distribuirea sumelor provenite din vinzarea obiectelor.

(2) Aceasta opunere creditorilor se va face către autoritatea judecătorească prin care s-a operat vanzarea."

Secțiunea a II-a

Vanzarea bunurilor mobile urmarite*)

*) Denumirea Secțiunii a III-a din Capitolul II al Cartii V este reprodusa astfel cum a fost modificata prin [art. I pct. 179 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Secțiunea a III-a avea următoarea denumire: "Secțiunea III. Vinzarea sau licitația bunurilor miscatoare urmarite".

Articolul 431

(1) Executorul judecătoresc poate proceda la valorificarea bunurilor sechestrate prin vanzare la licitație publică, vanzare directă și prin alte modalități admise de lege.

(2) Executorul judecătoresc, cu acordul creditorului, poate să-i încuviințeze debitorului sa procedeze el însuși la valorificarea bunurilor sechestrate. În acest caz, debitorul este obligat sa-l informeze în scris pe executor despre ofertele primite, indicând, după caz, numele sau denumirea și adresa potențialului cumparator, precum și termenul în care acesta din urma se angajează sa consemneze prețul propus.*)

(3) Executorul poate proceda, cu acordul ambelor părți, la valorificarea bunurilor urmarite prin vanzare directă cumparatorului care ofera cel puțin prețul stabilit potrivit art. 439 alin. 1.

(4) Termenul pentru vanzarea directă va fi stabilit potrivit art. 434. Debitorul și creditorul vor fi instiintati despre data, ora și locul vanzării, precum și despre oferta de pret depusa de potențialul cumparator.

(5) La data vanzării, executorul va întocmi procesul-verbal prevăzut de art. 447, dispozițiile acestui articol fiind aplicabile în mod corespunzător. Dacă vreuna dintre părți lipsește la efectuarea vanzării, executorul îi va comunica o copie de pe procesul-verbal privind vanzarea.

*) Art. 431 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 180 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 431 avea următorul continut: "Art. 431. În 36 ore cel mult după depunerea procesului-verbal al executorului judecătoresc la grefa respectiva, judecatorul, în camera de consiliu, va însemna ziua și locul unde are să se faca vinzarea obiectelor urmarite."

Alin. (3), (4) și (5) ale art. 431 au fost introduse de pct. 21 al [art. I din LEGE nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 431^{^1}

Dacă valorificarea bunurilor urmeaza să se faca prin vanzare la licitație publică, executorul judecătoresc, în termen de cel mult o zi de la întocmirea procesului-verbal de sechestru sau de la expirarea termenului prevăzut la art. 431 alin. 2, va fixa data, ora și locul licitației.*)

*) Art. 431¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 181 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 432

Vanzarea la licitație se va face la locul unde se afla bunurile sechestrate sau, dacă exista motive temeinice, în alt loc.*)

*) Art. 432 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 182 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 432 avea urmatorul continut: "Art. 432. Aceasta vânzare se va face înaintea judecatoriei sau la fața locului sau în locurile obisnuite pentru vanzari publice după împrejurări."

Articolul 433

Executorul judecătoresc îl va instiinta pe debitor despre data, ora și locul vanzării la licitație.*)

*) Art. 433 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 183 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 433 avea urmatorul continut: "Art. 433. Ziua vânzării se va încunostiinta formal datornicului în persoana sau la domiciliu."

Articolul 434

Vanzarea nu se va putea face în mai puțin de doua saptamani, nici în mai mult de doua luni de la data procesului-verbal de sechestru sau de la expirarea termenului prevăzut la art. 431 alin. 2.*)

*) Art. 434 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 184 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 434 avea urmatorul continut: "Art. 434. Vânzarea nu se va putea face în mai puțin de doua saptamini, nici în mai mult de o luna de la data procesului-verbal."

Articolul 435

Când însă atât creditorul cât și debitorul vor cere, termenul vanzării se va putea scurta sau prelungi.

Articolul 436

De asemenea, dacă bunurile sunt supuse pieirii sau stricaciunii, executorul judecătoresc va putea chiar din oficiu sa scurteze termenul de vanzare.*)

*) Art. 436 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 185 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 436 avea urmatorul continut: "Art. 436. Asemenea, când obiectele vor ameninta stricaciune sau pieire, autoritatea competentă va putea chiar din oficiu sa scurteze termenul vanzării."

Articolul 437

(1) Cu cel puțin 3 zile înainte de tinerea licitației executorul judecătoresc va întocmi și va afisa publicatia de vanzare la locul licitației, la sediul organului de executare, al primariei de la locul vanzării bunurilor și al instanței de executare, iar atunci când apreciaza ca este necesar, vanzarea la licitație va fi anunțată și într-un ziar de larga circulatie.

(2) În cazul nerespectarii dispozițiilor prevăzute la alin. 1, la cererea părții interesate, instanța de executare poate lua împotriva executorului judecătoresc masurile prevăzute la art. 108¹ alin. 1 pct. 2 lit. g) și de art. 108³.

*) Art. 437 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 186 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 437 avea urmatorul continut: "Art. 437. (1) Vânzarea se va vesti cu 3 zile cel puțin mai înainte, prin anunturi lipite pe străzi, la usa judecatoriei, la poarta primariei sau la locul unde se va face vânzarea, precum și la alte locuri publice.

(2) Abrogat.

(3) Aceste anunturi se vor face prin grija executorului judecătoresc ce a facut urmarirea, sub pedeapsa, în caz de neurmare, de o amenda de la 5000 la 20000 lei și alte despăgubiri, către părțile interesate."

Articolul 438

Dacă, din cauza unei contestatii sau a unei invoieli între părți, data, locul sau ora vanzării a fost schimbata de către autoritatea competentă, se vor face alte publicatii și anunturi, potrivit art. 437.*)

*) Art. 438 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 187 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 438 avea urmatorul continut: "Art.

438. Dacă, din cauza unei contestații sau unei învoiri între părți, ziua vânzării s-a amînat de către autoritatea ce are a o efectua, se vor face alte anunțuri noi, potrivit articolului de mai sus, cu trei zile cel puțin înainte de vânzarea.

Articolul 439

(1) Publicațiile și anunțurile de vânzare vor cuprinde data, ora și locul licitației, enumerarea bunurilor ce vor fi oferite spre vânzare, cu indicarea pentru fiecare a prețului de începere a licitației, care este prețul prevăzut în procesul-verbal de sechestr sau, după caz, cel stabilit prin expertiză.

(2) Costul acestor publicații și anunțuri se va avansa de către creditor în contul bunurilor urmărite.*)

*) Art. 439 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 188 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 439 avea următorul conținut: "Art. 439. (1) Anunțurile vor cuprinde ziua, locul și ora vânzării, precum și natura obiectului, fără alte amănunte.

(2) Costul acestor anunțuri se va înainta de către creditor în socoteala lucrurilor urmărite."

Articolul 439¹

Poate participa la licitație orice persoană care, cel mai târziu până la începerea vânzării la licitație publică, a consemnat la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară**), la dispoziția executorului judecătoresc, cel puțin 10% din prețul de începere a licitației pentru bunurile pe care intenționează să le cumpere.*)

*) Art. 439¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 189 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară»;"

Articolul 440

În ziua publicată pentru vânzare, executorul judecătoresc însărcinat cu urmărirea va merge la locul unde se afla obiectele, împreună cu grefierul sau ajutorul său; iar dacă aceste obiecte sunt în altă localitate, cu comisarul sau cu primarul local sau cu un ajutor al lor.

Articolul 441

(1) Executorul judecătoresc va ridica pecetea sau va primi obiectele din mîna custodelui, dacă a fost asemenea custode.

(2) Va verifica starea și numărul obiectelor după procesul-verbal de urmărire și va da chitanța de eliberare custodelui, iar acesta va prezenta toate obiectele ce i s-au încredințat și așa cum i s-au încredințat.

(3) Dacă vânzarea se va face în alt loc decît acela unde se găsesc obiectele, ele vor fi duse la acel loc.

(4) Dacă obiectele au să se vînda chiar în locul unde se afla se va face îndată vânzarea.

Articolul 442

Vânzarea la licitație se va face în mod public de către executorul judecătoresc, care va oferi spre vânzare fiecare bun în parte sau mai multe bunuri împreună, în funcție de natura și destinația lor.*)

*) Art. 442 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 190 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 442 avea următorul conținut: "Art. 442. Vânzarea se va face publică, cu uși deschise și cu toba sau în gura mare."

Articolul 443

(1) Prețul de la care începe licitația este cel prevăzut în publicații sau anunțuri, potrivit art. 439 alin. 1. Bunul se adjudecă celui care, după trei strigări succesive, făcute la intervale de timp care să permită opțiuni și supralicitări, ofera prețul cel mai mare, chiar și atunci cînd, în lipsa de alți concurenți, acesta a fost singurul ofertant.

(2) Dacă nu se obține prețul de începere a licitației, la același termen, bunul va fi vîndut la cel mai mare preț oferit. În toate cazurile, la preț egal va fi preferat cel care are un drept de preemțiune asupra bunului urmărit.*)

*) Art. 443 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 191 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 443 avea următorul conținut: "Art.

443. Executorul judecătoresc sau un telal, în localitatea unde se afla telali, vor propune fiecare obiect, aratînd preţul, şi-l vor adjudeca, în aceeaşi zi, acelaia care la a treia strigare va da cel mai mare preţ, chiar cînd, în lipsa de alţi concurenţi, acesta a fost singurul doritor."

Articolul 444

(1) După adjudecarea bunului adjudecatorul este obligat să depună de îndată întregul preţ, în numerar ori cu ordin de plată sau orice alt instrument legal de plată; la cererea sa, încuviinţata de executorul judecătoresc, preţul se va putea depune în cel mult 5 zile.

(2) Dacă preţul nu se va depune potrivit alin. 1, se va relua licitaţia sau, după caz, o altă modalitate de valorificare a bunului, iar primul adjudecatar este răspunzător atît de scaderea pretului obţinut la a doua vânzare, cat şi de cheltuielile facute pentru aceasta; sumele se vor stabili de către executorul judecătoresc prin proces-verbal cu putere de titlu executoriu şi se vor reţine cu precădere din suma depusă conform art. 439¹.

(3) Executorul judecătoresc va consemna de îndată sumele de bani încasate, pastrand dovada consemnării. Despre aceasta el va face menţiune şi în procesul-verbal de licitaţie. *)

*) Art. 444 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 192 din Ordonanţa de urgenţă nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 444 avea următorul conţinut: "Art. 444. (1) Licitaţia se va face pe bani gata şi obiectul se va da acelaia care va şi numara preţul cu care i s-a adjudecat.

(2) Dacă acela caruia i s-a adjudecat obiectul nu va numara preţul de îndată, obiectul se va vinde imediat din nou şi iniţial adjudecatar va răspunde de scaderea ce va ieşi la a doua vânzare, după constatarea făcută de executorul judecătoresc.

(3) Numararea pretului se va face în faţa locului."

Articolul 445

(1) Creditorii urmaritori sau intervenienţi nu pot sa adjudece bunurile oferite spre vânzare la un preţ mai mic de 75% din preţul de începere a licitaţiei.

(2) În cazul în care adjudecatar este însuşi creditorul urmaritor, iar la urmărire nu participa alţi creditori sau acestia se afla într-un rang de preferinţă inferior creditorului adjudecatar, el va putea depune în contul pretului creanţa sa, în tot sau în parte. *)

*) Art. 445 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 193 din Ordonanţa de urgenţă nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 445 avea următorul conţinut: "Art. 445. Executorul judecătoresc va însemna pe o listă obiectele vindute şi preţul cu care s-au vindut."

Articolul 446

(1) Licitaţia se va închide de îndată ce din sumele obţinute se pot acoperi creanţele ce se urmaresc, precum şi toate cheltuielile de executare.

(2) Executorul judecătoresc va declara închisa licitaţia şi în cazul în care, în timpul acesteia, survine vreuna dintre situaţiile prevăzute de art. 371⁵ sau, după caz, de art. 428. *)

*) Art. 446 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 194 din Ordonanţa de urgenţă nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 446 avea următorul conţinut: "Art. 446. Îndată ce din valoarea averii vindute se vor acoperi creanţele reclamate şi celelalte cheltuieli ale executorului, ale custodelui, ale publicaţiilor şi altele, se va curma licitaţia şi datornicul îşi va primi înapoi lucrurile rămase sau prisosul pretului, de va fi asemenea prisos."

Articolul 447

(1) După închiderea licitaţiei executorul judecătoresc va întocmi un proces-verbal despre desfăşurarea şi rezultatul acesteia, care va fi semnat de executor, creditor, debitor, precum şi de adjudecatar.

(2) Executorul judecătoresc va elibera, sub semnatura sa, fiecărui adjudecatar în parte, o dovadă care va cuprinde data şi locul licitaţiei, numele adjudecatorului, indicarea bunului adjudecat şi, după caz, a pretului plătit sau care urmează să fie plătit.

(3) Dovada eliberată fiecărui adjudecatar constituie titlu de proprietate asupra bunurilor vandute; în cazul titlurilor de credit nominative, adjudecatorul va putea obţine transferul acestora pe numele sau, în temeiul unei copii legalizate de pe acest proces-verbal.

(4) În toate cazurile, predarea bunului se va face după achitarea integrală a pretului; pînă la predare adjudecatorul suporta riscul pieirii bunului adjudecat. *)

*) Art. 447 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 195 din Ordonanţa de urgenţă nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 447 avea următorul conţinut: "Art.

447. Executorul judecătoresc va face, în fiecare zi de licitație, un proces-verbal de cele urmate, și îl va iscali atit el, cit și ceilalti reprezentanti ai autorității publice de care a fost insotit."

Articolul 448

(1) În cazul în care bunul sechestrat nu s-a putut vinde în condițiile prezentei secțiuni, orice creditor care, potrivit legii, putea cere executarea silita asupra bunurilor mobile ale debitorului îl poate prelua în contul creantei sale la prețul prevăzut de art. 443 alin. 1. Dacă acest pret este mai mare decat valoarea creantei, creditorul poate prelua bunul numai dacă depune, în condițiile art. 444 alin. 1, suma de bani ce reprezinta diferența dintre pret și valoarea creantei.

(2) Dacă mai mulți creditori vor sa preia bunul în condițiile alin. 1, acesta va fi atribuit potrivit ordinii de preferinta stabilite de art. 563 și 564.

(3) Bunurile sechestrate, care nu au putut fi valorificate în condițiile prezentei secțiuni, rămân indisponibilizate cel mult 6 luni de la data sechestrului. În cursul acestui termen executorul poate proceda din nou la valorificarea acestor bunuri. Dacă nici după expirarea acestui termen bunurile nu pot fi valorificate, ele se restituie debitorului.*)

*) Art. 448 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 196 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 448 avea urmatorul continut: "Art. 448. Prețul iesit din adjudecare se va incasa de executorul judecătoresc care va ingriji cit mai neintirziat sa-l depuna la Casa de Depuneri sau administratia financiara a județului, inaintind recipisa îndată cu procesul-verbal de vinzare grefei respective."

Articolul 449

(1) În cazul vanzarilor facute în condițiile prezentei secțiuni nu este admisibila nici o cerere de desființare a vanzarii împotriva tertului adjudecatar care a platit prețul, în afara de cazul în care a existat fraudă din partea acestuia.

(2) Când adjudecatar a fost creditorul, vanzarea va putea fi desfiintata, dacă exista temei de nulitate.*)

*) Art. 449 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 197 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 449 avea urmatorul continut: "Art. 449. (1) Nici o cerere de nulitate sau de stricare a vanzarii nu se va primi în contra celui asupra caruia s-a adjudecat lucrul și care a platit prețul, afara numai de nu a fost viclesug din parte-i.

(2) Cererea părții vatamate va fi numai în contra celui ce a urmarit sau a agentului de urmărire, ori a celorlalți ofiteri publici ce au executat, după împrejurări, în caz de rea-credinta sau neindeplinirea formelor cerute de lege pentru executare."

Secțiunea a IV-a

Distributia pretului

Articolul 450

Abrogat.*)

*) Art. 450 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 198 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 450 avea urmatorul continut: " Art. 450. (1) Din sumele iesite din vinzare se vor scadea mai intii cheltuielile de urmărire și de vinzare și alte creante privilegiate ce s-ar arata.

(2) Restul se va da creditorului ce a urmarit.

(3) Dacă însă au fost și alti creditori ce au facut opunere la distribuirea pretului vanzarii, și titlul lor este recunoscut, prețul se va impartii între creditorul ce a urmarit și creditorii oponenti."

Articolul 451

Abrogat.*)

*) Art. 451 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 198 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 451 avea urmatorul continut: "Art. 451. Sumele realizate din urmarirea bunurilor datornicului prin vinzarea bunurilor miscatoare sau nemiscatoare, poprire și urmărire de venituri se vor distribui între creditori, de instanța care a savirsit urmarirea, cu citarea părților în camera de consiliu."

Secțiunea a V-a

Poprirea*)

Articolul 452

(1) Sunt supuse executării silite prin poprire sumele de bani, titlurile de valoare sau alte bunuri mobile încorporabile urmăriabile datorate debitorului de o a treia persoană sau pe care aceasta i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

(2) Nu sunt supuse executării silite prin poprire:

- a) sumele care sunt destinate unei afectatiuni speciale prevăzute de lege și asupra cărora debitorul este lipsit de dreptul de dispoziție;
- b) sumele reprezentând credite nerambursabile sau finanțări primite de la instituții sau organizații internaționale pentru derularea unor programe ori proiecte;
- c) sumele necesare plății drepturilor salariale, dar nu mai mult de 6 luni de la data înființării popririi.

Alin. (2) al art. 452 a fost introdus de pct. 22 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 453

(1) Poprirea se înființează la cererea creditorului, de executorul judecătoresc de la domiciliul sau sediul debitorului ori de la domiciliul sau sediul tertului poprit.

(2) Pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau de alocație pentru copii, precum și în cazul sumelor datorate cu titlu de despăgubiri pentru repararea pagubelor cauzate prin moarte, vătămarea integrității corporale sau a sănătății, când executarea se face asupra salariului sau asupra altor venituri periodice cunoscute realizate de debitor, înființarea popririi se dispune de instanța de fond, din oficiu, de îndată ce hotărârea este executorie potrivit legii.

Articolul 454

(1) Poprirea se înființează fără somatie, prin adresa însoțită de o copie certificată de pe titlul executoriu, comunicată celei de-a treia persoane arătate la art. 452, instiintându-se totodată și debitorul despre măsura luată.

(2) În adresa de poprire se va pune în vedere celei de-a treia persoane, care devine potrivit alin. (1) tert poprit, interdicția de a plăti debitorului sumele de bani sau bunurile mobile încorporabile ce i le datorează ori pe care i le va datora, declarându-le poprite în măsura necesară pentru realizarea obligației ce se execută silit.

(2¹) Adresa de înființare a popririi va cuprinde numele și domiciliul debitorului persoană fizică ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și codul de identificare fiscală.

(2²) În cazul în care se solicită înființarea popririi pentru toate conturile unei persoane juridice, inclusiv pentru conturile subunităților fără personalitate juridică ale acesteia, se vor indica elementele de identificare pentru fiecare titular de cont în parte, respectiv pentru fiecare subunitate a societății debitoare.

(2³) În cazul în care adresa de înființare a popririi se adresează unei unități operaționale a unei bănci, poprirea va fi înființată asupra conturilor pe care debitoarea urmărită le are deschise la acea unitate.

(3) În cazul în care poprirea a fost înființată ca măsură asiguratorie și nu a fost desființată până la obținerea titlului executoriu, se va comunica tertului poprit copie certificată de pe titlul executoriu în vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute de art. 456.

(4) Indisponibilizarea sumelor de bani sau a bunurilor mobile încorporabile poprite va înceta dacă debitorul consemnează, cu afectatiune specială, întreaga valoare a creanței la dispoziția creditorului urmăritor. Debitorul va înmâna recipisa de consemnare executorului judecătoresc, care va instiinta de îndată pe tertul poprit.

Alin. (2¹), (2²) și (2³) ale art. 454 au fost introduse de pct. 23 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 455

(1) În cazurile prevăzute de art. 453 alin. (2) poprirea rămâne în ființă și atunci când debitorul își schimbă locul de muncă la o altă unitate sau este pensionat. În aceste cazuri, unitatea de la care pleacă debitorul va trimite actele prin care s-a înființat poprirea unității la care se afla noul loc de muncă al debitorului sau organului competent de ocrotire socială care, de la data primirii acestor acte, devine tert poprit.

(2) Dacă debitorul părăsește unitatea fără ca aceasta să cunoască noul loc de muncă, ea îl va încunosti pe creditor despre această împrejurare. După aflarea noului loc de muncă al debitorului creditorul îl va aduce la cunoștință unității de la care debitorul a plecat, pentru a se proceda potrivit alin. 1.

Articolul 456

(1) În termen de 15 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor, de la scadența acestora, tertul poprit este obligat:

- a) să consemneze suma de bani sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile încorporabile poprite și să trimită dovada executorului, în cazul popririi prevăzute la art. 453 alin. 1;

b) sa plateasca direct creditorului suma retinuta și cuvenita acestuia, în cazul popririlor prevăzute de art. 453 alin. 2. La cererea creditorului suma îi va fi trimisa la domiciliul indicat sau, dacă este cazul, la reședința indicată, cheltuielile de trimitere fiind în sarcina debitorului.

(2) Dacă sunt înființate mai multe popri, tertul poprit va proceda potrivit alin. 1, comunicand, după caz, executorului ori creditorilor aratați la lit. a) și b) din același alineat numele și adresa celorlalți creditori, precum și sumele poprite de fiecare în parte.

Articolul 457

(1) În cazul debitorului titular de conturi bancare, poprirea se înființează potrivit art. 453.

(1¹) În cazul popririi sumelor de bani din conturile bancare, pot face obiectul executării silite prin poprire atât soldul creditor al acestor conturi, cât și încasările viitoare.

(2) La data sesizării băncii, sumele existente, precum și cele provenite din încasările viitoare sunt indisponibilizate în măsura necesară realizării creanței. Din momentul indisponibilizării și până la achitarea integrală a obligațiilor prevăzute în titlul executoriu, inclusiv pe perioada suspendării executării silite prin poprire, tertul poprit nu va face nicio altă plată sau altă operațiune care ar putea diminua suma indisponibilizată, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Dispozițiile alin. 2 sunt aplicabile și în cazurile în care poprirea se înființează asupra titlurilor de valoare sau altor bunuri mobile incorporale urmaribile ce se afla în pastrare la unități specializate.

(4) În cazul sumelor urmaribile reprezentand venituri și disponibilitati în valută, băncile sunt autorizate să efectueze convertirea în lei a sumelor în valută, fără consimțământul titularului de cont, la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a României pentru ziua respectivă, în vederea consemnării acestora potrivit dispozițiilor art. 456.

Alin. (1¹) al art. 457 a fost introdus de pct. 24 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Alin. (2) al art. 457 a fost modificat de pct. 25 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Alin. (4) al art. 457 a fost introdus de pct. 26 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 458

(1) Executorul judecătoresc va proceda la eliberarea sau distribuirea sumei de bani consemnate, numai după împlinirea termenului de 15 zile de la primirea dovezii de consemnare a acestei sume.

(2) Creditorilor care nu locuiesc sau nu-și au sediul în localitatea unde funcționează executorul, acesta le va trimite sumele platite de tertul poprit pe cheltuiala debitorului.

Articolul 459

În cazul în care sunt înființate mai multe popri și sumele cuvenite creditorilor depășesc suma urmaribila din veniturile debitorului, tertul poprit, în termenul prevăzut de art. 458 alin. 1, va reține și va consemna suma urmaribila și va depune dovada consemnării la executorul judecătoresc. Distribuția se va face potrivit dispozițiilor art. 562-571.

Articolul 460

(1) Dacă tertul poprit nu-și mai îndeplinește obligațiile ce-i revin pentru efectuarea popririi, inclusiv în cazul în care, în loc să consemneze suma urmaribila a liberat-o debitorului poprit, creditorul, debitorul sau organul de executare, în termen de 3 luni de la data când tertul poprit trebuia să consemneze sau să platească suma urmaribila, poate sesiza instanța de executare, în vederea validării popririi.

(2) Instanța va cita creditorul urmaritor, debitorul și tertul poprit și, dacă din probele administrate rezultă ca tertul poprit datorează sume de bani debitorului, va da o hotărâre de validare a popririi prin care va obliga tertul poprit să platească creditorului, în limita creanței, suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va hotărî desființarea popririi. Tertul poprit, care, cu rea-credință, a refuzat să-și îndeplinească obligațiile privind efectuarea popririi, va putea fi amendat, prin aceeași hotărâre, cu o sumă cuprinsă între 2.000.000 lei și 10.000.000 lei.

(3) Dacă sumele sunt datorate periodic, poprirea se validează atât pentru sumele ajunse la scadență, cât și pentru cele care vor fi scadente în viitor, validarea producându-și efectele numai la data când sumele devin scadente.

(4) După validarea popririi, tertul poprit va proceda, după caz, la consemnarea sau plata prevăzută la art. 456, în limita sumei determinate expres în hotărârea de validare. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silita se va face împotriva tertului poprit, pe baza hotărârii de validare ce constituie titlu executoriu.

Alin. (1) al art. 460 a fost modificat de pct. 73 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Alin. (4) al art. 460 a fost modificat de pct. 27 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 461

Dacă poprirea a fost iniințată asupra unor titluri de valoare sau asupra altor bunuri mobile incorporale, executorul va proceda la valorificarea lor potrivit dispozițiilor secțiunii III din prezentul capitol, ținând seama și de reglementările speciale referitoare la aceste bunuri, precum și la eliberarea sau distribuirea sumelor obținute potrivit art. 562-571.

*) Secțiunea a V-a (art. 452 - 461) este reprodusă astfel cum a fost modificată prin [art. 1 pct. 199 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Secțiunea a V-a avea următorul conținut: "Secțiunea a V-a. Urmărirea și poprirea bunurilor miscatoare ale datornicului care sunt în mina celor de-al treilea.

Art. 452. Orice creditor va putea, pe bază de titluri executorii, să urmărească și să poprească pentru sumele cuprinse în titlul său, sumele sau efectele datorate datornicului sau de către un al treilea:

a) orice alt creditor, a cărui creanță e constatată prin act scris neautentic, va putea deodată cu intentarea acțiunii, să poprească sumele sau efectele datorate datornicului sau de către un al treilea, putând fi supus, după aprecierea autorității judecătorești, și la darea unei cautiuni fixată de dînsa;

b) același drept îl vor avea și creditorii care n-au act scris, fiind însă îndatorați ca, o dată cu cererea de poprire și dovada de intentarea acțiunii, să dea și o cautiune de jumătate din valoarea reclamației.

În cazurile prevăzute de alineatele a și b din acest articol, validarea se va face după ce reclamantul va fi obținut o sentință definitivă.

Art. 453. Această poprire se va face după o cerere ce creditorul va adresa la judecătoria domiciliului celui de al treilea sau al datornicului.

Art. 454. În această cerere, se va arăta cauza pe baza căreia se face poprirea și suma creanței.

Art. 455. Președintele va ordona facerea popririi prin comunicarea ei celui de al treilea și va dispune citarea acestuia și a datornicului, precum și comunicarea către acestia a copieii de pe cererea de poprire.

Orice parte interesată va putea face contestație la poprirea incuviințată, judecîndu-se această contestație înainte de validare, potrivit art. 400 și următoarele din acest cod.

Art. 456. La ziua însemnată, cel de-al treilea poprit va veni înaintea judecății în persoana sau prin procurator.

El va declara dacă datorează suma ce se oprește, cit este acea suma, pe bază de ce titlu, dacă mai este poprită și de alții, și dacă acea datorie este exigibilă.

Iar dacă s-au poprit și alte efecte, el le va arăta starea, calitatea și cu ce titlu le ține.

În fine, el va răspunde la orice alte explicații ce îi va cere președintele.

Art. 457. Dacă se dovedește ca tertul poprit este dator, instanța va valida poprirea condamînd pe tertul poprit să plătească suma poprită creditorului popritor.

Art. 458. Dacă sunt mai multe popriri, din partea mai multor creditori ai aceluiași datornic, și pe aceeași valoare a celui de al treilea, la aceeași instanță, toate se vor judeca prin o singură hotărâre.

Art. 459. Orice creditor al datornicului urmărit va putea interveni la judecata de poprire prin o simplă cerere pînă ce nu s-a dat o sentință definitivă asupra validării.

Art. 460. Contestațiile de orice natură ce se vor face fie de cel de al treilea poprit, fie de datornicii popriți, precum și de creditorii ce urmăresc, sau între ei sau între ei și datornici, se vor judeca de instanța investită cu cererea de poprire, potrivit regulilor ordinare:

a) judecătorii vor putea ordona, după împrejurări, ca valorile poprite să se depună la Casa de Consemnatiuni;

b) hotărârea dată asupra validării este supusă apelului în termen de 15 zile de la comunicarea ei.

Art. 461. Suma poprită, datorită de cel de al treilea se va distribui, după scaderea cheltuielilor, de către judecătoria între creditorii ce au urmărit, în proporție și după natura creanței lor.

Acea sumă li se va plăti în modul și termenii cuprinși în titlul constitutiv al datoriei celui de al treilea."

Articolul 461^{^1}

Abrogat.*)

*) Art. 461^{^1} a fost abrogat prin [art. 1 pct. 200 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 461^{^1} avea următorul conținut: " Art. 461^{^1}. Pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere, cînd executarea se face asupra salariului sau asupra altor venituri din munca prevăzute în art. 409, instanța care a emis titlul executor va dispune din oficiu efectuarea popririi.

În aceste cazuri poprirea este executorie, fără a mai fi supusă validării, tertul poprit fiind obligat să plătească creditorului suma reținută din salariul sau celelalte venituri din munca ale debitorului, prevăzute în art. 409, după 5 zile de la data când era datorată plata lor.

Contestații la poprire se pot introduce în termen de 15 zile de la data primei plăți făcute de către tertul poprit debitorului urmărit după punerea în executare a popririi.

Poprirea înființată în condițiile prezentului articol rămâne valabilă și în cazul în care debitorul pensiei de întreținere își schimbă locul de muncă sau este pensionat. În aceste cazuri, unitatea de la care pleacă debitorul întreținerii va trimite, prin scrisoare recomandată, titlul executor unității la care s-a angajat debitorul sau, după caz, organului competent de ocrotiri sociale, care de la data primirii titlului devine tert poprit."

Articolul 462

Abrogat.*)

*) Art. 462 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 200 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 462 avea următorul conținut: "Art. 462. Dacă valorile poprite sunt efecte mobile, judecata va ordona vânzarea lor și distribuirea pretului lor potrivit cu cele arătate la secțiunile III și IV ale acestui capitol.

Cel de al treilea ce le ține va fi custodele lor, dacă judecata nu ordona altfel."

Capitolul 3

Urmărirea silita a fructelor neculese și recoltelor prinse de radacini*)

*) Capitolul III este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. I pct. 201 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Capitolul III avea următoarea denumire: "Capitolul III. Executarea silita asupra veniturilor nemiscătoare"

Secțiunea I

Urmărirea fructelor prinse de radacini

Articolul 463

Fructele neculese și recoltele prinse de radacini, care sunt ale debitorului, nu se pot urmări decât pe bază de titluri executorii; ele se pot însă sechestra potrivit art. 591 și următoarele.*)

*) Art. 463 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 202 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 463 avea următorul conținut: "Art. 463. Fructele și recoltele neculese și încă prinse de radacini, ce sunt ale datornicului, nu se pot urmări decât pe bază de titluri executorii, ele se pot însă sechestra potrivit art. 591 și următoarele din acest cod."

Articolul 464

Urmărirea acestor fructe nu se va putea face decât în 6 săptămâni înaintea coacerii lor și va fi precedată de o somație de plată cu două zile înaintea urmăririi. Sechestrarea însă se va putea face în orice timp.

Articolul 465

Urmărirea acestor fructe se va face prin mijlocirea unui executor judecătoresc, de față cu ofiterul de poliție, primarul sau unul din ajutorii săi, sau în lipsa lor, a doi martori majori.

Articolul 466

Dispozițiile art. 415-419, 421 și 422 se aplică în mod corespunzător.*)

*) Art. 466 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 203 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 466 avea următorul conținut: "Executorul judecătoresc va lucra potrivit cu cele prescrise la art. 415, 416 și 417."

Articolul 467

Abrogat.*)

*) Art. 467 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 204 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 467 avea următorul conținut: "Art. 467. El va aseza ca custode al fructelor pe un pindar (jitar) de cimpuri al comunei sau pe o altă persoană din comuna unde se afla cele mai multe din fructele urmărite, cu precădere însă pe acela ce va fi arătat de creditor."

Articolul 468

Abrogat.*)

*) Art. 468 a fost abrogat prin [art. 1 pct. 204 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 468 avea urmatorul continut: "Art. 468. (1) O copie a procesului-verbal al executorului judecătoresc se va lasă la primarul comunei.

(2) Originalul se va depune la judecatorie.

(3) Copia se va inmina și datornicului."

Articolul 469

Executorul judecătoresc va hotari, după caz, vanzarea fructelor sau a recoltelor așa cum sunt prinse de radacini sau după ce vor fi culese.*)

*) Art. 469 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 205 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 469 avea urmatorul continut: "Art. 469. Autoritatea judecătorească va cita pe părți înaintea sa și va hotari sau respingerea urmaririi, sau vinzarea fructelor, așa cum sunt prinse de radacina, sau după ce se vor culege."

Articolul 470

Dispozitiile art. 437 și urmatoarele, precum și ale art. 562-571 se aplică în mod corespunzător.*)

*) Art. 470 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 206 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 470 avea urmatorul continut: "Art. 470. (1) Vinzarea se va anunta înainte cu 3 zile cel puțin la comuna, la domiciliul datornicului și la poarta autorității judecătorești.

(2) Ea se va face în zilele și la ceasurile hotarate de judecator, preferându-se zilele de duminici și de bilci (iarmaroc), la faza locului, în localul judecatoriei sau la bilci ori tirg."

Articolul 471-487

Abrogate.*)

*) Art. 471-487 au fost abrogate prin [art. 1 pct. 207 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 471-487 aveau urmatorul continut: "Art. 471. Vanzarea se va face pe bani gata de către executorul judecătoresc, fața cu primarul comunei ori cu ajutorul sau și cu datornicul, sau fie în lipsa lui, dacă se va fi chemat formal.

Art. 472. Dacă datornicul urmarit nu va avea alte mijloace de viete, va putea capata de la autoritatea judecătorească a se scoate la vinzare:

a) câtimea fructelor cite trebuie pentru hrana lui și a familiei lui în timp de o luna;

b) câtimea nutretului trebuincios pe timp de o luna pentru hrana vitelor ce nu se pot urmări, potrivit art. 407;

c) semintele trebuincioase pentru semanatura.

Secțiunea a II-a

Urmărirea veniturilor unui bun nemiscator

Art. 473. Acela care va voi sa urmareasca veniturile generale, precum: chiria, arenda sau alte venituri ale unui bun nemiscator al cărui proprietar sau uzufructuar este datornicul sau, va urma potrivit rinduielilor de mai jos.

Art. 474. Veniturile ce un datornic, arendas, sau chiras, are din mosia sau casa arendata sau inchiriata lui se vor putea asemenea urmări, respectindu-se privilegiul ce legea acorda proprietarului.

Art. 475. Creditorul va face cerere la judecatoria locala, afară de conventii contrarii, spre a obtine sechestrarea veniturilor bunului nemiscator și a cita pe datornic în judecata.

Art. 476. (1) Dacă el are titlu autentic, neexecutor sau și un act privat recunoscut al datornicului, judecatoria pe de o parte va incuviinta sechestrul pentru suma cuprinsa în titlu, putind supune pe creditor și la darea unei cautiuni pentru despăgubiri, iar pe de alta, va cita pe datornic în judecata.

(2) Pentru titlurile executorii nu se va cere cautiune.

(3) Când nu exista act scris, sechestrul se va putea înființa prin o hotărâre data în urma infatisarii, însă numai sub dare de cautiune, echivalenta cu a treia parte din suma urmarita.

(4) Dacă exista act scris, însă nerecunoscut, cautiunea va putea fi de un sfert din suma urmarita.

Art. 477. (1) Îndată ce judecatorul incuviinteaza sechestrul, se va publică aceasta prin afișe la usa instanței.

(2) Judecatoria va aduce la cunoștința notarului de stat în circumscripția caruia se afla imobilul ale cărui venituri se urmaresc, incheierea de incuviintare a acestei urmariri spre a fi transcrisa în registrele de mutatiuni imobiliare tinute de notariatul de stat.

Art. 478. (1) Un executor judecătoresc va merge la fața locului și va face proces-verbal potrivit art. 416, de diferitele venituri ce au a se aduna pe seama creditorului.

(2) Chiriasii sau arendasii vor fi preveniti și indatorati a depune chiriile sau arende datorate sau ce vor datora la judecatoria locala, potrivit hotărârii de sechestrul a judecatoriei.

Art. 479. Judecatoria va putea rindui, după împrejurări, ca tot venitul să se adune direct la Casa de Consemnatiuni, sau va putea numi un gerant special, care să administreze bunul nemiscator și să încaseze veniturile sau chiriile ori arenzile, pe care le va înainta Casei de Consemnatiuni, prin mijlocirea judecatoriei.

Art. 480. (1) Îndată ce ordinul de sechestrul s-a transcris, s-a afisat, s-a publicat și s-a făcut cunoscut la fața locului prin executorul judecătoresc, vor fi nule de drept, numai de la data transcrierii, orice închirieri sau arendări ce se vor face de datornic și orice plăți de chirie sau arenze se vor primi de dînsul în urma datei transcrierii.

(2) Vor fi asemenea nule tot de la data transcrierii orice plăți făcute înainte de vreme în contra clauzelor contractului de închiriere sau arendare.

Art. 481. Dacă datornicul ocupa el însuși, în total sau în parte, imobilul al cărui venit e sechestrat, judecatoria va putea, după împrejurări, să ordone ca el să deserte, în tot sau în parte, îndată sau la un termen fix, imobilul sechestrat.

Art. 482. Dacă datornicul nu are alte mijloace de trai decît veniturile sechestrate, judecatoria va putea fixa o parte din aceste venituri ca să servească pentru întreținerea lui și a familiei lui în tot timpul cît va ține sechestrarea.

Art. 483. (1) Dacă judecatoria va numi un administrator al bunului sechestrat, îl va supune la dare de cautiune și va fixa tot prin aceea hotărâre salariul acestui administrator, precum și felul și limitele dreptului său de administrare.

(2) Salariul gerantului nu va trece peste maximum de 10% după împrejurări, din veniturile neto ce va încasa.

Art. 484. La finele fiecărui an, semestru sau trimestru, după cum judecata va hotărî, administratorul va da socoteala judecatoriei față cu imprecinatii, citati spre acest sfîrșit, de veniturile și cheltuielile urmate.

Art. 485. Dacă garantul administrează rău sau nu da socoteala la termenul fixat sau trece peste atribuțiile ce i s-au dat de judecatorie, el va fi destituit și condamnat la despăgubiri.

Art. 486. (1) Impartirea veniturilor între creditorii sechestranti sau intervenienți se va face de către judecatorie în proporție cu creanța fiecăruia.

(2) Creditorii cu dreptul de preferință se vor plăti potrivit dreptului și rangului lor.

Art. 487. Sechestrarea veniturilor nu va înceta decît în următoarele cazuri:

- a) prin consimțamantul creditorilor sechestranti și intervenienți;
- b) prin plata creanțelor lor: capital, dobînz și cheltuieli;
- c) prin adjudecarea silita a bunului nemiscator."

Capitolul 4

Urmărirea silita asupra bunurilor imobile*)

Secțiunea I

Bunuri imobile care pot fi urmărite

Articolul 488

(1) Sunt supuse urmăririi silite imobiliare bunurile imobile.

(2) Pot forma obiectul urmăririi silite imobiliare și dreptul de uzufruct asupra unui bun imobil, precum și dreptul de suprafață.

(3) Dreptul de servitute poate fi urmărit silit numai o dată cu fondul dominant caruia îi profită.

Articolul 489

(1) Urmărirea imobilelor înscrise în cartea funciara se face pe corpuri de proprietate în întregimea lor.

(2) Se pot urmări în mod separat construcțiile ce formează o proprietate distinctă de sol, drepturile privitoare la proprietatea pe etaje sau pe apartamente, precum și orice alte drepturi privitoare la bunuri pe care legea le declară imobile.

Articolul 490

(1) Urmărirea silita imobiliară se întinde deplin drept și asupra bunurilor accesorii imobilului, prevăzute de Codul civil.

(2) Bunurile accesorii nu pot fi urmărite decît o dată cu imobilul.

Articolul 491

(1) Imobilul unui minor sau al unei persoane puse sub interdicție nu poate fi urmărit silit înainte urmăririi mobilelor sale.

(2) Dispozițiile alin. 1 nu împiedică executarea silita asupra unui imobil aflat în proprietatea comună a minorului sau a persoanei puse sub interdicție și a unei persoane cu capacitate deplină de exercițiu, dacă obligația prevăzută în titlul executoriu este comună.

Articolul 492

(1) Creditorul ipotecar poate urmări în același timp și imobilele neipotecate ale debitorului sau.

(2) În cazul în care se urmărește un imobil ipotecat înstrăinat, dobânditorul acestui bun, care nu este personal obligat pentru creanța ipotecară, poate să ceară instanței de executare urmărirea altor imobile ipotecate pentru aceeași obligație, aflate în posesiunea debitorului principal. Până la soluționarea cererii urmărirea imobilului ipotecat este suspendată.

(3) Contestația prin care dobânditorul se opune la scoaterea la vânzare se va putea face numai în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii biroului de carte funciara prin care s-a dispus notarea în cartea funciara a somației de începere a urmăririi silite.

Articolul 493

(1) Creditorii personali ai unui debitor coproprietar sau codevalmas nu vor putea să urmărească partea acestuia din imobilele aflate în proprietate comună, ci vor trebui să ceară mai întâi împărțirea acestora.

(2) Creditorii personali pot urmări însă cota-parte determinată a debitorului lor din imobilul aflat în coproprietate, fără a mai fi necesar să ceară împărțirea.

Secțiunea a II-a

Formalitățile premergătoare vânzării la licitație

Articolul 494

Imobilele urmărite silit se valorifică prin vânzare la licitație publică, vânzare directă și prin alte modalități admise de lege. Dispozițiile art. 431 sunt aplicabile.

Articolul 495

În cazul în care obiectul executării silite îl formează mai multe bunuri imobile distincte ale debitorului, procedura de vânzare prin licitație publică se va îndeplini pentru fiecare bun în parte.

Articolul 496

În vederea identificării imobilului urmărit, executorul judecătoresc se va deplasa la locul unde este situat acesta și va încheia un proces-verbal de situație. Procesul-verbal va cuprinde, pe lângă datele prevăzute la art. 504 alin. 1 pct. 1-3, 5, 6 și 14, și descrierea cât mai amănunțită a imobilului urmărit.

Articolul 497

(1) După întocmirea procesului-verbal de situație executorul va soma pe debitor ca, dacă nu va plăti, se va trece la vânzarea imobilelor cuprinse în acest proces-verbal. Somația de plată ce va fi comunicată debitorului va cuprinde pe lângă cele arătate de art. 387 și datele de identificare a imobilului cuprinse în procesul-verbal de situație, precum și mențiunea că s-a luat măsura înscrierii în cartea funciara.

(2) Executorul va lua măsuri ca somația prevăzută la alin. 1 să fie înscrisă în cartea funciara.

(3) Când se urmăresc mai multe imobile, înscrise la același sau la birouri de carte funciara diferite, pentru o creanță garantată cu ipoteca colectivă, somația se va înainta biroului de carte funciara la care este înscrisă ipoteca principală, care, după ce a savarsit notările prevăzute de lege, va trimite din oficiu o copie de pe încheierile sale biroului de carte funciara secundară.

(4) Drepturile reale înscrise după notarea somației de plată în cartea funciara nu vor putea fi opuse creditorului urmărit și adjudecatarului, în afară de cazurile expres prevăzute de lege sau de cazul în care creditorul sau adjudecatarul s-a declarat de acord cu acel act ori debitorul sau tertul dobânditor a consemnat sumele necesare acoperirii creanțelor ce se urmăresc, inclusiv dobânzile și cheltuielile de executare.

Alin. (4) al art. 497 a fost modificat de pct. 28 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 498

(1) Închirierile sau arendările, precum și cesiunile de venituri făcute de debitor sau detinator după data înscrierii somației arătate la art. 497 alin. 1 nu vor fi opozabile creditorului urmărit sau adjudecatarului.

(2) Închirierile sau arendările anterioare înscrierii somației sunt opozabile, în condițiile legii, atât creditorilor urmăritori, cât și adjudecatarului.

(3) Chiriile sau arenzile plătite debitorului urmărit înainte de scadența nu pot fi opuse creditorilor urmăritori sau adjudecatarului decât dacă sunt constatate prin act scris cu data certă.

Articolul 499

(1) După primirea somației debitorul poate cere instanței de executare, în termen de 10 zile de la comunicare, să-i încuviințeze ca plata integrală a datoriei, inclusiv dobânzile și cheltuielile de executare, să se facă din veniturile imobilului urmărit sau din alte venituri ale sale pe timp de 6 luni.

(2) Instanța sesizată potrivit alin. 1 va cita părțile în camera de consiliu și se va pronunța de îndată prin încheiere irevocabilă. În caz de admitere a cererii debitorului, instanța va dispune suspendarea urmăririi silite imobiliare.

(3) Pentru motive temeinice creditorul poate solicita instanței reluarea urmăririi înainte de expirarea termenului de 6 luni, dispozițiile alin. 2 fiind aplicabile în mod corespunzător.

Secțiunea a III-a

Vanzarea la licitație

Articolul 500

(1) Dacă în termen de 15 zile de la primirea somației debitorul nu plătește datoria, executorul judecătoresc va începe procedura de vânzare.

(2) Executorul va stabili de îndată prețul imobilului, iar în cazul în care considera necesar va cere părerea unui expert. Dispozițiile art. 411 alin. 3 sunt aplicabile.

(3) Totodată, executorul va cere biroului de carte funciara să-i comunice drepturile reale și alte sarcini care grevează imobilul urmărit. Titularii acestor drepturi vor fi înștiințați despre executare și vor fi citați la termenele fixate pentru vânzarea imobilului.

(4) Separat de prețul imobilului se va determina prin expertiză și valoarea drepturilor de uzufruct, uz, abitație sau servitute, dacă aceste drepturi au fost intabulate ulterior înscrierii vreunei ipotecă; în cazul imobilelor înscrise în cartea funciara se va avea în vedere valoarea acestor drepturi menționată în cartea funciara, iar dacă nu este înscrisă, ea se va stabili, când este cazul, prin expertiză.

Articolul 501

(1) După emiterea somației și în tot cursul executării silite executorul judecătoresc poate numi un administrator-sechestru dacă această măsură este necesară în vederea unei mai bune administrări a imobilului urmărit, precum încasarea veniturilor, efectuarea cheltuielilor necesare și apărarea în litigiile privitoare la acest bun. De asemenea, la cererea creditorului, executorul va numi un administrator-sechestru.

(2) Administrator-sechestru poate fi numit creditorul, debitorul sau o altă persoană fizică ori persoană juridică.

(3) Administratorul-sechestru va consemna veniturile încasate și va depune recipisa la executor.

(4) Când administrator-sechestru este numită o altă persoană decât debitorul, executorul îi va fixa drept remunerație o sumă, ținând seama de activitatea depusă, stabilind totodată și modalitatea de plată.

Articolul 502

(1) În cazul neîndeplinirii obligațiilor stabilite în sarcina sa, administratorul-sechestru, la cererea oricărei persoane interesate, poate fi revocat de către executorul judecătoresc.

(2) De asemenea, la cerere, administratorul-sechestru poate fi obligat la despăgubiri de către instanța de executare.

Articolul 503

(1) Dacă debitorul nu are alt mijloc de existență decât veniturile imobilului urmărit, la cererea acestuia, executorul judecătoresc, prin proces-verbal, poate să-i fixeze o cota de cel mult 20% din aceste venituri pentru traiul lui și al familiei sale.

(2) Împotriva măsurii luate de către executorul judecătoresc cei interesați se pot adresa instanței de executare. Instanța va cita părțile în termen scurt, în camera de consiliu, și va hotărî prin încheiere irevocabilă.

Articolul 504

(1) În termen de 5 zile de la stabilirea pretului imobilului executorul va întocmi și va afișa publicatia de vânzare a acestuia, care va cuprinde următoarele mențiuni:

1. denumirea și sediul organului de executare;
2. numărul dosarului de executare;
3. numele și calitatea executorului;
4. numele și domiciliul ori, după caz, denumirea și sediul debitorului și creditorului;
5. titlul executoriu în temeiul căruia se face urmărirea imobiliară;
6. identificarea imobilului și descrierea lui sumară;
7. prețul la care a fost evaluat imobilul;
8. mențiunea, dacă va fi cazul, ca imobilul se vinde grevat de drepturile de uzufruct, uz, abitație sau servitute, intabulate ulterior înscrierii vreunei ipotecă, și ca, în cazul în care aceste creanțe nu ar fi acoperite la prima licitație, se va proceda, în aceeași zi, la o nouă licitație pentru vânzarea imobilului liber de acele drepturi. Prețul de la care vor începe aceste licitații va fi cel prevăzut de art. 509 alin. 3 și 4;
9. data, ora și locul vânzării la licitație;
10. invitația pentru toți cei care pretind vreun drept asupra imobilului să-l anunțe executorului înainte de data stabilită pentru vânzare;

11. invitația către toți cei care vor să cumpere imobilul să se prezinte la termenul de vânzare la locul fixat în acest scop și, până la acel termen, să prezinte oferte de cumpărare;
12. mențiunea ca ofertanții sunt obligați să depună, până la termenul de vânzare, o cautiune reprezentând 10% din prețul la care a fost evaluat imobilul;
13. data afisării publicației de vânzare;
14. semnatura și stampila executorului judecătoresc.

(2) Termenul stabilit pentru vânzare nu va fi mai scurt de 30 de zile și nici mai lung de 60 de zile de la afisarea publicației de vânzare la locul unde va avea loc licitația.

(3) Publicația de vânzare se va afișa la sediul organului de executare și al instanței de executare, la locul unde se afla imobilul urmărit, la sediul primăriei în a cărei rază teritorială este situat imobilul, precum și la locul unde se desfășoară licitația, dacă acesta este altul decât locul unde este situat imobilul.

(4) Executorul judecătoresc, la cererea celui interesat, va anunța vânzarea la licitație și într-un ziar de largă circulație.

(5) Debitorul va fi instițat despre data, ora și locul vânzării.

(6) Dispozițiile art. 439 alin. 2 sunt aplicabile.

Articolul 505

În cazul în care se urmărește imobilul unui minor sau al unei persoane puse sub interdicție, o copie de pe publicația de vânzare a imobilului se depune și la parchetul de pe lângă instanța de executare.

Articolul 506

(1) Persoanele care vor să cumpere imobilul la licitație sunt obligate să depună la Trezoreria Statului, la Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau la orice altă instituție bancară, la dispoziția executorului judecătoresc, până la termenul stabilit pentru vânzare, o cautiune reprezentând 10% din prețul de începere a licitației pentru termenul respectiv. Dovada consemnării va fi atașată ofertei de cumpărare.

(2) Nu au obligația de a depune cautiunea prevăzută la alin. 1 creditorii care au creanțe în rang util, potrivit ordinii de preferință prevăzute de art. 563 și 564.

(3) De asemenea, sunt dispensate de cautiunea prevăzută la alin. 1 persoanele care, împreună cu debitorul, dețin imobilul urmărit în proprietate comună pe cote-părți.

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară»;"

Alin. (1) al art. 506 a fost modificat de pct. 29 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 507

(1) Vânzarea se face la sediul organului de executare sau al instanței de executare ori la locul unde este situat imobilul sau în orice alt loc, dacă se considera că este mai potrivit pentru buna valorificare a acestuia. În comune vânzarea se poate efectua și la sediul primăriei în raza careia este situat imobilul.

(2) Debitorul nu poate licita nici personal, nici prin alte persoane.

Articolul 508

(1) Vânzarea la licitație se face în mod public și se va ține separat pentru fiecare imobil sau corp de proprietate.

(2) Dacă mai multe corpuri de proprietate sunt grevate cu aceeași ipotecă sau dacă corpul de proprietate este compus din mai multe parcele, executorul judecătoresc va putea dispune, la cererea debitorului sau a creditorului urmărit, ca vânzarea să se facă în același timp pentru mai multe corpuri de proprietate sau separat pentru fiecare parcelă în parte.

(3) În cazul când corpurile de proprietate sau parcelele se vând separat, ordinea vânzării lor va fi arată de debitor, iar în lipsa unei asemenea mențiuni, va fi stabilită de executor.

Articolul 509

(1) Licitația începe prin citirea de către executor a publicației de vânzare și a ofertelor primite până la acea dată.

(2) Executorul va oferi spre vanzare imobilul, prin trei strigari succesive, la intervale de timp care să permită opțiuni și supralicitari, pornind de la prețul oferit care este mai mare decât cel la care s-a făcut evaluarea potrivit art. 500 alin. 2 sau, în lipsa unei asemenea oferte, chiar de la acest pret.

(3) Dacă imobilul este grevat de vreun drept de uzufruct, uz, abitație sau servitute intabulate ulterior înscrierii vreunei ipotece, la primul termen de vanzare strigarile vor începe de la prețul cel mai mare oferit sau, în lipsa, de la cel fixat în publicație, scăzut cu valoarea acestor drepturi socotite potrivit art. 500 alin. 4.

(4) Dacă din cauza existentei drepturilor arătate la alin. 3 nu s-a putut obține un pret suficient pentru acoperirea creanțelor ipotecare înscrise anterior, socotite după datele din cartea funciara, executorul judecătoresc va relua în aceeași zi licitația pentru vanzarea imobilului liber de acele drepturi; în acest caz, strigarile vor începe de la prețul menționat în publicația de vanzare, fără scaderea arătată în alin. 3.

(5) În cazul în care nu este oferit nici prețul la care imobilul a fost evaluat, vanzarea se va amana la un alt termen, de cel mult 60 de zile, pentru care se va face o noua publicație în condițiile art. 504 alin. 3. La acest termen licitația va începe de la prețul de 75% din cel la care imobilul a fost evaluat. Dacă nu se obține prețul de începere a licitației, la același termen bunul va fi vândut la cel mai mare pret oferit. Vanzarea se va putea face chiar dacă se prezintă o singură persoană care ofera prețul de la care începe licitația.

Articolul 510

(1) Executorul va declara adjudecatar persoana care, la termenul de licitație, a oferit prețul de vanzare potrivit dispozițiilor art. 509. La pret egal va fi preferat cel care are un drept de preemțiune asupra bunului urmarit.

(2) În toate cazurile, creditorii urmaritori sau intervenienți nu pot să adjudece bunurile oferite spre vanzare la un pret mai mic de 75% din cel la care imobilul a fost evaluat.

Articolul 511

Executorul va întocmi un proces-verbal despre desfășurarea și rezultatul fiecărei licitații. În procesul-verbal vor fi menționați toți cei care au participat la licitație, sumele oferite de fiecare participant, precum și adjudecatarul imobilului. Procesul-verbal va fi semnat de executor, creditor, debitor și de adjudecatar.

Articolul 512

(1) Adjudecatarul imobilului va depune prețul la dispoziția executorului judecătoresc în termen de cel mult 30 de zile de la data vanzării, ținându-se seama de cautiunea depusa în contul pretului.

(2) Când adjudecatar este un creditor, el poate depune creanța sa în contul pretului, fiind obligat, dacă este cazul, să depună diferența de pret. Dacă există alți creditori care au un drept de preferință în condițiile art. 563 și 564, el va depune până la concurența pretului de adjudecare și suma necesară pentru plata creanțelor lor, în măsura în care acestea nu sunt acoperite prin diferența de pret.

Articolul 513

(1) Dacă adjudecatarul nu depune prețul în termenul prevăzut de art. 512 alin. 1, imobilul se va scoate din nou în vanzare în contul acestuia, el fiind obligat să plătească cheltuielile prilejuite de noua licitație și eventuala diferență de pret. Adjudecatarul va putea să achite la termenul de licitație prețul oferit inițial, caz în care va fi obligat numai la plata cheltuielilor cauzate de noua licitație.

(2) Dacă la noul termen de licitație imobilul nu a fost vândut, fostul adjudecatar este obligat să plătească toate cheltuielile prilejuite de urmărirea imobilului.

(3) Suma datorată potrivit alin. 1 și 2 de fostul adjudecatar se stabilește de executor prin procesul-verbal de licitație, care constituie titlu executoriu. Această sumă se va reține cu precădere din cautiunea depusa.

Articolul 514

După adjudecarea imobilului către unul dintre participanții la licitație, executorul, la cerere, va dispune restituirea cautiunilor depuse de ceilalți participanți, procedând, când este cazul, potrivit dispozițiilor art. 513 alin. 3.

Articolul 515

La cererea adjudecatarului, executorul judecătoresc, cu acordul creditorului, poate stabili plata pretului în rate, numărul acestora, cuantumul și data scadenței lor, precum și suma care se plătește de îndată drept avans.

Secțiunea a IV-a Actul de adjudecare

Articolul 516

După plata integrală a pretului sau a avansului prevăzut la art. 515 și după expirarea termenului de 15 zile prevăzut la art. 401 alin. 1 lit. a), executorul, pe baza procesului-verbal de licitație, va întocmi actul de adjudecare, care va cuprinde următoarele mențiuni:

1. denumirea și sediul organului de executare;
2. numele și calitatea executorului;
3. numărul și data procesului-verbal de licitație;

4. numele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul debitorului și adjudecatorului;
5. prețul la care s-a vândut și modalitatea de achitare în cazul în care vanzarea s-a făcut cu plata în rate;
6. mențiunea, dacă este cazul, ca imobilul s-a vândut grevat de drepturile de uzufruct, uz, abitație sau servitute, ori, după caz, liber de aceste drepturi, în condițiile prevăzute de art. 509 alin. 3 și 4;
7. datele de identificare a imobilului;
8. mențiunea ca actul de adjudecare este titlu de proprietate și ca poate fi înscris în cartea funciara, precum și a faptului ca, pentru adjudecator, constituie titlu executoriu împotriva debitorului, dacă imobilul se afla în posesiunea acestuia din urma, sau împotriva oricărei persoane care are în posesiune ori detine în fapt, fără niciun titlu, imobilul adjudecat;
9. mențiunea ca, pentru creditor, actul de adjudecare constituie titlu executoriu împotriva cumparatorului care nu plătește diferența de preț, în cazul în care vanzarea s-a făcut cu plata prețului în rate;
10. semnatura și stampila executorului, precum și semnatura adjudecatorului.

Pct. 8 al [art. 516 a fost modificat de Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. Nr. 217 din 27 aprilie 2001.*)

Partea introductivă și pct. 8 ale art. 516 au fost modificate de pct. 74 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Partea introductivă și pct. 8 ale art. 516 au fost modificate de pct. 30 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 517

- (1) Un exemplar de pe actul de adjudecare se va preda dobânditorului spre a-i servi ca titlu de proprietate și pentru a fi înscris în cartea funciara.
- (2) În cazul în care imobilul a fost vândut cu plata prețului în rate, executorul va înainta un exemplar al actului de adjudecare biroului de carte funciara pentru a înscrice în cartea funciara interdicția de instrainare și grevare a imobilului până la plata integrală a prețului și a dobânzii corespunzătoare.
- (3) Executorul va preda, totodată, un exemplar al actului de adjudecare creditorului urmaritor, care îi va servi ca titlu executoriu împotriva cumparatorului, dacă acesta nu plătește diferența de preț.

Secțiunea a V-a Efectele adjudecării

Articolul 518

- (1) Prin actul de adjudecare proprietatea imobilului sau, după caz, un alt drept real care a făcut obiectul urmăririi silite se transmite de la debitor la adjudecator. De la această dată adjudecatorul are dreptul la fructe și venituri, datorează dobânzile până la plata integrală a prețului și suportă toate sarcinile imobilului.
- (2) Prin intabulare, adjudecatorul dobândește dreptul de a dispune de imobilul cumparat, potrivit regulilor de carte funciara.
- (3) De la data intabularii imobilul rămâne liber de orice ipotecă sau alte sarcini privind garantarea drepturilor de creanță, creditorii putându-și realiza aceste drepturi numai din prețul obținut. Dacă prețul de adjudecare se plătește în rate, sarcinile se sting la plata ultimei rate.
- (4) Ipotecile și celelalte sarcini reale, precum și drepturile reale intabulate după notarea somației în cartea funciara se vor radia din oficiu, afară de acelea pentru care adjudecatorul ar conveni să fie menținute; de asemenea, vor fi radiate din oficiu drepturile reale intabulate ulterior înscrierii vreunei ipotecă, dacă vanzarea s-a făcut în condițiile prevăzute de art. 509 alin. 4, toate notările făcute cu urmărirea silită, precum și interdicția de instrainare sau de grevare, dacă există, inclusiv promisiunea de a încheia un contract viitor, dacă până la întocmirea actului de adjudecare beneficiarul promisiunii nu și-a înscris în cartea funciara dreptul dobândit în temeiul contractului care a făcut obiectul acesteia.
- (5) Dacă imobilul a fost cumparat cu plata prețului în rate, cumparatorul nu îl va putea instraina sau greva, fără încuviințarea creditorilor urmaritori, înainte de plată integrală a prețului.

Alin. (2) și (4) ale art. 518 au fost modificate de pct. 31 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 519

- (1) Locatiunea și celelalte acte juridice privitoare la imobil rămân în fiinta sau, după caz, încetează, potrivit legii.
- (2) Plățile facute înainte de scadenta de către locatar sau alte persoane interesate sunt supuse dispozițiilor art. 498 alin. 3.

Secțiunea a VI-a Dispozitii speciale

Articolul 520

- (1) Orice cerere de evicțiune, totală sau parțială, privind imobilul adjudecat este stinsă, dacă imobilul adjudecat era înscris în cartea funciara și dacă, de la data înregistrării cererii de înscriere formulate de dobânditorul anterior al dreptului înscris în folosul tertului adjudecatar, au trecut cel puțin 3 ani.
- (2) În cazul imobilelor înscrise pentru prima dată în cartea funciara, în temeiul actului de adjudecare, cererea de evicțiune se va prescrie în termen de 3 ani de la data înscrierii actului de adjudecare în cartea funciara. Aceasta prescripție curge și împotriva disparuților, minorilor și persoanelor puse sub interdicție.

Art. 520 a fost modificat de pct. 32 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 521

În cazul în care cererea de evicțiune este introdusă înainte de împărțirea pretului de adjudecare, instanța de executare, la solicitarea adjudecatarului, va putea să suspende, cu sau fără cautiune, împărțirea pretului până la judecarea definitivă a cererii de evicțiune.

Articolul 522

- (1) Dacă a fost evins total sau parțial, adjudecatarul îl poate acționa pe debitorul urmărit pentru a fi despăgubit.
- (2) În măsura în care nu se poate indestula de la debitor, adjudecatarul îi poate acționa pe creditorii care au încasat prețul de adjudecare, în limita sumei încasate de acestia.

Articolul 523

- (1) În tot cursul executării silite asupra bunurilor imobile, debitorul sau altă persoană interesată poate obține desființarea măsurilor asiguratorii sau de executare, consemnând la dispoziția creditorului urmărit întreaga valoare a creanței, cu toate accesoriile și cheltuielile de executare.
- (2) Dispozițiile art. 428 alin. 2-4 se aplică în mod corespunzător.
- (3) În cazul în care cererea este admisă, instanța, cu acordul debitorului, va dispune și eliberarea sumei în mainile creditorului.

*) Capitolul IV (art. 488-523) este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 208 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Capitolul IV avea următorul conținut: " Capitolul IV. Executarea silită asupra bunurilor nemiscatoare

Secțiunea I Bunuri care pot fi urmărite

Art. 488. Numai bunurile nemiscatoare prin natura lor pot fi obiectul unei urmăriri imobiliare.

Art. 489. Urmărirea unui bun nemiscator prin natura sa va cuprinde însă ca accesorii și toate obiectele ce slujesc la exploatarea imobilului sau care sunt așezate în imobil pentru vesnicie.

Art. 490. Creditorii personali ai unui împreună moștenitor sau ai unui asociat nu vor putea să urmărească și să pună în vânzare partea de valmase a datornicului lor, în imobilele moștenirii sau societății. Ei vor trebui mai întâi să ceară împărțirea sau licitația imobilelor ce se află în devalmasă.

Se poate însă vinde partea de valmase (indiviza), dacă cîtimea ei este neîndoiește stabilită și lămurită (lichida).

Art. 491. Vânzarea silită a bunurilor nemiscatoare se va urmări la judecătoria unde se află imobilul sau la alta judecătorească aleasă de părți.

Secțiunea a II - a

Urmărirea nemiscatoarelor bunuri

Art. 492. Orice urmărire a unui imobil va începe printr-un comandament făcut de către creditor datornicului și deținătorului, de va fi, prin mijlocirea unui executor judecătoresc.

În cazurile în care legi speciale înlocuiesc comandamentul prin somatii sau notificări pentru punerea în vânzare a imobilelor, acele somatii încetează de a-și mai avea efectul lor, de îndată ce debitorul a achitat, înainte de licitație, toate ratele cu dobânzile și cheltuielile de orice natură exigibile în momentul plății.

Art. 493. Acest comandament se va face în persoana sau la domiciliul datornicului și deținătorului.

El va cuprinde copie după titlul executor, somatia de a plăti și înștiințarea că, dacă nu va plăti, se va face vânzarea cutaror sau cutaror nemiscatoare. El va fi înscris de executorul judecătoresc.

Acest comandament se va transcrie de urgenta în extract îndată după comunicare, după ordinea înregistrării, într-un registru special.

Art. 494. Executorul judecătoresc va incunostiinta acest comandament, potrivit rinduierilor aratate la art. 92 și următoarele din aceasta legiuire.

Art. 495. Dacă urmarirea se face împotriva unui nevârstnic, interzis sau pus sub consiliu judiciar, afară de copia de comandament lasata la tutor, curator ori consiliu judiciar, se va mai incunostiinta și parchetul de pe linga judecatorie, care va iscali originalul comandamentului.

Art. 496. Dacă au trecut 6 luni de la ziua comunicarii comandamentului, fără ca alte acte de procedura sa fi urmat, comandamentul se considera de plin drept, ca și când nu ar fi fost.

Art. 497. Rinduierile de la art. 493, 494 și 495 ale acestei legiuii sunt sub pedeapsa de nulitate.

Art. 498. Dacă după primirea comandamentului, datornicul dovedeste inaintea judecatoriei ca venitul curat și liber al nemiscatoarelor sale pe timp de un an este de ajuns pentru a plati toata datoria, capete, dobinzi și cheltuieli, și dacă el ofera sau delega aceste venituri creditorului, judecata va putea suspenda urmarirea, raminind a o reincepe dacă alte piedici sau opozitii s-ar ivi.

Secțiunea a III - a

Procesul verbal de situație, afiptele și publicatiile

Art. 499. După 30 de zile de la comunicarea comandamentului, executorul judecătoresc se va transporta la locul situației imobilului a cărui urmărire se face și acolo va incheia un proces-verbal de situație.

Acest proces-verbal va cuprinde reproducerea în extract a titlului ce se executa și o descriere pe cit se poate mai amanuntita a imobilului.

Art. 500. Afiptele și publicatiile vor cuprinde:

1. numele, prenumele, profesia și domiciliul ori reședința creditorului ce urmareste și ale datornicului urmarit;
2. titlul executor pe baza caruia se face urmarirea, în extract;
3. aratarea bunurilor nemiscatoare care se urmaresc, adica:
 - dacă este o casa: comuna, strada, numărul sau localitatea unde se afla acea casa;
 - dacă este mosie, un pamant sau orice avere rurala: aratarea județului, plasii, a comunei și a unora din vecinii acelui imobil, precum și descrierea amanuntita a imobilului din procesul-verbal de situație.

Art. 501. După fixarea termenului de vnzare, președintele judecatoriei va cere notariatului de stat în raza caruia se afla bunul nemiscator care urmareste, sa caute în registrul ipotecilor și sa faca o lista speciala de toate inscriptiile, transcriptiile de privilegii sau ipoteci, ce exista asupra nemiscatorului urmarit.

Notariatul de stat este obligat sa inainteze lista ceruta în termen de 5 zile. Grefierul va inscrie pe marginea acestei liste orice cereri sau reclamatii s-ar face, precum și suma fiecărei creante.

Art. 502. Afiptele și publicatiile vor mai cuprinde:

1. locul, ziua și ora când are să se faca vnzarea și adjudecarea bunului nemiscator;
2. prețul ce creditorul urmaritor va arata, în cererea ce va trebui sa faca judecatoriei, înainte de plată taxelor de afipte și publicatii;
3. condiții ce va fi având vnzarea și diferitele sarcini sau alte împrejurări ale nemiscatorului până atunci cunoscute;
4. somatia către toți acei care ar pretinde vreun drept de chirie, privilegiu sau ipoteca, ca inaintea adjudecarii sa arate judecatoriei pretentiile lor, sub pedeapsa de a nu li se mai tine în seama.

Art. 503. Un judecator insarcinat de presedinte va face tabloul ordinii creditorilor după care ei au a se plati, potrivit cu titlurile lor de preferinta.

Acest tablou se va face 4 saptamani după ce dintai publicatie a urmaririi.

Oricare din creditorii sau din persoanele interesate va avea dreptul sa ia cunoștința sau copie de pe acest tablou al ordinii, până în momentul adjudecarii.

Contestația asupra punctelor cuprinse în tablou se va face mai intii inaintea judecatorului.

Acesta va cauta sa impace pe părți.

Dacă nu va putea, va trimite contestația inaintea judecatoriei spre a se judeca, potrivit articolelor 522 și următoarele din acest cod.

Art. 504. Afiptele se vor lipi:

1. la usa judecatoriei;
2. la poarta sau pe peretii casei ce are să se adjucece;
3. în comuna unde este asezat bunul rural ce are să se vinda.

[Art. 505. Abrogat prin Decretul nr. 208/1950.](#)

Art. 506. Un exemplar de pe aceasta publicatie se va incunostiinta în persoana sau la domiciliul datornicului urmarit și deținătorului de va fi, precum și tuturor creditorilor care au ipoteca sau privilegiu cunoscut, până la emiterea publicatiilor.

Aceasta incunostiintare se va face creditorilor ipotecari sau privilegiati, la domiciliul ales de ei cu ocazia luării inscriptiei, chiar dacă, de fapt, n-ar domicilia acolo.

Art. 507. Vanzarea nu se va face decit după 5 zile din ziua afisarii ultimelor afipte, potrivit art. 504.

Art. 508. O copie de pe aceasta publicatie se va depune la parchetul de pe linga judecatorie ori de cite ori se urmareste averea unui nevârstnic, interzis sau pus sub consiliu judiciar.

Art. 509. Toate formalitatile aratate la art. 499, 500, 502, 504 și până la 598 inclusiv din acest cod vor fi observate sub pedeapsa de nulitate a urmaririi, afara numai de greselile parțiale în descrierea bunurilor urmarite.

Art. 510. Se va tine la grefa un dosar special pentru fiecare urmărire de bun nemiscator, în care se vor trece toate actele și incidentele privitoare la urmărire și adjudecare.

Secțiunea a IV - a

Efectele urmaririi bunurilor nemiscatoare

Art. 511. Va fi nula de drept orice instrainare a nemiscatorului urmarit facuta de datornic în urma transcrierii comandamentului.

Art. 512. Cu toate acestea aceasta instrainare își va avea toata taria sa dacă, înainte de adjudecare, cumparatorul a dobândit ratificarea creditorului sau creditorilor ce urmaresc vinzarea sau dacă a consemnat sumele trebuincioase spre a plati în intregul lor toate creantele lor, capete, dobinda și cheltuieli.

Art. 513. Inchirierile sau arendarile facute de datornic după data transcrierii comandamentului vor fi anulate, dacă creditorul sau creditorii ce urmaresc vor cere aceasta.

Inchirierile sau arendarile dinainte nu vor putea fi anulate, în tot sau în parte, decit când vor fi fost facute în fraudă creditorilor. Nu se vor tine în seama plățile facute înainte de vreme împotriva tocmelilor cuprinse în contractul de închiriere sau arendare.

Secțiunea a V - a

Pastrarea bunurilor nemiscatoare urmarite

Art. 514. De la comandament până ce ordonanța de adjudecare va ramine definitivă, pastrarea bunurilor urmarite va fi incredintata datornicului urmarit.

Prin urmare, el nu va putea face nici o taiere de lemne și nu va putea aduce nici o stricaciune imobilului, sub pedeapsa de despăgubiri și chiar de urmărire criminala, de va fi cazul.

Art. 515. Judecatoria însă va putea, după cererea unui sau mai multor din creditorii, ca sa incredinteze pastrarea nemiscatorului bun unui alt conservator și, după împrejurări, el va putea indatora pe datornic să se stramute din imobilul în care va fi locuind.

Art. 516. Conservatorul va fi, până ce ordonanța va ramine definitivă, insarcinat:

- cu paza imobilului urmarit;
- cu adunarea chirilor, arendelor și altor venituri;
- cu recolta și cu vinzarea fructelor care se va face potrivit art. 470.

Art. 517. Conservatorul va fi dator sa dea socoteala judecatoriei, față cu părțile chemate în regula, despre venituri și cheltuieli, în zece zile după adjudecare, sau la termenul fixat de judecatorie, sub pedeapsa, în caz de neurmare, de a fi destituit, lipsit de salariul sau și condamnat la despăgubiri.

Art. 518. Produsul administrației conservatorului, îndată după încasare, se va depune prin judecatorie la Casa de Depuneri și Consemnatiuni, spre a fi impartit creditorilor împreună cu prețul nemiscatorului.

Art. 519. Dacă datornicul nu are alt mijloc de vieteuire decit fructele sau veniturile bunurilor urmarite, judecatoria va putea, în timpul urmaririi, să-i dea un ajutor din aceste venituri pentru vieteuirea lui și a familiei lui.

Secțiunea a VI - a

Concursul mai multor urmariri imobiliare

Art. 520. Dacă mai mulți creditorii au facut comandament urmarind acelasi imobil, toate urmaririle lor se vor intruni ca să se faca una singura pentru toți, după cererea lor sau chiar din oficiu.

Toți creditorii ce se vor intruni la o urmărire au drept egal, afara numai dacă titlul sau calitatea lor le acorda un alt drept de prioritate sau precadere.

Când un imobil este urmarit inaintea mai multor judecatorii, intrunirea se va face la judecatoria aleasa în prima ipoteca, iar în lipsa unei asemenea alegeri, la judecatoria situației imobilului.

Retragerea unui creditor pentru orice cauza nu poate intrerupe cursul urmaririi sau al vanzarii, intrucat ceilalti creditorii courmaritori nu consimt la aceasta.

Art. 521. Când se fac mai multe cereri de urmărire asupra diferitelor bunuri nemiscatoare ale aceluiasi datornic, judecatoria va putea, după cererea datornicului, sa amine cererile de urmărire de mai în urma, dacă se va crede ca din vinzarea nemiscatorului sau nemiscatoarelor urmarite de mai înainte se vor putea despagubi și creditorii ce au urmarit mai în urma.

Secțiunea a VII - a

Opozitii și cereri incidente la o urmărire de bunuri nemiscatoare

Art. 522. Opozițiile ce se fac în contra unei urmăriri de nemiscatoare, sau din partea datornicului, ori a creditorilor săi, sau din partea altor al treilea care intervin, sau pentru a se anula urmărirea sau pentru revendicarea ori pastrarea unui drept de proprietate sau a oricărui alt drept asupra nemiscatoarelor urmărite, se vor face prin cerere în scris către judecătoria prin care s-a făcut urmărirea:

a) ele nu vor putea fi făcute decît cu cel puțin 20 zile înainte de ziua fixată pentru judecarea provizorie și nu vor fi primite decît după ce taxele citățiilor vor fi plătite;

b) în ce privește nulitatea actelor de procedură în tot timpul urmăririi, ea se va putea invoca chiar în ziua vânzării cu ocazia licitației, fără cerere în scris.

Art. 523. Aceste cereri de opoziții vor fi motivate, vor arăta actele și titlurile pe care se întemeiază și care vor trebui să fie depuse în copii, certificate pentru conformitate de reclamant, la grefa judecătoriei odată cu cererea, sub pedeapsa de nulitate.

Ele vor fi iscălite de partea reclamanta sau de un împuternicit al său special cu procură legalizată.

Dacă în timpul judecății partea va declara că se slujește și de alte acte, instanța va chibzui, putînd acorda un nou termen de infatisare.

Reclamantul va fi obligat ca, în cererea de opoziție, să-și aleaga un domiciliu în orașul de reședință al judecătoriei, sub pedeapsa de nulitate.

Articolul 524-561

Abrogate.*)

Art. 524-561 au fost abrogate prin [art. 1 pct. 209 din Ordonanța de urgență nr. 138 din 2000](#) publicată în Monitorul Oficial nr. 479 din 2 octombrie 2000.

"Art. 524. Judecătoria, de îndată, va încuviința citarea atît a creditorului sau a creditorilor ce urmaresc, cit și a datornicului urmărit, comunicîndu-li-se și copie după cerere.

Art. 525. Judecătoria se va pronunța asupra tuturor opozițiilor de orice natură înainte de ziua pentru judecare.

Secțiunea a VIII - a

Aminarea adjudecării

Art. 526. Dacă prin contestație se cere desființarea urmăririi pentru nulitatea titlului pe baza caruia se urmărește, judecătoria va judeca temeinicia acestei contestații.

Dacă contestația este bazată pe o cerere prin care însuși proprietatea nemiscatorului urmărit e reclamată, în total sau în parte, judecătoria, apreciînd seriozitatea cererii, va putea să amîne vânzarea pînă cînd cererea de revendicare se va judeca definitiv. Judecătoria, în cazul revendicării numai a unei părți din imobilul sau imobilele urmărite, va putea chiar să procedeze la vânzare, scotînd din licitație ceea ce este contestat sau să amîne pentru tot. În aceste cazuri, judecătoria va putea, după împrejurări, să oblige pe contestator și la darea unei cautiuni ce o va fixa.

Art. 527. Cînd judecătoria va respinge contestația, va face de îndată vânzarea, hotărârile date în aceste cazuri nefiînd supuse decît recursului o dată cu ordonanța de judecare.

În cazul cînd judecătoria admite contestația, aceste hotărâri vor fi supuse apelului potrivit art. 402 din acest cod.

Dacă instanța de apel schimbă sentința judecătoriei și recursul nu s-a făcut în termenul prevăzut de art. 402, ea va trimite afacerea la aceeași judecătorie, care va face noi publicații de vânzare în termenul arătat de art. 529 din acest cod și va continua cu urmărirea.

Art. 528. Adjudecarea se va mai amina:

1. cînd aceasta se va cere de creditorul ce urmărește și de datornic și cînd creditorii care au intervenit nu se împotrivesc;

2. cînd executarea hotărârii sau a actului pe baza caruia se face urmărirea s-a suspendat.

Art. 529. În orice caz, aminarea adjudecării nu poate fi mai scurtă de 4 săptămîni.

Alte publicații și afișe noi se vor face în două săptămîni cel puțin înainte de ziua din nou hotărîtă pentru judecare.

Cu aceste noi publicații și afișe se va urma potrivit art. 504, 506 și 508 din acest cod.

Secțiunea a IX - a

Licitația și judecarea bunurilor nemiscatoare urmărite

Art. 530. Vânzarea nemiscatoarelor urmărite se va face în ziua anunțată pentru licitare și care va fi după expirarea celor 5 zile ale afișării.

Art. 531. Licitația se va începe prin citirea încunostințarilor și publicațiilor, a condițiilor vânzării, a sarcinilor ce există asupra nemiscatorului, a opozițiilor și a hotărârilor care le-au judecat.

Art. 532. Ședința va fi publică și telalii vor anunța începutul licitației.

Art. 533. Strigarile se vor începe numai după ce creditorul ce a urmărit ori unul din creditorii ce au intervenit va declara că vrea să facă vânzarea.

În caz contrar, licitarea se închide și nu se va putea deschide decât după o nouă cerere a unuia din creditorii ce au urmarit sau care au intervenit și după noi publicații și noi termene. Termenul cel nou al adjudecării nu va putea fi mai scurt de 20 zile de la ziua publicării, nici mai lung de 60 zile.

Cheltuielile facute cu prima urmărire închisă vor fi în sarcina creditorului ce a urmarit.

Art. 534. În ziua adjudecării provizorii, strigarile vor începe de la prețul indicat de creditor în afișe și publicații.

Art. 535. Orice persoană solvabilă și capabilă de a contracta și a dobândi bunurile ce se vînd, va putea lua până la licitație și da un pret mai mare.

Judecătoria va aprecia care dintre concurenți vor trebui să depună o garanție de a douăzecea parte a pretului fixat, potrivit art. 534 din acest cod.

Judecătoria, la începutul licitației, va pune în vedere concurenților, ori care ar fi, rînduiriile art. 266 și 549 din Codul penal.

Datornicul nu va putea concura nici personal și nici prin persoana interpusă.

Solvabilitatea, capacitatea și interpoziția sunt lăsate la aprecierea sumară și imediată a judecătoriei.

Cei ce iau parte la licitație ca mandatarii vor trebui să prezinte o procură specială legalizată, care se va opri la dosarul vânzării.

Art. 536. Grefierul și executorul judecătoresc vor ține liste de numele persoanelor ce au luat parte la licitație și de sumele cu care au concurat.

Art. 537. Strigarile se vor repeta de trei ori: între fiecare strigare va fi neapărat un interval de cinci minute cel puțin.

Vorbirea despre aceasta se va face de către grefier.

Bunul se va adjudeca asupra celui care la cea din urmă strigare va fi dat prețul cel mai mare.

Dacă nimeni nu a dat un pret mai mare decât acela care s-a pus de creditor și cu care s-a deschis licitația, bunul se va putea adjudeca asupra celui creditor.

În lipsa de mai mulți concurenți, se va putea adjudeca imobilul asupra celui ce va fi oferit un pret mai mare decât cel oferit de creditor.

Art. 538. Adjudecătutul va iscali lista cu prețul cu care s-a adjudecat bunul asupra-i și nu se va mai putea retrage din momentul când s-a pronunțat de judecător cuvîntul "adjudecat".

Art. 539. Judecătoria va încheia îndată proces-verbal despre toate și va anunța pe părțile prezente ca peste 8 zile să vină iarasi la judecătorie. Acest termen se va afișa la usa instanței.

Art. 540. În timpul acestor 8 zile și în ziua de supralicitare, orice altă persoană capabilă va putea să supraliciteze, adică să dea un pret cu a zecea parte cel puțin mai mare peste prețul cu care s-a adjudecat bunul. Nu se va primi supralicitarea fără depunerea adaosului de a zecea parte.

Art. 541. Supralicitatorul va arăta adaosul prin o cerere scrisă și iscălită către tribunalul popular.

Art. 542. În ziua fixată pentru supralicitare, judecătoria va pune din nou bunul în licitație, dacă creditorul urmaritor sau intervenientii staruiesc în vînzare, începîndu-se de la prețul dat de supralicitator.

Bunul se va adjudeca definitiv asupra celui care, la aceasta a doua licitație, va da prețul cel mai mare.

Se vor observa rînduiriile art. 533 în acest cod.

Art. 543. Dacă în timpul acelor 8 zile nu s-a ivit nici o propunere de supralicitare și, dacă la noua infatisare din ziua a opta nu va da nimeni un pret mai mare, bunul va rămîne pe seama primului adjudecătutul.

Secțiunea a X - a

Consemnarea pretului adjudecării

Art. 544. Adjudecătutul este obligat să depună la Casa de Consemnatiuni sau administrația financiară de județ, prețul în numerar, taxa executorilor judecătorești pentru emiterea ordonanței și taxa de înregistrare, în termen de o lună de la data adjudecării definitive.

Taxa executorilor judecătorești pentru emiterea ordonanței și taxa de înregistrare nu intră în prețul vânzării, ci sînt în sarcina adjudecătutului.

Prețul se va putea depune și în efecte de ale statului sau garantate de stat; în acest caz, însă, se vor depune efecte cu cuponul curenț și cu un adaos de zece la suta peste pret.

Efectele se vor socoti după cursul zilei de depunere.

Cînd prețul este depus în efecte, adjudecătutul va fi obligat ca în termen de 7 zile de cînd ordonanța de adjudecare va deveni executorie să depună prețul în numerar în locul efectelor cu dobînda legală din ziua depunerii efectelor.

După expirarea acestui termen, efectele depuse se vor transforma în numerar din oficiu prin mijlocirea sindicului bursei, rîmînd adjudecătutul rîspunzător de orice diferență ce s-ar ivi, precum și în drept a-și primi prisosul.

Art. 545. Dacă adjudecătutul este creditor ipotecar sau privilegiat, în rang util și necontestat, creanța să se va putea depune drept pret.

Judecătoria nu se va pronunța decât după expirarea unui termen de 5 zile de la depunerea creanței asupra admisibilității ei de drept pret.

Dacă în acest interval se iveste vreo contestație judecătoria o va judeca de urgență citindu-se părțile, fără apel în caz de admiterea creanței.

În caz de respingerea creanței, adjudecatorul va avea dreptul de apel în termen de 10 zile de la data hotărârii prin care creanța s-a respins.

Art. 546. Dacă, la expirarea termenelor sus citate, adjudecatorul nu va aduce recipisa de depunerea pretului la Casa de Consemnatiuni sau administrația financiară a județului, precum și recipisa de plată taxelor, și de înregistrare, judecătoria sau de la sine, sau după cererea uneia din părțile interesate, va pune bunul din nou în licitație în socoteala adjudecatorului.

Garantia depusă de adjudecator nu i se va elibera, decît după ce ordonanța de adjudecare a imobilului va fi rămasă definitivă și nu-i va fi aplicabil art. 550 de mai jos.

Art. 547. Aceasta nouă licitație se va încunostiința datornicului urmarit, adjudecatorului în socoteala caruia se face vinzarea și creditorilor urmaritori și intervenienți, în persoana sau la domiciliu, și se va publica potrivit art. 504 din aceasta legiuire.

Termenul adjudecării nu poate fi mai scurt de 20 zile, nici mai lung de 60 zile din ziua publicațiilor.

Art. 548. În aceasta nouă publicație se va cuprinde pe linga cele arătate la art. 500 și 502, numele adjudecatorului care nu a depus prețul și suma cu care se adjudecase asupra-i.

Aceasta sumă va sluji ca punct de plecare la nouă adjudecare.

Art. 549. Dacă în ziua însemnata pentru adjudecare nimeni nu va da un pret mai mare peste vechiul adjudecator și dacă acesta va depune în acea zi prețul adjudecării sale, cu dobînda legală din ziua cînd trebuia să depună prețul și cheltuielile ce au ocazionat nouă adjudecare, el va fi menținut în calitate de adjudecator.

Art. 550. Dacă, din contra, el nu va depune acest pret, bunul se va adjudeca pe seama aceluia care va da un pret fie și mai mic; iar fostul adjudecator va fi condamnat a plăti diferența pînă la prețul primei adjudecări cu dobînda legală și cheltuielile ocazionate cu nouă adjudecare, prin sentința de adjudecare în cont.

Această sentință va fi fără apel.

Secțiunea a XI - a

Actele de adjudecare și recursul în contra lor

Art. 551. Îndată după sfîrșitul adjudecării și depunerea pretului, potrivit art. 544 sau 545 din acest cod, judecătoria va da adjudecatorului ordonanța de adjudecarea nemiscatorului.

Ordonanța va cuprinde, pe scurt, jurnalul de adjudecare desăvîrșită, individualizarea nemiscatorului adjudecat, numele fostului proprietar și al adjudecatorului și arătarea plății pretului, în întregime, a taxelor de executare, timbrul și impozitul proporțional.

Completul judecătoriei va semna atît originalul ordonantei ce se va preda părți, cit și acel ce va rămîne la dosar.

Această ordonanță se va transcrie în registrele de mutații tinute de notariatul de stat corespunzător instanței de executare.

Ordonanța de adjudecare este supusă recursului.

Art. 552. Datornicul urmarit, creditorii sau orice altă persoană interesată pot face recurs împotriva ordonantei de adjudecare, în termen de 40 zile de la data transcrierii acesteia, potrivit art. 551 alin. 4.

Art. 553. Acest recurs se va judeca de urgență; el va fi suspensiv de executare.

Art. 554. În curgerea acestor 40 zile, prețul adjudecării se va păstra la Casa de Consemnatiuni și nemiscătorul nu se va da în posesia adjudecatorului, urmînd a fi conservat potrivit rînduielilor arătate în art. 514 pînă la 519 din aceasta legiuire.

Art. 555. Ordonanța de adjudecare se va putea casa în cazurile următoare:

1. cînd s-a calcat vreo rînduială a legii prescrisă sub pedeapsa de nulitate, potrivit articolelor de mai sus și art. 105 din acest cod;
2. pentru cauza de incompetență, exces de putere și omisiune esențială.

Art. 556. Dacă ordonanța se casează, judecătoria care a făcut urmarirea va continua procedura și actele urmaririi de la actul casat.

Sumele consemnate se vor restitui adjudecatorului.

Art. 557. Cînd cele 40 zile s-au sfîrșit, fără să se facă cerere în casare sau cînd cererea aceasta s-a respins și s-au îndeplinit dispozițiile art. 544 din acest cod, ordonanța de adjudecare se va executa, de va fi loc și prețul se va urmări între creditori.

Partea interesată va dovedi neatacarea cu recurs a ordonantei de adjudecare printr-un certificat eliberat de instanța competență, potrivit legii, sa primească cererea de recurs.

Secțiunea a XII - a

Efectele adjudecării

Art. 558. Ordonanța de adjudecare, rămasă definitivă și executată, trece adjudecatorului dreptul ce avea și urmăritul asupra bunului vindut; imobilul însă rămîne liber de orice privilegiu sau ipoteca la care era supus.

Art. 559. În privința contractelor de încheiere sau arendare ale bunului adjudecat, se va urma potrivit art. 513 alin. 2 din această legiuire.

Art. 560. Ordonanța de adjudecare are puterea unui titlu executor, observându-se însă dispozițiile art. 557 din acest cod.

În privința transmiterii dreptului de proprietate și folosință asupra persoanei adjudecatarului, aceasta ordonanță are efect retroactiv din momentul chiar al depunerii pretului.

Art. 561. Orice cerere de evicțiune, totală sau parțială a bunului adjudecat, se va prescrie în termen de 5 ani, din momentul executării ordonanței de adjudecare.

Această prescripție va curge și contra absentilor, nevârstnicilor, interzisilor și celor puși sub consiliu judiciar.

Dacă cererea de evicțiune se va face înainte de împarteala pretului adjudecării, judecătoria va putea, după cererea adjudecatarului, gasind cererea de evicțiune serioasă, să suspende, cu sau fără cautiune, împarteala pretului până la judecata definitivă a cererii în revendicare.

Când cererea în revendicare va fi făcută după împarteala pretului adjudecării, se va urma după dreptul comun. Prescripțiile începute la epoca publicării acestui codice se vor regula după legile cele vechi.

Cu toate acestea, prescripțiile începute mai înainte de punerea în aplicare a acestui cod și pentru a caror împlinire ar trebui să treacă mai mult de 5 ani, se vor împlini după trecere de 5 ani, cu începere de la data punerii în executare a legii de față."

Capitolul 5

Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executarea silită **)

Articolul 562

Suma de bani realizată prin executarea silită se eliberează creditorului urmaritor până la acoperirea integrală a drepturilor sale, iar suma rămasă disponibilă se predă debitorului.

Articolul 563

(1) În cazul în care executarea silită a fost pornită de mai mulți creditori sau când, până la eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare, au depus și alți creditori titlurile lor, executorul judecătoresc procedează la distribuirea sumei potrivit următoarei ordini de preferință, dacă legea nu prevede altfel:

a) creanțele reprezentând cheltuieli de judecată, pentru măsuri asiguratorii sau de executare silită, pentru conservarea bunurilor al căror pret se distribuie, precum și orice alte cheltuieli făcute în interesul comun al creditorilor;

b) creanțele reprezentând salarii și alte datorii asimilate acestora, pensiile, sumele cuvenite somerilor, potrivit legii, ajutoarele pentru întreținerea și îngrijirea copiilor, pentru maternitate, pentru incapacitate temporară de muncă, prevenirea imbolnavirilor, refacerea sau întărirea sănătății, ajutoarele de deces, acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum și creanțele reprezentând obligația de reparare a pagubelor cauzate prin moarte, vătămarea integrității corporale sau a sănătății;

c) creanțele rezultând din obligația de întreținere, alocații pentru copii sau obligația de plată a altor sume periodice destinate asigurării mijloacelor de existență;

d) creanțele bugetare provenite din impozite, taxe, contribuții și din alte sume stabilite potrivit legii, datorate bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor locale și bugetelor fondurilor speciale;

e) creanțele rezultând din împrumuturi acordate de stat;

f) creanțele reprezentând despăgubiri pentru repararea pagubelor pricinuite proprietății publice prin fapte ilicite;

g) creanțele rezultând din împrumuturi bancare, din livrări de produse, prestări de servicii sau executări de lucrări, precum și din chirii sau arenze;

h) creanțele reprezentând amenzi cuvenite bugetului de stat sau bugetelor locale;

i) alte creanțe.

(2) În cazul creanțelor care au aceeași ordine de preferință, dacă legea nu prevede altfel, suma realizată se repartizează între creditori proporțional cu creanța fiecăruia.

Articolul 564

Dacă există creditori care, asupra bunului vândut, au drepturi de gaj, ipoteca sau alte drepturi de preferință conservate, în condițiile prevăzute de lege, la distribuirea sumei rezultate din vânzarea bunului, creanțele lor vor fi plătite înaintea creanțelor prevăzute la art. 563 alin. 1 lit. b).

Art. 564 a fost modificat prin Ordonanța de urgență nr. 59/2001 publicată în M. Of. Nr. 217 din 27 aprilie 2001.*)

Art. 564 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 74 al **art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 565

Dobanzile și penalitățile sau alte asemenea accesorii ale creanței principale vor urma ordinea de preferință a acestei creanțe.

Articolul 566

(1) În cazul în care unul dintre titlurile depuse de creditorii urmăritori conține obligația debitorului de a plăti o sumă de bani în mod periodic, iar bunurile rămase în patrimoniul debitorului după efectuarea executării sau veniturile sale nu asigură plata în viitor a ratelor datorate, executorul judecătoresc sau partea interesată va sesiza instanța în circumscripția careia se face executarea. Instanța va stabili suma globală cu care creditorul va participa la distribuirea sumei realizate prin urmărire. Încheierea se da cu citarea părților și este supusă numai recursului.

(2) Dacă debitorul a decedat și se constată că, în raport cu numărul mostenitorilor, locul unde aceștia se găsesc, modul în care s-a făcut împărțirea moștenirii sau cu alte asemenea împrejurări, plata în rate a creanțelor este greu de realizat, instanța poate, la cererea creditorului, să procedeze potrivit alin. 1, stabilind suma totală ce se cuvine creditorului, precum și suma pe care o va plăti fiecare mostenitor în parte.

Articolul 567

(1) Creanțele condiționale sau afectate de un termen suspensiv se vor plăti potrivit ordinii de preferință prevăzute la art. 563 și 564.

(2) Dacă condiția este rezolutorie, nu se va putea elibera creditorului suma cuvenită decât dacă acesta va da o cautiune sau va constitui o ipotecă în favoarea celor care ar trebui să se folosească de această sumă în cazul îndeplinirii condiției.

(3) Dacă condiția este suspensivă, suma cuvenită creditorului va fi distribuită creditorilor care vin după acesta, dacă aceștia vor da o cautiune sau vor constitui o ipotecă pentru a garanta restituirea sumei primite în caz de îndeplinire a condiției.

(4) În cazul în care creditorii prevăzuți la alin. 2 și 3 nu dau o cautiune sau nu constituie o ipotecă, suma se va consemna la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară*) până la îndeplinirea condiției rezolutorii sau suspensive.

Alin. (1) al [art. 567](#) a fost modificat prin [Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)**) publicată în M. Of. Nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Alin. (1) al art. 567 a fost modificat de pct. 76 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară»;"

**) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 568

Dacă creanța este afectată de un termen suspensiv, aceasta se va plăti chiar dacă termenul nu s-a împlinit. Când o astfel de creanță este fără dobândă, plata înainte de termen nu se va face decât dacă se scade dobânda cuvenită până la împlinirea termenului. Dacă însă creditorul nu este de acord să se facă scaderea, partea să se va consemna la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. - S.A. sau orice altă instituție bancară*), pentru a fi eliberată la împlinirea termenului.

*) Pct. 86 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede următoarele:

Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

86. La articolul III alineatul 1 (din [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 138 din 14 septembrie 2000](#)), liniuța a doua va avea următorul cuprins:

"- «casa de depuneri» cu «Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau orice alta institutie bancara»;"

Articolul 569

(1) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare se poate face numai după trecerea unui termen de 15 zile de la data depunerii sumei, când executorul va proceda, după caz, la eliberarea sau distribuirea acesteia, cu citarea părților și a creditorilor care și-au depus titlurile.

(2) În cazul valorificării bunurilor grevate de un drept de gaj ori ipoteca sau de alte drepturi reale dobândite după înscrierea vreunei garanții reale asupra acestor bunuri, despre care a luat cunoștința în condițiile art. 425 ori art. 500 alin. 3, executorul este obligat să încunostințeze din oficiu pe creditorii în favoarea cărora au fost constituite aceste sarcini, pentru a participa la distribuirea pretului.

(3) În acest caz, titularii drepturilor de uzufruct, uz, abitație și servitute, stinse prin adjudecare, vor fi trecuți în ordinea înscrierii cu valoarea acestor drepturi înscrisă în cartea funciara, iar dacă nu este înscrisă, cu valoarea determinată potrivit art. 500 alin. 4, care poate fi contestată în condițiile art. 570 alin. 2.

Articolul 570

(1) Despre eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare, executorul va întocmi de îndată un proces-verbal, care se va semna de persoanele interesate care sunt prezente.

(2) Cel nemulțumit de modul stabilit pentru eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare poate cere executorului să consemneze obiectele sale în procesul-verbal, care poate fi contestat în termen de 3 zile. Contestația suspendă de drept eliberarea sau, după caz, distribuirea. Judecata ei se face de urgență și cu precădere, cu citarea în termen scurt a părților.

Articolul 571

După întocmirea procesului-verbal prevăzut de art. 570 alin. 1 nici un creditor nu mai este în drept să ceară a participa la distribuirea sumelor rezultate din executarea silită.

**) Capitolul V este reprodus așa cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 210 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Capitolul V avea următorul conținut:
"Capitolul V. Tablou de împarteală a pretului nemiscătoarelor

Secțiunea I Deschiderea distributiei și infatisarea titlurilor

Art. 562. Îndată ce ordonanța de adjudecare a devenit executorie, creditorii vor depune titlurile creanței lor pentru facerea tabloului de împarteală.

Acest tablou va cuprinde:

1. diferite cheltuieli ale urmăririi și plățile agenților urmăritori;
2. creanțele fiecărui creditor privilegiat sau ipotecar, după rangul privilegiului sau ipotecii sale;
3. creanțele simple sau chirografare.

Secțiunea a II - a

Închiderea distributiei și plata creanțelor

Art. 563. Titlurile creanțelor ce s-au plătit integral se vor depune la grefa spre a se da datornicului urmărit.

Dacă o creanță se va plăti numai în parte, judecătorul va însemna pe dintr-o parte ce se plătește și titlurile se înapoiază tot creditorului.

Art. 564. Judecătoria, pe baza tabloului de împarteală a creanțelor, așa precum definitiv sunt înscrise în tablou, va încheia proces-verbal despre creanțele ce au să se plătească și va da fiecărei părți un mandat de plată convenită, din prețul adjudecării asupra Casei de Depuneri și Consemnatiuni.

Va mai trimite către aceasta Casa și un extract de pe tabloul de împarteală.

Art. 565. Aceasta Casa va plăti fiecărei părți după mandatul său.

Fiecare parte va iscali de primirea plății, atât pe mandatul de plată, cit și pe marginea extractului din tablou.

Îndată ce toate plățile s-au făcut, Casa de Consemnatiuni va înapoia judecătoriei și extractul de tablou care cuprinde chitanțele de plăți făcute.

Grefierul va aseza acest contract în dosarul adjudecării.

Art. 566. O dată ce tabloul de împarteală s-a închis, prin încheierea procesului-verbal al judecătoriei și trimiterea extractului de tablou la Casa de Consemnatiuni, nici un creditor nu se mai poate primi a produce titluri de creanțe sau a contesta creanțe înscrise în tabloul de împarteală.

Se vor putea însă primi contestații asupra greselilor de socoteală ce s-au putut face în tabloul de împarteală.

Se vor putea însă primi contestații asupra greselilor de socoteală ce s-au putut face în tabloul de împărțea.

Secțiunea a III - a

Regularea unor creanțe speciale

Art. 567. Creanțele condiționale se vor aseza la rîndul lor ca și cum ar fi creanțe simple.

Art. 568. Dacă condiția va fi rezolutorie, nu se va putea libera creditorului suma cuvenită, decît dacă acel creditor va da cautiune sau o ipotecă către aceia care ar trebui să se folosească de acea sumă, în caz de împlinirea condiției.

Art. 569. Când condiția va fi suspensivă, suma cuvenită creditorului condițional se va da creditorilor ce vin după dînsul, dacă însă aceștia vor da acelui creditor condițional o cautiune sau ipotecă ca îi vor întoarce suma ce au primit în caz de împlinirea condiției.

Art. 570. Dacă în cazurile arătate prin cele două articole de mai sus, creditorii nu vor, ori nu pot să dea o cautiune ori ipotecă, suma va rămîne depusă la Casa de Consemnățiuni pînă la împlinirea condiției rezolutorii sau suspensive.

Art. 571. Dacă creanța este cu termen, se va înscrie la rîndul ei, și se va plăti îndată, deși termenul nu e ajuns. Dacă însă acea creanță e fără dobînda, plata înainte de vreme nu se va face decît scăzându-se dobînda cuvenită pînă la împlinirea termenului. Nevoind creditorul să facă scaderea, partea să se va păstra la Casa de Consemnățiuni, spre a i se elibera la termen."

Capitolul 6

Predarea silita a bunurilor și executarea silita a altor obligații de a face sau de a nu face*)

Secțiunea I

Dispoziții comune

Articolul 572

În cazul în care obligația debitorului prevăzută în titlul executoriu constă în lăsarea posesiunii unui bun, în predarea unui bun ori a folosinței acestuia, în desființarea unei construcții, plantării sau a altei lucrări ori în îndeplinirea oricărei alte activități stabilite pentru realizarea drepturilor creditorului, iar debitorul nu execută de bunăvoie obligația să în termenul prevăzut în somatie, executorul sau, după caz, creditorul, în raport cu împrejurările cauzei și natura obligației ce se execută, va proceda fie la executarea silita, fie va sesiza instanța de executare în vederea aplicării unei amenzi civile.

Art. 572 a fost modificat de pct. 33 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 573

Dacă creditorul justifică o nevoie urgentă sau există pericol ca debitorul să se sustragă de la urmărire, președintele instanței de executare va putea dispune, prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părților, ca executarea silita a obligațiilor prevăzute la art. 572 să se facă de îndată, fără somatie.

Articolul 574

(1) Dacă în titlul executoriu nu s-a stabilit ce sumă urmează a fi plătită ca echivalent al valorii lucrului în cazul imposibilității predării acestuia, instanța de executare, la cererea creditorului, va stabili această sumă prin hotărâre dată cu citarea părților.

(2) Hotărârea este executorie și este supusă recursului. Suspendarea executării acestei hotărâri nu se va putea obține decît cu consemnarea sumei stabilite. Dispozițiile art. 428 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(3) Pe baza cererii prevăzute la alin. 1 instanța va putea înființa măsuri asigurătorii.

Secțiunea a II-a

Predarea silita a bunurilor mobile

Articolul 575

Dacă partea obligată să predea un bun mobil, determinat prin calitate și cantitate, nu-și îndeplinește obligația în termen de o zi de la primirea somăției, predarea lui se va face prin executare silita.

Articolul 576

În vederea executării silite a obligației prevăzute la art. 575, executorul judecătoresc va ridica bunul urmărit de la debitor sau de la persoana la care se află, punându-l pe creditor în drepturile sale, stabilite prin titlul executoriu.

Articolul 577

Executorul judecătoresc va încheia, în condițiile art. 388, un proces-verbal despre indeplinirea executării, stabilind totodată cheltuielile de executare pe care urmează să le plătească debitorul. Procesul-verbal constituie titlu executoriu în privința cheltuielilor de executare stabilite în sarcina debitorului.

Secțiunea a III-a

Predarea silită a bunurilor imobile

Articolul 578

Dacă partea obligată să părăsească ori să predea un imobil nu-și îndeplinește această obligație în termen de 5 zile de la primirea somației, ea va fi îndepărtată prin executare silită, iar imobilul va fi predat celui îndreptățit.

Articolul 579

În vederea executării silite a obligației prevăzute la art. 578, executorul judecătoresc va soma pe debitor să părăsească de îndată imobilul, iar în caz de împotrivire, va elibera imobilul cu ajutorul forței publice, punând pe creditor în drepturile sale.

Articolul 580

Dacă executarea privește un imobil în care se găsesc bunuri mobile ce nu formează obiectul executării și pe care debitorul nu le ridică singur, executorul va încredința aceste bunuri în păstrarea unui custode, pe cheltuielile debitorului.

Articolul 580¹

Despre îndeplinirea executării potrivit prevederilor prezentei secțiuni executorul judecătoresc va întocmi un proces-verbal, dispozițiile art. 577 fiind aplicabile.

Secțiunea a IV-a

Executarea silită a altor obligații de a face sau a obligațiilor de a nu face

Articolul 580²

Dacă debitorul refuză să îndeplinească o obligație de a face cuprinsă într-un titlu executoriu, în termen de 10 zile de la primirea somației, creditorul poate fi autorizat de instanța de executare, prin încheiere irevocabilă, dată cu citarea părților, să o îndeplinească el însuși sau prin alte persoane, pe cheltuielile debitorului.

Articolul 580³

(1) Dacă obligația de a face nu poate fi îndeplinită prin altă persoană decât debitorul, acesta poate fi constrans la îndeplinirea ei, prin aplicarea unei amenzi civile. Instanța sesizată de creditor poate obliga pe debitor, prin încheiere irevocabilă, dată cu citarea părților, să plătească, în favoarea statului, o amendă civilă de la 200.000 lei la 500.000 lei, stabilită pe zi de întârziere până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu.

(2) Dacă în termen de 6 luni debitorul nu va executa obligația prevăzută în titlul executoriu, la cererea creditorului, instanța care a dispus obligarea debitorului la plata unei amenzi civile pe zi de întârziere în favoarea statului va fixa suma datorată statului cu acest titlu, prin încheierea irevocabilă, dată cu citarea părților, iar pentru acoperirea prejudiciilor cauzate prin neîndeplinirea obligației prevăzute de alin. 1, creditorul poate cere obligarea debitorului la daune-interese; în acest din urmă caz, dispozițiile art. 574 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(3) Amendă civilă va putea fi anulată, în tot sau în parte, ori redusă, dacă debitorul execută obligația prevăzută în titlul executoriu sau, după caz, pentru alte motive temeinice, pe cale de contestație la executare.

(4) Încheierile date în condițiile prezentului articol sunt executorii și se comunică din oficiu, prin grija grefierului de sedință, organelor fiscale competente în vederea executării silite, potrivit Codului de procedură fiscală.

(5) Pentru neexecutarea obligațiilor prevăzute în prezentul articol nu se pot acorda daune cominatorii.

Alin. (2) al art. 580³ a fost modificat de pct. 34 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Alin. (3), (4) și (5) ale art. 580³ au fost introduse de pct. 35 al [art. I din LEGEA nr. 459 din 6 decembrie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 994 din 13 decembrie 2006.

Articolul 580⁴

(1) Dispozițiile prevăzute în secțiunea de față sunt aplicabile în mod corespunzător și în cazul când titlul executoriu cuprinde o obligație de a nu face.

(2) Creditorul va putea cere instanței de executare să fie autorizat, prin încheiere irevocabilă, dată cu citarea părților, să desființeze el însuși sau prin alte persoane, dacă este cazul, pe socoteala debitorului, lucrările făcute de acesta împotriva obligației de a nu face.

Articolul 580⁵

În cazurile prevăzute de art. 580² și 580⁴, dacă debitorul se opune la executarea obligației de către creditor, acesta va putea obține, prin intermediul executorului judecătoresc, concursul organelor de poliție, jandarmerie sau al altor agenți ai forței publice, după caz.

*) Capitolul VI este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 211 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare Capitolul VI avea urmatorul conținut: " Capitolul VI. Predarea silita a miscatoarelor și nemiscatoarelor

Art. 572. Dacă partea condamnată a restitui niste lucruri miscatoare nu voieste a le da în termenul precis de judecată, nici a doua zi după somatia ce i se face prin executorul judecătoresc predarea acestor obiecte către proprietarul lor se va face prin puterea și autoritatea publică.

Art. 573. Se vor observa pentru predarea silita a acestor obiecte formalitatile prescrise pentru urmarirea miscatoarelor de la art. 411 până la art. 430 din acest cod, afară de cele ce se orânduiește de aceste articole în privinta custodelui sau punerii pecetilor.

Art. 574. Pe linga procesul-verbal ce executorul judecătoresc va incheia pentru luarea obiectului din mana datornicului, el va face un alt proces-verbal care va constata ca ele s-au predat proprietarului.

Acesta va iscali acest din urma proces-verbal, care se va depune la grefa instanței respective.

Art. 575. Dacă partea condamnată a iesi dintr-un nemiscator sau a lasă posesia unui nemiscator sau a-l preda proprietarului nu voieste a lasă imobilul în termenul însemnat de judecată, nici 8 zile după somatia ce i se va face, ea va fi gonita cu puterea și autoritatea publică și nemișcătorul se va preda proprietarului sau.

Art. 576. Spre acest sfirsit, acela care va avea titlul executor de punere în posesie se va indrepta la judecatorie al locului unde este asezat imobilul și judecatoria va insarcina pe un executor judecătoresc, ca singur sau insotit de un judecator, sa mearga la fața locului spre a executa predarea nemiscatorului.

Executorul judecătoresc va lua cu sine și agenți politienesti după trebuinta.

Art. 577. Executorul judecătoresc va soma pe parte a iesi de îndată din imobil și, nevoind, va incheia proces-verbal de impotrivirea sa, procedind în urma cu ajutorul forței publice la departarea lui din imobil și va declara pus în posesia bunului pe cel în drept.

Dacă partea lipseste de acasa sau nu voieste a deschide usile, executorul judecătoresc se va însoți în toate cazurile, de un comisar de poliție ori un ajutor al său, acolo unde sunt; de primar sau ajutorul sau, acolo unde nu sunt ofiteri de poliție.

Art. 578. Dacă mobilele persoanei condamnate nu sunt urmarite pentru datorii, executorul judecătoresc va proceda la scoaterea mobilelor pe strada sau pe calea publică. Și dacă partea condamnată lipseste de acasa și nu e de nimeni reprezentată, se va pune un custode la aceste mobile, cu plata de la proprietarul lor.

Numirea custodelui și predarea mobilelor în paza lui se va face potrivit art. 418 și urmatoarele din acest cod.

Art. 579. Se va face un proces-verbal despre toate operațiile din fața locului, precum și despre predarea imobilului în posesia proprietarului sau.

O copie de pe acest proces-verbal se va lasă atit la partea izgonita din imobil cit și la proprietarul pus în posesie. El se va iscali de toate persoanele ce au luat parte la executare, precum și de părți.

Dacă acestea nu vor voi, sau nu vor putea sa iscălească, se va face vorbire în procesul-verbal.

Originalul acestui proces-verbal se va depune la judecatoria prin care s-a incuviintat executarea și care va trebui de îndată la primirea procesului-verbal sa indeplineasca cele orânduite de art. 403 din acest cod.

Art. 580. Toate cheltuielile de executare arătate în acest titlu vor fi în sarcina depozitatului."

Cartea a VI - a

Proceduri speciale*)

*) Denumirea Cartii VI este reprodusa astfel cum a fost modificata prin [art. 1 pct. 212 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Cartea VI avea urmatoarea denumire: "Cartea VI. Proceduri diverse"

Capitolul 1

Ordonante presedintiale

Articolul 581

(1) Instanța va putea sa ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru pastrarea unui drept care s-ar pagubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara, precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executari.

(2) Cererea de ordonanță președințială se va introduce la instanța competența să se pronunte asupra fondului dreptului.

(3) Ordonanța va putea fi data și fără citarea părților și chiar atunci când exista judecata asupra fondului. Judecata se face de urgență și cu precadere. Pronunțarea se poate amana cu cel mult 24 de ore, iar motivarea ordonantei se face în cel mult 48 de ore de la pronunțare.*)

(4) Ordonanța este vremelnică și executorie. Instanța va putea hotărî ca executarea să se facă fără somatie sau fără trecerea unui termen.

Alin. (2) al art. 581 a fost introdus de pct. 30 al art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin. (3) al art. 581 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 213 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000 publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 581 avea urmatorul continut: "(3) Ordonanța va putea fi data și fără citarea părților și chiar atunci când exista judecata asupra fondului dreptului."

Articolul 582

(1) Ordonanța este supusă recursului în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă s-a dat cu citarea părților, și de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor.

(2) Instanța de recurs poate suspenda executarea până la judecarea recursului, dar numai cu plata unei cautiuni al cărei cuantum se va stabili de către aceasta.

(3) Recursul se judecă de urgență și cu precadere, cu citarea părților. Dispozițiile art. 581 alin. 3 referitoare la amanarea pronunțării și redactarea ordonantei sunt aplicabile.

(4) Împotriva executării ordonantei prezidențiale se poate face contestație.*)

*) Art. 582 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 214 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000 publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 582 avea urmatorul continut: " Art. 582. (1) Ordonanța este supusă apelului în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă s-a dat cu citarea părților, și de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor.

(2) Instanța de apel poate suspenda executarea până la judecarea apelului, putînd să oblige partea la depunerea unei cautiuni.

(3) Termenul de recurs este de 5 zile și curge de la pronunțare pentru părțile prezente și de la comunicare pentru cele lipsa.

(4) Apelul și recursul se judecă de urgență și, cu precadere, cu citarea părților.

(5) Împotriva executării ordonanțelor prezidențiale se poate face contestație."

Capitolul 2

Refacerea inregistrurilor și hotărârilor dispărute

Articolul 583

(1) Dosarele sau înregistrurile privitoare la o pricină în curs de judecată, dispărute în orice chip, se pot reface de însăși instanța investită cu judecarea pricinii.

(2) Spre acest sfârșit, instanța va soroci termen, chiar din oficiu, citînd părțile, martorii și experții; va cere copii de pe înregistrurile ce i-au fost trimise de autorități și de care părțile s-au folosit sau de pe înregistrurile depuse de părți, dispunînd totodată să se scoată din registrele instanței toate datele privitoare la înregistrurile ce se refac.

(3) Copiile legalizate de pe înregistrurile dispărute ce se afla în stăpînirea părților, ori altor persoane sau autorităților pot folosi la refacerea dosarului.

(4) Încheierea de refacere nu se va putea ataca decît o dată cu fondul.

(5) Înregistrurile astfel refacute țin locul originalelor, pînă la găsirea acestora.

Articolul 584

(1) Dacă dosarul sau înregistrurile dispărute priveau o pricină în care se pronunțase o hotărîre de către prima instanță și împotriva careia se facuse apel, aceasta hotărîre se va reface după cel de al doilea exemplar al hotărîrii păstrat de prima instanță; iar dacă și acel exemplar ar fi dispărut, vor putea folosi la refacere copiile legalizate de pe hotărîre, ce s-au încredințat părților sau altor persoane.

(2) În acest scop, instanța va putea dispune să se facă, din oficiu, publicații într-un ziar mai rîspîndit, cu arătarea că orice posesor al unei copii de pe hotărîre să o depună la grefa instanței care a ordonat publicatia.

(3) Dacă hotărîrea nu se poate reface pe calea arătată la alin. 1 și 2, se va trece la refacerea ei de către instanța de apel, potrivit dispozițiilor art. 583.*)

(4) Dacă dosarul, inclusiv hotărîrea, nu se poate reface nici potrivit alin. 3, instanța de apel va judeca din nou pricina în fond. Pentru judecata din nou a cauzei, părțile sunt obligate să facă dovada că între ele a existat litigiul ce face obiectul rejudecării și că acesta a fost soluționat prin hotărîre judecătorească. Dovada se va face cu orice înregistruri sau extrase din registrele ori din alte evidente ale instanței judecătorești sau ale altor autorități.**)

*) Alin. (3) al art. 584 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 215 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (3) al art. 584 avea urmatorul continut: "(3) Dacă hotărârea nu se poate reface pe calea aratata mai sus, ori dacă părțile tăgăduiesc fiinta sau cuprinsul inscrisurilor pe care s-a intemeiat hotărârea, se va pasi la refacerea lor de către instanța de apel potrivit cu dispozițiile aratate în articolul de mai sus."

**) Alin. (4) al art. 584 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 216 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (4) al art. 584 avea urmatorul continut: "(4) Dacă nici pe aceasta cale dosarul nu se poate reface, instanța de apel judeca din nou pricina în fond."

Articolul 585

(1) Instanța care a pronunțat hotărârea disparuta va proceda în toate cazurile la refacerea acesteia potrivit dispozițiilor art. 583 și 584.

(2) Dacă în cursul judecatii a fost gasita hotărârea disparuta, cererea va fi respinsa.

(3) De asemenea, dacă ulterior judecatii hotărârea disparuta a fost gasita, hotărârea refacuta potrivit dispozițiilor aratate la alin. 1 va fi anulata de către instanța care a pronunțat-o. *)

*) Art. 585 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 217 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 585 avea urmatorul continut: "Art. 585. Dacă dosarul sau inscrisurile disparute priveau o pricina în care se pronunțase o hotărâre devenita irevocabila, acea hotărâre se va reface de instanța de fond, după procedura prevăzută de art. 583 și 584."

Capitolul 3

Despre oferte de plată și consemnatii

Articolul 586

Când debitorul va voi sa plateasca ceea ce e dator și creditorul nu va voi sa primeasca plata, debitorul e în drept a face oferta reala și a consemna ce e dator.

Articolul 587

(1) Spre acest sfârșit el va face creditorului, prin mijlocirea unui executor judecătoresc de lângă instanța domiciliului acestuia sau a domiciliului ales, o somatie, ca sa primeasca valoarea datorata.

(2) În acea somatie se va arata ziua, ora și locul, când și unde suma sau obiectul oferit are să-i fie predat.

Articolul 588

(1) Dacă creditorul nu voieste să se prezinte sau sa primeasca suma sau obiectul oferit, executorul judecătoresc va incheia proces-verbal și va arata dacă creditorul a iscalit ori n-a putut sau n-a voit sa iscălească.

(2) Debitorul, în acest caz, va putea, spre a se libera, sa consemneze suma sau bunul oferit la Casa de Economii și Consemnatiuni C.E.C. - S.A. sau, după caz, la o unitate specializata, iar recipisa se va depune la executorul judecătoresc de pe lângă instanța domiciliului creditorului.

Alin (2) al art. 588 a fost modificat prin [art. 1 pct. 36 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#)*) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare, art. 588 avea urmatorul continut: "(2) Debitorul, în acest caz, va putea, spre a se libera, sa consemneze suma sau lucrul oferit la Casa de Economii și Consemnatiuni sau administratia financiară a județului respectiv, iar recipisa se va depune la executorii judecătorești ai instanței domiciliului creditorului."

Alin. (2) al art. 588 a fost modificat de pct. 77 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonantei de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civila, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsa prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogata de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 589

Cererea ce s-ar putea face inaintea judecatoriei, sau pentru ca să se intareasca, sau pentru ca să se anuleze aceste oferte și consemnatii, se va face prin osebita petitie, după regulile stabilite pentru cererea principala.

Articolul 590

Se vor aplica celelalte randuieli ale Codului civil, privitoare la ofertele de plată și la consemnatii, cuprinse în art. 1114 - 1121 inclusiv, afară de alin. 8 din art. 1115 și alin. 3 și 4 din art. 1116.

Capitolul 4

Masurile asiguratorii*)

Secțiunea I

Sechestrul asigurator

Articolul 591

(1) Creditorul care nu are titlu executoriu, dar a cărui creanță este constatată prin act scris și este exigibilă, poate solicita înființarea unui sechestrul asigurator asupra bunurilor mobile și imobile ale debitorului, dacă dovedește că a intentat acțiune. El poate fi obligat la plata unei cautiuni în cuantumul fixat de către instanță.

(2) Același drept îl are și creditorul a cărui creanță nu este constatată în scris, dacă dovedește că a intentat acțiune și depune, o dată cu cererea de sechestrul, o cautiune de jumătate din valoarea reclamată.

(3) Instanța poate încuviința sechestrul asigurator chiar dacă creanța nu este exigibilă, în cazurile în care debitorul a micșorat prin fapta sa asigurarile date creditorului sau nu a dat asigurarile promise ori atunci când este pericol ca debitorul să se sustragă de la urmărire sau să-și ascundă ori să-și risipească averea. În aceste cazuri, creditorul trebuie să dovedească îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute de alin. 1 și să depună o cautiune al cărei cuantum va fi fixat de către instanță.

Articolul 592

(1) Cererea de sechestrul asigurator se adresează instanței care judecă procesul.

(2) Instanța va decide de urgență, în camera de consiliu, fără citarea părților, prin încheiere executorie, fixând totodată, dacă este cazul, cuantumul cautiunii și termenul înăuntrul căruia urmează să fie depusă aceasta. Încheierea este supusă numai recursului, în termen de 5 zile de la comunicare. Recursul se judecă de urgență și cu precădere, cu citarea în termen scurt a părților.

(3) Dispozițiile art. 581 alin. 3 privitoare la pronunțarea și redactarea hotărârii se aplică atât la soluționarea cererii, cât și la judecarea recursului.

(4) Nedepunerea cautiunii în termenul fixat de instanță atrage desființarea de drept a sechestrului. Aceasta se constată prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părților.

Articolul 593

(1) Măsura sechestrului asigurator se aduce la îndeplinire de către executorul judecătoresc, potrivit regulilor privitoare la executarea silită, care se aplică în mod corespunzător.

(2) În cazul bunurilor mobile, executorul va aplica sechestrul asupra bunurilor urmăribile numai în măsura necesară realizării creanței.

(3) Sechestrul asigurator pus asupra unui imobil se va înscrie de îndată în cartea funciara. Înscrierea face opozabil sechestrul tuturor celor care, după înscriere, vor dobândi vreun drept asupra imobilului respectiv.

(4) Împotriva modului de aducere la îndeplinire a măsuri sechestrului cel interesat va putea face contestație.

Articolul 594

Dacă debitorul va da, în toate cazurile, garanție indeluată, instanța va putea ridica, la cererea debitorului, sechestrul asigurator. Cererea se soluționează în camera de consiliu, de urgență și cu citarea în termen scurt a părților, prin încheiere supusă numai recursului în termen de 5 zile de la pronunțare. Recursul se judecă de urgență și cu precădere. Dispozițiile art. 592 alin. 3 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 595

În cazul în care cererea principală, în temeiul căreia a fost încuviințată măsura asiguratorie, a fost anulată, respinsă sau perimată prin hotărâre irevocabilă, ori dacă cel care a făcut-o a renunțat la judecarea acesteia, debitorul poate cere ridicarea măsuri de către instanța care a încuviințat-o. Asupra cererii instanța se pronunță prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părților. Dispozițiile art. 593 se aplică în mod corespunzător.

Art. 595 a fost modificat prin [art. 1 pct. 37 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001*](#)) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. În vechea reglementare art. 595 avea următorul conținut: "Art. 595. În cazul în care cererea principală, în temeiul căreia a fost încuviințată măsura asiguratorie, a fost anulată, respinsă sau perimată prin hotărâre irevocabilă, debitorul poate cere ridicarea măsuri de către instanța care a încuviințat-o. Asupra cererii instanța se pronunță prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părților. Dispozițiile art. 593 se aplică în mod corespunzător."

Art. 595 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 78 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

*) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2001](#) privind modificarea și completarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 138/2000](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedura civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost respinsă prin [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005 și abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în Monitorul Oficial nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 596

Valorificarea bunurilor sechestrate nu se va putea face decât după ce creditorul a obținut titlul executoriu.

Secțiunea a II-a Poprirea asiguratorie

Articolul 597

(1) Poprirea asiguratorie se poate înființa asupra sumelor de bani, titlurilor de valoare sau altor bunuri mobile incorporale urmaribile datorate debitorului de o a treia persoana sau pe care aceasta i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente, în condițiile stabilite de art. 591.

(2) Dispozițiile art. 592-595 se aplică în mod corespunzător.

Secțiunea a III-a Sechestrul judiciar

Articolul 598

Ori de câte ori exista un proces asupra proprietății sau altui drept real principal, asupra posesiunii unui bun mobil sau imobil, ori asupra folosinței sau administrării unui bun proprietate comună, instanța competentă pentru judecarea cererii principale va putea să încuviințeze, la cererea celui interesat, punerea sub sechestrul judiciar a bunului, dacă această măsură este necesară pentru conservarea dreptului respectiv.

Articolul 599

(1) Se va putea, de asemenea, încuviința sechestrul judiciar, chiar fără a exista proces:

1. asupra unui bun pe care debitorul îl ofera pentru liberarea sa;
2. asupra unui bun cu privire la care cel interesat are motive temeinice să se teama că va fi sustras, distrus ori alterat de posesorul sau actual;
3. asupra unor bunuri mobile care alcătuiesc garanția creditorului, când acesta invederează insolvabilitatea debitorului sau ori când are motive temeinice să bănuiască că debitorul va fugi ori să se teama de sustrageri sau deteriorări.

(2) În aceste cazuri, competența este instanța în circumscripția careia se afla bunul.

Articolul 600

(1) Cererea de sechestrul judiciar se judecă de urgență, cu citarea părților. În caz de admitere, instanța va putea să oblige pe reclamant la darea unei cautiuni, iar în cazul bunurilor imobile se va proceda potrivit art. 593 alin. 3. Încheierea este supusă numai recursului, în termen de 5 zile de la pronunțare. Dispozițiile art. 592 alin. 3 se aplică în mod corespunzător.

(2) Paza bunului sechestrat va fi încredințată persoanei desemnate de părți de comun acord, iar în caz de neînțelegere, unei persoane desemnate de instanța, care va putea fi chiar deținătorul bunului. În acest scop, executorul judecătoresc se va deplasa la locul situării bunului ce urmează a fi pus sub sechestrul și-l va da în primire, pe bază de proces-verbal, administratorului-sechestrului. Un exemplar al procesului-verbal va fi înaintat și instanței care a încuviințat măsura.

(3) Administratorul-sechestrului va putea face toate actele de conservare și administrare, va încasa orice venituri și sume datorate și va putea plăti datorii cu caracter curent, precum și cele constatate prin titlu executoriu. De asemenea, el va putea sta în judecată în numele părților litigante cu privire la bunul pus sub sechestrul, dar numai cu autorizarea prealabilă a instanței care l-a numit.

(4) Dacă administrator-sechestrului a fost numită o altă persoană decât deținătorul, instanța va fixa, pentru activitatea depusă, o sumă drept remunerație, stabilind totodată și modalitățile de plată.

Articolul 601

În cazuri urgente, președintele instanței va putea numi, prin încheiere irevocabilă dată fără citarea părților, un administrator provizoriu până la soluținerea cererii de sechestrul judiciar.

*) Capitolul IV (art. 591-601) este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. I pct. 218 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, Capitolul IV avea următorul conținut: "Capitolul IV. Sechestrul asigurator și judiciar

Art. 591. (1) Proprietarii, principalii chiriasi sau arendasii vor putea, pentru arenzile sau chiriile neplatite și datorate, sa sechestreze, printr-o simpla petitie, data către autoritatea judecătorească locala, lucrurile și fructele care se vor afla în casa, mosie sau pamantul inchiriat ori arendat.

(2) Ei vor putea sa sechestreze și averea miscatoare care se afla în casa, mosie sau pamantul inchiriat ori arendat.

(3) Ei vor putea sa sechestreze și averea miscatoare care se afla în casa sau pe mosia lor, dar care s-a transportat în alt loc fără consimțământul proprietarului, și proprietarul păstrează privilegiul sau pe aceasta avere, intrucat timp a revendicat-o, potrivit art. 1730 din Codul civil.

(4) Acelasi drept îl au proprietarii, principalii chiriasi și arendasii care nu au contract scris; sunt însă indatorati ca o dată cu cererea de sechestru, să prezinte dovada de chemare în judecata și sa dea o cautiune fixata de autoritatea judecătorească.

Art. 592. Lucrurile subchiriașilor care se vor afla în locurile ocupate de dinsii și fructele pamantului ce li s-a subarendat se vor putea sechestra pentru plata chiriei sau arenzii ce datoreste chiriasul sau arendasul principal. Li se vor tine însă în seama chiriile sau arenzile ce ei au platit de buna credinta pentru termenii trecuti, nu însă și plățile ce vor fi facut înainte de vreme.

Art. 593. Aceste sechestrari se vor face prin un executor judecătoresc al instanței unde este asezat nemișcătorul, cu aceleasi forme cu care se fac și urmaririle pentru vinzarea silita a miscatoarelor.

Art. 594. (1) Orice alt creditor, a carei creanta este constanta printr-un act scris și este ajunsa la termen va putea, deodata cu chemarea în judecata pentru plata creantei sale, sa puna, un sechestru asigurator pe mobilele datornicului sau.

(2) Acelasi drept îl vor avea și creditorii care n-au act scris; sunt însă indatorati ca, odata cu cererea de sechestru, sa dea o cautiune de a treia parte din valoarea reclamata.

Art. 595. Acest sechestru se va pune cu incuviintarea instanței datornicului și creditorul va putea fi supus la o cautiune.

Art. 596. (1) Ori de cite ori exista un proces asupra proprietății sau posesiei unui lucru miscator sau nemiscator, asupra administrației sau folosinței unui lucru comun, judecata va putea, după cererea celui interesat și citarea părților, sa incuviinteze sechestrul bunului sau al lucrului comun, a cărui proprietate, posesie, administratie sau folosință se discuta, putind sa oblige pe reclamant a da o cautiune ce va fi fixata de judecată.

(2) Paza bunului sechestrat poate fi incredintata sau deținătorului acelui bun sau unei a treia persoane, numita de judecator, în caz de neintelegere între părți.

(3) Sechestrul va putea face toate actele de conservare și administratie. Va putea sta în judecata în numele părților litigante cu privire la bunul pus sub sechestru, numai cu o prealabila indrituire a autorității care l-a numit.

(4) Sechestrul judiciar va incasa orice venituri și sume datorate, va putea plati datorii cu caracter curent precum și cele constatate prin titlul executor.

(5) Plata sechestrului se va fixa de judecată care l-a înființat.

(6) În nici un caz ea nu va putea depăși, pe fiecare an, de zece la suta din venitul net anual al bunului apreciat de instanța.

Art. 597. (1) Judecatoria va putea însă sa incuviinteze a se sechestra în miinile datornicului averea sa miscatoare, pentru creantele aratate la art. 594, chiar când nu sunt ajunse la termen, în cazurile urmatoare:

1. când datornicul a micșorat prin fapta sa asigurarile ce daduse sau nu a dat asigurarile promise;
2. când e pericol ca datornicul sa fuga sau să-și ascunda ori să-și risipeasca averea sa.

(2) În ambele aceste cazuri, sechestrul nu se va putea incuviinta decit cu dare de cautiune care va fi fixata de autoritatea judecătorească.

Art. 598. Dacă datornicul va da, în toate cazurile, garantie indestulatoare, judecatoria va putea ridica sechestrul de asigurare.

Art. 599. Sechestrul de asigurare se va pune prin executorii judecătorești, după aceleasi forme ca și cele cerute pentru urmarirea miscatoarelor și numai pe averea miscatoare ce se poate urmări.

Art. 600. În toate cazurile aratate în acest capitol, autoritatea judecătorească va putea, după trebuinte și în cazurile urgente, sa dea autorității locale ordin în scris ca chiar inaintea mergerii agentului să se opreasca datornicul a scoate sau a da de o parte vreun lucru din cele a caror sechestrare se cere.

Art. 601. În toate cazurile aratate în acest capitol, vinzarea silita a mobilelor nu se va putea face decit după ce creditorul va fi dobândit un titlu executor."

Capitolul 5

Deliberarile consiliului de familie

Articolul 602 - 606

Abrogate.*)

*) Dispozițiile cuprinse în acest capitol au fost abrogate prin [art. 49 din Decretul nr. 32 din 31.01.1954](#), pentru punerea în aplicare a Codului familiei și a Decretului privind la persoanele fizice și persoanele juridice.

Capitolul 6

Divortul

Articolul 607

Cererea de divort este de competența judecătoriei în circumscripția careia se afla cel din urma domiciliu comun al sotilor. Dacă sotii nu au avut domiciliu comun sau dacă nici unul din soti nu mai locuiește în circumscripția judecătoriei în care se afla cel din urma domiciliu comun, judecătoria competența este aceea în circumscripția careia își are domiciliul pârâtul, iar când pârâtul nu are domiciliu în țară, este competența judecătoriei în circumscripția careia își are domiciliul reclamantului.

Articolul 608

(1) Sotul pârât poate să facă și el cerere de divort, cel mai târziu până la prima zi de infatisare, în ședința publică, pentru faptele petrecute înainte de această dată. Pentru faptele petrecute după această dată, pârâtul va putea face cerere până la începerea dezbaterilor asupra fondului, în cererea reclamantului.

(2) Cererea paratului se va face la aceeași instanță și se va judeca împreună cu cererea reclamantului.

Articolul 609

În cazul când motivele divorțului s-au ivit după începerea dezbaterilor la prima instanță și în timp ce judecata primei cereri se afla în apel, cererea paratului va fi făcută direct la instanța investită cu judecarea apelului.

La articolul 609, cuvintele "secțiunea tribunalului popular" se înlocuiesc cu "instanța" de pct. 33 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 610

Neintroducerea cererii în termenele arătate în articolele de mai sus atrage decaderea pentru sotul pârât din dreptul de a cere divortul, afară de cazul când cererea reclamantului a fost respinsă și motivele divorțului s-au ivit în urma.

Articolul 611

Cererea de pensie de întreținere potrivit Codului familiei se va face la judecătoria investită cu cererea de divort, chiar dacă între timp s-au ivit schimbări cu privire la domiciliul părților.

Articolul 612

(1) Cererea de divort va cuprinde, pe lângă cele prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, numele copiilor minori născuți din căsătorie sau care se bucură de situația legală a copiilor născuți din căsătorie.

*)

(2) Dacă nu sunt copii minori, se va face arătare despre aceasta.

(3) La cerere, se va alătura un extract de căsătorie și câte un extract de naștere al copiilor minori.

(4) Cererea de divort, împreună cu înscrisurile doveditoare, se va prezenta personal de către reclamant președintelui judecătoriei.

(5) Pârâtul nu este ținut să facă întâmpinare.

(6) Interogatoriul nu poate fi cerut pentru dovedirea motivelor de divort.***)

Alin. (4) al art. 612 a fost modificat de pct. 34 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

*) Alin. (1) al art. 612 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 219 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (1) al art. 612 avea următorul conținut: "(1) Cererea de despartenie va cuprinde, pe lângă cele prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, numele copiilor minori născuți din căsătorie sau care se bucură de starea legală de copii legitimi față de amândoi soții, precum și a copiilor recunoscuți de aceștia."

**) Alin. (6) al art. 612 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 220 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, alin. (6) al art. 612 avea următorul conținut: "(6) Interogatoriul și jurământul nu pot fi cerute pentru dovedirea motivelor de despartenie."

***) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamț:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 969 din 30 octombrie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 816 din 29 noiembrie 2007, a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 612 alin. 6 din Codul de procedură civilă, constatându-se că acestea sunt neconstituționale.

Art. 147 din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 prevede că dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind

neconstituțională, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curtii Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, dispozițiile art. 612 alin. 6 din Codul de procedură civilă au fost suspendate în perioada 29 noiembrie 2007-12 ianuarie 2007, iar începând cu data de 13 ianuarie 2007 acestea și-au încetat efectele juridice.

Articolul 613

Președintele instanței, primind cererea de divorț, va da reclamantului sfaturi de impacare și, în cazul în care acesta staruie în cererea sa, va fixa termen pentru judecarea cauzei.

Art. 613 a fost modificat de pct. 35 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 613^{^1}

(1) În cazul în care cererea de divorț se întemeiază pe acordul părților, ea va fi semnată de ambii soți. Atunci când este cazul, în acțiunea de divorț, soții vor stabili și modalitățile în care au convenit să fie solutionate cererile accesorii divorțului.

(2) Primind cererea de divorț formulată în condițiile alin. 1, președintele instanței va verifica existența consimțământului sotilor, după care, va fixa un termen de două luni în ședința publică. La termenul de judecată, instanța va verifica dacă soții staruie în desfacerea căsătoriei pe baza acordului lor și, în caz afirmativ, va trece la judecarea cererii, fără a administra probe cu privire la motivele de divorț.

(3) Pentru solutionarea cererilor accesorii privind numele pe care soții îl vor purta după divorț, pensia de întreținere și atribuirea locuinței, instanța va putea dispune, atunci când considera necesar, administrarea probelor prevăzute de lege.

Art. 613^{^1} a fost modificat de pct. 36 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 613^{^2}

Instanța poate lua, pe tot timpul procesului, prin ordonanța președințială, măsuri vremelnice cu privire la încredințarea copiilor minori, la obligația de întreținere, la alocația pentru copii și la folosirea locuinței.

Articolul 614

În fața instanțelor de fond, părțile se vor infatisa în persoana, afara numai dacă unul dintre soți execută o pedeapsă privativă de libertate, este împiedicat de o boală gravă, este pus sub interdicție sau are reședința în străinătate; în aceste cazuri, părțile se vor putea infatisa prin mandatar.

Articolul 615

(1) Cererea de divorț se judecă în ședința publică. Instanța va putea să dispună însă judecarea în camera de consiliu, dacă va aprecia că prin aceasta s-ar asigura o mai bună judecare sau administrare a probelor.

(2) În toate cazurile hotărârea se pronunță în ședința publică.

Articolul 616

Dacă la termenul de judecată, în prima instanță, reclamantul lipsește nejustificat și se infatisează numai pârâtul, cererea va fi respinsă ca nesustinută.

Art. 616 a fost modificat de pct. 37 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 616^{^1}

Dacă procedura de chemare a sotului pârât a fost îndeplinită prin afisare, iar acesta nu s-a prezentat la primul termen de judecată, instanța va cere dovezi sau va dispune cercetări pentru a verifica dacă pârâtul își are domiciliul la locul indicat în cerere și dacă, constată că nu domiciliază acolo, va dispune citarea lui la domiciliul sau, precum și, dacă este cazul, la locul sau de muncă.

Art. 616^{^1} a fost modificat de pct. 38 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 617

(1) Instanța poate să pronunțe divorțul împotriva ambilor soți, chiar atunci când numai unul din ei a făcut cerere, dacă din dovezile administrate reiese vina amandurora.

(2) Hotărârea prin care se pronunță divorțul nu se va motiva, dacă ambele părți solicită instanței aceasta.

(3) În cazurile prevăzute de art. 38 alin. 2 din Codul familiei, instanța va dispune desfacerea căsătoriei fără a pronunța divorțul din vina unuia sau a ambilor soți.

Alin. (2) și (3) ale art. 617 au fost introduse de pct. 39 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 618

(1) Reclamantul poate renunța la cerere în tot cursul judecării înaintea instanțelor de fond, chiar dacă pârâtul se împotriveste. Renunțarea reclamantului nu are nici o înrăurire asupra cererii facute de pârât.

(2) Acțiunea de divorț se va stinge prin impacarea sotilor în orice fază a procesului, chiar dacă intervine în instanța de apel sau de recurs iar apelul ori recursul nu sunt timbrate conform legii.

(3) Reclamantul însă va putea porni o cerere nouă pentru fapte petrecute după impacare, și în acest caz el se va putea folosi și de faptele vechi.

Alin. (2) al art. 618 a fost modificat de pct. 40 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 619

(1) Termenul de apel, precum și cel de recurs este de 30 de zile și curge de la comunicarea hotărârii.

(2) Apelul sau, după caz, recursul reclamantului împotriva hotărârii prin care s-a respins cererea va fi respins ca nesustinit, dacă la judecata se prezintă numai pârâtul.

(3) Apelul sau recursul paratului va fi judecat chiar dacă se infatisează numai reclamantul.

(4) Hotărârea care se pronunță în condițiile art. 613¹ alin. 1 este definitivă și irevocabilă în ce privește divorțul.

(5) Hotărârea dată în materie de divorț nu este supusă revizuirii.

Art. 619 a fost modificat de pct. 41 al [art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Capitolul 7

Proceduri relative la deschiderea unei succesiuni

Articolul 620-642

Abrogate.*)

*) [Art. 620-642 au fost abrogate prin Decretul nr. 40 din 22 ianuarie 1953](#) privitor la procedura succesorala notariala.

Secțiunea a IV - a

Vinzarea miscatoarelor unei mosteniri

Articolul 643 - 673

Abrogate.*)

*) Art. 643-673 au fost abrogate prin [art. 1 pct. 221 din Ordonanța de urgenta nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 643-673 aveau urmatorul continut: "Art. 643. Când vinzarea miscatoarelor unei mosteniri se va face pe baza art. 730 alin. 1 din Codul civil, aceasta vinzare se va executa potrivit rinduieiilor aratate pentru vinzarea silita a miscatoarelor, prin art. 437, 440, 443, 444 și 455 din acest cod.

Art. 644. Partea interesata se va adresa la judecatorie, alegind și un domiciliu în acel loc, dacă locuieste în altă parte.

Art. 645. Se va face inventarul obiectelor de vindut, după ce se va chema atit cel ce a facut cererea, cit și alte persoane interesate cunoscute.

Art. 646. Vinzarea publică se va face la locul insemnat de judecatorie potrivit art. 432 din aceasta legiuire.

Secțiunea a V - a

Vinzarea bunurilor nemiscatoare ale nevârstnicilor*)

Art. 647. Vanzarea bunurilor nemiscatoare ale nevârstnicilor nu va putea fi incuviintata decit după un aviz al rudelor, aratator de natura bunurilor și de valoarea lor aproximativa.

Acest aviz nu va fi necesar dacă bunurile vor fi totodata și ale vârstnicilor și dacă vinzarea este ceruta de dinsii. Se va urma atunci potrivit rinduieiilor din sectia urmatoare.

Art. 648. Când judecatoria va intari acest aviz, va declara tot în hotărârea sa ca vinzarea se va face în fiinta tutorelui inaintea judecatoriei.

Art. 649. Incheierea care va incuviinta vinzarea va insemna și prețul cu care are a se începe și condițiile ei.

Art. 650. Aceasta pretuire va fi regulata sau după avizul rudelor sau după titlurile proprietății, sau după contractele autentice sau iscălită cu data certa și, de nu sunt contracte, după rolul contribuției funciare.

Cu toate astea, judecatoria va putea, după împrejurări, să facă pretuire totală sau parțială a nemiscatoarelor.

Pretuirea aceasta se face, după importanța și natura bunurilor, prin unul sau trei experți, numiți de judecatorie spre acest sfârșit.

Art. 651. Dacă pretuirea a fost ordonată, expertul sau experții, după ce vor jura înaintea judecătorului, vor face raportul lor, care va arăta în scurt bazele pretuirii, fără de a intra în amănunte de descriere a bunurilor de vânzare. Acest raport se va depune la grefa judecătoriei și se va da o copie de pe dînsul la cei ce o vor cere.

Art. 652. Se va forma apoi un act de publicare care va cuprinde:

1. arătarea hotărârii care încuviințează vânzarea;
2. numele, prenumele nevârstnicului și al tutorelui sau;
3. arătarea nemiscatoarelor ce se vind și un extract din condițiile vânzării cuprinse mai pe larg în hotărârea vânzării;
4. prețul cu care are să înceapă licitația;
5. ziua, locul și ora când are să se facă vânzarea.

Art. 653. Acest act se va afișa, timp de 30 de zile cel puțin, atât la usa judecătoriei sau la locul unde are să se facă vânzarea, cit și la usa consiliului local unde se afla bunurile.

Art. 654. Dacă în ziua însemnată pentru adjudecare nu iese un pret nici măcar egal cu prețul însemnat de judecatorie și publicat, judecatoria va putea, după împrejurare, sau să aprobe prețul ieseit sau să amâne vânzarea pentru alt termen, care se va publica tot în chipul arătat în articolul de mai sus.

Art. 655. Sunt declarate comune acestei secțiuni articolele 531, 532, 536, 537, 538, 539, 544, 545, 546, 547, 548, 549 și 550 din acest cod.

Art. 656. În cele 8 zile care vor urma după adjudecare, oricine va putea să supraliciteze cu a zecea parte mai mult peste prețul ieseit, conformindu-se și cu cele arătate la art. 541, 542, 543 și 654 din acest cod.

Secțiunea a VI - a

Impartiri și licitații

Art. 657. Impartirea de succesiuni între mai multe persoane se va face prin judecatorie dacă ele nu o pot face prin bună înțelegere.

Art. 658. În cazurile arătate de art. 733 și 747 din codicele civil, impartirea se va face după cererea părții celei mai staruitoare.

Art. 659. Numirea de tutore pentru nevârstnici, care într-o imparteală au interese contrarii, se va face de către judecatorie, după avizul consiliului de familie.

Art. 660. În urma raportului judecătorului numit pentru operațiunile impartelii, potrivit art. 733 din codicele civil, judecatoria va hotărî a se face imparteala în natura și, de va fi trebuința, va hotărî vânzarea unora sau mai multor nemiscatoare.

Această vânzare se va face prin licitație înaintea judecătoriei unde se afla așezat nemișcătorul, cu expertiza sau fără expertiza, după împrejurări.

Art. 661. Dacă judecatoria va hotărî a se face expertiza, el va putea numi unul sau trei experți, care, după ce vor jura, vor face la fața locului raportul lor după bazele pretuirii, fără să intre în amănuntele de descriere a obiectelor de impartit.

Art. 662. Vânzarea obiectelor se va face potrivit cu cele ce s-a zis pentru vânzarea bunurilor nemiscatoare ale nevârstnicilor.

Până la vânzare, părțile vor putea împarti între ele veniturile bunului miscator, potrivit cu partea ce fiecare are stabilit judecătorește sau recunoscut de toți, în bunul ce se vinde.

Art. 663. Dacă în ziua însemnată pentru adjudecare prețul ieseit nu va fi egal cu prețul pus de judecatorie se va urma cum s-a zis în art. 654 din acest cod.

Art. 664. În cele opt zile după adjudecare, oricine va putea să supraliciteze cu a zecea parte mai mult peste prețul adjudecării, potrivit cu cele zise la art. 656 din acest cod.

Art. 665. Când situația nemiscătorului va cere mai multe expertize deosebite și se va constata că fiecare bun nu se poate împarti, vânzarea prin licitație nu se mai face dacă, din apropierea raporturilor, rezultă că totalitatea nemiscatoarelor poate să se împarti în natură.

Art. 666. Dacă cererea este ca nemișcătoarele să se împarta în mai multe părți în natura, după ce vor face pretuirea, vor însemna cum trebuie să se compună fiecare lot sau partea a se da.

Raportul experților fiind aprobat de judecatorie, loturile sau particulele vor fi trase la sorti, fără cu părțile, înaintea judecătoriei.

Art. 667. În celelalte cazuri se va urma potrivit cu art. 737 până la 750 din codicele civil.

Secțiunea a VII - a

Beneficiul de inventar

Art. 668. Dacă mostenitorul beneficiar vrea, înainte de a se declara mostenitor, ca, potrivit cu codicele civil, să se autorizeze a vinde bunurile miscatoare ale mostenirii, el va prezenta spre acest sfârșit, o petiție la judecătoria locului unde s-a deschis mostenirea.

Vinzarea se va face înaintea unui executor judecătoresc, conform art. 432, 437, 438, 440, 442, 443, 444 și 445.

Art. 669. Dacă cererea este de a se vinde bunuri nemiscatoare de ale succesiunii, mostenitorul beneficiar va prezenta judecătoriei locului unde e deschisă succesiunea o petiție în care se arată necesitatea acestei vânzări și nemiscătoarele de vândut.

Judecătoria va comunica cererea procurorului și va hotărî de trebuie a se face vinzarea și de trebuie sau nu a se face prețuirea de experți.

Art. 670. Se va proceda la vinzarea după formalitățile prescrise pentru vinderea nemiscatoarelor unui nevârstnic.

Art. 671. Mostenitorul beneficiar se va socoti mostenitor pur și simplu dacă a vândut nemiscatoare fără a urma potrivit rînduierilor prescrise mai sus.

Art. 672. Acțiunile ce mostenitorul beneficiar are a intenta în contra mostenirii, le va intenta în contra celorlalți mostenitori, le va intenta în contra unui curator ce se va numi după formele cum se numesc curatorii la mostenirile vacante.

Art. 673. Mostenitorul beneficiar va fi obligat a da socoteala despre administrația sa și va fi răspunzător de actele gestiunii sale."

Capitolul VII¹

Procedura împărțirii judiciare*)

*) Capitolul VII¹ a fost introdus prin [art. 1 pct. 222 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 673¹

Judecarea oricărei cereri de împărțire privind bunuri asupra cărora părțile au un drept de proprietate comună se face cu procedura prevăzută în capitolul de față, în afara cazurilor în care legea stabilește o altă procedură.

Articolul 673²

Reclamantul este obligat să arate în cerere persoanele între care urmează a avea loc împărțirea, titlul pe baza căruia se cere împărțirea, toate bunurile supuse împărțirii, evaluarea lor, locul unde acestea se afla, precum și persoana care le deține sau le administrează.

Articolul 673³

La prima zi de infatisare, dacă părțile sunt prezente, instanța le va cere declarații cu privire la fiecare dintre bunurile supuse împărțirii și va lua act, când este cazul, de recunoașterile și acordul lor cu privire la existența bunurilor, locul unde se afla și valoarea acestora.

Articolul 673⁴

(1) În tot cursul procesului instanța va starui ca părțile să împartă bunurile prin bună învoială.

(2) Dacă părțile ajung la o înțelegere cu privire la împărțirea bunurilor, instanța va hotărî potrivit învoiei lor. Împărțirea se poate face prin bună învoială și dacă printre cei interesați se afla minori sau persoane puse sub interdicție, însă numai cu încuviințarea prealabilă a autorității tutelare, precum și, dacă este cazul, a ocrotitorului legal.

(3) În cazul în care înțelegerea privește împărțirea numai a anumitor bunuri, instanța va lua act de aceasta învoială și va pronunța o hotărâre parțială, continuând procesul pentru celelalte bunuri.

(4) Dispozițiile art. 271-273 sunt aplicabile.

Articolul 673⁵

(1) Dacă părțile nu se învoiesc, instanța va stabili bunurile supuse împărțirii, calitatea de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia și creanțele născute din starea de proprietate comună pe care coproprietarii le au unii față de alții. Dacă se împarte o mostenire, instanța va mai stabili datoriile transmise prin mostenire, datoriile și creanțele comostenitorilor față de defunct, precum și sarcinile mostenirii.

(2) Instanța va face împărțirea în natură. În temeiul celor stabilite potrivit alin. 1, ea procedează la formarea loturilor și la atribuirea lor. În cazul în care loturile nu sunt egale în valoare, ele se întregesc printr-o sumă de bani.

Articolul 673⁶

(1) Dacă pentru formarea loturilor sunt necesare operații de măsurătoare, evaluare și altele asemenea, pentru care instanța nu are date suficiente, ea va da o încheiere prin care va stabili elementele arătate la art. 673⁵ alin. 1, întocmind în mod corespunzător minuta prevăzută de art. 258. Prin aceeași încheiere instanța va dispune efectuarea unei expertize pentru formarea loturilor.

(2) Raportul de expertiza va arata evaluarea și criteriile avute în vedere la stabilirea acesteia, va indica dacă bunurile pot fi comod partajabile în natura și în ce mod anume, propunand loturile ce urmeaza să fie atribuite.

Articolul 673[^]7

În cazul în care, după pronunțarea încheierii prevăzute de art. 673[^]6 alin. 1, dar mai înainte de pronunțarea hotărârii de împarteala, se constată că exista și alți coproprietari sau ca au fost omise unele bunuri care trebuiau supuse împartelii, fără ca, privitor la acești coproprietari sau la acele bunuri, să fi avut loc o dezbatere contradictorie, instanța va putea da o nouă încheiere, care va cuprinde, după caz, și coproprietarii sau bunurile omise. În aceleași condiții instanța poate, cu consimțământul tuturor coproprietarilor, să scoată un bun care a fost cuprins din eroare în masa de împartit.

Articolul 673[^]8

Încheierile prevăzute la art. 673[^]6 alin. 1 și art. 673[^]7 pot fi atacate cu apel sau, după caz, cu recurs odată cu fondul, fiind supuse aceluiași cai de atac ca și hotărârea dată asupra fondului procesului.

Articolul 673[^]8 a fost modificat prin [art. 1 pct. 5 din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004.

Art. 673[^]8 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 79 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 673[^]9

La formarea și atribuirea loturilor, instanța va ține seama, după caz, și de acordul părților, mărimea cotei-părți ce se cuvine fiecăreia ori masa bunurilor de împartit, natura bunurilor, domiciliul și ocupația părților, faptul că unii dintre coproprietari, înainte de a se cere împarteala, au făcut construcții, îmbunătățiri cu acordul coproprietarilor sau altele asemenea.

Art. 673[^]9 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 79 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 673[^]10

(1) În cazul în care împarteala în natura a unui bun nu este posibilă sau ar cauza o scădere importantă a valorii acestuia ori i-ar modifica în mod pagubitor destinația economică, la cererea unuia dintre coproprietari, instanța, prin încheiere, îi poate atribui provizoriu întregul bun. Dacă mai mulți coproprietari cer să li se atribue bunul, instanța va ține seama de criteriile prevăzute la art. 673[^]9. Prin încheiere ea va stabili și termenul în care coproprietarul caruia i s-a atribuit provizoriu bunul este obligat să depună sumele ce reprezintă cotele-părți convenite celorlalți coproprietari.

(2) Dacă coproprietarul caruia i s-a atribuit provizoriu bunul depune, în termenul stabilit, sumele convenite celorlalți coproprietari, instanța, prin hotărârea asupra fondului procesului, îi va atribui bunul.

(3) În cazul în care coproprietarul nu depune în termen sumele convenite celorlalți coproprietari, instanța va putea atribui bunul altui coproprietar, în condițiile prezentului articol.

(4) La cererea unuia dintre coproprietari instanța, ținând seama de împrejurările cauzei, pentru motive temeinice, va putea să-i atribue bunul direct prin hotărârea asupra fondului procesului, stabilind totodată sumele ce se cuvin celorlalți coproprietari și termenul în care este obligat să le plătească.

Articolul 673[^]11

(1) În cazul în care nici unul dintre coproprietari nu cere atribuirea bunului ori, deși acesta a fost atribuit provizoriu, nu s-au depus, în termenul stabilit, sumele convenite celorlalți coproprietari, instanța, prin încheiere, va dispune vânzarea bunului, stabilind totodată dacă vânzarea se va face de către părți prin bună învoială ori de către executorul judecătoresc.

(2) Dacă s-a dispus că vânzarea bunului să se facă de părți prin bună învoială, instanța va stabili și termenul în care aceasta va fi efectuată. Termenul nu poate fi mai mare de 6 luni. La împlinirea termenului părțile vor prezenta instanței dovada vânzării.

(3) În cazul în care vânzarea prin bună învoială nu se realizează în termenul prevăzut de alin. 2, instanța, prin încheiere, va dispune că vânzarea să fie efectuată de executorul judecătoresc.

(4) Încheierile prevăzute în prezentul articol pot fi atacate separat cu apel. Dacă nu au fost astfel atacate, aceste încheieri nu mai pot fi supuse apelului o dată cu hotărârea asupra fondului procesului.

Articolul 673[^]12

(1) După rămânerea irevocabilă a încheierii prin care s-a dispus vânzarea bunului de către executorul judecătoresc, acesta va proceda la efectuarea vânzării la licitație publică.

(2) Executorul va fixa termenul de licitație, care nu va putea depăși 30 de zile pentru bunurile mobile și 60 de zile pentru bunurile imobile, socotite de la data primirii încheierii, și va instiinta coproprietarii despre data, ora și locul vanzării.

(3) Pentru termenul de licitație a bunurilor mobile executorul va întocmi și va afisa publicatia de vanzare cu cel puțin 5 zile înainte de acel termen.

(4) În cazul vanzării unui bun imobil, executorul va întocmi și va afisa publicatia de vanzare cu cel puțin 30 de zile înainte de termenul de licitație.

(5) Coproprietarii pot conveni ca vanzarea bunurilor să se faca la orice pret oferit de participantii la licitație.

(6) Dispozitiile prezentului articol se completeaza în mod corespunzător cu dispozitiile capitolului II, III și IV din Cartea a V-a privind vanzarea la licitație a bunurilor mobile și imobile.

Articolul 673¹¹

La cererea uneia dintre părți instanța poate proceda la imparteala bunurilor pentru care nu a dispus vanzarea potrivit art. 673¹¹.

Articolul 673¹⁴

(1) În toate cazurile, asupra cererii de imparteala instanța se va pronunța prin hotărâre.

(2) Sumele depuse de unul dintre coproprietari pentru ceilalti, precum și cele rezultate din vanzare vor fi impartite de instanța potrivit dreptului fiecarui coproprietar.

(3) În cazul în care imparteala nu se poate realiza în nici una dintre modalitatile prevăzute de lege, instanța va hotari închiderea dosarului.

Capitolul 8

Cererile privitoare la posesiune

Articolul 674

(1) Cererile privitoare la posesiune vor fi admise numai dacă:

1. nu a trecut un an de la tulburare sau deposedare;
2. reclamantul dovedeste ca, înainte de această dată, el a posedat cel puțin un an;
3. posesiunea lui intruneste condițiile cerute de art. 1846 și 1847 din Codul civil.

(2) În cazul când deposedarea sau tulburarea s-a facut prin violenta, reclamantul este scutit de a face dovada ceruta la punctele 2 și 3 din acest articol.

(3) Cererile posesorii se judeca de urgenta și cu precadere.

(4) Intampinarea nu este obligatorie.

Articolul 675

Asemenea cereri se pot face și pentru ocrotirea servitutilor continue și aparente.

Articolul 676

Cererile posesorii pot fi facute și de cel care detine lucrul în interesul sau propriu, în temeiul unui contract incheiat cu posesorul, afara numai dacă tulburatorul nu este cel pentru care el detine.

Capitolul 9

Despartirea averilor dintre barbati și femei

Articolul 677 - 686

Abrogate.*)

*) Art. 677-686 au fost abrogate prin Decretul nr. 32 din 31.1.1954.

Capitolul 10

Despre interdictie

Articolul 687 - 691

Abrogate.*)

Art. 687-691 au fost abrogate prin Decretul nr. 32 din 31.1.1954.

Capitolul 11

Cesiunea bunurilor

Articolul 692 - 697

Abrogate.*)

*) Art. 692-697 au fost abrogate prin [art. 1 pct. 223 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 692-697 aveau următorul conținut: " Art. 692. Datornicii, care vor fi în poziție de a reclama cesiunea judiciară acordată de art. 1126 al codicelui civil, vor fi ținuți a depune la grefa judecătorei, unde aceasta cerere va fi făcută, bilanțul lor, registrele lor, dacă au, și titlurile lor active.

Art. 693. Cererea datornicului se va îndrepta la judecătoria domiciliului sau.

Art. 694. Aceasta cerere va fi comunicată parchetului. Ea nu va suspenda efectul nici unei urmăriri, afară numai dacă judecătorii, chemând și pe părți, vor ordona ca să se suspende aceasta execuție provizor.

Art. 695. Datornicul admis la beneficiul de cesiune va fi dator să declare în persoană, chemându-se creditorii în ședința publică a judecătorei, ca voințe a ceda bunurile sale.

Judecătoria va încheia proces-verbal de pe aceasta declarație.

Art. 696. Hotărârea care va admite cesiunea bunurilor de putere creditorilor a vinde bunurile miscatoare sau nemiscatoare ale datornicului și se va proceda la aceasta vânzare în formele prevăzute pentru moștenitorii sub beneficiu de inventar.

Art. 697. Nu pot fi admisi la beneficiu de cesiune: stelionarii, bancruții frauduloși, persoanele condamnate pentru furt sau înșelăciune (escrocherie); nici contabilii, tutorii, administratorii sau depozitarii."

Capitolul 12

Convențiile matrimoniale

Articolul 698 - 709

Abrogate.*)

[Art. 698-709 au fost abrogate prin Decretul nr. 32 din 31.1.1954.](#)

Capitolul 13

Transcrierea actelor de stramutare și urmărirea proprietății și despre înscripția privilegiilor, ipotecilor și amanetelor

Articolul 710 - 720

Abrogate.*)

*) Dispozițiile acestei secțiuni ([art. 710-720](#)) au fost abrogate prin [Legea nr. 7/1996](#), precum și prin [Legea nr. 99/1999](#).

[Art. 72 din LEGEA nr. 7 din 13 martie 1996](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 61 din 26 martie 1996 prevede:

" La data finalizării lucrărilor cadastrale și a registrelor de publicitate imobiliară pentru întreg teritoriul administrativ al unui județ își încetează aplicabilitatea, pentru județul respectiv, următoarele dispoziții legale:

- art. 710-720 din Codul de procedură civilă, cu excepția prevederilor referitoare la amanet;

După definitivarea cadastrului la nivelul întregii țări, se abrogă:

- art. 710-720 din Codul de procedură civilă, cu excepția prevederilor referitoare la amanet;"

[Art. 105 din LEGEA nr. 99 din 26 mai 1999](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 236 din 27 mai 1999 prevedea:

" La data intrării în vigoare a prezentului titlu se abrogă:

- art. 710 și 713 din Codul de procedură civilă, în ceea ce privește publicitatea amanetului;

Capitolul 14

Dispoziții privind soluționarea litigiilor în materie comercială*)

*) Capitolul XIV a fost reintrodus prin [art. 1 pct. 224 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000.

Articolul 720^{^1}

(1) În procesele și cererile în materie comercială evaluabile în bani, înainte de introducerea cererii de chemare în judecată, reclamantul va încerca soluționarea litigiului prin conciliere directă cu cealaltă parte.

(2) În scopul arătat la alin. 1, reclamantul va convoca partea adversă, comunicându-i în scris pretențiile sale și temeiul lor legal, precum și toate actele doveditoare pe care se sprijină acestea. Convocarea se va face prin scrisoare recomandată cu dovadă de primire, prin telegramă, telex, fax sau orice alt mijloc de comunicare care asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia. Convocarea se poate face și prin înmânarea înscrisurilor sub semnatura de primire.

(3) Data convocării pentru conciliere nu se va fixa mai devreme de 15 zile de la data primirii actelor comunicate potrivit alin. 2.

(4) Rezultatul concilierii se va consemna într-un înscris cu aratarea pretentiilor reciproce referitoare la obiectul litigiului și a punctului de vedere al fiecărei părți.

(5) Înscrisul despre rezultatul concilierii ori, în cazul în care pârâțul nu a dat curs convocării prevăzute la alin. 2, dovada că de la data primirii acestei convocări au trecut 30 de zile se anexează la cererea de chemare în judecată.

Articolul 720²

În procesele și cererile în materie comercială părțile sau reprezentanții lor pot fi asistați de experți ori de alți specialiști.

Articolul 720³

(1) Cererea de chemare în judecată va cuprinde:

a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal și contul bancar;

b) numele și calitatea celui care angajează partea și ale celui care o reprezintă în litigiu, anexându-se dovada calității;

c) obiectul și valoarea cererii, precum și calculul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori, cu indicarea înscrisurilor corespunzătoare;

d) motivele de fapt și de drept, precum și probele pe care se întemeiază cererea;

e) semnatura părții sau a reprezentantului acesteia, după caz.

(2) La cererea de chemare în judecată se vor anexa copii certificate de pe toate înscrisurile pe care reclamantul își întemeiază pretențiile, menționându-se care dintre aceste înscrisuri au fost comunicate în condițiile prevăzute de art. 720¹ alin. 2.

Articolul 720⁴

(1) La primirea cererii de chemare în judecată potrivit art. 114, când este cazul, reclamantului i se va pune în vedere să depună orice act invocat în susținerea cererii, care nu a fost comunicat paratului la convocarea pentru conciliere.

(2) Pârâțul va fi citat cu mențiunea că este obligat să depună întâmpinare la dosarul cauzei cu cel puțin 5 zile înainte de termenul de judecată, iar în procesele urgente, cu cel puțin 3 zile. Întâmpinarea va avea cuprinsul prevăzut de art. 115, menționându-se și datele arătate la art. 720³ alin. 1 lit. a) și b).

(3) Judecătorii vor verifica efectuarea procedurilor de citare și comunicare dispuse pentru fiecare termen și, când este cazul, vor lua măsuri de refacere a acestor proceduri, precum și pentru folosirea altor mijloace ce pot asigura instiintarea părților pentru infatisarea la termen.

(4) Încheierea privind luarea măsurilor prevăzute de art. 114¹ alin. 6, în cazul proceselor și cererilor în materie comercială, poate fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la pronunțare, dacă a fost data cu citarea părților, și de la comunicare, dacă a fost data fără citarea lor.

Articolul 720⁵

(1) Dacă pârâțul are pretenții împotriva reclamantului derivând din același raport juridic, el poate face cerere reconvențională. În cazul litigiilor prevăzute de art. 720¹ nu este necesară o altă încercare de conciliere.

(2) Cererea reconvențională trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute pentru cererea de chemare în judecată și va fi introdusă în cadrul termenului prevăzut pentru depunerea întâmpinării.

(3) În cazul în care pârâțul a introdus cerere reconvențională, reclamantul va depune întâmpinare până la prima zi de infatisare. La cererea părții interesate, instanța, ținând seama de complexitatea cauzei, poate fixa un termen scurt pentru completarea întâmpinării, precum și pentru studierea acesteia de către pârâț.

Articolul 720⁶

(1) Procesele și cererile în materie comercială se judecă cu precădere. Instanța este datoră să asigure, potrivit legii, realizarea drepturilor și obligațiilor procesuale ale părților, precum și desfășurarea cu celeritate a procesului.

(2) Când procedura de citare este legal îndeplinită, judecata, chiar și asupra fondului, poate continua în ședința publică sau în camera de consiliu, în ziua următoare sau la termene scurte, succesive, date în cunoștința părților. La aceste termene instanța poate stabili, pentru parte sau pentru cel care o reprezintă, îndatoriri în ceea ce privește prezentarea dovezilor cu înscrisuri, relații scrise, răspunsul scris la interogatoriul comunicat potrivit art. 222, asistarea și concursul la efectuarea în termen a expertizelor, precum și orice alte demersuri necesare soluționării cauzei.

(3) Pentru motive temeinice, alte termene se vor acorda numai în cazul în care judecata nu poate continua potrivit alin. 2.

Articolul 720⁷

În cursul judecării asupra fondului procesului, instanța va starui pentru soluționarea lui, în tot sau în parte, prin înțelegerea părților. Înțelegerea se constată prin hotărâre irevocabilă și executorie.

Articolul 720⁸

Hotărârile date în prima instanță privind procesele și cererile în materie comercială sunt executorii. Exercițarea apelului nu suspendă de drept executarea.

Art. 720⁸ a fost modificat de **ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003** publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003.

Art. 720⁸ a fost modificat de **LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004** publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004.

Art. 720⁸ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 80 al **art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 720⁹

Pentru hotărârea judecătorească dată în materie comercială, care se aduce la îndeplinire prin executare silită, hotărârea, purtând mențiunea că este irevocabilă, constituie titlu executoriu, fără efectuarea altor formalități.

*) Art. 720⁹ a fost modificat de **Ordonanța de urgență nr. 59/2001** publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001.

Art. 720⁹ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 81 al **art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 720¹⁰

Litigiile privind desfășurarea activității în scopul privatizării prin instrainare de bunuri ori alte valori din patrimoniul societăților comerciale sau al altor persoane juridice cu capital de stat, precum și litigiile privind drepturile și obligațiile contractate în cadrul acestei activități se soluționează de către instanțele care au competența de judecată a proceselor și cererilor în materie comercială, potrivit dispozițiilor prezentului cod și cu procedura prevăzută de aceste dispoziții.

Art. 720¹⁰ este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 82 al **art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Cartea a VII - a Dispoziții finale

Articolul 721

Dispozițiile codului de față alcătuiesc procedura de drept comun în materie civilă și comercială; ele se aplică și în materiile prevăzute de alte legi în măsura în care acestea nu cuprind dispoziții potrivnice.

Articolul 722

(1) Îndeplinirea actelor de procedură și comunicarea lor se fac în mod gratuit.

(2) Cheltuielile necesare pentru îndeplinirea actelor de procedură și comunicarea lor, prin posta sau alte mijloace, ocazionate de desfășurarea procesului, se acopera din fondurile repartizate anume în acest scop, de la bugetul de stat.

Art. 722 a fost modificat de pct. 42 al **art. 1 din LEGEA nr. 59 din 23 iulie 1993**, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 723

(1) Drepturile procedurale trebuie exercitate cu bună-credință și potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege.

(2) Partea care folosește aceste drepturi în chip abuziv răspunde pentru pagubele pricinuite.

Articolul 723¹

(1) În cazurile prevăzute de lege, suma datorată de parte cu titlu de cautiune se fixează de către instanța și se depune, după caz, la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnări C.E.C. - S.A. sau la orice altă instituție bancară pe numele părții respective, la dispoziția instanței sau, după caz, a executorului judecătoresc.

(2) Dacă legea nu prevede altfel, cautiunea nu va reprezenta mai mult de 20% din valoarea obiectului cererii, iar în cazul cererilor al căror obiect nu este evaluabil în bani, nu va depăși suma de 20 milioane lei.

(3) Cautiunea se eliberează celui care a depus-o în măsura în care asupra acesteia cel îndreptățit în cauză nu a formulat cerere pentru plata despăgubirii cuvenite, până la împlinirea termenului de 30 de zile de la data la care,

prin hotărâre irevocabilă, s-a soluționat fondul cauzei. Cu toate acestea, cautiunea se eliberează de îndată, dacă partea interesată declară în mod expres că nu urmărește obligarea părții adverse la despăgubiri pentru prejudiciile cauzate.

Art. 723¹ a fost introdus de pct. 83 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 724

Abrogat.*)

*) Art. 724 a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 725

(1) Dispozițiile legii noi de procedura se aplică, din momentul intrării ei în vigoare, și proceselor în curs de judecată începute sub legea veche, precum și executărilor silite începute sub acea lege.

(2) Procesele în curs de judecată la data schimbării competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile legii noi privitoare la competența sunt pe deplin aplicabile.

(2¹) În cazul în care instanța este desființată, dosarele se vor trimite din oficiu instanței competente potrivit legii noi de procedura.

(3) Hotărârile pronunțate înainte de intrarea în vigoare a legii noi rămân supuse cailor de atac și termenelor prevăzute de legea sub care au fost pronunțate.

(4) Actul de procedura indeplinit înainte de intrarea în vigoare a legii noi rămâne supus dispozițiilor vechii legi. În cazul în care acest act de procedura ar putea fi anulat potrivit legii vechi, el nu va fi menținut, chiar dacă potrivit legii noi ar fi valabil.*)

*) Art. 725 a fost modificat prin [art. 1 pct. 225 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 725 avea următorul conținut: " Art. 725. Actele de procedura indeplinite înainte de punerea în aplicare a prezentei legi rămân valabile."

Alin. (3) al art. 725 a fost introdus prin [art. 1 pct. 39 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001**).

Alin. (2¹) al art. 725 a fost introdus de pct. 84 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

**) Alin. (3) al art. 725 a fost introdus prin [art. 1 pct. 39 din Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001. [Ordonanța de urgență nr. 59/2001](#) publicată în M. Of. nr. 217 din 27 aprilie 2001 a fost abrogată de [art. IV din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#) și respinsă de [LEGEA nr. 69 din 31 martie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 612 din 14 iulie 2005, ducând la eliminarea alin. (3). Textul acestui alineat este preluat de noul alin. (2¹), alin. (4) devine prin renumerotare noul alin. (3) și alin. (5) devine noul alin. (4).

Articolul 726

Abrogat.*)

*) Art. 726 a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 727

Ori de câte ori prin alte legi se face trimitere la dispoziții abrogate sau modificate din cuprinsul acestui cod, trimiterea se va socoti făcută, când este cazul, la dispozițiile corespunzătoare care le înlocuiesc.*)

*) Art. 727 este reprodus astfel cum a fost modificat prin [art. 1 pct. 226 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 727 avea următorul conținut: " Art. 727. Ori de câte ori legile fac trimitere la dispoziții abrogate în temeiul prezentei legi, trimiterea se va socoti făcută la dispozițiile corespunzătoare din cuprinsul legii de față."

Articolul 728 - 732

Abrogate.*)

*) Art. 728-732 au fost abrogate prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 733

Amenzile aplicate în temeiul prevederilor prezentului cod, alte creante fiscale, precum și orice sume ce constituie venituri bugetare, potrivit legii, se execută de către organele competente, potrivit dispozițiilor legale privind executarea silită a creanțelor fiscale și cu procedura prevăzută de aceste dispoziții.

*) Art. 733 a fost modificat prin [art. 1 pct. 227 din Ordonanța de urgență nr. 138/2000](#) publicată în M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000. În vechea reglementare, art. 733 avea următorul conținut: "Art. 733. Amenzile aplicate în temeiul prevederilor codului de față se execută potrivit dispozițiilor legale privind executarea silită a sumelor cuvenite bugetului de stat."

Art. 733 este reprodus astfel cum a fost modificat de pct. 85 al [art. I din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005.

Articolul 734

Abrogat.*)

*) Art. 734 a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

Articolul 735

(1) [Legea nr. 389 din iunie 1943](#) pentru extinderea legislației civile și comerciale a Vechiului Regat în România de peste Carpați, rămâne în vigoare.

(2) Abrogat.*)

*) Alin. (2) al art. 735 a fost abrogat prin [art. VI din Legea nr. 59/1993](#) publicată în MONITORUL OFICIAL NR. 177 din 26 iulie 1993.

NOTĂ:

[Art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003, așa cum a fost modificat de [LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004 prevede:

"Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se aplică și proceselor în curs de judecată începute sub legea anterioară, precum și executării silite începute sub acea lege.

Procesele în curs de judecată la data schimbării competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe, cu excepția proceselor și cererilor în materie comercială aflate pe rolul curților de apel, în prima instanță, al căror obiect are o valoare de peste 10 miliarde lei. Cererile în anulare împotriva ordonanțelor privind somația de plată, pronunțate de tribunal în cauze comerciale al căror obiect are o valoare de până la 1 miliard lei inclusiv, se vor soluționa tot de către tribunal. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență privitoare la competența sunt aplicabile.

Hotărârile pronunțate înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență rămân supuse cailor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de lege sub care au fost pronunțate."

Alin. 2 și 3 ale [art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 58 din 25 iunie 2003](#) publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 460 din 28 iunie 2003 au fost modificate de pct. 11 al [art. I din LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004:

"Procesele în curs de judecată la data schimbării competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe, cu excepția proceselor și cererilor în materie comercială aflate pe rolul curților de apel, în prima instanță, al căror obiect are o valoare de peste 10 miliarde lei. Cererile în anulare împotriva ordonanțelor privind somația de plată, pronunțate de tribunal în cauze comerciale al căror obiect are o valoare de până la 1 miliard lei inclusiv, se vor soluționa tot de către tribunal. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență privitoare la competența sunt aplicabile.

Hotărârile pronunțate înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență rămân supuse cailor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de lege sub care au fost pronunțate."

[Art. II și III din LEGEA nr. 195 din 25 mai 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 470 din 26 mai 2004 prevad: "Art. II

(1) Recursurile împotriva hotărârilor date fără drept de apel potrivit legii în vigoare la data pronunțării lor și aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție se trimit spre judecata instanțelor imediat superioare celor care au pronunțat hotărârea în prima instanță.

(2) Recursurile aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și care au ca obiect hotărâri prin care tribunalele au judecat apeluri se trimit spre judecata curților de apel.

(3) Recursurile prevăzute la alin. (1) și (2), a caror admisibilitate în principiu nu a fost examinată până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se scot de pe rol și se trimit, pe cale administrativă, instanțelor devenite

competente să le judece, iar în cazul în care admisibilitatea în principiu a fost examinată, se trimit prin declinarea competenței, prin încheiere irevocabilă, dată în camera de consiliu, fără citarea părților.

Art. III

(1) Hotărârile pronunțate de judecătorii în prima instanță în materia fondului funciar sunt supuse apelului la tribunal și recursului la curtea de apel.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), apelurile aflate pe rolul curților de apel la data intrării în vigoare a prezentei legi se trimit la tribunale, iar recursurile aflate pe rolul Înaltei Curți de Casatie și Justiție se trimit la curțile de apel. Dispozițiile art. II alin. (3) sunt aplicabile în mod corespunzător."

Reproducem mai jos dispozițiile [art. II din ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 65 din 9 septembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 840 din 14 septembrie 2004, în forma modificată potrivit [LEGII nr. 493 din 10 noiembrie 2004](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 1.071 din 18 noiembrie 2004, având următorul conținut:

"Art. II

(1) Procesele în curs de judecată în prima instanță la data schimbării competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe.

(2) Caile de atac se judecă de instanțele competente, potrivit prezentei ordonanțe de urgență.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), apelurile aflate pe rolul curților de apel la data intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență se trimit la tribunale, iar recursurile aflate pe rolul Înaltei Curți de Casatie și Justiție se trimit la curțile de apel. Trimiterea dosarelor se va face prin declinarea competenței, prin încheiere irevocabilă, dată în camera de consiliu, fără citarea părților.

(4) În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență privitoare la competența sunt aplicabile."

[Art. II din LEGEA nr. 219 din 6 iulie 2005](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 609 din 14 iulie 2005 prevede:

"(1) Procesele în curs de judecată în prima instanță la data schimbării competenței instanțelor legal investite, precum și caile de atac se judecă de instanțele competente, potrivit legii.

(2) Apelurile aflate pe rolul curților de apel la data intrării în vigoare a prezentei legi și care, potrivit prezentei legi, sunt de competența tribunalului se trimit la tribunale.

(3) Recursurile aflate pe rolul Înaltei Curți de Casatie și Justiție la data intrării în vigoare a prezentei legi și care, potrivit prezentei legi, sunt de competența curților de apel se trimit la curțile de apel.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (1)-(3), trimiterea dosarelor se va face, pe cale administrativă, instanțelor devenite competente să le judece."